Războaiele PSI

O ISTORIE A MANIPULĂRII MINȚII,
A SUPRAVEGHERII ȘI INGINERIEI
SOCIALE ORGANIZATE DE GUVERNE,
DE PRESĂ ȘI DE SOCIETĂȚI SECRETE

Marie D. Jones și
Larry Flaxman

TREBUIE
SĂ ȘTII

Mary D. Jones

Larry Flaxman

Războaiele PSI

Traducere din engleză de

Florin Tudose

Lifestyle Publishing

2016

COLECȚIE COORDONATĂ DE:

Constantin Dumitru

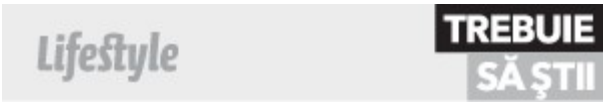

MIND WARS

Marie D. Jones și Larry Flaxman
2015 Marie D. Jones and Larry Flaxman
Original English language edition published by
The Career Press, Inc., 12 Parish Drive, Wayne, NJ 07470, USA.
Lifestyle Publishing, 2016
Grupul Editorial Trei

www.lifestylepublishing. ro

Editori: Silviu Dragomir, Vasile Dem. Zamfirescu, Magdalena Mărculescu

ISBN ePUB: 978-606-789-014-3
ISBN PDF: 978-606-789-013-6
ISBN Print: 978-606-8566-85-6

Pentru Mary Essa şi Max

Mulţumiri

Marie şi Larry ţin să-i mulţumească Lisei Hagan, agent excepţional, pentru provocările aduse în permanenţă muncii noastre şi pentru prietenia pe care ne-a demonstrat-o în tot acest proces. Eşti cea mai bună! Dorim, de asemenea, să-i mulţumim lui Michael Pye şi echipei de la New Page Books, pentru că au crezut neîncetat în viziunea şi în munca noastră, precum şi celor de la Warwick Associates pentru minunata lor muncă de editare şi aducere pe lume a cărţilor noastre. Dar le mulţumim din suflet şi cititorilor noştri, şi tuturor celor ce ne-au primit la emisiunile lor de radio sau televizate. Fără voi, n-am avea nicio însemnătate. Un gând de mare mulţumire către Ron Patton, editor-şef la *Paranoia Magazine*, pentru sugestii, direcţii şi cercetare! Le mulţumim, de asemenea, tuturor celor care s-au implicat în realizarea acestei cărţi. Sugestiile şi ideile voastre au îmbogăţit enorm materialul şi vrem să ştiţi că vă apreciem pe toţi.

Larry

Aş dori să-mi exprim recunoştinţa faţă de oamenii, mulţi, care m-au ajutat activ în construirea acestei cărţi. În primul rând, aş vrea să le mulţumesc mamei şi tatălui meu, a căror iubire fără margini, ale căror învăţături şi spirit mă vor însoţi mereu. Aş da orice să mă pot întoarce în timp ca să trăiesc încă o dată toate acele momente când credeam că ştiam mai bine totul. Dar sunt încredinţat că ne vom regăsi într-o bună zi şi abia aştept să am din nou şansa să-i ascult şi să învăţ. Fără voi doi, n-aş fi astăzi aici şi n-aş scrie aceste cuvinte.

Îi mulţumesc soţiei mele, Emily, că m-a suportat, dimpreună cu toate „excentricităţile" mele. Eşti mamă extraordinară, sursă de inspiraţie şi prietenă. Fără rezervele tale, aparent inepuizabile de răbdare şi înţelegere, n-aş fi avut niciodată capacitatea să-mi urmez visurile.

Doresc să-i mulţumesc în mod special complicei mele, Marie D. Jones. Am rămas alături la bine, la greu, la necaz şi la ananghie şi am reuşit să scoatem câteva cărţi fenomenale împreună. Lucrurile nu au fost uşoare întotdeauna, dar scopurile noastre comune au rămas stabile. Îţi mulţumesc că m-ai împins mereu de la spate pentru a-mi

alimenta flacăra interioară. Ai fost o sursă de inspirație foarte importantă. Să scriem încă șase cărți împreună și chiar mai multe!

Aș fi ingrat să nu-i mulțumesc minunatei noastre edituri, New Page Books. Vă mulțumesc tuturor că ați crezut în Marie și în mine atât de mult încât să publicați șase dintre cărțile noastre. A fost o plăcere să lucrăm cu voi și abia așteptăm ocaziile viitoare de colaborare!

Le mulțumesc cu deosebire tuturor prietenilor, fanilor și chiar criticilor pe care i-am întâlnit pe parcursul acestei călătorii. Toți m-ați ajutat să rămân cu picioarele pe pământ și să păstrez discursul în limitele „realității".

În cele din urmă, dar în primul rând, mulțumiri speciale ție, fiicei mele, Mary Essa (poreclită „Honey"). Ești cu adevărat vântul care îmi mișcă aripile. Când te privesc, văd perfecțiunea absolută. N-aș fi crezut niciodată că acest nivel de iubire este posibil. Sunt incredibil de mândru de tine și abia aștept o viață plină de aventuri, de explorări și de învățare împreună.

Marie

Aș vrea să-i mulțumesc mamei mele, Milly, de departe cea mai bună din lume, care are încă grijă de mine. Aș vrea să-i mulțumesc fratelui meu, John, și tatălui meu, John, care mă susține de acolo de sus, din ceruri. Familia mea este nemaipomenită și m-a sprijinit întotdeauna! Îi mulțumesc surorii mele, Angella, care îmi este totodată cea mai bună prietenă, omul care mă ține cu picioarele pe pământ – oarecum! Îți mulțumesc pentru tot!!! Curajul și capacitatea ta de a depăși cele mai uriașe provocări, fără să-ți pierzi simțul critic și pofta de viață, te-au transformat în eroina mea!

Doresc să le mulțumesc tuturor celor care m-au contactat în urma lecturării acestor cărți sau celor care m-au ascultat la radio; le sunt profund recunoscătoare tuturor celor care își fac timp să citească ce scriu și iau legătura cu mine. Dragi prieteni și colegi, îmi furnizați o inspirație și o motivare dincolo de ce aș putea să exprim. Lisa Hagan, ce să mai spun? Facem o echipă de poveste și te iubesc nespus de mult! Istoria noastră este foarte luuuungă!

Ron Patton, cartea aceasta n-ar fi existat fără sprijinul tău, fără sugestiile, experiența și ajutorul tău. Îți datorez foarte mult pentru că m-ai ajutat în cercetare, în contactarea experților și în menținerea

discursului pe pista potrivită. Prietenia ta și încrederea pe care ai avut-o atât în mine, cât și în carte sunt de neprețuit și nu le voi uita niciodată. Îți mulțumesc că ai fost lângă mine.

Larry Flaxman, oau – șapte ani și… câte cărți, articole, emisiuni de radio și evenimente? Câte e-mailuri, texte, mesaje și apeluri telefonice? Le-am pierdut de mult șirul, dar îți sunt etern recunoscătoare pentru prezența constantă în viața mea și pentru că îmi ești alături ca partener și prieten. Am avut parte, cu siguranță, de momente dificile, dar am reușit să trecem peste ele și „să ne facem treaba" și cred că asta demonstrează ce puternică este legătura pe care am pecetluit-o acum mulți ani, când ne-am spus: „Hai să creăm o alianță". Unele dintre cele mai bune conversații din întreaga mea viață s-au întâmplat în orele lungi în care am dezbătut împreună la telefon teorii științifice sau paranormale (care în cele din urmă s-au transformat în cărți!). Doresc pentru noi doi o direcție nouă și încă șapte ani sau mai mult de colaborare!

Și, mai presus de orice, îi mulțumesc sufletului meu, universului meu, soarelui, lunii și stelelor mele, lui Max. Fără tine nimic din toate acestea n-ar avea sens. Sper că ești mândru de mine. Eu sunt mândră de tine. Tu, fiule, ești eroul meu.

Nota autorilor

Nu e ușor să scrii despre acest subiect. Există foarte multe afirmații nedovedite, dovezi anecdotice, presupuneri, conspirații și teorii, ca să nu mai vorbim de dimensiunea concretă și statistică, și n-am fi dorit să lăsăm deoparte niciun material în încercarea de a înțelege întru totul fenomenul controlului psihic și al supravegherii. Pe de altă parte, editorii le impun autorilor o limită numită „număr de cuvinte", astfel încât am fost obligați să renunțăm la multe subiecte și idei tangențiale poate de interes pentru cititori și să scurtăm multe alte subiecte, pe care în alte condiții le-am fi tratat pe larg. Așa funcționează lumea editorială. Ne-am străduit să atingem elementele-cheie, să le prezentăm cititorilor și să le aprofundăm acolo unde a fost posibil, sugerându-le mereu cititorilor să-și lărgească orizontul de cunoștințe coborând ei înșiși în vizuina iepurelui[1]. Trebuie să spunem și că nici noi, nici editorii noștri, nu suntem de acord cu toate ideile și teoriile

prezentate în cartea aceasta, dar, dacă autorii ar scrie doar despre subiecte cu care sunt de acord, n-ar mai exista cărți sau ar fi cumplit de plictisitoare. Sperăm doar să fi reușit, în spațiul ce ni s-a acordat, să prezentăm suficient material solid și teorii incitante care să vă trezească vouă, cititorilor, curiozitatea și dorința de a afla mai multe. Acestea sunt lucruri serioase. Cunoașterea înseamnă putere. Și mintea este cu adevărat un bun pe care e teribil de păcat să-l irosim.

Folosiți-vă mintea cu înțelepciune.

Introducere

Dorința de a controla gândurile, comportamentele și acțiunile celorlalți a existat încă de la începuturile umanității. Dar foarte puțini dintre noi știu că tehnicile de control al minții sunt la fel de vechi ca însăși civilizația. Atâta timp cât suntem conștienți că avem minți și procese de gândire separate, vom fi conștienți și de dorința de a controla mințile și procesele cognitive ale celorlalți, indiferent de motive și de profit. Ar putea fi pur și simplu o dorință de a înțelege dacă ceilalți gândesc la fel ca noi ori de a ști care sunt planurile inamicilor noștri, ori dacă un pretendent este sau nu pe gustul nostru. Asemenea poveștii mărului din Grădina Edenului, fructul care le-a dat lui Adam și Evei cunoașterea la care nu trebuiau să râvnească, momentul în care dobândim cunoașterea diferențelor dintre opinii, concepții, tradiții și idei este cel în care deschidem cutia Pandorei, care nu poate fi închisă din nou sau controlată ulterior.

De la folosirea tehnicilor de persuasiune coercitivă de locuitori ai Egiptului antic și de Cavalerii Templieri la manipulările de masă și torturile utilizate de autoritățile politice și ecleziastice din Evul Mediu, la experimentele naziste inumane din lagărele de concentrare din timpul celui de-al Doilea Război Mondial și la programele recente de control al minții din anii 1950, cum ar fi Proiectul MKUltra (acum declasificat) al CIA sau Proiectul Monarch, bazat pe manipularea traumei, până la tehnicile moderne de filaj al gășților, de hărțuire electronică, de „bombardament” cu microunde sau de tehnicile de programare neuro-lingvistică (NLP), am fost victimele celor ce au dorit întotdeauna să pătrundă în computerul minții, încercând să ne rescrie de-a dreptul gândurile și concepțiile. Acești „manipulatori” și „programatori” au vrut să transforme mintea într-o armă de război și de asasinare, folosind metode de intruziune bazate pe traumă ori pe tehnici electronice, combinate uneori cu abuz ritualic, practici oculte sau chiar mutilare și tortură.

Trecutul nostru ascunde secrete întunecate.

Războaiele PSI prezintă o istorie comprehensivă a trecutului, prezentului și viitorului controlului psihic, a supravegherii și hărțuirii electronice, precum și a tehnicilor mai subtile de influențare folosite de secte, de politică și religie, dar și de presă în scopul creării și

influenţării gândirii colective şi al manipulării. De la agenţiile de publicitate, ce întrebuinţează o imagistică subliminală, la predicatorii şi politicienii care utilizează tehnici NLP şi până la temele şi motivele omniprezente în mass-media şi în industria de divertisment, controlul minţii nu este un fenomen ce are loc doar în laboratoare militare ultrasecrete ori în subsolurile marilor universităţi. Este ceva ce ni se întâmplă tuturor în fiecare zi.

Adevărata poveste a controlului minţii vorbeşte despre folosirea unor metode foarte secrete, întotdeauna invazive, care presupun uneori şi tortură, aplicate unor victime inocente şi unor cobai umani în încercarea de a obţine supunere şi obedienţă, dar şi despre cele mai subtile şi futuriste metode de pătrundere în resorturile adânci ale minţilor noastre, acolo unde credem că deţinem controlul realităţii.

Cartea aceasta îşi propune să prezinte o analiză obiectivă şi cuprinzătoare a controlului minţii şi a altor forme de hărţuire subterană ce au ca scop controlul comportamentului individual şi colectiv: ce ştim, care sunt acuzaţiile nedovedite, ce susţin oamenii că au trăit pe propria piele. Asemenea subiecte nu pot fi imune la abundenţa de teorii ale conspiraţiei, de cele mai multe ori simpla departajare a ficţiunii de realitate fiind epuizantă şi extrem de încurcată, deoarece oamenii implicaţi nu sunt obişnuiţi să se exprime direct, deschis şi sincer. Aceasta este puterea manipulării minţii – ne menţine în necunoaştere şi confuzie şi împiedică clarificarea, deoarece în ea stă adevărul. Oricât de mult ne deranjează să recunoaştem, există persoane şi instituţii care ar face orice pentru a ne împiedica să ne limpezim minţile şi să vedem adevărul.

În acelaşi timp, noi, autorii, trebuie să recunoaştem că nu avem nici cea mai vagă idee despre cantitatea de cercetări efectuate pe aceste subiecte, dispunând de un număr limitat de pagini, fapt care ne-a constrâns să alegem multe subiecte, fără posibilitatea de a pătrunde în profunzimea lor. Rămâne ca voi, cititorii, să aprofundaţi mai departe. Noi sperăm doar că am abordat cât mai multe dintre subiectele critice şi am oferit o prezentare serioasă care să vă stârnească curiozitatea dincolo de limitele acestei cărţi. Subiectul controlului minţii ar putea umple cu uşurinţă zece volume, iar cel al supravegherii alte zece. Sperăm ca această carte să fie un punct de plecare eficient pe calea cunoaşterii, a informării şi descoperirii. În plus, vă încurajăm, dragi

cititori, să căutați sursele menționate și citate în carte, precum și sursele din bibliografie, pentru o analiză mai detaliată a subiectelor abordate de noi în cea mai mare viteză.

Lupta pentru dobândirea dominației totale a minții umane continuă cu ajutorul celor mai noi cercetări și descoperiri, pe care le vom documenta, în încercarea de a altera, a modela și a genera amintiri false, realități alterate și percepții manipulate, incluzând aici tehnologiile prin intermediul cărora într-o zi cineva va fi capabil să ne citească gândurile înainte ca noi să ni le exprimăm. Dacă nu vom reuși să ne protejăm spațiul sacru al realității interioare, mințile și conștiințele, precum și capacitatea de a alege și a decide ce e bine și ce e rău, viitorul va fi înspăimântător.

Să nu crezi, dragă cititorule, că acest control al minții este o chestiune ce ține de trecut sau un subiect folosit până la exces de filmele de science-fiction sau tip thriller cu Frank Sinatra sau Mel Gibson, deoarece este viu și foarte aproape de tine – s-ar putea derula în mintea *ta* chiar acum.

Mintea omenească este ultimul bastion al intimității, locul în care putem fi ceea ce suntem cu adevărat și în care ne putem desfășura în armonie cu valorile și concepțiile noastre. Însă prezența acută a controlului minții și a manipulării mentale amenință să ne deposedeze de acest drept fundamental al omului, dreptul de proprietate asupra propriei minți.

Capitolul 1

Continuă să te joci cu minţile oamenilor.

Controlul minţii pe scară largă

Spălarea creierului este o tehnică prin care creierul este înceţoşat până în punctul în care persoana poate fi convinsă să accepte lucruri pe care altminteri le-ar detesta. Persoana aceea pierde contactul cu realitatea. Faptele şi ficţiunea se împletesc şi fac schimb de locuri…

Edward Hunter, *Brainwashing*

Cea mai periculoasă dintre ştiinţe este cea a modelării opiniei maselor, deoarece îi permite oricui să conducă întreaga lume.

Talbot Mundy

Într-o lume care nu prea mai lasă loc imaginaţiei, unde totul, de la corpurile noastre la viaţa sexuală, este oricând disponibil tuturor graţie noii realităţi generate de reţelele sociale, unde ce mâncăm şi omul de care divorţăm devin informaţie globală disponibilă oricui are timpul şi înclinaţia de a-i păsa, unde fotografiile, statusurile şi e-mailurile ne sunt folosite nu doar de familie, de prieteni şi colegi, ci şi de agenţii guvernamentale secrete, suntem la fel de transparenţi ca Saran Wrap[2]. Totodată, poate din naivitate, considerăm că sanctuarul interior al minţii este ultimul nostru bastion de intimitate, locul în care secretele noastre cele mai adânci şi mai întunecate rămân îngropate în întuneric, locul în care speranţele, visele şi adevărul celor simţite despre soacră sau despre şef sunt bine protejate de lumina zilei (în afară de cazurile în care ne hotărâm să le postăm pe reţelele sociale!). Pentru noi, mintea este numai şi numai proprietatea noastră şi nici măcar cei mai apropiaţi nu au acces decât la ce hotărâm noi să aibă.

Suntem singurii stăpâni ai comportamentelor, ai gândurilor, ai planurilor, ai acţiunilor şi emoţiilor, fiinţe autonome într-o lume înnebunită de conformism.

Minţile noastre sunt minţile *noastre*.

Şi totuşi, de la începutul timpului, unii şi-au dorit să ne facă să gândim, să credem şi să ne comportăm în conformitate cu minţile *lor*, dorinţa de a controla zona cea mai intimă şi mai puternică din

identitatea noastră devenind un soi de Lână de Aur sau de Sfânt Graal al celor care, dintr-un motiv sau altul, ar beneficia de pe urma rolului de păpușari.

Controlul minții s-a născut cel mai probabil atunci când am devenit conștienți că fiecare dintre noi are propria-i minte.

Au existat de-a lungul istoriei o serie de sinonime ale controlului minții ce descriu aceeași realitate: a afla gândurile cele mai intime ale unei persoane și a-i controla comportamentul și acțiunile. Spălarea creierului, constrângerea, reformarea gândirii, manipularea minții, războiul psihologic, programarea, transformarea, aprinderea gazului, metodele de îndoctrinare, conducerea psihică, controlul maselor, acestea sunt tot atâtea nume pentru a descrie metoda prin care gândurile, concepțiile și percepțiile individuale sunt întrerupte, anulate și distruse, ba chiar înlocuite cu gândurile, concepțiile și percepțiile altcuiva. Indiferent că își propune să construiască asasinul perfect sau super-soldatul, să îndoctrineze prizonieri de război, să recruteze membri noi pentru o sectă sau un sistem de credințe religioase, să controleze masele de consumatori, direcționându-le comportamentul în funcție de viziunea politică a momentului, controlul minții a fost folosit intens în trecutul nostru, este folosit astăzi și cu siguranță va fi folosit în viitor.

Să nu credeți că lumea academică și comunitățile științifice expediază subiectul ca fiind parte din „balivernele" conspiraționiste, pentru că nu e așa. În realitate, membrii cultelor au susținut adesea conferințe la convenția anuală a Asociației Psihologilor Americani, atrăgând atenția asupra nevoii unei mai bune înțelegeri a experienței victimelor controlului minții, în special a celor implicate în secte și în mișcări religioase distructive (inclusiv organizații teroriste). În articolul „Controlul minții: realitatea psihologică din spatele retoricii stupide", publicat în noiembrie 2002 în APA's President's Column, dr. Philip G. Zimbardo a scris: „Există un corp solid de dovezi științifice ce arată că, atunci când este practicat sistematic de organizații polițienești, militare sau de secte distructive, controlul minții poate induce false confesiuni, poate crea recruți dispuși să ucidă «dușmani inventați», îi poate convinge pe membrii îndoctrinați să muncească încontinuu, să renunțe la economiile lor – dar și la propria viață – pentru «cauză»". Zimbardo adaugă: „Înțelegerea dinamicii și a caracterului persuasiv al puterii

circumstanţiale este esenţială pentru descoperirea metodelor de rezistenţă în faţa ei şi de slăbire a dominanţei sumedeniei de agenţi ai controlului minţii care îşi desfăşoară zilnic metodele asupra noastră, sub multe măşti şi frunţi".

Măştile şi frunţile despre care vorbea sunt persoanele autoritare, oamenii aflaţi la putere, celebrităţile şi liderii mondiali şi acei guru religioşi şi spirituali, giganţii corporatişti, agenţiile de publicitate, mass-media, politicienii, ba chiar familiile şi prietenii proprii. Suntem asaltaţi pe toate fronturile de oameni nerăbdători să ne fure o bucăţică din minte pentru a o spori pe a lor, în funcţie de scopul aflat pe agenda lor.

Controlul minţii în cultura populară

Cultura noastră populară este plină de reprezentări şi imagini a ceea ce credem că înseamnă spălarea creierului sau aplicarea tacticilor de control al minţii, fie că e vorba de misterioase agenţii guvernamentale, fie – la un nivel mai personal – de maeştri manipulatori din tagma lui Svengali. Filmele de război imaginează situaţii în care vedem, din perspectiva victimei, că oamenii sunt torturaţi şi abuzaţi de cei care-i ţin prizonieri, înfometaţi şi izolaţi de lumina soarelui şi de apă, pentru a-şi trăda camarazii sau a furniza informaţii valoroase. Ca formă de interogare, manipularea minţii şi expunerea corpului la condiţii extreme, cum ar fi căldura, frigul, deprivarea şi bătăile, sunt metode prin care chiar şi cele mai rezistente persoane ajung să spună adevărul.

Termenul *spălare a creierului* a fost inventat de chinezi, care l-au folosit în timpul regimului lui Mao pentru a descrie cumulul de tehnici coercitive utilizate de autorităţi pentru a-i forţa pe indivizi „să gândească corect" în noua ordine socială. În limba engleză, termenul *brainwashing* a fost întrebuinţat pentru prima dată de reporterul Edward Hunter în articolul „Brain Washing Tactics Force Chinese Into Ranks of Communist Party", apărut în *Miami News* în octombrie 1950. Hunter lucra de fapt pentru CIA ca agent sub acoperire. Termenul a fost consacrat, a fost vehiculat pe toată durata Războiului Rece şi este folosit şi astăzi pentru a descrie tehnicile de control al minţii care „spală" efectiv creierul de gânduri, concepţii şi idealuri, lăsându-l foaie albă pe care cei ce deţin controlul pot scrie tot ce doresc.

A existat o controversă îndelungată: prizonierii de război din Coreea au fost sau nu supuși tehnicilor de spălare a creierului, care includ interogatorii prelungite menite să epuizeze victimele, tortură și alte abuzuri? Raportul militar din anul 1956, intitulat „Communist Interrogation, Indoctrination, and Exploitation of Prisoners of War", susţine că nu au existat dovezi verificabile că spălarea creierului şi controlul minţii au stat la baza abuzurilor comise asupra prizonierilor. Abuz a existat, desigur, dar să fi avut oare ca scop modificarea gândirii deţinuţilor? Nu există dovezi în sensul acesta, chiar dacă multe persoane încă susţin că militarii americani care au trecut în tabăra inamicilor chinezi au făcut-o în urma spălării creierului.

Mai mult, CIA a fost acuzată că ar fi creat conceptul de spălare a creierului pentru a explica de ce unii soldaţi au trădat, au fugit şi au trecut *de bunăvoie* de partea inamicului. În acelaşi timp, au existat şi există încă voci care susţin că CIA era şi este implicată activ în programe prin care experimentează controlul minţii (așa cum vom vedea mai detaliat în capitolul următor).

Steven Alan Hassan, consilier şi fost membru al Bisericii Unificării, care în prezent conduce centrul Freedom of Mind, susţine pe site-ul său că cele mai distructive forme de control al minţii îl lasă pe individ fără „locul de control" şi că identitatea individuală poate fi manipulată sau chiar modificată prin patru tehnici de bază: comportamentală, informaţională, cognitivă şi emoţională. Tehnicile ce implică toate cele patru aspecte s-au dovedit a fi cele mai eficiente în dobândirea controlului realităţii şi experienţei mentale a celorlalţi. Procesul e foarte evident în cadrul sectelor religioase (despre care vom vorbi pe larg într-un viitor capitol), unde izolarea şi manipularea expunerii la informaţii pot crea veritabile realităţi alternative pentru membrii acestora şi nu neapărat din cele pe care ei le-ar fi ales în mod voluntar.

Viziunea noastră privind spălarea creierului, controlul minţii şi motivele pentru care cineva ar apela la aceste strategii provine adesea din filmele şi romanele de spionaj, dar şi din titluri de ziar ce trâmbiţează despre secte asasine şi îndoctrinare religioasă extremă (te poţi alătura lor, dar nu mai poţi pleca niciodată!), abuzuri ritualice satanice, care îi transformă pe copii în sclavi lipsiţi de orice formă de voinţă individuală, crearea supra-soldatului sau a luptătorului/spionului suprem ori poveştile îngrozitoare despre

deținuți din pușcării sau lagăre ce sunt supuși, împotriva voinței lor, la experimente cu LSD sau electroșocuri. De verificat, verificăm arareori adevărul din spatele ficțiunii acestor povești. Însă popularitatea continuă de care se bucură curentul conspiraționist în cultura populară este un indiciu al dorinței noastre de a ști dacă suntem manipulați, cum și de cine.

De la primele portrete ale manipulatorilor minții ca indivizi stranii, oameni de știință nebuni care își hipnotizează bietele victime, la fel de nebune, la poveștile ceva mai sofisticate de azi ce amestecă adevărul și ficțiunea, incluzând adesea tehnologii care sunt în mod real folosite de manipulatori (chiar patentate!), avem o istorie destul de lungă a controlului minții. Însă luăm în serios natura și profunzimea acestui subiect doar atunci când ne detașăm de informație și ne întrebăm: „Cât din toate acestea e real și cât e ficțiune?"

Probabil că filmul cel mai cunoscut cu acest subiect este *Candidatul manciurian.* El are la bază romanul thriller politic scris de Richard Condon care a fost ecranizat de două ori: în 1962, cu Frank Sinatra și Angela Lansbury în rolurile principale, și în 2004, cu Denzel Washington și Meryl Streep. Este povestea unui tânăr dintr-o familie politică proeminentă ce devine asasin în urma spălării creierului. Acțiunea se petrece în timpul Războiului din Coreea. Maiorul Bennett Marco (jucat de Sinatra și apoi de Washington) este răpit împreună cu tot plutonul său și dus într-un loc numit Manciuria, unde el și camarazii săi sunt supuși tehnicilor de spălare a creierului. Ulterior, după revenirea în SUA, Marco are coșmaruri oribile despre trădare și crimă, în care îi apare un sergent pe care îl crezuse erou. Ca să nu povestim tot filmul, Marco află că și alți oameni din plutonul său aveau coșmaruri similare și descoperă existența unei conspirații uriașe ce implica spălarea creierului, asasini adormiți și posibila asasinare a unei figuri politice importante.

În spatele conspirației există o femeie puternică și destul de malefică (jucată de Lansbury și, mai târziu, de Streep) care trage sforile și aranjează lucrurile.

Filmul a fost apreciat de critică pentru jocul actorilor, dar i-a iritat pe spectatorii care citiseră sau auziseră de asasini adevărați adormiți și de programele guvernamentale de creare a super-soldaților (de exemplu, MKUltra, despre care vom vorbi pe larg mai încolo).

Un alt film, *Teoria conspirației*, aduce fenomenul MKUltra în fața publicului larg prin personajul unui taximetrist lunatic, pe nume Jerry, jucat de Mel Gibson, care încearcă s-o convingă pe Alice, tânără avocată superbă ce lucrează în Departamentul de Justiție din SUA, jucată de Julia Roberts, că bâlbâielile lui conspiraționiste sunt adevărate, cu un deznodământ tragic. Uneori, delirul unui taximetrist poate ascunde de fapt memoria zdruncinată și identitatea distrusă a unui supraviețuitor al programului MKUltra, unul care începe să-și amintească din ce în ce mai mult. Alice este cu adevărat atentă la povestea lui Jerry și intră în jocul mortal al conspirației după ce acesta identifică niște urmăritori ca fiind agenți ai CIA. Este un film plin ochi de dialoguri tip MKUltra clasice, tortură, intoxicare cu substanțe, bătăi, urmăriri, hărțuieli, terminologie și chiar mici indicii, cum ar fi prezența unui exemplar din romanul *De veghe în lanul de secară.* Indiciile au menirea de „a activa" asasinii adormiți sau agenții, tot așa cum un semnal declanșator ca bătutul din palme poate introduce sau scoate pe cineva din transa hipnotică.

Povestirea ca instrument

Folosirea povestirii ca instrument de control al minții nu este doar răspândită, ci și foarte eficientă, deoarece acest tip de creații ale culturii populare sugerează că toți suntem potențiale victime și că, în cazul în care „ei" decid să ne controleze, tot ce putem face este să acceptăm să fim controlați. Alte filme notabile la care ne putem gândi acum sunt bizarul și complicatul *Shutter Island,* în care personajul interpretat de Leonardo DiCaprio se luptă cu pierderea propriei sănătăți mentale și a identității în timp ce investighează dispariția unei persoane dintr-un sanatoriu izolat unde au loc experimente legate de creier și de manipularea minții. Un alt film cu DiCaprio, *Începutul*, sugerează chiar că putem pătrunde în visele altor oameni și le putem fura ideile.

O listă scurtă a creațiilor de divertisment cu tematică legată de controlul minții/ asasini adormiți/ programare cognitivă ar include cu siguranță următoarele:

— *Trilby*, de George du Maurier;
— *Maestrul păpușar*, de Robert A. Heinlein;
— *Minunata lume nouă*, de Aldous Huxley;
— *1984*, de George Orwell;

— *Firestarter*, de Stephen King;

— *Identitatea lui Bourne*, serie de cărți de Robert Ludlum (după care s-au făcut și filme);

— *Portocala mecanică*, de Anthony Burgess, roman transformat în capodoperă cinematografică de Stanley Kubrick;

— *The Terminal Man*, de Michael Crichton;

— *Fata care s-a jucat cu focul*, de Stieg Larsson;

— *Telefon,* cu Charles Bronson;

— *Gaslight*;

— *Matrix;*

— *Dreamscape;*

— *Scanners;*

— *Tragedia din Guyana;*

— *Scara lui Iacob;*

— *Salt,* cu Angelina Jolie;

— *The Long Kiss Goodnight*;

— *Casa somnului;*

— *Hannah;*

— *Femme Fatale*;

— *Kill Bill;*

— *Closet Land;*

— *Bărbați holbându-se la capre,* cu George Clooney;

— *Total Recall*, cu Arnold Schwarzenegger;

— seria de romane grafice *X-Men*;

— serialul TV *Prizonierul*;

— serialul TV *Fallins Skies*;

— serialul TV *Dark Skies* (*Ceruri întunecate*);

— serialul TV *Dosarele X*;

— serialul TV *Nikita*;

— serialul TV *The Pretender*;

— serialul TV *Nowhere Man*;

— serialul TV *Fringe*;

— serialul TV *Homeland*;

— serialul TV *Dollhouse*;

— serialul TV *Legends*;

— serialul TV *Blacklist*.

Chiar și *Războiul stelelor* apelează la controlul minții, membrii castei Jedi fiind capabili să folosească diverse trucuri mentale pentru a călători cu bine prin spații periculoase și a manipula atât dronele, cât și oamenii. Și nici bunul dr. Who nu era străin de folosirea acestui tip de intrigă, dacă ne amintim că Maestrul controla mințile celorlalți printr-un fel de hipnoză. *Star Trek* ne-a oferit rasa extraterestră Borg, posesoarea unei minți colective. Se pare, din nou, că industria divertismentului reflectă realitatea deoarece multe dintre aceste filme, cărți și povești conțin, printre faptele imaginate, elemente reale care ne fac pe noi, spectatorii, din ce în ce mai paranoici în fața perspectivei că poveștile s-ar putea întâmpla cu adevărat sau chiar *s-au întâmplat*, dincolo de exercițiul imaginației unor scriitori. Omul de știință Walter Bishop, personaj din serialul TV *Fringe*, rezumă foarte bine discuția într-unul dintre episoadele filmului: „Creierul e un computer, un computer organic. Și poate fi piratat ca orice alt computer".

Lista anterioară nici măcar nu *începe* să acopere utilizarea temei controlului minții în literatura distopică modernă, precum și în filme sau emisiuni de televiziune. Indiferent că e folosită pentru a ilustra controlul claselor sărace, ca hipnoză pentru a obține favoruri sexuale, ca metodă de a înnebuni pe cineva sau de a transforma un ins în criminal, tema apare din belșug și exprimă bine lupta individualismului într-o lume ce pare croită să ne mențină pe toți în stare de supunere sigură. Este o luptă ce se adresează psihicului nostru celui mai profund, acolo unde se găsește ființa în stare brută, chiar dacă luptăm pentru libertatea de exprimare cu semenii și cu dușmanii noștri.

Pe scurt, ne sperie de moarte. Chiar dacă ne face mai puternici. Cunoașterea e putere, așa se zice.

Pentru că de acolo vine fascinația noastră pentru divertismentul dezvoltat în jurul temei controlului minții. Suntem super-protectori față de trupurile și bunurile noastre materiale și ne amintim că trebuie să ne protejăm în egală măsură și mintea abia când suntem confruntați cu aceste povești, adesea decupate din titlurile ziarelor sau de pe site-urile conspirații oniste ori din documente guvernamentale desecretizate.

Dacă putem înțelege oarecum dorința de a identifica tehnici funcționale de programare a minții în timp de război, când autoritățile doresc să câștige cu orice preț, nu prea reușim să înțelegem această nevoie în vreme de liniște și pace. Auzim, desigur, despre teoriile

conspirației privind noua ordine mondială ori despre mintea/religia unică, precum și despre entitățile guvernamentale și corporatiste ce vor să controleze masele și chiar să decidă în locul lor ce trebuie ei să voteze, să cumpere și să consume. Cunoaștem teoriile care indică o relație direct proporțională între tâmpirea populației și obediența ei. Da, știm că există oameni al căror țel suprem este transformarea populației în masă de marionete care să producă mai multă putere și bogăție pentru cei puțini, care au deja foarte multă putere și bogăție. Examinarea autentică a motivelor pentru care controlul minții este mai omniprezent azi ca întotdeauna, ori poate chiar mai mult, poate găsi un singur răspuns: oamenii își doresc să-i controleze pe alți oameni.

Motivația controlului minții

Dr. Allen Barker, expert în problematica controlului minții și autor erudit, a scris un articol fascinant, „Motivele controlului minții", în ediția de primăvară/vară 2003 a revistei *MKZine*. Sugestiile lui rămân actuale, deși lista poate fi cu siguranță extinsă azi, după ultimele dezvoltări ale tehnologiei și supravegherii. Unele dintre ideile sale sunt:

— un război de intensitate redusă împotriva populației proprii: folosirea supravegherii și a hărțuirii ca instrumente contra oricui, de la lideri mondiali la activiști mărunți;

— furtul și recoltarea ideilor celorlalți: spionarea și accesul „în interiorul minților" unor genii sclipitoare din țări vecine pentru descoperirea tehnologiilor ce le permit mascarea metodelor de supraveghere;

— interogarea în scopul aflării unor secrete, metodă evidentă în război și terorism, ce poate fi utilizată și în perimetrul intern, pentru a descoperi planurile concurenței;

— PSYOPS, operații psihologice folosite în programele guvernamentale și militare;

— suprimarea tehnologiei: hărțuire, supraveghere și orice altă metodă prin care concurența poate fi scoasă din luptă;

— grupuri de presiune angajate de miliardari: cei bogați și puternici pot folosi controlul minții și metodele de supraveghere/hărțuire pentru a distruge competiția și a-i reduce pe adversari la un statut benign, fără a apela la asasinat;

— pentru a controla o persoană, cum ar fi un lider mondial, un asasin plătit etc.; aceasta i-ar permite unui individ care își dorește puterea s-o acapareze cu ajutorul unui sistem masiv de sprijin, chiar dacă acest sistem operează acoperit; de asemenea, controlul minții este folosit în cazul super-soldaților sau asasinilor cu ajutorul cărora sunt eliminate figuri importante la nivel mondial;

— pentru a se infiltra într-un anume grup: infiltrarea unei marionete la conducerea unor secte sau culte pentru a obține informații și cunoaștere din interior;

— obținerea de cobai umani pentru cercetări medicale și psihologice;

— prevederea și prevenirea unor acțiuni; ca în filmul *Minority Report*, există și oameni care vor nu doar să *controleze* comportamentul altora, ci și să-l *prezică*, fapt ce reprezintă în realitate o metodă de control și mai puternică.

Cele menționate sunt doar o parte dintre motivele ce stau în spatele utilizării controlului minții și al hărțuirii, indiferent că vorbim de nivelul extins al entităților guvernamentale ori de culte și secte religioase de dimensiuni reduse. Recunoașterea existenței MKUltra și a programelor guvernamentale de control al minții demonstrează că toate acestea sunt adevărate și că e posibil ca noi să fi atins doar vârful unui iceberg gigantic sau un singur tentacul al unei caracatițe cu nenumărate brațe ce acoperă toate aspectele vieții individuale și colective.

Mai aproape de casă

Nu putem examina motivele folosirii controlului minții la scară largă fără să investigăm mai întâi tehnicile pe care și noi, oamenii simpli, le utilizăm zilnic în interacțiunea cu persoanele din cercurile noastre de influență. E interesant că, de fiecare dată când este abordat acest subiect, oamenii se referă automat la torturile sinistre, subtile și malefice ale entităților guvernamentale și la programarea mentală ori la un lider religios puternic și nebun care le solicită credincioșilor să se sinucidă. Doar rareori se gândesc la nenumăratele metode prin care ei înșiși încearcă să-i controleze, să-i schimbe, să-i intimideze, să-i suprime sau să-i manipuleze pe cei din jurul lor. Sunt comportamente

pe care le adoptăm frecvent, că vrem sau nu să recunoaștem, *deoarece ne duc la rezultate pe care le dorim.*

Întrebați-vă: cunoașteți persoane care sunt victime ale abuzului domestic ori ale abuzului împotriva copiilor? Cunoașteți pe cineva care suferă din cauza unei persoane care are tulburări de personalitate de tip narcisic? Cunoașteți vreun sociopat sau vreun psihopat ori ați avut de-a face cu vreunul? Există un număr de afecțiuni psihice, numite de unii tulburări de comportament, ce ilustrează perfect genul de persoane ce urmăresc să dețină controlul, adesea prin intermediul hărțuirii emoționale și/sau fizice, manipulare, comportament duplicitar, abuz și tortură exercitate asupra unui alt adult sau a unui copil.

Să analizăm cazul persoanelor cu NPD, tulburare de personalitate narcisică, ce pare tot mai frecventă în cultura „eu și numai eu" predominantă astăzi. Acest diagnostic nu este rezervat actorilor faimoși, starurilor rock, sportivilor și politicienilor, ci și oamenilor normali, mame și tați, fiice și fii, iubiți și colegi. Chiar și prieteni. Semnele acestei tulburări sunt simple, chiar dacă subtile, în special pentru cei ce au avut de-a face cu „narcisiști" în mediul lor apropiat.

Pentru ca o persoană să fie diagnosticată cu tulburare de personalitate narcisică (în engleză NPD) trebuie să manifeste cinci sau mai multe dintre următoarele simptome (conform Manualului de Diagnostic și Statistică a Tulburărilor Mentale, editat de Asociația Psihiatrilor Americani):

— simț grandios al propriei importanțe (de exemplu, își exagerează realizările și talentele, așteaptă ca și ceilalți să-i recunoască superioritatea realizărilor nemaiîntâlnite);

— preocupare față de fantezii ale succesului nelimitat, ale puterii, genialității, frumuseții sau iubirii ideale;

— credința că este o persoană „specială" și unică, ce poate fi înțeleasă și trebuie asociată doar cu alți oameni (sau instituții) cu statut înalt;

— solicitarea admirației excesive a celorlalți;

— simț excesiv al îndreptățirii (de exemplu, așteptări nerezonabile de tratament special sau de satisfacere imediată);

— exploatarea celor din jur (de exemplu, profită de ceilalți pentru a-și atinge propriile scopuri);

— lipsă de empatie (de exemplu, nu dorește să recunoască sau să se identifice cu sentimentele și nevoile celorlalți);

— invidie față de ceilalți sau credința că ceilalți sunt invidioși;

— afișarea frecventă a unor atitudini sau comportamente arogante.

Cu toate că 80% dintre oamenii pe care îi cunoaștem sunt atinși de narcisism, adevăratul narcisism este o formă puternică de control al minții atunci când acești predatori, asemenea sociopaților și psihopaților, folosesc o gamă extinsă de manipulări și induceri în eroare pentru a-și slăbi complet victimele și a le distruge identitatea. Aceste comportamente pot include:

— copleșirea cu iubire și ridicarea pe un piedestal în prima fază a relației, urmate de devalorizare și dispreț;

— minciuna, înșelătoria și inducerea în eroare practicate cu un sentiment al îndreptățirii deoarece narcisistul crede că are dreptul să-și atingă scopurile prin orice mijloace;

— proiectarea și reflectarea propriilor păcate, slăbiciuni și neajunsuri asupra victimei;

— sufocarea, procesul subminării sănătății psihice a victimei prin intermediul minciunilor, al schimbării scenariilor, al autocontrazicerii, al negării și chiar prin folosirea tratamentului tăcerii pentru a pedepsi victima;

— furie specific narcisică sau explozii în șarje nerezonabile de violență ori furie virulentă atunci când sunt prinși cu minciuni, înșelătorii sau când li se atrage atenția asupra comportamentelor neadecvate;

— izolarea victimei pentru a o putea controla mai ușor;

— urmărirea, hărțuirea și chiar amenințarea cu crearea unui mediu de frică și paranoia;

— abuzuri fizice, emoționale, sexuale și chiar crimă.

Nu toți narcisiștii ajung la aceste comportamente extreme, întrucât unii sunt narcisiști „funcționali”, oameni ce pot ajunge membri de succes ai societății, chiar dacă printre ei există și așa-zișii „narcisiști maligni”, de departe mai afectați și mai dăunători celorlalți; dar maniera în care aceștia folosesc tehnicile de programare mentală, subminare, control și spălare a creierului pentru a-și menține victimele în statutul de codependență și de oglindă fragilă din punct de vedere emoțional

seamănă cu multe dintre metodele folosite în destructurarea identității femeilor și bărbaților în cadrul îndoctrinărilor religioase, al interogatoriilor militare sau al ritualurilor pe bază de traumă și abuz (despre care vom da detalii mai târziu). Sociopații și psihopații împing aceste comportamente la extreme la care narcisistul mediu nu ajunge, devenind într-atât o parte a culturii noastre actuale, încât avem tendința de a-i admira și a-i celebra chiar și atunci când au comportamente altfel inacceptabile.

Abuzul și controlul

Între narcisism și control al minții există numeroase legături. Nevoia de control imediat și total al altor persoane este unul dintre indicatorii cu ajutorul cărora psihologii diagnostichează tulburarea de personalitate narcisică. Persoanele care suferă de această tulburare încearcă să-i controleze pe ceilalți pentru a-și spori impresia că totul li se cuvine. Narcisiștii trebuie să-și conserve imaginea de sine cu orice preț, devalorizându-i adesea pe ceilalți pentru a se valoriza pe sine. Narcisiștii trăiesc cu impresia că totul li se cuvine și consideră că inteligența și aptitudinile lor merită recunoaștere specială. Din nefericire, ei cred și că superioritatea lor este semnul că Dumnezeu le-a oferit dreptul de a exploata, de a umili și de a se folosi după bunul plac de ceilalți. Și, cum cel mai adesea victimele au simțit inițial că narcisistul le iubea, revenirea de pe urma acestui tip de vampirism emoțional este foarte dificilă. Un comentariu anonim de pe un forum dedicat narcisismului sintetiza foarte bine cea mai populară formă de control al minții: *Nu există ceva mai rău ca experiența înșelării de către o persoană în care ai avut încredere, o persoană pe care o iubești și despre care ai crezut că te iubește la rândul ei, dorindu-ți binele din toată inima*.

Acestea sunt sentimente din gama celor pe care le folosesc în relația cu publicul tiranii și dictatorii, conducătorii care închid ochii sau scuză tortura, abuzul și uneori chiar genocidul pe baza îndreptățirii pe care și-o asumă. Controlul aplicat la mințile și inimile celorlalți este o necesitate în orice relație de dominare, indiferent că ne referim la soțul abuziv și îndelung răbdătoarea lui soție ori la lideri politici și religioși malefici, ce cred despre ei că sunt oameni aleși, superiori celorlalți.

Abuzul intern nu este în realitate foarte diferit de cel dictatorial. Într-adevăr, psihologii au observat că unii dintre cei mai sălbatici

psihopați din câți a cunoscut lumea exprimă adesea trăsături de personalitate destul de normale, inclusiv cei vinovați de crime de război. În calitate de teoretician politic, Hannah Arendt a scris în *The New Yorker* despre aceste lucruri folosind sintagma „banalitatea răului". Arendt a documentat procesul din 1961 pentru crime de război al lui Adolf Eichmann, personaj examinat anterior declanșării procesului de mai mulți psihiatri. Ea a scris mai târziu în cartea *Eichmann la Ierusalim: raport asupra banalității răului*: „Problema cu Eichmann e tocmai aceea că e un om ca atâția alții, dintre care mulți nu devin nici perverși, nici sadici, ci au fost și sunt încă teribil și înfiorător de normali. Din punctul de vedere al instituțiilor noastre legale și al standardelor noastre morale, această normalitate este cu mult mai înspăimântătoare decât toate atrocitățile luate la un loc".

Ideea că cei care abuzează de controlul minții pot fi considerați din oricare punct de vedere „normali", incluzându-i aici pe oamenii care comit cele mai odioase acte împotriva umanității, este tulburătoare. Dar e adevărat. Narcisismul ne arată că problema controlului minții nu este de fiecare dată așa cum o prezintă industria de divertisment; nu avem întotdeauna de-a face cu un Frank Sinatra spălat pe creier, ca în *Candidatul manciurian*, sau cu vreo femeie fatală, care e de fapt un asasin adormit determinat să ucidă un deputat. Uneori, lupta pentru independența minții are loc la un nivel mult mai intim, mai normal.

Uneori se petrece chiar acasă.

Capitolul 2

Rit și ritual.

Controlul minții în trecut

Orice ritual, ne spun antropologii, e despre transformare. Ritualurile pe care le folosim la nuntă, la botez sau la instalarea unui nou președinte sunt foarte elaborate, deoarece le asociem cu evenimente majore de viață, cu depășirea unei limite critice, pe scurt, cu transformarea.
Abraham Verghese

E limpede că ritualurile și sacrificiile îi pot aduce pe oameni împreună și este foarte posibil ca un grup ce posedă ritualuri să aibă un avantaj față de grupurile care nu le dețin. Dar nu este limpede de ce trebuie să fie implicată religia. De ce apar în discuție zei, suflete, viața de după, miracole, creația divină a universului și toate celelalte?
Paul Bloom

Oamenii au folosit încă din vremurile antice practici ritualice destinate să controleze și să modifice dispoziția mentală, precum și procesele cognitive, comportamentele și concepțiile celorlalți. Adesea, prin asta s-a căutat oglindirea mai autentică a ceea ce se credea că divinitatea dorea – zeii și zeițele care solicitau loialitate și supunere totală. Dar existau și multe figuri omenești care cereau aceleași lucruri.

Strămoșii noștri din Antichitate foloseau ritualul nu doar ca o ceremonie de venerare, ci și pentru a defini anumite reguli și convenții pe care să le respecte inițiații. Uneori, regulile erau comunicate și populației, sub formă de doctrine și dogme religioase, ele însele o formă de spălare a creierului în cadrul cultului, despre care vom vorbi în alt capitol. Ritualul era o modalitate de a formaliza credința, înțelegerea, cunoașterea și chiar așteptările. Ritualul oferea atât identitate de grup, cât și identitate individuală, de aici și popularitatea de care s-au bucurat societățile secrete, care își selectau cu multă atenție membrii.

Ritualurile

Termenul *ritual* vine din latinescul *ritualis*, literal „ceea ce aparține ritului”, adică o cale particulară sau probată de a săvârși o

acțiune, cum se întâmplă în ceremonii. Ritualul este un proces sau o secvență de activități ce implică gesturi, cuvinte rostite sau scrise, simboluri, numere, obiecte și mișcări. Îndeplinim în permanență ritualuri, de la înmormântări la căsătorii și „petreceri" ale frățiilor studențești la juratul pe Biblie în fața judecătorului și juraților. Ritualurile nu solicită obligatoriu un loc secret, însă există alți șase factori ce par să le caracterizeze pe toate: formalism, tradiționalism, rigiditate, domnia regulilor, simbolism sacru și interpretare, conform lui Catherine Bell, specialistă în studii ritualistice și religioase, autoare a volumelor *Ritual Theory, Ritual Practice* și *Ritual: Perspectives and Dimensions*.

Bell a scris că ritualul utilizează un cod de expresii limitat și organizat ce induce un stil formal, care face împotrivirea imposibilă. Formalismul fixează ritualul și induce acceptare și ascultare. Tradiționalismul face apel la dimensiunea istorică, așa cum se întâmplă la Ziua Recunoștinței sau la sărbătoarea de Anul Nou, ceremonii mai mult sau mai puțin formale. Rigiditatea amintește de o disciplină fizică, o coregrafie atentă a acțiunilor tradiționale, întâlnită frecvent în ritualurile de grup. Domnia regulii este un ritual formalizat ce implică reguli specifice de comportament al grupurilor, folositor adeseori în război. Simbolismul sacru caracterizează mai mult abordările religioase, metafizice și supranaturale care folosesc un anume obiect sau simbol ce invocă supunere și loialitate, cum ar fi drapelul american și o medalie de onoare. Interpretarea adaugă o notă dramatică ritualului, cântecul și dansul, spre exemplu, având rolul de a modela atât experiența celor implicați în ritual, cât și a spectatorilor.

Folosim ritualuri ce combină una sau mai multe caracteristici:

— rituri de trecere, cum ar fi căsătoria, circumcizia, balurile bobocilor, inițierea în frății;

— rituri calendaristice marcând date specifice din timpul anului, cum ar fi petrecerea de Anul Nou sau înconjurarea mesei în Ziua Recunoștinței, pentru a ne exprima gratitudinea;

— rituri de comuniune și împărtășire, cu conotație religioasă, cum ar fi pomenile cu alimente sau comuniunea în Biserica Catolică;

— rituri de post și celebrare dedicate unei tradiții religioase sau spirituale comunitare ori în timpul festivalurilor de tip carnaval ce implică comuniune;

— rituri de vindecare, gândite să risipească furia spiritelor sau a zeităţilor ori să vindece un membru al comunităţii, incluzând aici exorcismele celor bănuiţi de a fi posedaţi de demoni!

Unul dintre cele mai interesante aspecte ale ritualurilor este capacitatea lor de a crea o formă de control social prin regularizarea și stabilizarea interacţiunilor sociale din grup. Ritualurile impun o ordine în haos și le oferă adesea indivizilor ocazia de a juca un rol ce facilitează funcţionarea grupului. Ca formă, ritualul schimbă comportamentele astfel încât să se potrivească structurii prestabilite şi dorite; cel ce încalcă ritualul sau refuză să participe la el este considerat un rebel sau un duşman ce acţionează împotriva dorinţei fiinţelor umane de a aparţine unei comunităţi, de a fi „în gaşcă”.

În situaţie extremă, ritualul poate fi folosit pentru a disciplina și a pedepsi, ca în cazul călugărilor din Evul Mediu, când ordinele monastice solicitau respectarea unei discipline foarte stricte. Călugării care încălcau regulile plăteau prin sporirea numărului de rugăciuni și a postului, uneori cu efecte foarte serioase asupra corpului și spiritului. Prin ritual se arăta pocăinţa după păcate, uneori la nesfârşit, până în clipa în care un individ cu autoritate declara că penitentul îşi răscumpărase, interior şi exterior, păcatele comise. Ritualurile repetate aveau scopul să-i înveţe pe călugări să-şi controleze emoţiile şi trupul.

Practicarea unui ritual le oferă unor oameni identitate colectivă sau sensul apartenenţei la grup, ceea ce înseamnă, totodată, desigur, un control individual sporit. Dar oare asta înseamnă și control al minţii?

Supunerea faţă de zei

Să luăm, de pildă, religia din Egiptul antic, ce pare, în toate intenţiile şi scopurile sale, un cult creat în jurul dorinţei de a interacţiona cu zeii prin intermediul unor ritualuri specifice. Poate că nu pare o formă tipică de control al minţii și cu siguranţă nu poate fi comparată cu experimentele guvernamentale cu victime nevinovate, însă folosirea ritualurilor este categoric o cale de modificare a comportamentului, aşa cum este şi doctrina religioasă, destinată să determine la un grup specific de oameni un anumit tip de gândire şi o anumită conduită.

În cazul egiptenilor, preoţii din temple celebrau ritualuri de cinstire și supunere faţă de voiţa zeilor și zeiţelor, ceremonii la care se

aștepta participarea membrilor clasei de jos a societății. Printre ritualuri se numărau ofrandele și mirungerile menite să le facă pe plac zeităților și să le atragă bunăvoința, dar și diseminarea cunoașterii și înțelepciunii.

Acțiunile ritualice de cult au fost prezente în toate marile culturi ale trecutului, inclusiv la romani, la greci și la americanii precolumbieni. Au existat ierarhii de preoți și chiar de preotese al căror scop era ordonarea și separarea nivelurilor de onoare, înțelepciune și cunoaștere ocultă astfel încât clasele inferioare să nu aibă acces integral la ceva ce n-ar fi putut aprecia. Mai mult, zeitățile însele erau organizate în ierarhii, cultele principale și secundare onorând diferiți zei și zeițe în funcție de importanță și de necesitate. Zeitățile clasate mai jos pe scara totemică aveau mai puțini credincioși și erau mai puțin cunoscute, puterea lor fiind aproape în totalitate locală. Zeitățile importante se bucurau de onoruri și întruchipau credințele preferate de majoritate, la ritualurile închinate lor participând mai mulți oameni, la nivel regional.

Întâlnim acest comportament și la cultele contemporane, în cadrul cărora liderii caută să introducă o ordine ierarhizând masa enoriașilor. Constatăm aceeași tendință și în sistemele militare, guvernamentale și judiciare, ce se comportă adesea de parcă ar fi ele însele integrate în ritualuri, sub forma guvernării și autorității.

Cultele antice au fost denumite adesea „culte de mistere”, adepții având uneori comportamente pe care astăzi le considerăm barbare și chiar violente, toate în cinstea zeității alese. Sacrificiile umane și animale, tortura ritualică și ritualurile sexuale erau obișnuite, chiar dacă, probabil, nu erau săvârșite la lumina zilei. Aceste practici oculte și destul de explicite, simbolizând adesea în mod evident ciclul nașterii, vieții, morții și renașterii, scoteau la iveală latura întunecată atât a zeilor, cât și a muritorilor. Se aștepta de la enoriași să îndeplinească ce li se cerea și ce le cereau zeii și zeițele. Individualitatea era interzisă în beneficiul grupului. Multele culte precreștine din perioada Imperiului Roman, spre exemplu, exprimau ritualuri și credințe păgâne sub formă de festivaluri, celebrări și rituri ce îi cinsteau pe zeii lumii naturale, inclusiv zeitățile responsabile de elementele întunecate ale existenței umane. Gândiți-vă la sex, orgii, saturnalii și alte comemorări menite să cinstească puterile și forțele din spatele creației, vieții și distrugerii.

Cultul lui Dionysos din Grecia antică este cunoscut pentru practicile dintre cele mai decadente și ciudate. Să ne gândim la predilecţia pentru întrunirile ritualice. Venerarea zeului din Olimp includea aspecte relativ mundane, cum ar fi ofrandele de fructe și miei sau consumarea de mari cantități de vin, de vreme ce Dionysos era zeul fertilităţii și al vinului. Sexul, celebrare a reproducerii și fertilităţii, făcea desigur parte din schema ritualică. Și cei mai îndrăzneţi participau la Festivalul Anthesteria din Atena. În cea de-a treia zi a festivalului, femei numite aletide, după Aletis, figură mitologică care în legenda lui Icar se spânzurau, se atârnau de funii legate de bârne din lemn pentru a interpreta simbolic suferința și moartea bietei Aletis. Nu, aceste femei nu se spânzurau până la *moarte*, din fericire (era un act simbolic, astfel încât ele nu trebuiau să moară cu adevărat!). Însă devoţiunea lor faţă de zei amintește de predispoziţia spre anumite comportamente ale cultelor similare de azi. Cu diferența că astăzi membrii sectelor se sinucid adesea cu adevărat.

Zeița frigiană Cibele reprezenta deopotrivă fertilitatea și natura. Mamă a lui Dionysos în credințele Greciei antice, era considerată marea Mamă a zeilor. Celebrarea ei în cadrul festivalului presupunea dans orgiastic și băutură, cântec și uneori chiar automutilare tradiţională. Entuziasmul festivalului ajungea la asemenea cote extreme, încât adepții începeau să se flageleze cu bice din piele. Preoții acestui cult al naturii se castrau și ungeau decorațiunile festivalului cu propriul sânge. Trebuie să facem un exercițiu de imaginație pentru a înțelege genul de celebrare frenetică ce ducea la asemenea manifestări autoviolente, dar, în context religios ori în cel al „venerării”, se pare că oamenii își pierd ușor controlul propriei minți.

Să nu uităm Orientul, să privim un exemplu ca Aghori sau Aghouri, cult hindus cu rădăcini antice care îl venerează pe Shiva (o formă primară de zeu din tradiția hindusă Smarta, distrugătorul și transformatorul) cu multă fervoare, despre care se spune că s-ar fi desprins în secolul al XIV-lea din ordinul kapaika. Adepții cultului Aghori apelează la ritualuri destul de dezgustătoare pentru a-l celebra pe Brahman, imaginea totalităţii, inclusiv a răului și a morții, dintre care amintim consumul de carne putrezită sau de fecale animale, totul pentru a atinge iluminarea. Ritualul se încheie prin consumarea cărnii unui cadavru uman intrat în putrefacție. Că un ritual poate să includă

acte de canibalism spune enorm de mult despre puterea credinţelor religioase de a-i determina pe oameni să facă lucruri cu adevărat nebuneşti, chiar groteşti, sub controlul minţii al puterilor şi forţelor pe care şi-au propus să le celebreze sau cărora vor să le ceară favoruri.

Din nou, vom vorbi mai mult despre cultele moderne mai târziu, însă ideea este că strămoşii noştri au permis modificarea credinţelor şi comportamentelor lor în conformitate cu dorinţele percepute ale zeităţilor adorate ori temute. Cazul lor nu este cu mult diferit de cazul celor spălaţi pe creier de mass-media, de grupuri religioase sau politice ori chiar de propriile guverne, în încercarea de a crea un tipar de comportament specific la nivel de individ, de grup sau chiar de naţiune.

Societăţile secrete

Societăţile secrete din istoria noastră, cum au fost templierii, KKK, masoneria şi altele care au folosit metode ritualice elaborat structurate, au inclus adesea aceleaşi tipuri de metode de modificare a comportamentului menite să-i menţină pe adepţi pe linia corectă. Ele fac parte din specificul societăţilor secrete, chiar şi în cazul celor oarecum caraghioase, cum ar fi frăţiile de colegiu, unde iniţiaţilor li se cere să execute acţiuni detestabile pentru a-şi demonstra valoarea – chiar şi lucruri ce contravin moralei personale, valorilor şi sistemului de concepţii. Tot în numele afilierii, iniţiaţilor li se poate cere să-şi distorsioneze cu totul percepţia asupra lumii din jur pentru a subscrie la o viziune particulară, care include uneori rasism, sexism, abuz, violenţă, agresiune şi umilire – de sine, dar şi a celorlalţi.

Indiferent că foloseau droguri sau poţiuni gândite să altereze conştiinţa, vreun fel de deprivare senzorială, stres fizic şi emoţional ori manipulări psihologice, iniţiaţii şi membrii erau curăţaţi şi purificaţi simbolic înainte să slujească organizaţia, aşa cum un prunc este botezat cu apă sfinţită pentru a deveni creştin. Din nou, asemenea preoţilor iniţiaţi ai cultelor din Roma, Grecia şi Egiptul de odinioară, ritualurile secrete au avut scopul de a transforma persoana la un alt nivel de conştiinţă pentru ca legătura simbolică sau comuniunea cu zeitatea aleasă să poată avea loc. Aceasta se obţine cel mai uşor fie prin deprivarea iniţiatului de experienţă senzorială, fie prin copleşirea lui. Ambele metode duc la starea mentală scontată.

Societăţile secrete sunt asociate adesea cu satanismul şi cu venerarea diavolului, asociere ce a dat naştere la tot felul de acuzaţii nedovedite de abuzuri cumplite, sacrificii de copii şi abuzuri sexuale, măcelărire de animale şi chiar sacrificii de fiinţe umane adulte, toate în numele cinstirii unei zeităţi, dar şi ca mijloc de controlare a membrilor prin frică şi teroarea perspectivei pedepsei. În primul rând, pentru a fi primit într-o organizaţie secretă, un individ trebuie să facă jurăminte faţă de ordin, chiar şi în cazul în care jurămintele contrazic integritatea personală, valorile şi responsabilităţile faţă de familie. Este vorba despre un control al minţii. Acuzaţii i-au ţintit în special pe masoni, poate din pricină că au un profil dintre cele mai enigmatice. Originea umilă ca societate de zidari foarte mândri de munca lor s-a metamorfozat acum în imaginea unor oameni puternici, din tagma iluminaţilor, ce folosesc ritualuri şi simboluri pentru a-şi promova planurile ascunse în întreaga lume.

Societăţile secrete acţionează, din multe puncte de vedere, la un nivel mult mai implicit şi ascuns – sunt mai discrete în privinţa scopurilor, planurilor şi selectării noilor membri decât majoritatea cultelor (care au nevoie de cele mai multe ori de publicitate pentru a cuceri noi adepţi).

În Evul Mediu, ritualurile erau esenţiale pentru menţinerea populaţiei în acord cu credinţele şi agendele religioase şi politice adesea opresive. Dar ritualul nu era singurul mijloc prin care indivizii puteau fi împiedicaţi să se manifeste conform naturii lor. Boala mentală a fost întotdeauna prin preajmă de când e omul, astfel încât schizofrenicii sau cei suferinzi de sindrom posttraumatic sau de tulburări de personalitate erau consideraţi adesea a se afla sub influenţa diavolului sau a unor zei nefaşti. O manevră timpurie aplicată celor bănuiţi a fi posedaţi era decuparea unei găuri în calota craniană – trepanaţie –, loc prin care putea fi scos demonul. Uneori se introducea un instrument în creier pentru a-l goni pe demon, operaţie pe care o putem considera o formă timpurie de lobotomie. Dacă se întâmpla ca persoana să sufere leziuni cerebrale permanente, asta era. Măcar comportamentul straniu era sub control.

Folosirea torturii

În Evul Mediu, femeile care nu se supuneau regulilor şi tradiţiilor predominante erau supuse exorcismului. Exorcismul era aplicat întotdeauna de un grup de bărbaţi, desigur, ghidaţi de „Biblia vânătorii de vrăjitoare”, *Malleus Maleficarum*, lucrare scrisă în 1484, ce indica forme precise de interogatoriu şi metode de tortură menite să smulgă confesiuni. Acesta a fost instrumentul Inchiziţiei, folosit de-a lungul Evului Mediu ca scuză pentru măcelărirea femeilor nevinovate, a copiilor şi a bărbaţilor ce ajungeau să mărturisească păcate de care nu erau vinovaţi.

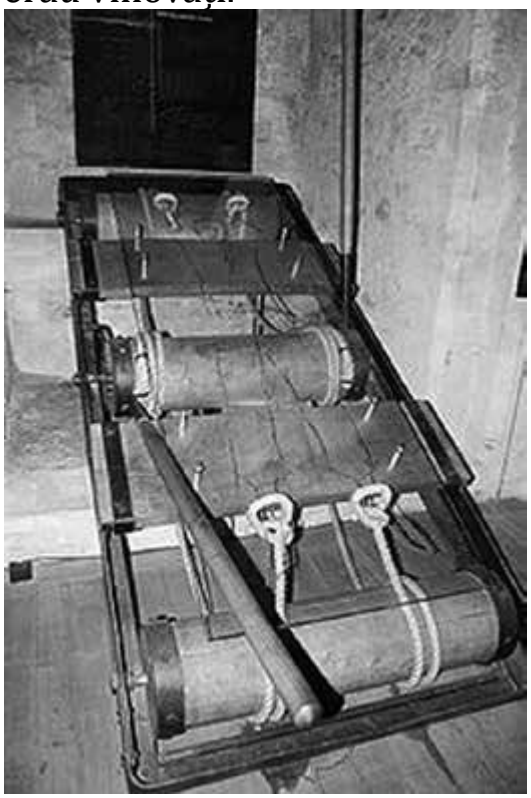

Un cadru de tortură în Turnul Londrei, Anglia. Imagine © David Bjorgen. Disponibil prin Wikimedia Commons.

Printre primele instrumente de tortură se numără scaunele, pătuţurile şi paturile de lemn cu funii, tratamentele cu şocuri, izolarea şi deprivarea senzorială, ce scoteau nu doar demoni, ci şi confesiuni false, pe multe dintre victime înnebunindu-le de-a dreptul. Torturile puteau implica folosirea de şocuri electrice, scufundarea capului legat la ochi într-un container cu apă, „bombardarea” cu sunete extrem de intense sau plasarea într-un scaun rotativ ce provoca greaţă şi chiar pierderea cunoştinţei. Violenţa şi tortura erau considerate metode

absolut naturale de scoatere a demonilor din femei chiar și atunci când unicul lor păcat era acela de-a fi fiert ierburi de leac. Însă de multe ori violența nu era necesară deoarece inocenții făceau confesiuni false în urma constrângerilor impuse de metodele interogatoriului intens și susținut, de care naziștii ar fi fost mândri, acesta fiind de fapt fundamentul interogatoriului bazat pe tortură și traumă folosit de viitori dictatori și despoți, fie ei religioși sau politici.

Metodele și mecanismele de tortură din Evul Mediu erau în cel mai fericit caz brutale, ajungând până la oribil în situațiile cele mai rele. Multe erau gândite să ucidă victima ori s-o aducă foarte aproape de deces. Unele dintre ele au fost concepute, fără îndoială, pentru a spori plăcerea torționarilor, care se simțeau atât de puternici pentru că puteau controla viața unei alte ființe umane. Printre cele mai populare instrumente medievale se află cele menționate în continuare:

Sicriul de tortură: închiderea victimei într-un sicriu, pentru câteva ore sau zile, fără apă sau mâncare.

Cadrul: victima este legată pe o masă și extremitățile îi sunt întinse până aproape de dezmembrare.

Gâdilătoarea spaniolă: folosită de Inchiziția spaniolă pentru a smulge carnea victimelor.

Tortura cu apă: o formă primitivă a torturii cu apă de azi în care victimele erau imobilizate și scufundate în apa unui lac sau bazin.

Garota: dispozitiv de spânzurare folosit mai cu seamă în Spania.

Furca ereticilor: un dispozitiv foarte dureros folosit în Evul Mediu de Inchiziția spaniolă.

Roata: victima era imobilizată pe o roată ce se învârtea ore, uneori chiar zile, provocând adesea decesul.

Tortura cu foc: favorita proceselor de vrăjitorie, metodă căreia i-au căzut victime în special femei și copii; victimele erau legate de câteva bârne de lemn cărora li se dădea foc.

Leagănul lui Iuda: victima era legată de un scaun triunghiular și trasă în țeapă lent.

Litografie pe lemn din secolul al XVII-lea înfățișând o femeie legată de un scaun ce urmează să fie scufundată în apă. Imagine disponibilă prin Wikimedia Commons.

Acestea sunt doar câteva din instrumentele foarte ingenioase cu ajutorul cărora liderii religioși și politici ai celor mai întunecate epoci au distrus minţile, corpurile și spiritele celor pe care tot ei i-au considerat periculoși sau eretici. Scopul urmărit era obţinerea confesiunii, controlul comportamentului ori pur și simplu asasinarea victimei, pedeapsa variind în funcţie de acuzaţia adusă. Continuăm să folosim și astăzi versiuni modificate ale acestor instrumente în spitalele de boli nervoase și în alte instituţii, sub pretextul controlării comportamentului și al reţinerii psihopaţilor violenţi. Dar trebuie să ne întrebăm: cine sunt adevăraţii psihopaţi, cei torturaţi sau torţionarii?

Deși crude, barbare și complet lipsite de subtilitate, aceste forme de control al minţii și de modificare a comportamentului au funcţionat uneori atât de bine, încât victima a murit, lăsându-i pe torţionari fără subiectul controlului. Există vreo metodă mai bună de înspăimântat o societate dincolo de torturarea și uciderea celor ce nu joacă după cum li se cântă? Există vreo cale mai bună de a controla pe cineva ca frica – frica de durere, de suferinţă, de asistare la suferinţa celorlalţi și de moarte? Acestea sunt instrumente puternice de alterare a comportamentului, ba chiar de modificare integrală a mentalităţii.

În următorul capitol vom vedea că frica a fost mutată din domeniul controlării comportamentului individual în domeniul mai vast al războiului. Nu mai vorbim de femei și copii despre care se crede că sunt posedați de diavol sau că se află în cârdășie cu acesta, ca vrăjitoarele, ci de bărbați, de femei și de copii educați pentru a fi asasini, super-soldați și spioni.

Capitolul 3

Despre MONARCH, BLUEBIRD şi ARTICHOKE: proiectul MKUltra şi controlul minţii în timpurile moderne

Probabil că spionul cel mai bun este cel care nici nu ştie că e spion…
Dr. Allen Barker, „Motives for Mind Control"

Doar secretele mici au nevoie de protecţie. Cele mari sunt ascunse de incredulitatea publică.
Marshall McLuhan

Astăzi avem magazine din care putem cumpăra un banal urs de pluş căruia îi putem adăuga ulterior tot felul de hăinuţe şi accesorii. Jucăria se numeşte „Construieşte un urs" şi există zeci de franşize pe aceeaşi idee în toată ţara. Orice copil îşi poate confecţiona prietenul ursuleţ „perfect", din perspectiva propriilor simpatii şi preferinţe. Plăteşti materialele şi pleci acasă cu ursul visurilor tale.

Există în sistemele noastre guvernamentale, militare şi corporatiste (şi cei mai mulţi dintre noi ştiu deja că cele trei lucrează împreună) persoane care au încercat să aplice acelaşi principiu la fiinţele umane: să construiască spionul perfect. Asasinul perfect. Arma perfectă.

Era proiectului MKUltra

Controlul minţii a fost transformat în mod deliberat într-un *modus operandi*. CIA a fost implicată în cercetarea controlului minţii de la începutul anilor 1950 până la începutul anilor 1970 prin Proiectul MKUltra. Astăzi ştim, graţie unui număr de documente desecretizate obţinute conform Freedom of Information Act (FOIA), că un sector specializat al CIA, cunoscut sub numele de Divizia de Informaţie Ştiinţifică, împreună cu Divizia de Operaţii Speciale a Trupelor Chimice din Forţele terestre americane au desfăşurat o serie de experimente cu asistenţa a zeci de colegii universitare, închisori, instituţii şi spitale, multe dintre ele ilegale şi fără acordul sau participarea voluntară a victimelor, care implicau controlul minţii, modificarea comportamentului, LSD şi expunerea chimică, deprivarea senzorială şi chiar abuzul sexual şi tortura.

Multe dintre victime au fost copii.

Proiectul MKUltra a apărut într-o eră a experimentelor invazive și abuzive cu subiecți umani dirijate de guvern și/sau entități și instituții militare, experimente care conțin în originile și rădăcinile lor metodele de tortură și spălare a creierului explicate guvernului SUA de foști naziști, oameni de știință recrutați după încheierea celui de-al Doilea Război Mondial ca parte a „Operației Paperclip". Pe lângă MKUltra, proiectele au avut și alte nume, cum ar fi Bluebird, Artichoke, Delta, Span, Chatter și chiar Monarch – tot atâtea porecle pentru experimentele de control al minții și modificare comportamentală ce n-ar fi trebuit să existe vreodată.

Dar au existat atât în SUA, cât și în Canada. Sunt disponibile mărturii ale martorilor oculari pentru multe dintre aceste experimente, precum și documente publice azi, ce fac lumină într-o zonă cu adevărat întunecată a istoriei noastre moderne. Că propriul guvern a fost capabil să experimenteze formele chimice, biologice și chiar radiologice de control al minții pe un public neinformat este suficient de înfricoșător, dar devine cu atât mai groaznic când aflăm scopurile acestor acțiuni: crearea de spioni și contraspioni. Super-soldați și asasini. Candidați manciurieni programați să ucidă. Nu au avut de făcut altceva decât să le distrugă mintea și personalitatea, pe care să le înlocuiască cu ceea ce doreau „păpușarii".

Agenți adormiți care odată activați îndeplinesc orice au fost programați și antrenați să facă, efectuând misiuni periculoase fără ezitări, uneori fără să-și amintească nimic după aceea. Acțiunile lor, împreună cu metode de interogatoriu mai profesioniste și mai eficiente, par să fie principalul scop al interesului profund și al experimentării din adâncurile minții umane. Dacă poți stoarce informație prin tortură, cu siguranță că există și o cale de a *implanta* informație și de a programa mintea s-o uite după aplicarea ei.

MKUltra și proiectele asociate au avut ca scop investigarea limitelor în care mintea omului ar putea fi distrusă, alterată și reconstruită în vederea executării unor operații secrete: construirea de spioni și soldați mai buni și înfrângerea adversarilor prin metode noi și creative. De la LSD și hipnoză la abuz sexual și fizic repetat, tacticile și tehnicile puse la punct odinioară în lagărele de concentrare ale Germaniei naziste au putut fi perfecționate încă o dată pentru a fi

folosite în beneficiul nostru atât pe câmpul de luptă, cât și în afara acestuia.

Numele MKUltra în sine spune o poveste. Ramură și evoluție a proiectelor timpurii Chatter, Bluebird și Artichoke, toate implicate în investigarea metodelor de interogatoriu și de control al minții, MKUltra și-a luat numele de la literele *MK* ce desemnează orice proiect finanțat de Serviciul Tehnic al CIA. *Ultra* indică nivelul cel mai secret al programelor de informații din timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Allen Welsh Dulles, director al CIA în 1953, a dispus crearea MKUltra în scopul dezvoltării unor compuși chimici de control al minții pentru a fi folosiți împotriva inamicilor, printre care și sovieticii, după ce se descoperise că propriii soldați fuseseră testați cu anumite substanțe în timpul Războiului din Coreea. Sidney Gottlieb a fost ales să conducă proiectul, fapt ce pentru mulți cercetători era o consecință directă a „panicii roșii" și a paranoiei comuniste.

Din nefericire, multe dintre documentele proiectului MKUltra au fost distruse în 1973 la ordinul directorului CIA de atunci, Richard Helms, dar în 1977, o solicitare pe baza FOIA a scos la iveală peste 20 000 de documente ce au scăpat de eliminare, au fost investigate de Comisia Church, condusă de senatorul Frank Church, și au dus la acuzația de organizare de experimente de control al minții și de reacție la droguri susținute de serviciile de informații ale SUA. Au existat audieri în Senat în 1977, după ce președintele Gerald Ford a interzis printr-un decret de urgență experimentarea de substanțe pe subiecți umani în lipsa consimțământului acestora. Audierile, conduse de Comisia pentru serviciile de informații a Senatului, au aprofundat examinarea documentelor și a acuzațiilor la adresa MKUltra, identificând suficiente probe care să susțină existența testării extinse pe cetățeni fără acordul acestora, soldată cu moartea unei persoane, Frank Olson, biochimist din Forțele Terestre americane și cercetător în domeniului războiului biologic, a cărui familie susține că acesta a fost intoxicat cu LSD fără acordul său, ca parte dintr-un program de experimente al CIA condus de chimistul Sidney Gottlieb. Olson a murit la o săptămână după experiment. Familia crede că a fost ucis din pricina informațiilor cu grad înalt de secretizare la care avea acces și că fusese marcat ca risc potențial de securitate, în special, deoarece, cu puțin timp înaintea morții, demisionase din poziția superioară de șef al

Diviziei de Operații Speciale, invocând o criză morală de conștiință față de implicarea în războiul biologic și de producerea de materiale pentru antrenarea de asasini, precum și față de implicarea oamenilor de știință naziști în Operația Paperclip. Moartea sa, survenită după ce a căzut de la etajul 13 al unei clădiri, a fost considerată inițial sinucidere, dar raportul medical din 1994, efectuat după deshumarea rămășițelor pământești, a stabilit omuciderea drept cauză a morții.

Se pare că CIA și restul celor implicați nu au niciun fel de scrupule cu privire la asasinarea unui om din rândurile lor în cazul în care ar putea să divulge informații.

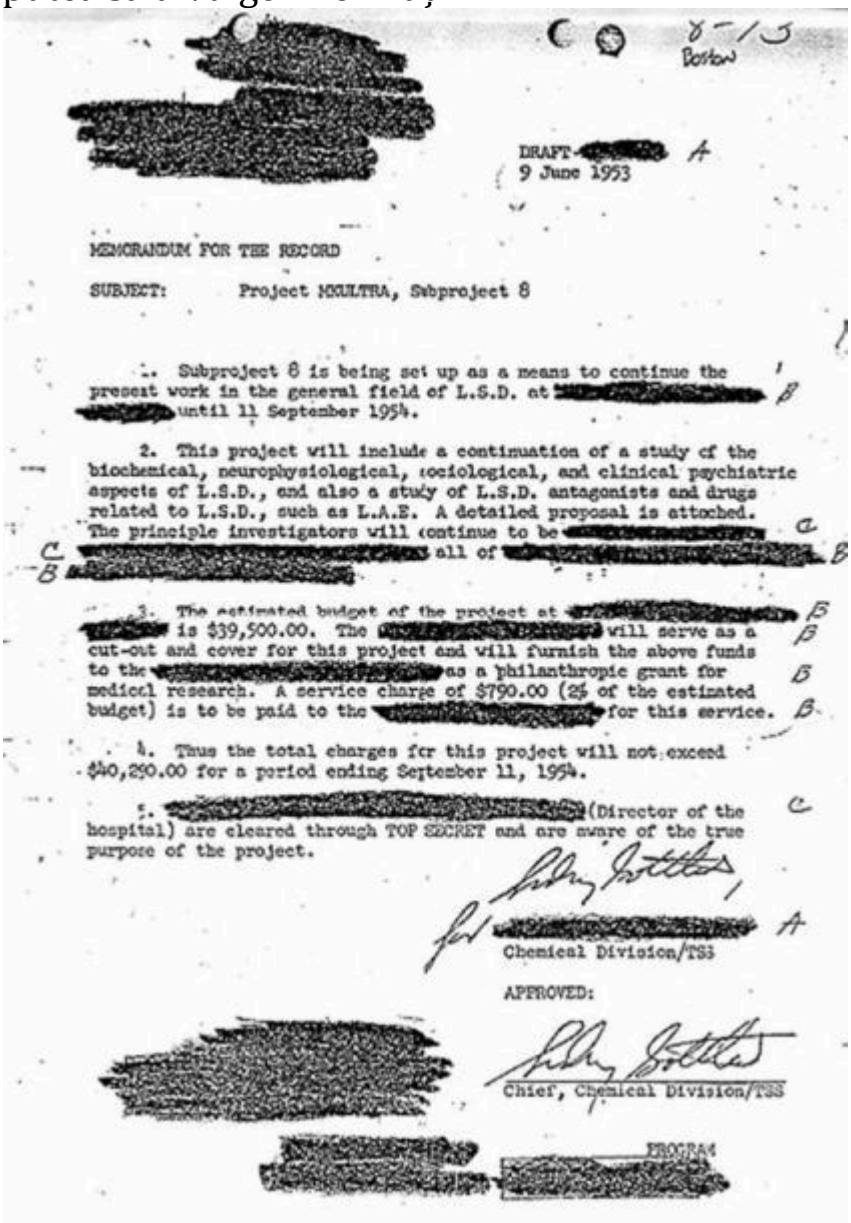

8-13
Boston

DRAFT [redacted] A
9 June 1953

MEMORANDUM FOR THE RECORD

SUBJECT: Project MKULTRA, Subproject 8

1. Subproject 8 is being set up as a means to continue the present work in the general field of L.S.D. at [redacted] B until 11 September 1954.

2. This project will include a continuation of a study of the biochemical, neurophysiological, sociological, and clinical psychiatric aspects of L.S.D., and also a study of L.S.D. antagonists and drugs related to L.S.D., such as L.A.E. A detailed proposal is attached. The principle investigators will continue to be [redacted] C all of [redacted] B B

3. The estimated budget of the project at [redacted] B is $39,500.00. The [redacted] will serve as a B cut-out and cover for this project and will furnish the above funds to the [redacted] as a philanthropic grant for B medical research. A service charge of $790.00 (2% of the estimated budget) is to be paid to the [redacted] for this service. B

4. Thus the total charges for this project will not exceed $40,290.00 for a period ending September 11, 1954.

5. [redacted] (Director of the C hospital) are cleared through TOP SECRET and are aware of the true purpose of the project.

[redacted] A
Chemical Division/TSS

APPROVED:

Chief, Chemical Division/TSS

[redacted] PROGRAM

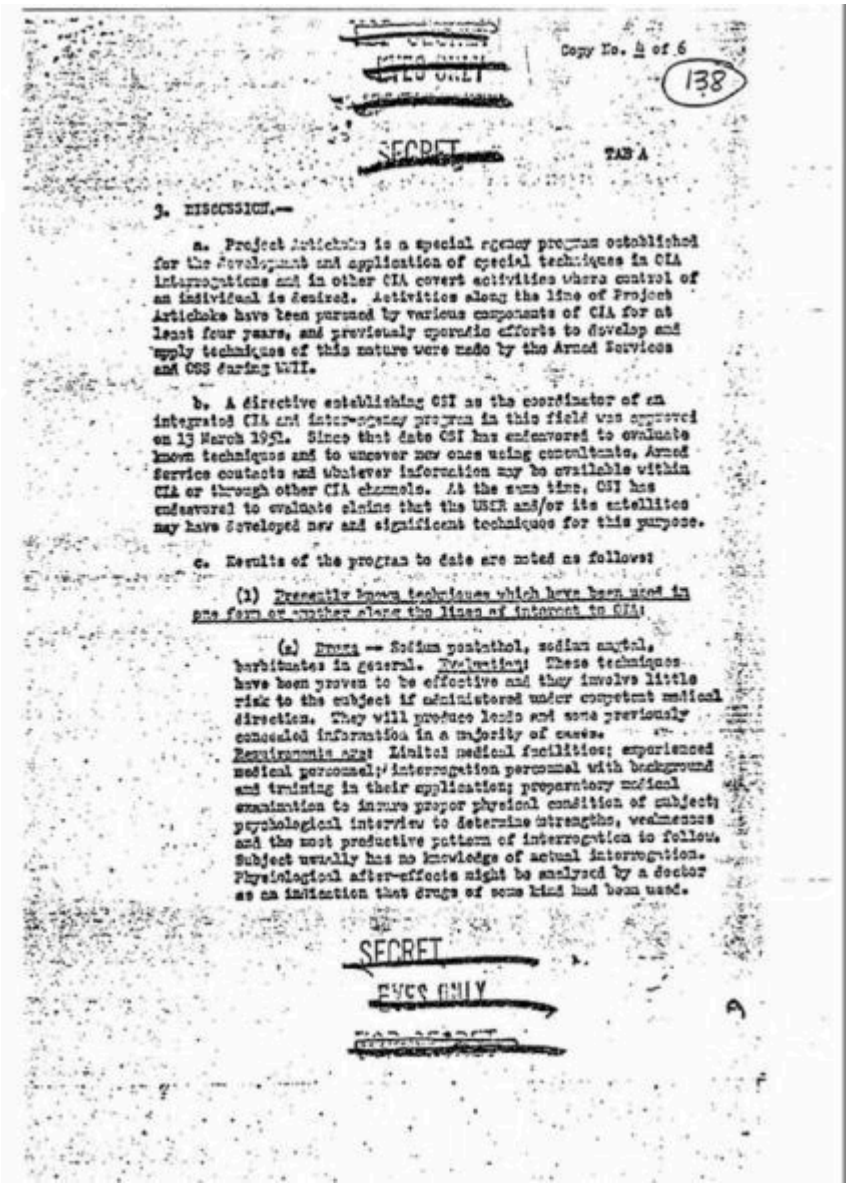

Copy No. 4 of 6

138

SECRET

TAB A

3. DISCUSSION.—

a. Project Artichoke is a special agency program established for the development and application of special techniques in CIA interrogations and in other CIA covert activities where control of an individual is desired. Activities along the line of Project Artichoke have been pursued by various components of CIA for at least four years, and previously sporadic efforts to develop and apply techniques of this nature were made by the Armed Services and OSS during WWII.

b. A directive establishing OSI as the coordinator of an integrated CIA and inter-agency program in this field was approved on 13 March 1951. Since that date OSI has endeavored to evaluate known techniques and to uncover new ones using consultants, Armed Service contacts and whatever information may be available within CIA or through other CIA channels. At the same time, OSI has endeavored to evaluate claims that the USSR and/or its satellites may have developed new and significant techniques for this purpose.

c. Results of the program to date are noted as follows:

(1) Presently known techniques which have been used in one form or another along the lines of interest to CIA:

(a) Drugs — Sodium pentothol, sodium amytal, barbiturates in general. Evaluation: These techniques have been proven to be effective and they involve little risk to the subject if administered under competent medical direction. They will produce leads and some previously concealed information in a majority of cases. Requirements are: Limited medical facilities; experienced medical personnel; interrogation personnel with background and training in their application; preparatory medical examination to insure proper physical condition of subject; psychological interview to determine strengths, weaknesses and the most productive pattern of interrogation to follow. Subject usually has no knowledge of actual interrogation. Physiological after-effects might be analyzed by a doctor as an indication that drugs of some kind had been used.

SECRET

EYES ONLY

Două pagini autentice din dosarul declasificat al programului MKUltra. Imagini disponibile prin Wikimedia Commons.

Canada a avut propriile audieri sub forma unui spectacol sarcastic de ştiri, *The Fifth Estate*, prin care a fost dezvăluită publicului implicarea guvernului canadian şi a contribuabililor la experimente. Guvernul canadian s-a înţeles în cele din urmă cu victimele în afara tribunalului, plătind câte 100 000 de dolari la 127 de victime, conform articolului publicat de Karin Goodwin în *The Sunday Times*.

Mulţi dintre teoreticienii conspiraţionismului susţin că aceste experimente, despre care s-a declarat oficial că fuseseră încheiate în anii 1970, oricum, sigur după desecretizarea documentelor şi audierile

guvernamentale ce au pus pe jar publicul și presa, continuă și azi, chiar dacă în ascuns și sub diferite denumiri care maschează conexiunea cu proiectul original MKUltra.

Despre apariția MKUltra s-au scris zeci de cărți, așa că noi nu intenționăm să reinventăm roata, însă perioada aceea este foarte interesantă prin prisma combinației de paranoia „a lor" cu dorința de a controla inamicul, factori cu siguranță activi și în funcțiune și azi, când există o nouă specie de paranoia produsă de grupările teroriste și de nesfârșitul război din Orientul Mijlociu. Ideea că guvernul ar putea să meargă până dincolo de limitele sugerate de documente și de declarațiile martorilor potrivit cărora s-au încercat controlarea și producerea de oameni-arme este terifiantă. Și mai terifiant este că toate acestea s-au desfășurat relativ în secret și că guvernul a reușit să distrugă mare parte din dovezile incriminatorii. A rămas atât cât să avem ce citi despre experimentele abuzive și perfide pe bărbați, femei și chiar copii, menite să distrugă omenescul și să-l înlocuiască cu un sistem de răspuns mecanizat la cerințe prescrise.

Aria studiilor

Unul dintre documentele verificate de Senat, scris în 1955, dezvăluie o parte din aria studiilor și experimentelor, dintre care multe au folosit substanțe de alterare a minții din programul MKUltra:

— substanțe care produc gândire ilogică și impulsivitate până la nivelul la care subiectul ar fi discreditat de public;

— substanțe ce amplifică eficiența mentalizării și percepției;

— materiale care încetinesc/intensifică procesul de maturizare;

— materiale ce produc efecte similare intoxicării cu alcool;

— materiale ce produc, în mod reversibil, semnele și simptomele unor boli cunoscute, ce pot fi folosite pentru a simula maladiile etc.;

— materiale ce pot provoca leziuni cerebrale temporare/ permanente, precum și pierderi de memorie;

— substanțe de sporit capacitatea de a rezista la deprivări, tortură și constrângere în timpul interogatoriilor și al așa-ziselor „spălări ale creierului";

— materiale și metode fizice ce produc amnezie anterogradă și retrogradă;

— metode fizice de producere de șocuri și confuzie pe perioade extinse de timp, adaptate folosirii pe ascuns;

— substanțe ce produc handicap fizic, cum ar fi paralizia picioarelor, anemie acută etc.;

— substanțe care pot provoca pustule;

— substanțe ce alterează structura de personalitate într-o asemenea măsură, încât subiectul dezvoltă tendința de a fi dependent de alte persoane;

— material ce produce confuzie mentală, astfel încât subiectului aflat sub influența lui să-i fie greu să susțină un adevăr fals atunci când este interogat;

— substanțe de scăzut râvna și eficiența generală a muncii atunci când sunt administrate în doze neidentificabile;

— substanțe ce provoacă slăbirea sau distorsionarea acuității vizuale sau auditive, preferabil fără efecte permanente;

— pilule ce duc la pierderea cunoștinței și pot fi administrate fără știrea victimei în băuturi, mâncare, țigări, aerosoli etc.; ușor de folosit, provoacă un maximum de amnezie și pot fi utilizate ad-hoc de agenți;

— o substanță care poate fi administrată pe ascuns pe căile descrise mai sus și care în doze foarte mici duce la imposibilitatea îndeplinirii unor activități fizice.

Sursa: „Senate MKUltra Hearing: Appendix C – Documents Referring to Subprojects", pag. 167 (în numerotația documentelor în format PDF). Senate Select Committee on Inteligence a Committee on Human Resources, 3 aug. 1977.

Operațiile de tip Paperclip și programarea. Conexiunea cu controlul minții la naziști

Puțină lume realizează că, după ce am luptat cu naziștii în cel de-al Doilea Război Mondial, propriul nostru guvern, sub conducerea Joint Intelligence Objectives Agency (JIOA), a adus în SUA un număr semnificativ dintre cei mai buni oameni de știință și cercetători din Germania, ca parte a unui program botezat Paperclip, cunoscut și ca Operația Overcast. Oamenii de știință au fost relocați discret împreună cu familiile lor în America, mai cu seamă cei specializați în armament, rachete și aerodinamică, pentru a le afla secretele înaintea sovieticilor. Aproximativ 1 800 de savanți naziști (împreună cu familiile lor) au fost

direcționați către locuri precum White Sands Proving Ground, Fort Strong și Fort Bliss, toate aflate sub radarul funcționarilor de la Departamentul de Stat. Vorbim de geofizicieni, opticieni, ingineri, chimiști. fizicieni, ofițeri de informații, experți în electronică, cercetători medicali și ingineri de aerodinamică, printre care și figuri de marcă ale ierarhiei naziste, ca Werner von Braun, Wilhelm Jungert, Fritz Mueller, Reinhard Gehlen și Theodor Popol.

Chiar și Biroul Minier al SUA a importat câțiva oameni de știință germani specialiști în combustibili sintetici pentru centrala din Missouri.

Scopul a fost utilizarea acestor oameni de știință naziști și extragerea cunoștințelor lor avansate pentru a câștiga un ascendent în Războiul Rece cu sovieticii. Aceiași oameni care l-au ajutat pe Adolf Hitler să dezvolte gazul sarin și plaga sa devenită armă, dintre care unii au răspuns ulterior în fața judecătorului pentru crime de război, au primit adăpost sigur și au ajutat SUA să se instaleze pe o poziție mai avantajoasă în lupta continuă pentru dominație mondială. Președintele Harry Truman nu a fost informat despre proiect, JIOA elaborând dosare false de angajare și chiar identități și biografii false pentru noii oameni de știință, mergând chiar până la distrugerea oricăror dovezi de afiliere la nazism.

La 19 iulie 1945, Statul Major Reunit i-a adunat pe unii dintre oamenii de știință care activaseră în Centrul Militar pentru Rachete din Germania, unde fusese director Werner von Braun, într-un loc numit Camp Overcast. S-a ordonat monitorizarea oamenilor de știință până la extragerea informațiilor și cunoștințelor acestora. Eliberarea lor era o opțiune doar după obținerea informațiilor. Proiectul a fost botezat Operația Overcast, până în momentul în care locul a fost deconspirat. Un an mai târziu proiectul a luat numele de Paperclip.

Jurnalista Annie Jacobsen, în analiza ei finală a programului Paperclip, intitulată „Operation Paperclip: The Secret Intelligence Program that Brought Nazi Scientist to America", pune o întrebare: „Oare realizările anulează crimele noastre din trecut?" Cartea ei documentează rolul jucat de oamenii de știință naziști inclusiv în descoperirea unor noi metode de folosire a LSD în experimente de control al minții și interogatoriu, efectuate în secret în Germania, demonstrând că acești oameni au ajuns să fie tratați mai târziu ca eroi, fiind acoperiți de admirație și aplauze pentru cunoștințele oferite funcționarilor

guvernamentali. Jacobsen a scris că „unii oficiali au crezut că, prin susţinerea programului Paperclip, alegeau răul mai mic – dacă America nu i-ar fi luat pe aceşti oameni de ştiinţă sub aripa sa, Uniunea Sovietică ar fi făcut-o cu siguranţă. Alţi generali şi colonei i-au admirat şi i-au respectat pe aceşti oameni şi nu s-au sfiit s-o declare".

Apropo de asociaţi ciudaţi.

Cameron şi figurile-cheie

Una dintre figurile-cheie din programul MKUltra, alta decât Sidney Gottlieb, a fost Donald Ewen Cameron. Psihiatrul scoţian a ajuns în departamentul canadian al programului MKUltra în urma invitaţiei din 1943 de a preda la Universitatea McGill din Montreal, acolo unde fusese fondat Institutul Memorial de Psihiatrie Allen cu fonduri generoase de la Fundaţia Rockefeller, printre altele. Cameron avea deja reputaţie de cercetător la graniţa biologiei şi a psihiatriei, astfel că a fost intrigat de ideea manipulării creierului şi a controlării memoriei. Era şef la o universitate majoră şi avea oportunitatea să demareze experimentarea a ceea ce el însuşi numea „conducere psihică", pe scurt introducerea subiecţilor într-o stare comatoasă temporară obţinută prin administrarea de insulină sau de alte substanţe, în timpul căreia aceştia erau forţaţi să asculte un mesaj audio repetat creat de Cameron şi echipa sa. Casetele audio folosite conţineau mesaje pozitive al căror scop era ştergerea programării mentale deja existente şi implantarea pe teren curat a unor amintiri noi.

Poate că intenţiile lui Cameron au fost bune, însă tehnica sa, care implica şi tratamente masive cu electroşocuri şi experimente cu LSD, administrate adesea fără consimţământul subiecţilor, a fost ulterior descrisă drept tortură de subiecţi şi chiar de critici. Aceste experimente, în special cele de conducere psihică, au atras atenţia unui colonel din armata SUA, astfel că doctorul Cameron a ajuns curând să lucreze la dezvoltarea tehnicilor de spălare a creierului. CIA a început să finanţeze cercetările lui Cameron în programul MKUltra, dar, din moment ce acest tip de experimente era ilegal pe teritoriul american, banii au intrat pe ascuns în Institutul Memorial de Psihiatrie Allan prin Institutul Cornell din New York, după cum au arătat documentele desecretizate ulterior. S-au editat câteva cărţi despre latura întunecată a acestor programe, printre care şi cea scrisă în 1989 de Anne Collins, *In the Sleep Room:*

The Story of CIA Brainwashing Experiments in Canada, ce documentează ororile la care Cameron i-a supus pe subiecți, dintre care mulți au suferit tulburări medii precum anxietate și depresie post-factum. Conform lui Collins, până la finalul experimentelor, subiecții au rămas fără zeci de ani de amintiri, unii uitând chiar și cum să-și controleze vezica urinară. Unii nu-și aminteau nici cum arătau propriii copii. Toți au fost victimele tentativei de „a deconstrui" comportamente și amintiri pentru a le înlocui cu programările lui Cameron.

Într-o ediție din 2007 a publicației *The Scotsman*, cariera lui Cameron a fost prezentată într-un articol intitulat „Stunning Tale of Brainwashing, the CIA and an Unsuspecting Scots Researcher". Articolul atingea câteva probleme importante: se spunea că doctorul Cameron nu știuse că cercetările îi erau finanțate de CIA (deși asta nu scuză cu nimic brutalitatea metodelor sale) și că unele dintre metodele sale, cum ar fi folosirea unor doze masive de electroșocuri, ar fi avut un oarecare succes în lucrul cu alcoolicii. Articolul analiza partea cea mai urâtă a unui om obsedat de metodele sale, intervievând una dintre sutele sale de victime sau de subiecți care au trecut prin experimentul lui Cameron cu „camera de dormit", cum este cunoscută camera de tortură prin care au trecut soldații americani în timpul Războiului din Coreea.

Leslie Orlikow, a cărei mamă, Val, a fost supusă unor experimente brutale, inclusiv intoxicație cu 16 doze de LSD și terapie electro-convulsivă care i-au redus capacitatea cognitivă la nivelul unui nou-născut (a reușit să se refacă după ce a plecat de la Allen și a primit tratament susținut de la alți terapeuți), a declarat că a aflat despre experimentele ascunse ale lui Cameron în 1977 atunci când audierile din Congresul SUA i-au expus public faptele. Potrivit articolului din *The Scotsman*, Orlikow a declarat că pentru mama ei Cameron era Dumnezeu – o ființă aflată dincolo de posibilitatea de a greși: „apoi cercetătorii au demonstrat că doctorul Cameron era plătit de CIA pentru chestiile cu controlul minții, moment în care mama mea s-a panicat total și a fost demoralizată mult timp".

Familia lor a primit despăgubiri de 750 000 de dolari americani de la CIA în 1988, dar Val a considerat că erau bani murdari, susținând că CIA nu-și asumase nicio responsabilitate pentru ororile la care fusese supusă în camera de dormit. Cameron nu și-a asumat nici el responsabilitatea pentru nefericirea pricinuită altor ființe umane în

încercările lui de a obține controlul celor mai profunde mecanisme ale minții, ceva ce mulți subiecți trecuți prin experimentele sale susțin că-i transforma pe bărbați și femei mai mult în monștri decât în oameni. Poate fi oare dorința de a-i înțelege pe oameni mai importantă decât omul ca întreg? Cu siguranță că în cadrul programului MKUltra așa s-a crezut, în urma lui rămânând un șir de victime răpuse și de familii care nu au reușit să înțeleagă cum a fost posibil ca propriul guvern să facă așa ceva.

Uneori, inamicul de care trebuie să ne temem cel mai mult este cel ce vine sub masca unui prieten.

Notă: doctorul Cameron a fost ales în funcția de președinte al Asociației Americane de Psihiatrie în 1953. Ulterior a fost primul președinte al Asociației Mondiale de Psihiatrie.

O națiune trădată

Una dintre victimele lui Cameron, Carol Rutz, a scris o carte în care detaliază experiența de supraviețuitor al programului MKUltra, *A Nation Betrayed: The Chilling True Story of Secret Cold War Experiments Performed on Our Children and Other Innocent People*. Rutz a documentat parcursul ei ca victimă, începând din copilăria timpurie, precum și cercetările pe care le-a întreprins prin intermediul documentelor obținute în conformitate cu FOIA și cercetările privind personajele implicate în experimente. Ea povestește că, în 1952, la vârsta de 4 ani, a fost dată de bunicul ei celor de la CIA, care au supus-o unor ani de teste, antrenamente, hipnoză, electroșocuri, droguri, deprivare senzorială și traumă, „cu scopul de a mă transforma într-o ființă obedientă și a-mi desface personalitatea în bucăți (crearea de personalități multiple adaptate unor sarcini specifice). Fiecare alter ego de personalitate a fost creat cu scopul de a răspunde ulterior la declanșatori posthipnotici, pentru a executa acțiuni pe care să nu fiu capabilă să mi le amintesc mai târziu”.

Printre actele cu pricina erau incluse oferirea de favoruri sexuale unor oficiali de rang înalt, spionaj, asasinate și participarea la abuzarea altor victime. Rutz a fost victimă și în alte programe ale CIA, cum au fost Bluebird și Artichoke, experiența ei fiind validată 48 de ani mai târziu, odată cu publicarea a peste 18 000 de pagini de documente desecretizate. Rutz pomenea de crearea de alter ego-uri (personalități

alternative), fapt repetat de un număr de supraviețuitori din programul MKUltra ce au folosit internetul ca pe un mijloc de diseminare a informațiilor despre acestea. Ei ar fi capabili să execute ceea ce principalul sau personalitatea „din față" n-ar accepta niciodată și ar uita totul imediat ce acțiunea ar fi îndeplinită – meșter, croitor, soldat, spion perfect.

„În ziua următoare", scrie Rutz explicând cum a fost creat un alter ego în cazul ei, „am fost urcată într-o dubiță fără ferestre împreună cu mica mea valiză. [După sosirea undeva în Detroit] mi-au fost administrate electroșocuri puternice pentru a-mi provoca mintea să se disocieze și s-o creeze pe Samantha, care n-ar simți niciodată durerea. Samantha ar fi fost un alter ego automat ce prelua controlul corpului. Ea ar fi ascuns amintirile și durerea de restul sistemului meu."

Copiii care trăiesc o traumă extremă și nu au la îndemână nicio cale fizică sau psihologică de a o procesa ajung la scindare, iar experimentatorii și manipulatorii implicați în programul MKUltra știau că aveau la dispoziție mediul perfect în care să lucreze cu mințile maleabile și inocente ale copiilor. Rutz a scris și despre experimentul la care doctorul Cameron a supus-o pe când avea 12 ani. I-a dat să bea curara și a dus-o în spatele spitalului, într-un staul dezafectat ce servea ca laborator pentru experimente comportamentale, unde a închis-o într-o cutie cu șerpi. Nu se putea mișca din cauza curarei, iar doctorul Cameron a expus-o programării înregistrate prin intermediul faimoasei sale metode „a conducerii psihice" prin înregistrări cu coduri de declanșare pentru ceea ce Rutz a susținut că ar fi fost autodistrugere. Rutz a scris: „Au procedat așa pentru a mă împiedica să vorbesc despre natura acestui experiment în cazul în care mi-aș fi amintit vreodată ceva".

Când vine vorba de programarea unui alter ego, supraviețuitorii povestesc despre expunerea la mai mult de un singur nivel de programare:

— ALPHA, programare generală în cadrul controlului personalității;

— BETA, programare sexuală prin folosirea pornografiei infantile, a violului, prostituției etc.; eliminarea tuturor convingerilor morale, astfel încât funcțiile sexuale să poată fi îndeplinite fără inhibiții;

— DELTA, asasin adormit sau ucigaș antrenat; acest nivel îndepărtează toate temerile și presupune antrenament cu armament, precum și metode de ucidere și îndepărtare a cadavrului;

— THETA, formă de asasinat psihic folosit doar cu subiecții ce manifestă un nivel ridicat de percepții extrasenzoriale sau de calități psihice;

— OMEGA, program de autodistrugere instalat pentru situația în care supraviețuitorul își amintește ceva sau încearcă să facă publice anumite lucruri.

Rutz a scris că aceste metode îi transformau pe copii „în luptători ce ar fi fost candidați manciurieni perfecți, spioni perfecți și asasini ignoranți la ordinele lor, încadrați cu ușurință și în mod anonim în societate, până la folosirea codului ce îi trezește și îi trimite să acționeze”.

Alți supraviețuitori ai programului MKUltra spun povești similare despre abuz ritualic, tortură, chiar abuz sexual și pedofilie, adesea cu membri ai propriei familii, dintre care mulți au fost complici la tortură și au consimțit să-și vândă copiii la mititica, pentru orice scopuri sinistre aveau în minte mânuitorii. Unii supraviețuitori au vorbit despre magie neagră, satanism și practici oculte. Alții au indicat o legătură cu masoneria, susținând că bărbații care întrețineau raporturi sexuale cu copii erau adesea masoni. Alții s-au referit la politicieni de rang înalt și la lideri mondiali, printre care și câțiva foști președinți, implicați în rețeaua imposturii, abuzului și torturii.

Cu toate că nu deținem nicio dovadă fizică pentru aceste acuzații, simplul fapt că atât de mulți supraviețuitori spun povești similare și că documentele desecretizate confirmă existența programelor MKUltra, Bluebird, Artichoke și chiar Monarch ne sugerează că nu putem ascunde sub preș aceste orori. Știm că în țara noastră prizonierii au fost și sunt torturați, în special cei suspectați de terorism. Propriile noastre închisori, orfelinate și aziluri au cunoscut o lungă istorie de tolerare a celor mai oribile și mai abuzive experimente asupra celor lipsiți de putere și apărare.

Cercetări lipsite de etică cu ființe umane în secolul XX de dr. Sarah N. Archibald

Secolul XX a cunoscut mari inovații în știință în general și progrese medicale în special. Au fost puse la punct vaccinuri pentru multe boli, adesea letale, ale copilăriei, au fost identificate căi mai eficiente de înțelegere a corpului uman și a fost redus numărul de decese asociate cu intervenția personalului medical profesionist.

În ciuda acestor inovații, există umbra neagră a cercetărilor dubioase sau pur și simplu lipsite de etică întreprinse în primele trei sferturi din secolul XX. Epoca postbelică a adus, odată cu procesul de la Nürnberg, o conștientizare a problemelor de cercetare la nivel global. Naziștii au susținut, ca parte din apărarea lor atunci când au fost acuzați pentru practicile barbare de cercetare aplicate celor ținuți în lagărele de concentrare, că au recurs la practici la fel de imorale ca și cele folosite de restul lumii, subliniind rolul proeminent al SUA în cercetarea experimentală pe prizonieri. Judecătorii au considerat că faptele lor nu aveau echivalent moral și i-au pedepsit la ani lungi de temniță sau la moarte.

Dar judecătorii au luat notă de nevoia unei orientări deontologice în cercetarea pe ființe umane. Aceste 10 principii au evidențiat elementele necesare determinării continuării unui experiment, inclusiv minimizarea riscurilor și obligativitatea consimțământului în cunoștință de cauză. Din nefericire, Codul Nürnberg nu a fost adoptat de urgență, astfel încât cercetările pe oameni, dubioase din punct de vedere moral, au continuat. În 1964 a fost elaborată Declarația de la Helsinki, adoptată de Asociația Medicală Mondială. Declarația sublinia necesitatea „existenței unor proceduri și rezultate corecte în selecția subiecților pentru cercetare".

Codul Nürnberg și Declarația de la Helsinki nu au fost codificate în legislația americană, breșa cercetărilor fără protecția subiecților umani rămânând în continuare deschisă. Totuși, multe experimente au ajuns la cunoștința opiniei publice, stârnind proteste.

Experimentul cel mai notabil a fost Studiul Tuskegee privind sifilisul, susținut de Institutul Național de Sănătate (NIH). Din 1932 până în 1972, acest studiu a monitorizat efectele sifilisului netratat într-o comunitate săracă de afro-americani din Alabama. Participanților nu li s-a comunicat diagnosticul și nici nu li s-a oferit tratament, deși tratamentele pentru sifilis erau disponibile încă din anii 1940. Sute de oameni au rămas netratați de o boală ce poate fi vindecată relativ ușor.

Din 1955 până în 1970, au fost efectuate experimente privind hepatita la Willowbrook State School din Staten Island, New York, care fusese cămin pentru copii cu dizabilităţi mentale. Hepatita era o problemă de sănătate majoră în școli, până în punctul în care devenise evident că erau necesare măsuri care să prevină infectarea. Oricum, se ştiau puţine lucruri despre transmiterea bolii, cum nu se ştia nici că există două tipuri distincte (A și B), prevalente în mediul școlar. În cadrul acestui experiment, copiii recent admiși au primit pentru protecţie anticorpi, în speranţa prevenirii infectării. Copiii au fost despărţiţi ulterior în două grupuri. Un grup a fost infectat cu hepatită, celălalt nu (grupul de control). Părinţii au primit spre semnare un act de consimţământ despre care li s-a spus că era o formalitate pentru internarea copiilor la Willowbrook. În 1963, a avut loc studiul de la Spitalul evreiesc de boli cronice. Cercetătorii implicaţi doreau să afle de ce corpul uman nu putea să respingă celulele canceroase. Pentru asta, fără să ceară consimţământul, au injectat celule canceroase active la 22 de pacienţi senili cu tulburări cronice dizabilitante, în scopul de a observa transmisia bolii și răspunsul corpului la ea. Din fericire, acești cercetători au fost găsiţi vinovaţi de fraudă, ceva extrem de rar în acea perioadă istorică (de după cel de-al Doilea Război Mondial până la adoptarea Common Rule 45 CFR 46).

În ciuda Codului Nürnberg și a Declaraţiei de la Helsinki, SUA au o istorie (înainte și după redactarea regulamentelor) de experimentare nediscriminativă pe deţinuţi, fără informarea acestora despre riscurile și repercusiunile experimentului. „Două cazuri de mare calibru au fost studiile de la închisorile Oregon și Washington State privind radiaţia și studiile de biomedicină nonterapeutică de la Holmesburg Prison din Philadelphia” (Dober, 2008). În Pennsylvania au avut loc experimente pe prizonieri până în anii 1970, fără măsurile necesare protejării subiecţilor. S-au efectuat experimente multiple în același timp pe subiecți, fără a se ţine cont că aceștia erau supuși și altor experimente. Experimentele au inclus testarea de produse pentru piele, de droguri și de tehnică medicală. S-au efectuat și experimente pe condamnaţi la moarte. În astfel de cazuri, deţinuţii primeau „oportunitatea” de a se oferi voluntari în programul de cercetare contra comutării pedepsei în închisoare pe viaţă sau amânării execuţiei. Într-un astfel de caz, subiectul a fost expus în nenumărate feluri la lepră și trimis într-o colonie de leproși din Hawaii pentru a se

determina transmisibilitatea și evoluția bolii. Un alt condamnat la moarte s-a oferit „voluntar" pentru a fi conectat la o tânără fată ce murea de cancer, astfel încât sângele lui să intre în corpul ei (…) pentru a filtra cumva cancerul. Tânăra a murit oricum. Ca efect al acestor experimente și al multor altele, guvernul SUA a decis că trebuia să-i protejeze pe deținuți datorită lipsei lor de autonomie și căilor adesea lipsite de scrupule în care cercetătorii îi foloseau pe acești deținuți fără acordul lor.

În 1979 a fost publicat Raportul Belmont; acesta solicita respect pentru persoane, amabilitate și dreptate. Raportul a fost extins la regulamentele actuale (45 CFR 46, cunoscut și drept Common Rule) la sfârșitul anilor 1970 și începutul anilor 1980. Datorită experimentelor descrise aici, printre altele, Departamentul de Stat pentru Sănătate și Servicii Umane a inclus femeile însărcinate (45 CFR 46 subcapitolul B), deținuții (45 CFR 45 subcapitolul C) și copiii (45 CFR 46 subcapitolul D) în categoria populații vulnerabile.

Sarah N. Archibald, doctor în științe, este actualmente specialistă în etica cercetării la Human Research Protections Office de la Universitatea din Maryland, Baltimore (UMB), profesor asistent adjunct în cadrul Departamentului de sociologie de la Universitatea din Maryland, Baltimore County (UMBC). Dr. Archibald studiază etica cercetării și diverse arii ale criminologiei, cu accent pe pedeapsa capitală și pe inegalitățile sistemului juridic. La începutul anului 2015 i-a fost publicată o carte intitulată *Capital Punishment in U.S. States: Executing Social Inequality?*

Peter Lewis și sora sa, Carol, fuseseră adoptați din Germania în anii 1950. Supraviețuitor al programului MKUltra, Peter susține că a fost „proprietatea" armatei SUA. Mai târziu, și-a amintit că mama sa vitregă a permis să-i fie administrate pastile ce i-au provocat halucinații și coșmaruri – probabil LSD – și că la spitalul Walter Reed doctorii le puneau adesea substanțe ciudate în cerealele de dimineață. În copilărie a fost subiect și în experimente radioactive, printre care îngurgitarea unei băuturi din substanțe radioactive, urmată de biopsia oaselor. La acestea au fost supuși el și alți cercetași pe care i-a cunoscut în 1958 la Walter Reed, unde copiii nu aveau nume, ci numere. Sora lui Peter a murit de cancer la creier la 20 de ani de la experimentele cu radiații – chiar în perioada în care copiii au fost expuși programului MKUltra. La

Universitatea Vanderbilt, din 1945 până în 1949, femeile însărcinate din maternitate au primit spre a bea o substanță de testat despre care li s-a spus că era benefică pentru fetuși. Abia mult mai târziu au aflat că primiseră de fapt o substanță radioactivă ce a produs inclusiv mai multe complicații fatale.

La Centrul pentru copii din Laurel, Washington DC, s-au făcut teste cu pastile pe copii diagnosticați din punct de vedere clinic cu retard mental, iar la John Hopkins s-au experimentat efectele iradierii cu radiu nasal la copiii de clasa a treia de la școala publică între 1948 și 1954.

Enigma OZN

În cazul proiectului MKUltra există chiar și un aspect privind OZN. În cartea sa *Clouse Encounters of the Fatal Kind*, scriitorul și cercetătorul Nick Redfern examinează legăturile dintre agenda MKUltra și întâlnirile cu OZN-uri. Redfern se referă la Bosco Nedelcovic, cetățean iugoslav angajat în anii 1950 de Agenția Departamentului de Stat pentru Dezvoltare Internațională a SUA (AID), timp în care a lucrat la proiecte cu grad înalt de secretizare ale Ministerului Apărării. Redfern scrie:

„Potrivit lui Nedelcovic, în anii 1960, elemente secrete din rândurile oficialităților erau implicate în fabricarea deliberată de evenimente OZN, folosind metode controversate similare cu cele generate de proiectul MKUltra al CIA, început în anii 1950… Mai exact, cocteiluri de alterare a conștiinței, combinate cu droguri halucinogene, care au fost folosite pe neștiute pe membri ai populației pentru a-i convinge că trăiseră întâlniri cu o varietate de elemente extraterestre, deși realitatea fusese foarte diferită."

Redfern continuă afirmând că persoanele care au creat evenimentele OZN în mintea unor oameni au acționat conform unei agende duble. Pe de o parte, au încercat să afle până la ce limită putea creierul să creadă că avusese o experiență pe care de fapt nu o trăise și „cum se pot orchestra evenimente false, manipulări ale minții pentru a observa reacția populației la un eventual contact real extraterestru, dacă un asemenea eveniment s-ar produce într-o zi în mod public". Nedelcovic a afirmat că existau planuri de fabricare a unor întâlniri cu entități extraterestre în Anglia și în SUA între 1964 și 1965, precizând chiar și locurile în care erau programate evenimentele. Unul dintre acestea urma să se petreacă la Exeter, New Hampshire. Interesant, a

existat un caz în 1965, când un bărbat pe nume Norman Muscarello a trăit exact un astfel de eveniment OZN la Exeter, un an mai târziu fiind publicată lucrarea *Incident at Exeter* semnată de jurnalistul John J. Fuller, personaj cu multe legături cu subiectul controlului minții, MKUltra și moartea lui Frank Olson, considerată inițial sinucidere, ulterior asasinat. Fuller avusese acces la programul de control al minții din programul MKUltra în 1957, când îl cunoscuse pe doctorul Karlis Osis și i se oferise posibilitatea unei priviri în interiorul programului despre care unii teoreticieni ai conspiraționismului cred că a stat și la baza celebrei răpiri extraterestre a lui Betty și Barney Hill din 1961, petrecută de asemenea în New Hampshire.

O lume mică, într-adevăr.

Harvardul instruiește teroriști?

MKUltra a folosit discret serviciile a zeci de instituții și universități, printre care și Harvard. Începând din toamna anului în 1959 și până în primăvara lui 1962, douăzeci și doi de studenți au fost subiecții unei serii de experimente implicând stres extrem, abuz emoțional și verbal și modificări comportamentale. Sub supravegherea lui Henry Murray, profesor al Departamentului de relații sociale și fost director al Clinicii de Psihologie de la Harvard, care se întâmpla să fie și membru al OSS, Biroul de Servicii Strategice, cu implicare de-a lungul timpului în experimentele militare de spălare a creierului, au avut loc ceea ce criticii au numit ulterior experimente imorale și chiar ilegale într-un loc cunoscut drept „Anexa", o casă în vecinătatea unei clădiri din campus aparținând Departamentului de biologie moleculară și celulară. În această casă, studenții, inclusiv un băiat de 16 ani pe nume Theodore John Kaczynski, au fost supuși unor adevărate orori, scopul lui Murray fiind acela de a observa cum reacționau oamenii la stresul interogatoriilor intense și al abuzului verbal, pe care Murray însuși le caracteriza drept atacuri „vehemente, drastice și abuzive", un asalt împotriva identității subiecților și a idealurilor și concepțiilor lor celor mai prețuite.

Kaczynski a devenit cunoscut mai târziu ca Unabomber. Este oare posibil ca experimentele abuzive ale lui Murray să fi jucat un rol în alienarea subiectului și în dorința lui de răzbunare împotriva societății? În analiza experimentelor de la Harvard, „Harvard and the Making of the Unabomber", publicată în The Atlantic *în iunie 2000, reporterul Alton*

Chase a scris: „Astfel de echivocuri ne fac să ne întrebăm: E posibil ca experimentele să fi avut alte scopuri, unele pe care Murray nu a dorit să le divulge? A fost acest proiect multiform, măcar în parte, destinat să ajute CIA să afle cum se poate testa sau distruge capacitatea individuală de a rezista în situații de interogatoriu?"

Cu toate că nu există dovezi directe că anii de experimente și abuzuri la care a fost supus au vreo legătură cu comportamentul și acțiunile ulterioare ale lui Unabomber, este posibil ca metodele de spălare a creierului folosite de Murray asupra lui și a colegilor să reprezinte declanșatorul care a dus la o schimbare completă de viziune și la creșterea dorinței de „a părăsi civilizația" și a se separa de restul lumii civilizate. Chase mai scrie: „Am descoperit că Kaczynski nu este nici însinguratul extrem, așa cum cred oamenii, nici bolnav psihic din punct de vedere clinic. Este un intelectual și un criminal condamnat, dar pentru a înțelege mai bine legătura dintre cele două fapte trebuie să reanalizați perioada lui de la Harvard."

Iată un strop din marea de studii și teste cu oameni, inclusiv cu handicapuri psihice sau fizice, deținuți, femei însărcinate, orfani și invalizi, în numele guvernului, al armatei, al companiilor farmaceutice și al corporațiilor ori chiar în numele unor entități private cu planuri foarte clare. De ce, așadar, să avem dubii față de poveștile celor care susțin că au fost abuzați cu brutalitate de CIA? Doctorul G.H. Estabrooks este unul dintre cei care recunosc public existența acestor experimente, precum și implicarea în ele, descriindu-și propriile experimente de creare de personalități multiple în lucrările sale *Spiritism* și *Hypnotism*. Estabrooks a susținut că a creat mesageri și agenți de contraspionaj prin hipnoză, așa cum anumiți indivizi pot fi scindați în personalități complexe. A făcut experimente chiar și cu copii, corespondând cu directorul FBI, J. Edgar Hoover, cu privire la diversele metode de hipnoză folosite în interogarea delincvenților juvenili.

Estabrooks a numit etică făurirea de superspioni și superasasini din cauza necesităților războiului, însă, pentru cei utilizați în experimente nu a existat nimic etic în ele. Această atitudine lipsită de scrupule a dus la asocierea lui cu agențiile guvernamentale implicate în construirea luptătorului suprem lipsit de memorie. A candidatului manciurian.

Dacă acești supraviețuitori ai experimentelor controlului minții spun adevărul, atunci întreaga perioadă de funcționare a programului MKUltra este una dintre cele mai urâte cicatrici din evoluția umanității. Oare continuă și azi, sub alt nume și altă înfățișare? Operațiile psihologice, adică războiul psihologic, sunt o formă de luptă acceptată astăzi. Și cineva trebuie să încerce toate noile medicamente pompate pe piață de marea industrie farmaceutică.

Citățm din documentul CIA 17395, pagina 18:

„Vor fi instituite modele de învățare în care subiectul va fi recompensat sau pedepsit pentru performanța sa generală în diferite maniere – i se va spune că a avut dreptate, i se va spune care era ținta, cu șocuri electrice etc. În alte cazuri, modificarea atitudinilor sale va fi realizată cu substanțe și trucuri psihologice. Experimentatorii vor fi interesați în mod special de stările disociative, de la degradarea nivelului mental la personalitatea multiplă a așa-zișilor mediumi, încercându-se inducerea unui număr de stări de acest tip prin hipnoză."

Iată ce se întâmplă cu taxele voastre.

Proiectul Monarch, adevăr sau ficțiune? de Ron Patton

În anii 1990 au existat nenumărate relatări despre abuzuri ritualice satanice și un program de control al minții al CIA care presupunea torturarea subiecților copii în vederea producerii de tulburări de personalitate multiplă, numită azi tulburare disociativă de identitate. Pe scurt, după ce victima trăia o traumă extremă și repetitivă, cum ar fi violul, electroșocurile sau asistarea la acte oribile de violență, pentru a face față durerii intense și șocului, mintea se disocia în alter ego sau în personalități diferite menite să ajute victima să facă față la durere intensă și șoc.

Mai departe, acești alter ego astfel creați erau programați să îndeplinească o acțiune sau o funcție, cum ar fi curier de droguri, prostituată, asasin, reportofon uman și așa mai departe. Putem privi această victimizare complicată ca pe un program complex de computer: prin traumă, repetiție și condiționare este creat un fișier nou (alter). Pentru a activa (a declanșa) fișierul creat e nevoie de un cod de acces sau de o parolă (indiciu sau directivă). Numele acestui presupus subproiect al MKUltra, notoriul program de modificare comportamentală al CIA dintre anii 1950 și 1970, a fost Monarch.

149 de subproiecte s-au desfășurat sub auspiciile MKUltra. Proiectul Monarch nu a fost identificat oficial de niciun document guvernamental ca unul dintre ele, ci a fost folosit mai degrabă ca „expresie-cheie" de către supraviețuitori, terapeuți și posibil de „oamenii din interior". Proiectul Monarch putea fi rezultatul unor subproiecte de cercetare MK, cum a fost Operația Spellbinder, menită să creeze asasini „adormiți" („candidați manciurieni") care să poată fi activați prin cuvinte sau fraze-cheie în timpul transelor posthipnotice.

Operația Often, un studiu prin care s-a încercat manipularea forțelor oculte, a fost poate unul dintre cele câteva programe folosite ca mască pentru realitatea perfidă a Proiectului Monarch. Desigur, cei mai mulți sceptici ar spune că acestea nu sunt altceva decât metode de a spori trauma victimelor, negând orice credință irațională în fenomene supranaturale sau paranormale. Programarea din cadrul proiectului Monarch mai este cunoscută sub numele de „Sindromul marionetă". „Condiționare imperială" este o altă sintagmă pentru aceeași realitate, iar unii terapeuți mentali o numesc „Secvență stimul-răspuns de condiționare".

Principalii furnizori ai monomaniei Monarch au fost Mark Phillips și Cathy O'Brien, coautori ai cărții Trance Formation of America*. Această autobiografie neconfirmată conține poveștile convingătoare ale anilor neîntrerupți de incest din viața lui Cathy O'Brien și în cele din urmă de îndoctrinare în cadrul programului Monarch de către propriul tată. Cathy, alături de coautorul Mark Phillips, fost contractor al CIA și presupusul ei salvator și deprogramator, relatează un spectru sordid de crime conspirative: prostituție forțată (sclavie albă în calitate de „model prezidențial") cu cei din eșaloanele superioare ale lumii politice și a afacerilor, misiuni acoperite în calitate de „cărăuș de droguri" și curier, precum și persoană de legătură între industria muzicii country și Liga superioară de baseball cu activități ilegale ale CIA. Aceste acuzații nu au fost până azi validate sau verificate de surse credibile.*

Ceilalți doi indivizi care susțin că au informații din interior legate de Proiectul Monarch sunt Fritz Springmeier și Cisco Wheeler. Ei au scris împreună voluminoasa și ciudat intitulata lucrare The Illuminati Formula Used to Create an Undetectable Total Mind Controlled Slave*, o veritabilă enciclopedie a controlului minții, plină de descrieri amănunțite ale metodelor și tehnicilor folosite în programarea bazată pe traumă.*

Springmeier (alias Victor Schoof), infractor dublu condamnat și predicator autoproclamat, a jucat rolul de salvator și deprogramator al presupusei supraviețuitoare a programului Monarch, Wheeler (alias Linda Anderson). Asemenea lui Phillips și O'Brien, mare parte din informația cuprinsă era plauzibilă, însă restul era speculativ în cel mai bun caz.

Ted Gunderson, fost agent al FBI, a formulat de asemenea acuzații lipsite de substanță cu privire la abuzul ritualic satanic și infamul proiect Monarch. Gunderson înfrumusețează și exagerează faptele și se întâmplă să fie mult mai vizibil public decât cei menționați mai devreme, fiind un obișnuit al emisiunilor de televiziune. El a fost inițial împotriva lui Michael Aquino, fost locotenent-colonel în specialitatea război psihologic și fondator al Templului lui Set, o ramură a Bisericii lui Satan. Aquino a declarat că nu existau dovezi ale organizării de cabale satanice care să conțină răpire, tortură și sacrificare de copii. Rezultatul final al disputei lor aparent complotate îl lăsa pe observator amețit și confuz. Era parte a unei dialectici folosite pentru constrângere? S-ar putea ca proverbialul „adevăr" să se găsească undeva la mijloc?

Fundația The False Memory, înființată în 1992, a fost o organizație ce s-a opus categoric terapiei de recuperare a memoriei, minimizând totodată abuzul sexual asupra minorilor. Membrii ei susțineau că mulți practicieni ai sănătății mentale implantau amintiri prin sugestie și hipnoză. Organizația a fost acuzată că prezenta greșit faptele academice și științifice privitoare la memorie. În consiliul director se găseau Jolly West, doctor în programul MKUltra, și dr. Ralph Underwager, susținător al pedofiliei. S-a dorit oare ca implicarea lor să discrediteze plângerile legitime ale supraviețuitorilor programelor de control al minții și ai altor abuzuri asociate?

Harlan Gerard, activist politic și informator, nu a găsit nicio dovadă sau menționare a proiectului Monarch anterioară anului 1990. La rândul lui, H.P. Albarelli, jurnalist de investigație și scriitor, nu a identificat nicio dovadă că ar fi existat vreun astfel de proiect sub umbrela MKUltra. În ciuda faptului că au apărut indivizi cu povești senzaționale și informații dubioase despre acest odios proiect de control al minții, au existat câțiva supraviețuitori ai proiectului MKUltra și profesioniști din psihiatrie și din jurnalismul de investigație care au adus explicații ușor de susținut și au scris despre un program de control al minții pe bază de traumă.

Dr. Corydon Hammond, psiholog la Universitatea Utah, a susținut o prelegere șocantă intitulată „Hypnosis in MPD: Ritual Abuse", la data de 25 iunie 1992, cu ocazia celei de-a patra Conferințe Regionale Estice privind Abuzul și Personalitatea Multiplă, desfășurată la Alexandria, Virginia. El a confirmat suspiciunile audienței atente, formate din profesioniști ai sănătății mentale, printre ai căror clienți unii au fost subiecți ai programelor de control al minții într-o manieră sistematică și intensivă. Hammond a făcut sugestii despre conexiunea dintre nazism, armată și cercetarea controlului minții întreprinsă de CIA, precum și despre programarea prin litere și culori grecești, menționând în mod special Proiectul Monarch în discuția despre formele condiționării operative. Astăzi nu mai folosește expresia „Proiectul Monarch", dar încă mai crede în existența programării.

Terapeuta Valerie Wolf din New Orleans și-a dus două dintre paciente în fața Comisiei Prezidențiale de Investigare a Experimentelor de Iradiere Umană la 15 martie 1995, la Washington D.C. Mărturiile șocante ale acestor femei includ povești despre doctori germani, tortură, droguri, electroșocuri, hipnoză și viol, precum și expunerea la o cantitate nedeterminată de radiații. Wolf și pacienții săi susțin că au recuperat informațiile despre programul CIA fără a apela la regresie sau hipnoză.

Dr. Ellen P. Lacter, psiholog foarte respectat din San Diego, California, a semnat eseuri extinse despre relația dintre abuzul ritualic și programele de control al minții bazat pe traumă. Un alt psiholog renumit, dr. Colin A. Ross, a scris cutremurătorul volum intitulat BLUEBIRD: Deliberate Creation of Multiple Personality by Psychiatrists*. Această lucrare fără egal descrie experimente imorale conduse de psihiatri lipsiți de scrupule pentru a crea amnezie, identități noi, coduri de acces hipnotice și amintiri noi în mintea subiecților. Rezultatul final al acestora s-a dorit a fi crearea unui candidat manciurian, a unui „superspion" perfecționat care, odată prins, nu cedează la interogatoriu.*

Kathleen Sullivan, victimă a MKUltra, a scris cu convingere înspăimântătorul volum Unshackled: A Survivor's Story of Mind Control*. Este povestea experiențelor trăite ca parte dintr-o rețea criminală din care făceau parte angajați din serviciile secrete, militari, doctori și profesioniști ai sănătății mentale contractați de armată și de CIA, membri și lideri ai sectelor criminale, pedofili, pornografi, traficanți de droguri și naziști. Ea își amintește de un program specific instalat într-unul dintre*

acele alter ego-uri ale ei, ceva asociat cu fluturele-monarh, înainte ca expresia „proiectul Monarch" să fie cunoscută de public.

O altă supraviețuitoare lucidă a programului MKUltra, Carol Rutz, a scris cartea A Nation Betrayed: Secret Cold War Experiments Performed on Our Children and Other Innocent People*. Volumul ei se deosebește de poveștile altor supraviețuitori prin faptul că poate fi susținut de documentele desecretizate obținute grație Freedom of Information Act. Rutz descrie cu sânge rece cum, începând de la vârsta de 4 ani, a fost supusă la electroșocuri, droguri, hipnoză, deprivare senzorială și traume oribile.*

Privind retrospectiv, dezbaterea despre proiectul Monarch din anii 1990 a fost un amestec de isterie și dezinformare, deodată cu relatări confirmate ale atrocităților controlului minții comise de CIA.

Ron Patton este cercetător în domeniul conspirațiilor, scriitor și producător executiv la Paranoia TV, post ce ține de trustul Tesla Wolf Media. Este, de asemenea, proprietarul Paranoia: The Conspiracy Store din San Diego, California. Este gazda postului Paranoia Radio, fiind la rândul său invitat în numeroase emisiuni de radio și pe internet. Patton este producătorul executiv al evenimentului anual Paranoia Con, conferință la care participă unii dintre cei mai bine informați vorbitori din lume pe subiecte legate de conspirații și paranormal. Patton publică de asemenea revista *Mkzine* ce examinează controlul coercitiv al minții, experimentarea umană invazivă și alte forme de abuz asociate acestora.

Cu toate că proiectul MKUltra a fost expus public și încheiat după audierile din Senat din anii 1970, cei mai mulți teoreticieni conspiraționiști și parapolitici sunt de părere că programele au fost îngropate mai adânc sau au continuat după 1990 sub alte nume. Și, așa cum vom discuta într-un capitol viitor, aceste metode de control al minții par brutale în comparație cu ceea ce este posibil astăzi, când tehnologia dă o mână de ajutor la aventura controlului minții și comportamental al celorlalți. Într-adevăr, după standardele de azi, să lucrezi cu șocuri pe subiecți într-un laborator pare preistorie. Acum avem posibilitatea de a trimite o voce direct în creier și de a-i face pe oameni să comită acte pe care nici nu și le-ar putea imagina.

Așa cum sugerează capitolul următor, asupra minților nesuspicioase funcționează chiar și cele mai simple metode.

Capitolul 4

Elemente declanșatoare. Instrumentele și tehnicile de control

Principalul instrument pentru manipularea realității este manipularea cuvintelor. Dacă poți controla sensul cuvintelor, îi poți controla și pe cei care trebuie să le folosească.
Philip K. Dick

Dacă nu-ți controlezi mintea, o va face altcineva.
John Allston

Nu știu cu adevărat ce s-a întâmplat. Știu că mă aflam acolo. Mi-au spus că l-am ucis pe Kennedy. Nu știu exact ce am făcut, dar știu că nu eram eu însumi.
Sirhan Sirhan

Pentru a dobândi controlul gândurilor și al comportamentului unei alte ființe umane, sunt de ajutor anumite tehnici și instrumente, în special dacă ele contribuie la alterarea completă a personalității existente și la înlocuirea ei cu personalitatea dorită. Tehnicile de control al minții pot fi subtile, chiar imperceptibile pentru cel controlat, dar, în multe cazuri, manipularea ascunsă este operată într-o manieră mult mai evidentă, chiar amenințătoare.

Psihologul și scriitorul George K. Simon (*In Sheep's Clothing: Understanding and Dealing With Manipulative People*) a susținut că, pentru a manipula cu succes o persoană, manipulatorul sau cel care comite abuzul trebuie: 1) să-și ascundă planul agresiv și intențiile; 2) să cunoască vulnerabilitățile psihologice ale victimei și să-și modifice tacticile în funcție de ele; 3) să fie suficient de crud încât să nu-i pese că victima suferă; 4) să folosească agresivitatea ascunsă în forma unor tactici relaționale sau pasiv-agresive. Cunoașterea slăbiciunilor victimei este esențială pentru dobândirea controlului, astfel că mulți manipulatori au ochiul bine antrenat pentru observarea rapidă a slăbiciunilor și exploatarea acestora printr-o varietate de metode.

Condiționarea

Una dintre căile cele mai subtile prin care putem determina pe cineva să facă ce vrem noi este condiţionarea persoanei în rol de unealtă şi armă.

Condiţionarea pozitivă foloseşte laudele, flatarea, admiraţia, atenţia, afecţiunea, cadourile, farmecul, dorinţa sexuală şi declaraţiile de iubire pentru a-i crea victimei un sentiment de adoraţie absolută. Este tehnica folosită de narcisişti şi psihopaţi în seducerea victimei prin ceea ce se numeşte „bombardament de iubire" şi urcarea acesteia pe un piedestal pentru ca ulterior să se producă o cădere brutală şi abuzivă din graţie, odată atins obiectivul dorit. Condiţionarea pozitivă este folosită, de asemenea, în antrenarea câinilor şi cailor şi face minuni comparativ cu pedeapsa. Când este utilizată în beneficiul individului, cum ar fi lauda în context şcolar sau în antrenamentul unui sportiv, acest tip de condiţionare poate contribui la construirea încrederii şi stimei de sine. Interesant e că opusul acestei metode serveşte aceluiaşi scop dual de ajutare şi rănire a individului-ţintă.

Condiţionarea pozitivă este folosită adesea în secte, în special în stagiile timpurii ale consolidării legăturilor dintre lideri şi membri (mai multe despre secte în Capitolul 7). Este şi o metodă foarte populară cu care organizaţiile religioase racolează noi membri – spunându-le că sunt „aleşi" sau „speciali" în ochii lui Dumnezeu – şi serveşte la crearea unei imagini ce nu lasă loc pentru comportamente şi atitudini negative. Această manevră creează un sentiment fals de iubire, de intimitate şi apropiere ce poate, uneori, în funcţie de motive, să fie întors ulterior împotriva victimei, când comportamentul abuziv ajunge în etapa lui urâtă.

Condiţionarea negativă, polul opus, foloseşte pedeapsa, critica şi tratamentul tăcerii pentru a manipula victima în direcţia unui anumit comportament. Condiţionarea negativă poate să includă umilire, învinovăţire, ţipete, limbaj abuziv şi chiar violenţă fizică. Multă vreme ne-am dresat câinii prin condiţionare negativă, băgându-i cu nasul în excremente sau lovindu-i peste bot când greşeau, până când s-a dovedit şi răsdovedit că ducea la rezultate mult mai bune condiţionarea pozitivă!

Însă, în cazul fiinţelor umane, violenţa, frica şi limbajul virulent sunt metode puternice de degradare, diminuare şi dominare.

Condiționarea negativă poate să includă, în situații extreme, tortură și abuz ritualistic, despre care vom discuta detaliat mai încolo.

Dar, curios, forma cea mai sinistră pe care o cunoaște acest instrument sau această tehnică presupune ambele tipuri de acțiuni. **Condiționarea intermitentă** este mai diabolică și mai eficientă în obținerea unui grad înalt de disonanță cognitivă, astfel încât victima nu poate să nu cedeze controlului celui care o abuzează. Deoarece se bazează pe dubii, temeri, anxietate, așteptări și speranțe, condiționarea intermitentă lucrează în zona celor mai profunde nevoi emoționale omenești, sucindu-le și transformându-le într-o manifestare urâtă de traume ce pot duce victima la nebunie sau sinucidere.

Lucrurile funcționează în felul următor: manipulatorul/cel care abuzează folosește la început doar condiționarea pozitivă, insuflându-i victimei nevoia de mai multă condiționare pozitivă, ce este scoasă intermitent din joc, generând confuzie și anxietate. Victima vrea mai mult din ce primise inițial și începe să accepte chiar și condiționarea negativă, atâta timp cât aceasta este condimentată cu elemente de condiționare pozitivă. În acest punct, manipulatorul poate începe să tortureze de fapt victima, iar victima, disperată după iubirea și atenția primite la început, acceptă perioade tot mai dese de abuz și absență a condiționării pozitive. Curând, victima se va mulțumi cu picături de comportament pozitiv din partea manipulatorului/celui care o abuzează, devenit de-acum stăpânul total al vieții fizice și emoționale a victimei.

Condiționarea pozitivă poate împinge victima către obsesie, aceasta fiind dispusă să facă orice pentru a primi cât de puțin din condiționarea pozitivă cu care a fost copleșită în bombardamentul de iubire de la început. Psihologia numește asta „legătură traumatică”.

Formele ascunse de manipulare emoțională servesc la prinderea victimei într-o formă de „vrajă”, deoarece acționează vătămător la nivel subconștient. Unele victime declară ulterior că nici n-au știut că erau manipulate până nu a fost deja prea târziu și că au fost blocate psihologic, prizoniere ale unor indivizi bolnavi și disfuncționali preocupați de capturarea și manipularea lor. Acest tip de manipulare modifică nu doar comportamentul victimei, ci chiar gândurile și percepțiile, distrugându-i în timp voința și puterea personală.

Să nu creadă cineva că doar cei proşti, slabi sau disperaţi ajung victime ale acestui tip de manipulare; victimele cele mai uşoare sunt în realitate oamenii empatici şi altruişti, din toate categoriile de capacitate intelectuală. Manipulatorii ştiu cum să-i repereze pe cei cu inimi mari şi încrezătoare, acesta fiind motivul pentru care subiecţii experimentelor de control al minţii şi abuz ritualic sunt adesea copii. Cultele sunt pline de oameni extrem de inteligenţi. Nu are importanţă cât de inteligent, ci cât de încrezător, iubitor şi deschis eşti – ţinta perfectă pentru manipulatorii de toate felurile. Psihopaţii, la fel ca şi ceilalţi mari maeştri ai controlului minţii, narcisiştii, îi vor căuta întotdeauna pe cei empatici pentru a-i transforma în victime.

Persuasiunea coercitivă

Funcţionează pe aceleaşi principii, folosind instrumentele distructive ale controlului minţii pentru a subjuga victima. Steven Alan Hassan, consilier licenţiat şi fost membru al Bisericii Unificării, lucrează astăzi la Centrul pentru Libertatea Minţii, creat în scopul cercetării şi asistării persoanelor ce au nevoie de deprogramare mentală în urma apartenenţei la sectele ce utilizează controlul minţii. Hassan a declarat în *Coercive Persuasion, Mind Control and Brainwashing*, într-un interviu cu dr. Liane Leedom, în 2007: „Controlul distructiv al minţii îi răpeşte individului «locul controlului»”. Şi face asta prin intermediul a patru tehnici de bază prin care se manipulează sistematic şi se alterează identitatea individului, tehnici reunite sub acronimul CIGE: comportament, informaţie, gânduri şi emoţii.

Modificările comportamentale pot include indicaţii despre cum să se îmbrace persoana manipulată, cum să se poarte, ce să venereze, ce să privească, cum să mănânce, să doarmă, să facă sex şi aşa mai departe. Ideea e ca, în timp, manipulatorul să dobândească un control al comportamentului şi să creeze premisele unei dependenţe. Cu preţul autonomiei.

Informaţia este controlată şi transmisă selectiv victimei în scopul alterării percepţiilor şi realităţii acesteia. Gândurile şi emoţiile sunt controlate cu mână de fier. Victima nu are voie să gândească singură, iar exprimarea emoţiilor este descurajată, când nu e de-a dreptul penalizată. Frica, ruşinea şi vina pot juca un rol major în modelarea minţii unei persoane sau în modificarea ei, în special frica de prejudicii

fizice și/sau moarte. Din cauza asta este tortura atât de eficientă în smulgerea de mărturisiri – chiar și în situațiile în care victima recunoaște crime pe care nu le-a comis. Deprivarea de hrană, apă, somn, acces la informație, expunerea la surse luminoase și alte câteva forme fizice de pedeapsă, în combinație cu manipulările psihologice, pot înmuia și cele mai puternice persoane.

Când vine vorba de tehnicile de spălare a creierului, tehnica de dezasamblare a voinței și identității victimei este mult mai lentă și sistematică decât tortura propriu-zisă sau violența fizică. Dr. Margaret Singer, psiholog clinician și militant antisecte ce și-a dedicat cariera studierii spălării creierului, sectelor și persuasiunii coercitive folosite în controlul minții, a afirmat într-un articol pentru F.A.C.T. Net.com intitulat „Tactici ale controlului persuasiv al minții”: „Sistemele psihologice coercitive sunt programe de modificare a comportamentului ce folosesc forța psihologică pentru a constrânge victimele să învețe și să adopte o ideologie sau un set predefinit de credințe, idei, atitudini și comportamente”. Singer a enumerat tacticile folosite în scopul schimbărilor psihologice, eficiente atât la nivel de individ, cât și la nivel de grup/societate:

— sugestibilitate crescută prin folosirea de stimuli audio, vizuali și verbali, chiar a hipnozei, privării de somn, a restricționării accesului la apă și hrană;

— preluarea controlului mediului și sprijinului social prin folosirea recompenselor și a pedepselor, incluzând aici izolarea socială, restrângerea contactului cu familia/prietenii și construirea dependenței de cel care manipulează/abuzează;

— interzicerea informațiilor care neagă informația oficială prin interzicerea oricăror opinii și informații din afară ce contrazic motivele și agenda manipulatorului/sectei/abuzatorului;

— reevaluarea forțată a experienței sinelui prin destabilizarea și subminarea conștiinței realității individuale a victimei, a viziunii asupra lumii, a controlului emoțional și chiar a mecanismelor de apărare; instalarea unei istorii de viață și a unei realități noi;

— crearea sentimentului de neajutorare prin supunerea victimelor la acţiuni intense şi frecvente ce le sabotează încrederea şi judecata;

— crearea stimulării emoţionale adverse prin folosirea de metode non-fizice de pedeapsă spre a modifica emoţiile şi comportamentul, inclusiv a ruşinii, vinovăţiei şi izolării sociale;

— intimidarea prin ameninţarea victimei cu forţa sancţiunilor de grup, ameninţarea cu pedepse în cazul în care nu acceptă sau nu adoptă atitudinile, credinţele manipulatorului.

Este evident că victima cedează cu atât mai mult control cu cât aceste tactici sunt utilizate mai sever, chiar peste măsură. Victima suferă o stare permanentă de confuzie şi haos, chiar de sindrom de tulburare post-traumatică; deşi s-a îndepărtat de manipulator şi de sursa abuzului, rămân simptome cum ar fi depresie severă, anxietate, atacuri de panică, insomnie, stare de rău fizic, debilitare emoţională, incapacitate de concentrare a atenţiei şi o serie întreagă de alte afecţiuni. Într-adevăr, controlul continuă mult timp după ce omul nu se mai găseşte în proximitatea persoanei sau entităţii manipulatoare, ceea ce conduce adesea la sinucidere, nebunie sau intervenţie psihiatrică atunci când nu există sprijin şi ajutor specializat.

Retorica şi dogma

Două dintre metodele cele mai persuasive de control îmbracă forma limbajului şi a credinţei, combinaţia celor două generând cea mai periculoasă formă de extremism religios. Retorica şi dogma sunt „surorile” ciudate ale sectelor ce caută să-şi lase membrii fără nicio putere şi să le modifice în totalitate identitatea şi concepţiile pentru a-i menţine obedienţi faţă de dorinţa liderului/liderilor.

Retorica este arta convingerii celorlalţi prin intermediul argumentelor şi al discursului. Filosofii Greciei antice studiau retorica bunăoară ca pe o formă de comunicare cooperantă ce implica trei „atracţii retorice” folosite pentru a schimba concepţiile interlocutorului:

1. logosul, folosirea argumentelor logice şi a inducţiei/deducţiei;

2. patosul, generarea de reacţii emoţionale în rândul interlocutorilor;

3. etosul, proiectarea unei imagini de încredere, autoritate şi charismă.

Echilibrul dintre logică, emoţie şi încredere, împreună cu o doză de charismă magnetică ajută la crearea unui climat de discuţie onestă şi deschisă pe marginea neînţelegerilor. Dar există şi o parte întunecată, ca în orice altceva. Retorica a fost deturnată de liderii sectelor religioase sau politice, nerăbdători să-şi convingă adepţii să se conformeze la un set specific de concepţii şi comportamente, să le accepte *dogma*, care nu e altceva decât un set de principii acceptate ca adevăruri de figurile autoritare. Dogma este baza oricărui sistem de concepţii sau ideologii, însăşi paradigma ideologiei, în timp ce retorica este unul dintre multele instrumente prin care dogma le este impusă celor ce trebuie să rămână în cadrul paradigmei date. Pentru cei mai mulţi, dogma are conotaţie negativă din pricina asocierii sale cu politica sau religia, care îi forţează pe adepţi să accepte o opinie sau un punct de vedere special chiar şi atunci când acest lucru nu este în favoarea lor. Este marea artă a controlului minţii. Dacă ştii să foloseşti instrumentele potrivite pentru a-i convinge pe oameni să se alăture religiei sau să te voteze chiar şi atunci când acest lucru le face rău, e clar că i-ai prins, cum se spune, de boaşe. Şi de creier.

Retorica, folosită de cele mai charismatice personalităţi, este biciul cu ajutorul căruia oamenii sunt aduşi într-o stare de subjugare emoţională frenetică, stare în care vor absorbi şi vor accepta mai uşor dogma ataşată acesteia. Adolf Hitler a fost un maestru al folosirii cuvântului pentru modificarea concepţiilor indivizilor, dincolo de orice dubiu sau contradicţie ar fi simţit la primul contact cu dogma sa. Această combinaţie puternică a dus la moartea a milioane de oameni.

Relaţia de captivitate/ Sindromul Stockholm

Alternanţa de tactici brutale cu tactici mai puţin abuzive şi invazive pentru a crea confuzie şi dezordine totală în procesele cognitive ale victimei slujeşte şi alt scop; alternanţa tacticilor, similară cazului în care cineva este expus la comportamentul abuziv extrem al partenerului în combinaţie cu momente de tandreţe şi iubire, funcţionează adesea mai bine decât abuzul extrem, neîntrerupt,

deoarece victima ajunge să-i fie recunoscătoare pentru momentele de „blândețe”. Astfel se creează relația de captivitate, cunoscută mai mult ca Sindromul Stockholm.

Prizonierii de război și ostaticii dezvoltă adesea sentimente pozitive – și chiar loialitate – față de cei care îi țin captivi tocmai datorită acestei strategii. Absența abuzului după o lungă perioadă de tortură fizică și psihică este percepută ca act de bunătate și creează o legătură emoțională cu cel ce ține victima captivă. Când apare bunătatea din partea abuzatorului, victima îl percepe ca pe un fel de salvator. Însă și ego-ul are rolul său în cadrul acestui fenomen. După o perioadă lungă de abuz, victima poate dezvolta sindromul Stockholm ca mecanism de adaptare sau sistem de apărare. Probabil că a fost un instrument util adaptării de-a lungul evoluției noastre, când strămoșii erau răpiți sau cuceriți de alte triburi ori națiuni războinice. Dacă ripostau sau se răzvrăteau, ei și familiile lor riscau să fie uciși, astfel încât relația cu dușmanul devenise o metodă de a supraviețui, ducând uneori la unirea cu dușmanul ori măcar la evitarea uciderii de către acesta.

Uneori, cel abuzat merge până la îmbrățișarea cauzei celor care l-au abuzat, adoptând motivațiile, intențiile și concepțiile taberei adverse.

Denumirea de sindrom Stockholm vine de la jaful ce a avut loc la banca Norrmalmstrog, în Stockholm, în anul 1973, când angajații au fost ținuți ostatici șase zile în seiful instituției. Tensiunile au durat cât timp hoții au negociat cu poliția, doar că pe parcursul crizei angajații au dezvoltat un atașament emoțional față de jefuitori, ajungând să le justifice acțiunile îndreptate împotriva guvernului Suediei și luându-le apărarea după eliberarea din captivitatea de șase zile.

Există și reversul medaliei, când cel ce ia ostatici se atașează emoțional de ei. În cazul acesta, vorbim de sindromul Lima, botezat astfel în urma crizei ostaticilor din Lima, Peru, din 1996, când un grup de activiști au sechestrat sute de oameni în timpul unei petreceri în cinstea ambasadorului japonez, eliberându-i ulterior pe cei mai mulți dintre aceștia în urma dezvoltării unor sentimente de empatie și simpatie pentru ei.

Cei mai mulți dintre noi cred că nu vor avea niciodată de-a face cu un tip de atașament atât de straniu, însă psihologii afirmă că relațiile

dintre narcisiști/sociopați și codependenți sunt o variantă similară și mult mai răspândită de legătură de captivitate. Controlul minții face parte din tendințele noastre psihologice mai mult decât suntem dispuși să admitem.

În *How Full Is Your Bucket?* Tom Rath și Donald O. Clifton au analizat experiențele prizonierilor din timpul Războiului din Coreea, concentrându-se pe studiile întreprinse de psihiatrul-șef al armatei americane, maiorul William E. Mayer. Acesta a studiat peste 1 000 de cazuri de soldați ținuți prizonieri în lagărele nord-coreene, căutând detalii despre cele mai extreme cazuri de război psihologic. A descoperit că soldații nu fuseseră torturați sau abuzați psihic prea mult și că primiseră mâncare, apă și adăpost. Nu fuseseră închiși în condiții barbare, iar lagărele în care fuseseră ținuți nu aveau paznici înarmați și nici măcar garduri cu sârmă ghimpată!

Atunci de ce rata sinuciderilor în rândul acestor soldați ajunsese și la 38%? Și de ce jumătate dintre cei ce și-au luat viața declaraseră că pur și simplu „renunțaseră"? Mayer a conchis că „lipsa extremă de speranță" a fost cauza, rezultat al abuzului emoțional cel mai cumplit, genul de abuz care i-a lăsat pe acești bărbați fără vlagă și i-a handicapat din punct de vedere psihic chiar și pe cei care au fost salvați ulterior. Obiectivul nord-coreenilor a fost „să le îngrădească acestor oameni sprijinul emoțional ce vine din relațiile interpersonale". Folosind izolarea, retragerea sprijinului pozitiv, critica și negativitatea malițioasă, incluzând reținerea scrisorilor de la cei dragi de acasă, nord-coreenii au reușit să-i distrugă pe soldați din interior spre exterior: „Soldații nu mai aveau pentru ce să trăiască pe măsură ce își pierdeau încrederea fundamentală în ei înșiși și în cei dragi, ca să nu mai vorbim de Dumnezeu și țară. Nord-coreenii i-au ținut pe soldații americani într-un soi de izolare emoțională și psihologică nemaicunoscută până atunci".

Acest tip de spălare a creierului, de control al minții și de modificare a comportamentului este înspăimântătoare deoarece mulți oameni o vor trăi atunci când vor relaționa cu narcisiștii, sociopații și psihopații – și s-ar putea să nu știe ce i-a lovit până ce nu se vor trezi deprimați, triști și distruși. Vestea bună e că, din momentul în care recunoaștem tehnicile de manipulare, ne stă în putere să facem ceva în

privința lor și să blocăm efectele devastatoare pe care le au asupra minții, psihicului și sufletului nostru.

Abuzul ritualic, indiciile de programare și declanșatorii

Abuzul ritualic și tortura sunt poate cele mai terifiante și șocante metode prin care un om poate controla mintea și comportamentul altui om. Controlul minții bazat pe tortură este asociat adesea cu abuzul ritualic, uneori cu ritualurile satanice și societățile secrete implicate în odioase practici de abuz asupra copiilor, printre care violul și sacrificarea. Acest tip de abuz extrem și neîntrerupt debutează adesea în copilărie și poate fi asociat sau nu cu un program guvernamental, de tip MKUltra, despre care am discutat în capitolul anterior. Uneori, presupusele victime susțin că, sub masca societăților secrete, are loc un abuz generațional susținut de anumite dinastii și familii. Alteori, victimele susțin că practicanții de abuz sunt entități militare sau corporații puternice.

Intenția acestui tip de abuz ar putea fi crearea de super-soldați, asasini sau spioni, însă uneori e doar un fragment din practica unui ritual ce nu are nicio motivație externă în afară de aceea a persoanelor implicate în ritual. Se pare că e un fenomen global, victime din mai multe țări acuzând existența unor programe de control al minții sponsorizate în secret de guverne. Multe victime au sub 18 ani și nu și-au dat consimțământul. În unele cazuri, părintele sau tutorele nu doar își dăduse acordul, ci era chiar practicantul de abuz sau complicele lui. Unii supraviețuitori au indicat o legătură între acest tip de tortură ritualistică și abuz și unele entități ce țin de crima organizată.

Adulții care au fost supuși abuzului ritualic în copilărie relatează că au fost amenințați cu moartea în caz că ar fi vorbit, conform „Torture-Based Mind Control as a Global Phenomenon", articol ce prezintă datele preliminare ale unei serii de Studii privind Abuzul Extrem (în engleză, EAS), prezentate de W. Karriker la cea de-a 13-a Conferință Internațională despre Violență, Abuz și Traumă, ce a avut loc în anul 2008. Printre statistici regăsim și următoarele informații:

— din 257 de subiecți ai EAS care au afirmat că fuseseră victime ale experimentelor secrete de control al minții în copilărie, 69%, adică 177, au susținut că abuzul s-a desfășurat în cadrul unui cult satanic;

— 93% dintre profesioniștii care au răspuns la întrebări au lucrat cu cel puțin un supraviețuitor care fusese amenințat cu moartea în cazul în care ar fi divulgat cele petrecute;

— 67% din 218 profesioniști care au răspuns la întrebări au declarat că lucraseră cu cel puțin un client care susținuse că fusese supus la șocuri electrice;

— 50% dintre adulții supraviețuitori care au răspuns la întrebări au declarat că au fost supuși la abuz cu șocuri electrice.

Dincolo de aceste date statistice, cercetările efectuate au indicat procentajele „amintirilor instalate de răufăcători", ale programărilor instalate cu alte cuvinte, dintre care enumerăm:

— folosirea sângelui;
— înfometare;
— stimulare cerebrală;
— prostituție;
— intoxicare forțată;
— deprivare senzorială;
— expunerea la mutilare/măcelărire de animale;
— încarcerare;
— abuzarea forțată a altor victime;
— legare;
— învârtire;
— abuz sexual din partea mai multor răufăcători;
— abuz cu microunde;
— răpire extraterestră;
— dislocare a membrelor;
— pornografie;
— injectare dureroasă a unor picături în globul ocular;
— incest.

Din păcate, acestea sunt doar o parte dintre amintirile menționate de presupusele victime. Una dintre consecințele majore ale acestui tip de abuz extrem este diagnosticul de TID sau tulburarea de identitate disociativă (personalități multiple/alter ego). Abuzul sadic duce la scindarea personalității, mecanism de adaptare menit să protejeze adevărata personalitate, lăsându-le altora sarcina de a face față ororii și traumei fizice. Acest *alter ego* poate fi programat să ucidă, să asasineze și să îndeplinească alte acțiuni pe care personalitatea originală nu le-ar

tolera niciodată şi de care nici n-ar fi capabilă. Fiecare *alter ego* este separat și distinct de personalitatea originală, numită *personalitate frontală*, dar poate să fie foarte bine aspect al personalității frontale. În multe cazuri, personalitatea frontală nu știe de existența acelui *alter ego*. Multă lume își amintește de filmul *Sybil*, în care actrița Sally Field tânără interpretează rolul lui Shirley „Sybil" Mason, o femeie care și-a petrecut mare parte din viața adultă în psihoterapie cu dr. Cornelia Wilbur (rol interpretat de Joanna Woodward) în încercarea de a identifica și a unifica cele 16 personalități diferite ale ei, considerate efectul unei traume emoționale puternice. Dincolo de controversa privind autenticitatea personalităților multiple în cazul lui Mason, tulburarea este reală, fiind întâlnită frecvent la victimele abuzului ritualic sistematic.

În lucrarea *Hell Minus One*, Anne Johnson-David își povestește oribila experiență de abuz sexual, fizic și mental la care au supus-o propriii părinți în cadrul unui ritual satanic. Povestea ei este cu atât mai puternică cu cât părinții au mărturisit totul preotului local și detectivilor de la Biroul Procuraturii din Utah, care au identificat dovezile abuzului ritualic după trei ani de investigații ce au costat nu mai puțin de 250 000 de dolari. Cu toate acestea, în momentul respectiv, nu au avut suficiente probe pentru a începe urmărirea penală. Abuzul a început când Anne avea trei ani și a continuat până ce a fugit de acasă la vârsta de 17 ani. În tot acest timp a fost drogată, torturată, sacrificată simbolic, vopsită cu sânge și chiar obligată să le facă rău altor rude în cadrul ritualurilor satanice. Amintirile sale despre abuz au fost suprimate până spre 30 de ani, când au țâșnit în câmpul conștiinței, fiind ulterior completate de părinții care o abuzaseră.

Însă povestea ei nu e unică. Mulți supraviețuitori ai abuzului ritualic au făcut un pas în față și și-au spus povestea, cum a făcut și Jeanne Adams, autoarea cărților *Childhood Ritual Abuse* și *Drawn Swords*. Adams a scris în ediția din iarna anului 2004 a revistei *Mkzine,* în articolul „Eu sunt mulți: profilul supraviețuitorului abuzului ritualic": „Ne găsim unii pe ceilalți, ne organizăm și ne vindecăm". Adams îi susține pe supraviețuitori și contribuie la vindecarea acestora, învățându-i pe profesioniști să identifice și să înțeleagă abuzul ritualic și problemele cu care se confruntă cei care au suferit în anii maturității.

Adams a întreprins propriile ei cercetări, analizând cazurile supraviețuitorilor pentru a identifica trăsăturile comune și caracteristicile abuzului. Una dintre descoperirile sale a fost că vârsta la care amintirile ies la suprafață este cel mai adesea situată în intervalul 30–40 de ani, urmată de perioada 40–50. În multe dintre cazuri, abuzul este atât de traumatic că mintea reușește să blocheze cu succes amintirile până ce persoana ajunge la un alt nivel de maturitate, capabilă să facă față descoperirilor și implicațiilor.

Din nefericire, ca în situaţiile de viol şi atac sexual, victimele abuzului ritualic în copilărie sunt adesea blamate pentru ce li s-a întâmplat, sunt etichetate ca fiind nebune sau acuzate că umblă după bani și notorietate. Li se spune adesea că suferă de *sindromul amintirilor false*.

Sindromul amintirilor false

Adesea, în cadrul psihoterapiei, persoanele care susţin că au fost abuzate sexual sau fizic în copilărie întâmpină dificultăți în rememorarea detaliilor. Creierul ştie să modeleze amintirile pe baza percepţiilor, expectativelor şi a viziunii despre lume, toate modificabile la maturitate. Sindromul amintirilor false este o tulburare în care identitatea și relațiile persoanei sunt centrate în jurul amintirilor unor evenimente traumatice, care nu s-au petrecut în realitate, dar despre care persoana *crede* realmente că au avut loc. Odată înrădăcinată amintirea, creierul se atașează de ea până în punctul în care aceasta dictează efectiv viața și identitatea persoanei, fiind totodată rezistentă la corijare.

Acest sindrom sau această tulburare controversată (nerecunoscută ca tulburare psihică de comunitatea psihiatrică) poate fi creată în cursul terapiei atunci când gânduri despre abuz sunt sugerate sau implantate ca seminţe în hipocamp, declanșând amintiri, oricât de vagi sau începețoșate, ale unor evenimente virtuale ce ar putea confirma gândurile sugerate sau implantate. Creierul se descurcă de minune atunci când vrea să găsească ceva şi de multe ori persoanele care susţin că au fost traumatizate în copilărie sunt acuzate că și-au „creat” trauma citind cărţi motivaţionale, frecventând curente de psihoterapie sau ascultând poveștile altor presupuse victime cu care

ajung să se identifice, în ciuda absenţei oricărui indiciu că în trecutul îndepărtat chiar ar fi avut loc o traumă.

Memoria este adesea modelată de timp, distanţe şi percepţii şi, în lipsa unor dovezi sau martori, devine aproape imposibil de stabilit dacă ceea ce-şi aminteşte adultul este real sau nu. Asta nu înseamnă că supravieţuitorii mint sau inventează poveşti neadevărate, deoarece în multe cazuri aceste persoane produc dovezi care le confirmă poveştile, uneori chiar mărturii ale abuzatorilor, fotografii, înregistrări video, martori oculari etc. Acest subiect nu poate fi nicicum tranşat în alb şi negru.

Unul dintre cele mai cunoscute cazuri penale în care a fost vorba despre acuzaţii bazate pe sindromul amintirilor false a fost procesul grădiniţei McMartin. În anii 1980, a existat ceea ce unii numesc o panică satanică, ziarele fiind pline de ştiri despre presupuse abuzuri sexuale derulate în timpul unor ritualuri satanice şi întâlniri secrete, în multe dintre acestea fiind implicaţi copii. Familia McMartin, care deţinea o grădiniţă în California, a fost acuzată în 1983 de nu mai puţin de 321 de acte de abuz sexual împotriva copiilor ce frecventau grădiniţa. Între 1984 şi 1987 au fost arestaţi mai mulţi oameni, printre care Virginia McMartin, Peggy McMartin Buckey, Ray Buckey, sora lui Ray, Peggy Ann Buckey, şi educatorii Marry Ann Jackson, Betty Raidor şi Babette Spitler. Nu a fost nimeni condamnat şi acuzaţiile au fost ridicate în 1990, procesul lor devenind cel mai lung şi mai costisitor proces penal din istoria Americii.

Însă până în ziua de azi există voci care susţin că acolo s-ar fi petrecut abuzuri, doar că au fost imposibil de dovedit din pricină că toate victimele erau copii mici. Unii dintre copiii deveniţi adulţi au renunţat la acuzaţii. Indiferent că au fost abuzaţi sau nu, dată fiind cantitatea de acte de acest gen despre care auzim zilnic, n-ar fi fost ceva nemaivăzut. Cazul s-a pierdut în torentul de acuzaţii de „satanism” proferate de mass-media care a umbrit şi poate chiar a influenţat rezultatul anchetelor.

Răspunsurile *S.M.A.R.T.*

Neil Brick, editor al revistei dedicate abuzului ritualic şi controlului minţii *S.M.A.R.T. (Stop Mind Control and Ritual Abuse Today*), organizează în fiecare vară în Connecticut o conferinţă intitulată

„Conferința privind abuzul ritualic, organizațiile secrete și controlul minții". Dedicată discursurilor și prezentărilor despre controlul minții și abuz, evenimentul expune detalii și indicii din poveștile supraviețuitorilor. În prezentarea sa din 2003, „How Cues and Programming Work in Mind Control and Propaganda", Brick a declarat:

„Mulți factori declanșatori și multe indicii sunt înnăscute. Un exemplu de declanșator este senzația de căldură pe care o trăiești când te apropii de o sobă fierbinte. Ne tragem aproape instinctual mâna de pe sobă. Acesta este un răspuns necondiționat. Există declanșatori sau stimuli condiționați și necondiționați și răspunsuri condiționate sau necondiționate. Condiționarea pavloviană clasică presupune combinația dintre un stimul necondiționat și un stimul condiționat pentru obținerea unui răspuns condiționat."

În cazul celor care au supraviețuit ritualurilor sau controlului minții prin tortură, programarea la care au fost expuși funcționează în aceeași manieră, obținându-se răspunsuri condiționate la o serie de stimuli. Supraviețuitorii au fost în unele cazuri torturați până la generarea unui alter ego ori a unei personalități alternative, căruia îi este condiționat stimulul la care să reacționeze. Acesta poate fi un cuvânt, o propoziție, un miros, un sunet sau un număr. „Forța traumei și forța indiciului sunt date pur și simplu de legea forței", a scris Brick. „Un miros puternic poate fi mai ușor asociat cu o traumă puternică, condiționarea fiind în acest caz foarte puternică. De asemenea, alternativul și indiciul se vor asocia mai ușor dacă au fost combinați mai strâns în timp."

Deși gândul că suntem expuși la asemenea strategii pavloviene este înfricoșător, specialiștii din domeniul publicității folosesc exact aceste tehnici în încercarea de a ne convinge să le cumpărăm produsele. Vom vorbi despre asta mai târziu, dar să reținem un aspect: instrumentele controlului minții nu sunt rezervate întotdeauna celor mai ascunse și conspirative programe. Pot fi aplicate oricui, oricând. Brick scrie: „Tehnicile de propagandă sunt din multe puncte de vedere asemănătoare cu tehnicile de programare. Când este expusă la propagandă, o persoană este totodată programată. Combinația de sunet și imagine pe care o folosesc programele de televiziune predispun privitorul la mai multă sugestibilitate".

Supraviețuitorii abuzului ritualic suportă cele mai urâte forme ale acestor instrumente și tehnici, deoarece în cele mai multe cazuri abuzul începe în copilărie și implică cele mai extreme forme de tortură mentală și fizică. Chiar dacă adultul supraviețuitor primește ajutor specializat, sindromul de stres posttraumatic e frecvent, ca rușinea și frica de a înfrunta experiențele trăite, uneori în fața unor oameni cunoscuți și de încredere. Și, cu toate că toți suntem programați să avem anumite comportamente ca să câștigăm aprobarea celorlalți, supraviețuitorii abuzului ritualic manifestă adesea comportamente fără să vrea, fără să știe, dintr-o reacție subconștientă la anumite indicii și factori declanșatori de care s-ar putea să nu fie conștienți sau pe care să și-i amintească mai târziu.

În „Tehnici de supraviețuire", articol apărut în ediția din iarna anului 2004 a revistei *MKZine*, Neil Brick sugerează câteva metode prin care victimele se pot elibera de capcana controlului minții:

— urmăriți cât mai puține programe televizate sau nu urmăriți deloc; televiziunea ne introduce într-o stare de activitate cerebrală în care suntem mult mai predispuși la sugestiile programării subliminale;

— întrerupeți dependențele; dependențele pot reprezenta un sprijin sau o metodă de adaptare pentru supraviețuitori, însă împiedică victimele să proceseze integral trauma și s-o depășească;

— găsiți un sistem spiritual; mai întâi asigurați-vă că ați scăpat de programarea religioasă sau de cult, apoi identificați un sistem spiritual care vi se potrivește;

— înțelegeți adevărul despre sistemele noastre politice; conștientizarea corupției și a modului în care presa și guvernele lucrează împreună deschide posibilitatea gândirii individuale, în afara influenței sau controlului guvernamental;

— nu renunțați; recuperarea după abuzul prin control al minții poate dura zeci de ani, însă prin muncă asiduă și îndelungată puteți obține libertatea minții; spuneți ce gândiți; refuzați compromisul dacă acesta înseamnă că un copil sau o altă persoană va fi abuzată sau manipulată.

Kathleen Sullivan a scris la prima mână despre experiențele sale cu controlul minții și trauma abuzului ritualic pe care le-a suferit ca victimă a programului MKUltra și a propriei sale familii, precum și a unei rețele organizate de sataniști, ocultiști, arieni, personal militar și de spionaj și

membri ai unor societăţi secrete ca masoneria în cartea Unshackled: A Survivor's Story of Mind Control. *Ea a explicat modul în care îşi pot reveni supravieţuitorii unor astfel de abuzuri, programări şi manipulări şi cum poate ajuta publicul, deschizându-şi mintea şi inima faţă de supravieţuitori.*

Primește-i acasă de Kathleen Sullivan

Unul dintre modelele mele preferate de recuperare este Johari Window, dezvoltat iniţial de Joseph Luft şi Harry Ingham în 1955. Pe hârtie, modelul – ce aduce cu o hartă împărţită în patru zone – ilustrează patru tipuri de autoconştientizare şi conştiinţă umană.

Iată cele patru secţiuni:

— Zona deschisă (*cadranul din stânga sus) reprezintă partea/părţile din noi înşine de care suntem conştienţi atât noi, cât şi ceilalţi;*

— Zona oarbă (*cadranul din dreapta sus) reprezintă partea/părţile din noi înşine pe care ceilalţi o/le conştientizează, dar noi nu;*

— Zona ascunsă (*cadranul din stânga jos) reprezintă partea/părţile din noi de care suntem conştienţi doar noi;*

— Zona necunoscută (*cadranul din dreapta jos) reprezintă partea/părţile din noi de care nu suntem conştienţi nici noi, nici ceilalţi.*

Unul dintre motivele pentru care atât de mulţi infractori foarte inteligenţi reuşesc să ascundă atenţiei noastre conştiente activităţile lor ilegale este acela că ei ştiu să identifice şi să manipuleze zonele oarbe ale societăţii. Ei ştiu, uneori mai bine decât noi, ce anume suntem dispuşi să cunoaştem şi ce am prefera să nu cunoaştem.

Zonele oarbe ale societăţii noastre sunt terenul de acţiune al răufăcătorilor – individual şi colectiv. Aceştia cred, pe bună dreptate, că puţini dintre noi vor sesiza zonele oarbe ale societăţii până ce nu va interveni un nou anchetator, cercetător sau supravieţuitor care să ne lumineze cu o doză sănătoasă de adevăr.

În chip similar, fiecare dintre noi deţine zonele sale oarbe. De obicei e nevoie de multă putere, curaj şi hotărâre ca o persoană să exploreze voluntar zonele oarbe mai întunecate din viaţa sau din trecutul său.

În cazul supravieţuitorilor controlului minţii, autoexplorarea solicită şi mai mult curaj, întrucât aceştia au fost forţaţi, dresaţi sau şantajaţi să comită păcate şi crime ce par atât de oribile şi de neiertat,

încât preferă, de înțeles, să le mențină departe de lumina conștiinței, în zonele oarbe personale.

Supraviețuitorii au nevoie de mai multă susținere și mai mult ajutor din partea societății pentru a se vindeca și a se recupera tocmai pentru că sunt purtătorii unor răni și cicatrici adânci și ascunse, rezultatul întâlnirii lor cu răul uman extrem. Din nefericire, cei mai mulți supraviețuitori se sperie – cel puțin la început – de posibilitatea ajutorului, deoarece se tem că persoanele care îi asistă vor descoperi „răul" ascuns din ei și în cele din urmă îi vor respinge.

Cei mai mulți supraviețuitori ai traumelor produse prin controlul minții au cunoscut deja multă durere, trădare și altele de felul acesta. Ei au învățat instinctiv cum să-și amorțească mintea, inima și corpul pentru a se proteja și a rămâne în viață. Simt, de asemenea, că ar putea muri pur și simplu dacă și-ar deschide inima sau ar renunța la amorțire pentru a încerca să accepte iubirea și grija celor din jur.

Ei știu că, în cazul în care s-ar lăsa în seama iubirii și grijii, dar ar fi respinși, asta doar ar confirma ceea ce i-au învățat cei care i-au abuzat: că sunt răi, obiecte stricate, o plagă ce nu merită să fie acceptată în societatea normală și nu merită să beneficieze de cele mai înalte forțe ale acesteia – formele iubirii și acceptării pure.

Din nefericire, deoarece istoriile traumatice ale supraviețuitorilor sunt atât de dure, puțini sunt oamenii ce dețin capacitatea de a-și deschide inima în fața lor pentru a învăța despre suferințele care le-au fost pricinuite de psihopați cu adevărat periculoși.

Supraviețuitorii ale căror istorii traumatice sunt respinse au tendința să considere această reacție defensivă naturală drept o respingere a lor. S-ar putea să nu înțeleagă că respingerea este modalitatea celui care ascultă sau citește de a se proteja mental și emoțional de informația care amenință să-i spulbere certitudinea că lumea e un loc sigur.

În trecutul nu foarte îndepărtat, prea mulți supraviețuitori ai traumelor bazate pe controlul minții mi-au povestit că s-au întors la un moment dat la indivizii care i-au chinuit – cel puțin pentru o vreme – tocmai pentru că cei din exterior le-au respins poveștile.

Supraviețuitorii au decis atunci să se întoarcă la acei indivizi deoarece acolo măcar știau la ce tip de durere se puteau aștepta. Știau deja cum să-și amorțească mințile și corpurile când erau confruntați cu

tortură, brutalizare sexuală, atac psihologic și multe altele. Știau cum să se adapteze la acel tip de suferință devastatoare.

Pentru ei, experiența respingerii venite din partea oamenilor decenți și grijulii în fața cărora și-au deschis inimile și mințile în maniere profund intime era pur și simplu insuportabilă.

Asta a fost atunci, acum e altceva. Astăzi, din ce în ce mai mulți supraviețuitori ai traumelor bazate pe controlul minții sunt crezuți și sprijiniți de lumea largă, lume ce este tot mai conștientă de existența acestor atrocități. Asta înseamnă că din ce în ce mai mulți supraviețuitori primesc ajutor consistent pentru a depăși traumele, a se vindeca și a se recupera.

Însă există și alte adevăruri încă nerostite. Mulți supraviețuitori păstrează informațiile în „zonele ascunse" ale conștiinței lor. Încă se tem, în mod îndreptățit, că secretele lor ar duce la respingere. E o tragedie, deoarece asta înseamnă că nu se simt suficient de protejați încât să ne vorbească despre puterile, deprinderile, înzestrările și abilitățile neobișnuite ce au fost create în flăcările negre ale iadurilor create de oameni.

Înzestrările lor unice sunt astăzi disponibile pentru noi toți, dacă vom îndrăzni să ne deschidem inimile și să le acceptăm. Tot ce avem de făcut pentru a avansa în procesul vindecării societale este să stăm liniștiți, cu inima deschisă și să-i ascultăm pe supraviețuitorii care au nevoie să-și spună povestea până la capăt.

Prin simplul act al ascultării cu inimile deschise și cu acceptare, le transmitem semnalul pe care mulți îl așteaptă, unii de zeci de ani. În schimb, ei ne vor împărtăși din darurile lor minunate.

Să sperăm că această carte ne va încuraja să le trimitem acestor oameni semnalul puternic pe care îl așteaptă. A venit vremea să le demonstrăm că societatea noastră modernă este puternică, este curajoasă și oferă protecție. A venit vremea să ne confruntăm cu zonele oarbe colective și să le acceptăm, să scoatem din umbră informațiile ascunse și să confirmăm secretele pe care refugiații lipsiți de drepturi le poartă cu ei. A venit vremea să-i primim acasă.

Hipnoza

Una dintre metodele cele mai folosite și raportate de controlare a minții și a comportamentului celorlalți implică hipnoza. Cei mai mulți

dintre noi nu ştiu că termenul *hipnoză* se trage din cuvântul grecesc „somn”, *hypnos*, doar că adevărata hipnoză nu este deloc totuna cu somnul. Este vorba de o stare alterată de conştiinţă caracterizată de capacitatea de a se concentra profund pe o amintire din trecut, un soi de somn fals în care persoana este de fapt trează, doar că într-o stare mentală diferită de starea de veghe. Oamenii aflaţi sub hipnoză nu sunt zombi, dar sunt foarte predispuşi la sugestii. Dincolo de hipnoza folosită în spectacole, adică de divertisment, adevărata hipnoză este o cale subtilă de a influenţa mintea umană fără a o supune direct tehnicilor de spălare a creierului sau abuzului.

În transa hipnotică, creată de obicei într-un mediu terapeutic cu scopul de a depăși o fobie sau de a renunța la fumat ori la un alt obicei nesănătos, mintea este conştientă de împrejurări şi rămâne sub control, doar că este de asemenea foarte deschisă la sugestii, capabilă să acceseze amintiri într-o manieră mult mai precisă și amănunțită decât în starea normală de veghe. Societatea pentru Hipnoză Psihologică, Diviziunea 30 din cadrul Asociației Psihologice Americane (APA) a emis în anul 2005 o nouă definiție a hipnozei:

Hipnoza cuprinde de obicei o introducere în procedură în timpul căreia subiectul este avertizat că va fi expus unor sugestii în scopul stimulării imaginației. Inducția hipnotică este extensia sugestiei inițiale de a folosi imaginația și poate să conțină elaborări ulterioare ale introducerii. Procedura hipnotică este folosită pentru a încuraja și a evalua răspunsurile la sugestii. În timpul folosirii hipnozei, o persoană (subiectul) este dirijată de o altă persoană (hipnotizatorul) ca să răspundă la sugestii menite să-i modifice experiența subiectivă, să-i altereze percepțiile, senzațiile, emoțiile, gândurile sau comportamentul. Există și autohipnoză, care este administrarea de proceduri hipnotice asupra propriei persoane. Când persoana răspunde la sugestiile hipnotice, se spune că s-a reușit inducerea stării hipnotice. Mulți sunt de părere că răspunsurile și experiențele hipnotice sunt caracteristice stării hipnotice. În timp ce unii cred că nu este obligatoriu să folosim cuvântul „hipnoză” pentru a descrie inducția hipnotică, alții îl consideră esențial.

Folosirea hipnozei a fost asociată experimentelor din programul MKUltra de creare de personalități disociate capabile să ucidă, să facă sex, să comită infracțiuni și alte acțiuni ascunse față de personalitatea

frontală, accesibile doar atunci când persoana este transpusă în stare hipnotică. Se crede că unele secte folosesc limbajul hipnotic pentru a atrage noi membri, inducându-le stări de sugestibilitate în care membri foarte inteligenţi ai societăţii îşi pun vieţile şi averile în mâna liderilor charismatici ai cultelor.

În transcrierea unui discurs intitulat „Secte, abuz ritualic şi control al minţii: o analiză a rolului sectelor în abuzul ritualic şi controlul minţii", susţinut de dr. Corydon Hammond, psiholog, profesor şi scriitor implicat în chestiunile privind controlul minţii, sectele şi abuzul ritualic, se află următoarea afirmaţie: „Poţi crea un candidat manciurian prin scindarea minţii. Asta şi-a dorit comunitatea celor ce se ocupă de spionaj. Dacă vrei un asasin, scindează-i mintea". Hammond arată că asasinul Sirhan Sirhan, cel care l-a ucis pe Robert F. Kennedy, suferea de amnezie totală atunci când a fost examinat de psihiatrul procuraturii, Bernard Diamond. Doar sub hipnoză şi numai sub hipnoză, Sirhan a putut să-şi aducă aminte că îl ucisese pe Kennedy. Când a venit vorba despre copii, Hammond a declarat:

„În programele de felul acesta, un copil este trecut prin formele de bază ale programării, se pare, în jurul vârstei de doi ani şi jumătate, după ce i s-a executat în prealabil disocierea. Aceasta se obţine nu doar prin abuz, cum ar fi cel sexual, ci şi prin, de exemplu, aplicarea unei curse de şoareci pe degete. Părinţii sunt instruiţi „să nu intervină până ce copilul nu se opreşte din plâns. «Doar atunci trebuie să-i eliberezi mâna din cursă.» Se începe cu procedurile rudimentare pe la doi ani şi jumătate, iar la şase ani, şase ani şi jumătate se trece la lucruri mai serioase. Se continuă şi în adolescenţă, cu perioade de reactualizare în anii maturităţii."

Prin aplicarea acestui tip de programare hipnotică atât de devreme în viaţă, la vârsta adultă victimele sunt atât de programate, încât s-ar putea să nu mai fie deloc stăpâne pe propria minte. Indiciile şi factorii declanşatori activează un alter ego pentru a executa o crimă, o infracţiune sau un act sexual în cadrul unui ritual, iar personalitatea frontală nu ştie nimic din toate acestea. Combinaţia de hipnoză şi abuz pare a fi reţeta ideală pentru transformarea unei fiinţe umane într-un sclav, într-o maşină manipulată, ale cărei minte, corp şi spirit sunt spulberate şi reprogramate conform planurilor altora, indiferent cât de sinistre ar fi acestea.

H.D. Birns, autor al mai multor cărţi despre hipnoză, a explicat în anul 1968 în lucrarea „Hypnosis” cum poate fi scindată o personalitate: „Punctul de pornire în crearea deliberată a personalităţilor multiple controlabile este, desigur, persoana normală ce deţine o conştiinţă autocontrolată şi un inconştient autocontrolat. Pasul următor este înlocuirea voinţei conştiente cu voinţa hipnotizatorului. Atingerea scopului presupune obţinerea unei stări hipnotice foarte profunde a subiectului”.

Birns continuă comparându-l pe hipnotizatorul care a dobândit controlul subiectului cu „şoferul unei maşini”, accentuând ideea că hipnotizatorul are puterea de a-l controla complet pe subiect.

Supravieţuitorii abuzului ritualic şi al controlului minţii povestesc despre multe straturi şi nivele ale programării, atât de multe încât persoana nu mai simte că ar avea identitate proprie ori că aceasta este atât de adânc îngropată, că nu se mai poate ajunge cu uşurinţă la ea. Uneori, accesul la identitatea autentică este blocat în mod intenţionat, astfel încât asasinul programat să fie împiedicat să se trezească, deoarece trezirea ar putea deranja echilibrul de putere.

De aici presupusa legătură dintre asasinate şi programarea hipnotică. Găseşti un om slab, îl programezi să ucidă o figură publică importantă, îi creezi un alternativ atât de puternic încât identitatea lui autentică nu va cunoaşte realitatea situaţiei decât sub hipnoză, şi obţii soldatul, spionul, asasinul perfect. Poate că acesta este motivul pentru care psihologul-şef de la închisoarea San Quentin a conchis în 1969, împreună cu dr. Eduard Simson-Kallas, că Sirhan Sirhan nu era nici schizofrenic, nici psihotic şi că era un subiect foarte bun pentru hipnoză. De fapt, conform unei declaraţii din timpul procesului, Simson-Kallas a crezut că Sirhan fusese programat să-l ucidă pe Kennedy: „A fost pus să facă asta… Un ţap ispăşitor facil, fiind arab. A fost programat să ajungă acolo”.

După cum am văzut în capitolul anterior, guvernul şi armata americană au lucrat cu naziştii după încheierea celui de-al Doilea Război Mondial şi în timpul Războiului Rece, până în zilele noastre, experimentând hipnoza şi controlul minţii în diferite scopuri. Unul dintre ele a fost crearea de asasini. În lucrarea *Secret, Don’t Tell: The Encyclopedia of Hypnotism*, Carla Emery a documentat în totalitate şi comprehensiv folosirea hipnozei în istoria controlului minţii, în special

în cadrul proiectelor diferite ale CIA, printre care și MKUltra. Ea a scris despre scopurile variatelor programe ale CIA, dintre care unul, folosirea „antrenamentului mnezic prin hipnoză", fiind mai curând „îmbunătățirea memoriei", adică folosirea hipnozei pentru a fortifica amintiri deja existente. Acest tip de îmbunătățire mnezică, scrie Emery, a fost folosit în două scopuri precise în programele de control al minții sprijinite de guvern și armată:

1. crearea de curieri care să transporte mesaje în mod inconștient;
2. crearea de reportofoane umane, utile acolo unde înregistrarea mecanică nu era posibilă sau nu era permisă.

În cazul proiectului Bluebird, scopul a fost eliminarea rezistenței și a contracontrolului, astfel nici să nu știe că a fost manipulat. O declarație dintr-un memorandum al CIA, intitulat „Apărarea împotriva interogatoriului medical sovietic și a tehnicilor de spionaj", sintetizează întregul subiect: „Prin hipnoză se poate realiza încărcarea unui prizonier sau a altui individ cu informație, lansarea lui într-o misiune, urmată de colectarea cu succes a informației fără ca persoana în cauză să-și amintească ceva din întreg procesul".

Soldăței perfecți.

Sindromul trăgătorului cu arma?

Dată fiind asocierea dintre hipnoză și proiectele CIA implicând controlul minții, despre care am vorbit în Capitolul 3, oamenii s-au întrebat dacă nu cumva evenimente tragice mai recente, cum ar fi asasinatele, incidentele armate din școli, furia criminală și crimele urmate de sinucidere nu sunt tot rezultatul programărilor. Știm că o persoană poate implanta cu succes o idee sau un gând în mintea cuiva aflat în transă sau în stare hipnotică. Știm, de asemenea, că oamenii pot să slăbească, să se lase de fumat sau să scape de alte obiceiuri nesănătoase, așa cum pot să dobândească imunitate la durere în timpul procedurilor medicale grație caracterului sugestibil al hipnozei și al stărilor alterate de conștiință experimentate în timpul inducției hipnotice.

Să însemne asta oare că orice eveniment tragic și oribil care se produce în lume este rezultatul acțiunii unor persoane programate de forțele sinistre ale controlului minții? Incidentele de la Columbine, Sandy Hook, cinematograful Aurora, așa-zisele sinucideri ale

turnătorilor, asasinatele președinților și ale altor figuri politice – oare cei care au tras erau sub vreun soi de programare mentală menită să creeze reacții sociale și comportamente colective specifice? Psihiatrul Colin Ross sugerează în multele sale cărți că unele proiecte militare și guvernamentale și sectele folosesc controlul minții și trauma pentru a disocia persoane care să poată fi ulterior manipulate spre a executa acțiuni pe care în mod normal nu le-ar îndeplini și spre a satisface dorințele programatorilor, inclusiv crime și asasinate în masă.

Teoreticienii conspirațiilor atrag atenția asupra comportamentelor adesea bizare ale asasinilor, inclusiv asupra declarațiilor, comportamentului la tribunal, a frecventelor stări de obnubilare și aspectului lor straniu.

Să analizăm exemplul atentatului de la școala Sandy Hook (Connecticut).

La 14 decembrie 2012, un tânăr pe nume Adam Lanza și-a împușcat mortal mama, apoi a plecat la școala primară Sandy Hook din Newton, Connecticut, unde a ucis 20 de elevi și șase membri ai corpului administrativ înainte să se sinucidă. Presa a scris că tânărul de 20 de ani avea un istoric de tulburări mentale, inclusiv tulburări de percepție în copilărie, sindrom Asperger în adolescență, tulburare obsesiv-compulsivă și depresie. O vreme, luase Celexa, un antidepresiv, dar încetase să-l mai ia, iar tatăl său, Peter Lanza, sugerase că tânărul suferea de schizofrenie. Se pare că își acoperise ferestrele cu bandă adezivă de culoare neagră, le refuza accesul celorlalți în camera sa, în ultimii ani comunicase cu mama doar prin e-mail, se înstrăinase de tatăl și de fratele său înainte de atac, era obsedat de asasinatele în masă, iar înainte să moară scrisese pe computer o diatribă despre femei. Mama lui, Nancy, avea arme de foc în casă.

Boală mentală plus arme de foc la îndemână egal știri tragice.

Dar se afla oare sub controlul minții? Nu există nicio dovadă că ar fi fost, așa cum nu există nicio dovadă că n-ar fi fost. Unii teoreticieni ai conspirațiilor au sugerat că atacul lui, precum și alte atacuri recente sunt dovezi ale activării subiecților programelor de control al minții spre a crea „alarme false” sau evenimente traumatice care să mobilizeze anumite sectoare ale populației conform planurilor și motivațiilor guvernului. Acești subiecți sunt doar niște cobai de laborator neștiutori, parte dintr-un plan de generare a fricii și de divizare a populației, de

lansare a unor „false conspirații” și dezinformări virale pe internet, YouTube și rețelele sociale, de divizare a populației în funcție de politicile de partid, de creare a bigotismului, de creștere sau scădere a vânzărilor de arme, în funcție de punctul de vedere. S-ar putea ca acești atentatori și asasini să nu fie altceva decât instrumente cu care noi, populația, suntem manipulați și modificați comportamental.

Sau sunt doar scrântiți înarmați.

Din nefericire, cei mai mulți dintre acești asasini sfârșesc uciși și nu mai pot fi examinați în căutarea adevărului. Supraviețuitorii ajung în pușcării sau în spitale de boli psihice, stigmatizați pentru eternitate de faptele lor până în punctul în care, chiar de-ar fi fost cobai în jocul dement al altora, nimeni în afară de un segment infim din societate, la fel de stigmatizat și etichetat nebun, nu i-ar fi crezut.

Un caz și mai interesant este cel al lui James Holmes, atentatorul de 24 de ani care a ucis 12 oameni și a rănit alți 70 în Aurora, Colorado, în atacul de la cinematograf din 20 iulie 2012.

Holmes avea echipament de protecție, mască de gaze și vestă antiglonț și a intrat în cinematograf înarmat până în dinți în timpul proiecției filmului *The Dark Knight Rises*, a aruncat grenade cu gaz și a tras în spectatori cu diferite arme, printre care o mitralieră, o pușcă tactică și un pistol modelul Glock 22. Holmes a fost capturat în spatele cinematografului și nu a opus rezistență în momentul arestării. Avea părul vopsit în roșu și își spunea „Jokerul”, rol pe care l-a adoptat și ulterior la tribunalul din Centennial, Colorado. Aparent, acționase singur, iar în apartamentul său avea instalate capcane mortale. Lumea a privit șocată derularea evenimentelor pe toate canalele mass-mediei și nu a durat mult până ce teoriile conspirației au început să apară.

Teatrul Century 16 din Aurora, Colorado, unde a avut loc masacrul din 2012. Imagine © Algr, disponibilă în termenii GNU Free Documentation License.

Potrivit lui Wayne Madsen, care a scris în publicaţia *Blacklisted News*, Holmes primise o bursă de instruire la National Institute of Health Neuroscience din Campusul Medical Anschutz al Universităţii din Colorado, situat în Denver. Era absolvent cu diplomă în neuroştiinţe al Universităţii din California, Riverside. Se pare că, înainte de masacru, ar fi susţinut la Anschutz o conferinţă cu titlul „Bazele biologice ale tulburărilor psihiatrice şi neurologice”. După arestarea sa, clădirile campusului au fost evacuate. Anschutz este un sediu dezactivat al Centrului Medical Militar Fitzsimons purtând numele lui Phillip Anschutz, creştin fundamentalist şi mogul al petrolului şi căilor ferate, proprietar al publicaţiilor *The Examiner* şi *Weekly Standard*. La 18 ani, Holmes fusese intern la Institului SALK din La Jolla, California. În trecut, Institutul SALK a fost implicat în cercetări ale DARPA – Defense Advance Research Projects Agency –, precum şi în proiecte universitare de studiere a posibilităţilor de combatere a oboselii la militari cu ajutorul unui flavonoid antioxidant care se găseşte în ciocolata neagră. A fost implicat şi în compania de dulciuri MARS.

O pictură din seria „Lone Nut" a artistului Robert Preston, înfățișându-l pe James Holmes (www.robert prestonart.com). Imagine © Robert Preston. Folosită cu aprobare.

Acest program de cercetare a făcut parte din proiectul DARPA „Peak Soldier Performance Program" de construire a interfeței creier-mașină pentru uz militar, conform articolului lui Madsen. Să notăm că tatăl lui James Holmes, dr. Robert Holmes, a fost de asemenea profund implicat în cercetarea rețelei neuronale și a rețelei cortronice neuronale ce permite mașinilor să interpreteze la propriu stimulii și să gândească ca un om. Dr. Robert Holmes a avut, aparent, mai multe legături cu cercetarea neurobiologică în programele agențiilor de apărare și guvernamentale.

Dar sunt aceste asocieri cu industria apărării indicii că Holmes se afla sub vreo influență sinistră? Este munca lui concentrată pe creier și neuroștiințe un indicator că el însuși ar fi fost cumva activat să deschidă focul într-un cinematograf? Sunt toate aceste legături suspecte și neobișnuite ori sunt „cele șase grade ale separației" și legături pe care

le-am putea descoperi în istoricul oricui dacă am scotoci suficient de adânc?

Revenim la Adam Lanza, atacatorul de la Sandy Hook. Aceste întâmplări tragice sunt adesea considerate „operații ascunse", evenimente regizate menite să genereze la populație un anumit răspuns comportamental cu ajutorul mass-mediei, indiferent că vorbim de crearea unei presiuni asupra reglementării posesiei de arme ori de o diversiune prin care guvernul vrea să distragă atenția de la o altă situație. Înmulțirea acestor incidente este oare semnul că dedesubt se petrece ceva mai important sau reprezintă doar rezultatul unei mai ample acoperiri în presă? Lanza nu era străin de colimatorul teoriilor conspirației, întrucât tatăl său, Peter Lanza, era vicepreședinte al GE Energy Financial Services. Conform teoriei conspirației, Peter Lanza deținea informații din interior despre scandalul LIBOR, o serie de acțiuni frauduloase legate de LIBOR (London Interbank Offered Rate), un indicator bursier care reprezintă rata dobânzii practicate de principalele bănci din Londra. Scandalul s-a produs atunci când mai multe bănci și-au ridicat și scăzut artificial ratele pentru a profita de pe urma tranzacțiilor ori pentru a crea impresia că erau mai stabile decât în realitate. Peter Lanza ar fi trebuit să depună mărturie în fața Comitetului Bancar al Senatului, însă audierile nu au avut loc niciodată. Bărbatul a declarat totuși pentru *The New Yorker*: „Retrospectiv, știu că Adam m-ar fi ucis fără să clipească dacă ar fi avut prilejul. Nu am nici cea mai vagă îndoială. De asta a tras de patru ori în Nancy: un glonț pentru Nancy, unul pentru el însuși, unul pentru (fratele său) Ryan și unul pentru mine". Să fie presupusele păcate ale tatălui responsabile de comportamentul straniu al fiului? E o presupunere cam îndrăzneață, dar conspirația merge mai departe.

Controlul minții în viitor

Într-un articol scris pentru *Activist Post*, intitulat „Șapte metode de control al minții în viitor", Nicholas West analizează câteva metode prin care vom putea fi manipulați în viitor de un mic grup de elită, cel mai probabil folosind tehnologia viitorului, cu scopul de a corija, a controla și a constrânge.

West a scris cum „controlul minții din viitor va acționa în mod direct prin programarea minții digitale". Cele șapte metode despre care

ne avertiza West sunt prezentate în continuare:

1. Supravegherea și accesoriile. West consideră atât supravegherea, cât și obsesia pentru accesorii, mijloace de control al maselor, subliniind impactul masiv pe care televiziunea şi jocurile video îl au asupra felului în care concepem lumea. El spune că internetul, computerele, telefoanele, tabletele și restul sunt instrumente ale manipulării directe. Interfața minte – computer se realizează chiar în acest moment.

2. Roboții și dronele controlate de minte, contopirea omului și a mașinii, după cum arată cercetările de cartografiere cerebrală. Vor exista oare în viitor drone controlate de minte?

3. Manipularea magnetică. Pentru o trecere în revistă a modalităţilor în care mediul produce şi influenţează gânduri, acţiuni, comportamente, vedeți Capitolul 8.

4. Implanturi și obiecte ingerabile. Vom fi controlați prin implanturi și cipuri ce ne vor pătrunde în corp prin mâncare, medicamente și alte mijloace?

5. Inginerie genetică și neuronală: un citat din neuro-inginerul de la MIT Ed Boyden sintetizează perfect subiectul: „Dacă luăm în serios ideea că minţile noastre sunt implementate în circuitele creierelor noastre, înțelegerea posibilităților ingineriei cerebrale devine o prioritate”. Oare doar în sens pozitiv?

6. Neuroștiințele: creierul uman este ultima frontieră – controlarea ei este Sfântul Graal al cercetării. Din nefericire, acest lucru va fi folosit atât în sens pozitiv, cât și în sens negativ.

7. Încărcarea directă de informație/piratare: intervenţiile de deturnare a creierului nu mai ţin doar de domeniul romanelor SF, pe măsură ce noi devenim tot mai mult oamenii-pe-bază-de-software pe care şi i-a imaginat Ray Kurzweil, autorul cărţii *The Singularity is Near* și actual director tehnic al Google. „Noi, oamenii, vom dezvolta posibilitatea de a crea instantaneu noi porțiuni din noi înșine, biologic sau nonbiologic”, scrie acesta în cartea sa.

Telecomanda

Imaginați-vă un taur uriaș și fioros repezindu-se spre voi, cu toată forța, gata să vă nimicească, până ce apăsați butonul unui

radiotransmițător… și taurul rămâne țintuit locului. Ei bine, da, grație dr. Jose M.R. Delgado, cercetător la Universitatea de Medicină Yale, acest lucru este posibil. Delgado a făcut un asemenea experiment în anul 2013 în Cordoba, Spania, demonstrând că un taur poate fi controlat cu telecomanda. Delgado a montat un număr de electrozi sensibili la stimulare electrică prin telecomandă în creierul animalului, reușind astfel să-i modifice efectiv comportamentele și acțiunile.

Delgado a lucrat la acest experiment de modificare a comportamentului prin control de la distanță mai mult de 15 ani, reușind în cele din urmă să ajungă la o tehnologie despre care crede că marchează o cotitură în știință. În 2014, declara pentru New York Times *(într-un articol intitulat „Matadorul cu stație radio oprește un taur conectat. Modificarea comportamentului la animale ca subiecte ale studierii creierului") că „funcțiile asociate tradițional cu psihicul, cum ar fi caracterul prietenos, plăcerea sau exprimarea verbală, pot fi induse, modificate sau inhibate prin stimularea directă a creierului". Oamenii de știință manipulau creierul prin stimulare electrică încă din secolul al XIX-lea, însă această nouă cercetare sugerează că într-o zi vom putea fi controlați prin stimulare directă. Cercetarea nu s-a limitat la animale, Delgado însuși experimentând și pe oameni, mai întâi în contextul tratamentului formelor de epilepsie, când a reușit inducerea anxietății, a prieteniei și chiar accentuarea verbalizării la pacienții săi prin stimularea unor regiuni din creier.*

Întrebarea pe care trebuie să ne-o punem rămâne aceeași: cine va controla telecomanda?

Indiferent ce aduce viitorul, vom fi cu siguranță confruntați în permanență cu manipularea propriei „ultime frontiere", pe măsură ce fluxul de informații va crește și tehnologia va prezenta pericolul de a evolua mai rapid decât putem noi să ținem ritmul.

Vom pierde oare controlul?

Capitolul 5

Conexiunea secta.
Folosirea controlului minții în cadrul sectelor

Existența unor metode de recrutare a noi membri, bazate pe administrarea de doze de substanțe chimice cerebrale, eliberate în momentul stabilirii legăturii de captivitate, ar face din secte o problemă și mai mare decât sunt în prezent.

Keith Henson

Trebuie să credeți în ceea ce vedeți… Dacă mă vedeți ca prieten, vă voi fi prieten. Dacă mă vedeți ca pe tatăl vostru, voi fi tatăl vostru, pentru cei dintre voi cărora le lipsește un tată. Dacă mă vedeți ca salvatorul vostru, voi fi salvatorul vostru. Dacă mă vedeți ca pe Dumnezeu, voi fi Dumnezeul vostru.

Jim Jones, Templul Oamenilor

Pe internet, gândirea sectelor se poate răspândi foarte rapid și se poate întâmpla ca, brusc, o sectă cu 12 membri profund tulburați la nivel personal să găsească o formulă foarte credibilă.

Tim Berners-Lee

JONES: *Vă rog. Pentru numele lui Dumnezeu, să continuăm. Noi am trăit – am trăit așa cum nimeni nu a mai trăit și iubit. Hai să încheiem odată. Să terminăm cu agonia. (*Aplauze*) Este cu mult, mult mai greu să fii obligat să te târăști zi după zi, murind încet – și de murit, murim de când suntem copii până ce albim. Necinstit, dar sunt sigur că vor plăti – vor plăti pentru asta. Aceasta este o simulare revoluționară. Aceasta nu este o sinucidere autodistructivă. Așa că vor plăti pentru asta. Ei ne-au adus asta. Și vor plăti. Le las acest destin. (*Voci*) Cine vrea să plece cu copiii săi, să plece cu copiii săi. Cred că-i omenește. Vreau să plec – dar vreau și să vă văd pe voi plecând. Pot să mă ia și să facă ce doresc cu mine – să facă ce vor. Vreau să vă văd plecând. Nu vreau să vă mai văd trăind iadul ăsta. Ajunge. Ajunge. Ajunge. Încercăm. Să se relaxeze toată lumea. Cel mai bine este să vă relaxați, așa nu veți avea nicio problemă. Relaxați-vă și nu veți avea nicio problemă cu asta.*

Acesta este un pasaj decupat din „Înregistrarea sinuciderii”, transcriere a ultimului discurs ţinut de liderul sectei Templul Oamenilor, James Warren „Jim” Jones, ţinut în faţa adepţilor în ziua de 18 noiembrie 1978. În profunzimile junglei din Guyana, Jones a convins mai mult de 900 de adepţi devotaţi să-şi curme vieţile, dar şi pe cele ale copiilor lor în ceea ce avea să fie cea mai mare sinucidere în masă din istorie. Deşi Templul Oamenilor a luat fiinţă în 1955 ca organizaţie cu scopuri pozitive, printre care construirea familiei şi grădinăritul, propunându-şi să aducă oamenii împreună pentru a-i ajuta pe săraci şi a-i primi pe toţi deopotrivă în societate, în următoarele două decenii s-a transformat într-o sectă religioasă condusă de un ins capabil să-i vrăjească pe cei din jurul său, precum şi pe cei ce au avut teribilul nenoroc de a-şi încredinţa acestui om viaţa şi sufletul.

Folosind o combinaţie de retorică şi justificări ale asasinării anterioare a lui Leo Ryan, membru al Congresului, şi a unui reporter de la NBC, împuşcat pe când încerca să părăsească Guyana după ce investigase acuzaţiile de încălcare a drepturilor omului, Jones a reuşit să transmită un sentiment de dreptate şi loialitate când le-a cerut adepţilor care rămăseseră alături de el să moară cu demnitate. Adepţii îi oferiseră deja banii, timpul şi energia lor acestui om, care se autointitulase profet în acel ultim discurs. Le cerea viaţa, pentru a demonstra loialitate şi a face front comun împotriva celor ce căutau să distrugă comunitatea pe care o construiseră în junglă.

Iar aceşti adepţi – mai mult de 900 dintre ei – şi-au sfârşit vieţile pentru liderul lor, un om evident înnebunit de putere şi grandomanie narcisistă. Un om care nu a ezitat să le ceară adepţilor lui să-şi ucidă copiii, numind asta „act de sinucidere revoluţionară pentru a protesta contra condiţiilor unei lumi inumane”.

Dar ce poate fi mai inuman decât să le ceri oamenilor să-şi ucidă copiii? Noi avem libertatea să ne întrebăm un lucru atât de elementar, însă cei ţinuţi captivi într-o sectă, indiferent că vorbim de captivitate fizică, emoţională sau de ambele feluri, nu au această libertate. Acolo nu există simţ practic, deoarece mintea unui membru al sectei a fost obnubilată – golită şi reprogramată de un lider sau de mai mulţi lideri hotărâţi să-şi impună credinţele şi voinţa asupra celor dispuşi să suporte.

JONES: *Eu, cu respect, mor cu un grad de demnitate. Părăsiți viața cu demnitate. Nu cu lacrimi și agonie. Moartea nu înseamnă nimic. Cum a spus Mac, e doar un pas în altă dimensiune. Nu fiți așa. Gata cu isteriile. Socialiștii sau comuniștii nu mor așa. Noi nu murim așa. Trebuie să murim cu demnitate. Trebuie să murim cu demnitate. Nu vom avea de ales. Acum avem. Credeți că ei vor permite acest lucru – că ne vor permite să facem asta? Trebuie să fiți nebuni. Copii, e doar ceva care vă va ajuta să vă odihniți. Oh, Dumnezeule. (*Plânsete de copii*)*

Mamă, mamă, mamă, mamă, mamă, mamă, vă rog. Mamă, te rog, te rog, te rog. Nu – nu face asta. Nu face asta. Părăsiți viața împreună cu copiii voștri. Dar nu faceți asta.

Femeia 14: *Facem toate astea pentru tine.*

JONES: *În sfârșit liberi. Stați – calmați-vă emoțiile. Calmați-vă emoțiile. Copii, nu o să doară. Dacă – dacă veți fi liniștiți. Dacă veți fi liniștiți. (*Muzică și plânsete*) Spuneți că așa ceva nu s-a mai făcut. Dar toate triburile din istorie au făcut-o. Toate triburile care s-au confruntat cu anihilarea. Indienii de pe Amazon o fac chiar acum. Refuză să mai aducă copii pe lume. Ucid orice nou-născut. Pentru că nu vor să trăiască într-o astfel de lume. Fiți răbdători, așadar. Fiți răbdători. Moartea este – vă spun, nu mă interesează câte țipete auziți. Nu mă interesează câte plânsete pline de angoasă. Moartea este de un milion de ori mai bună decât încă zece zile în viața asta. Dacă ați ști ce vă așteaptă – dacă ați ști ce vă așteaptă, ați face pasul bucuroși chiar în seara asta.*

Citind ultimele cuvinte din îndemnul la „sinuciderea revoluționară" al lui Jones, probabil vi se strânge stomacul realizând că există oameni atât de slabi și de ignoranți încât să intre într-o asemenea sectă. Surprinzător, dar inteligența are puțin de-a face cu otrăvirea sau cu ingerarea de jeleu uns cu cianură. Liderii sectelor știu că mințile cele mai ușor de controlat sunt ale oamenilor cu mare empatie, compasiune și dorința de a fi importanți și utili, motiv pentru care, așa cum a procedat și Jones, sectele tind să-și izoleze membrii de restul societății. E mult mai ușor să le spui membrilor cât sunt de speciali, să te joci cu empatia și compasiunea lor, să le iei banii și timpul ori chiar favoruri sexuale, când ești ferit de ochii curioși ai celor din afară, ce i-ar putea aduce pe oameni înapoi cu picioarele pe pământ.

Secta controlului

Sectele sunt perfide, invazive, bolnave şi periculoase – şi totuşi mulţi dintre noi fac parte dintr-o sectă fără măcar să ştie. Definiţia, conform *Merriam-Webster Dictionary*, este destul de simplă: „un grup religios de mici dimensiuni ce nu face parte din una dintre marile religii acceptate şi care implică concepţii considerate de cei mai mulţi extreme sau periculoase". Dictionary.com intră mai mult în amănunte şi ne prezintă sectele după cum urmează:

Substantiv

1. Un sistem special de adoraţie religioasă, în special cu privire la riturile şi ceremoniile acestuia.

2. Atitudine de mare veneraţie faţă de o persoană, un ideal sau un lucru, în special când e manifestată de un grup de adoratori: cultul gimnasticii de întreţinere.

3. Obiectul devoţiunii.

4. Un grup sau o sectă unită prin venerarea aceluiaşi lucru, persoană, ideal etc.

5. Sociologie, un grup ce deţine o ideologie sacră şi un set de rituri centrate în jurul simbolurilor sale sacre.

6. Religie sau sectă considerată falsă, neortodoxă sau extremistă, în cadrul căreia membrii trăiesc adesea în afara societăţii convenţionale sub îndrumarea unui lider charismatic.

7. Membrii unei asemenea religii sau secte.

Aşadar, o sectă nu trebuie să fie neapărat de natură religioasă, ci orice grup ce se închină unei persoane sau unui obiect. Religia organizată intră şi ea în definiţia sectei. În orice formă, secta este adoraţia şi veneraţia unui anumit lider, ale cărui rituri şi ritualuri le respectă aderenţii. O sectă poate fi şi un grup de oameni care venerează broaştele.

Însă ce le face periculoase este modul de acţiune – cum îşi găsesc, cum îşi recrutează şi, cel mai important, cum îşi controlează adepţii. Strategiile implică un control al minţii şi modificări comportamentale menite să ţină membrii pe linia oficială, la mâna liderilor. Cei ce trădează o fac cu riscuri atât fizice, cât şi psihologice, suferind adesea de sindrom de stres posttraumatic, fiind necesară o intervenţie de „deprogramare" de metodele invazive folosite pentru a-i menţine obedienţi.

Asemenea lui Jim Jones, cei mai mulți lideri de sectă sunt personalități magnetice, oameni charismatici cu darul persuasiunii. Darul se manifestă prin limbaj și o retorică gândită să-i ispitească pe cei ce se simt pierduți, singuri, nedoriți, marginalizați și diferiți de segmentul normal al societății. Liderii de sectă, la fel ca narcisiștii și psihopații, se bazează pe cei blânzi, generoși, empatici și pierduți. Inteligența nu are nimic de-a face cu asta, mulți bărbați inteligenți și multe femei inteligente au căzut pradă ispitelor enigmatice prin care o sectă i-a făcut să se simtă speciali, doriți, importanți și puternici.

Ideologic versus personal

Există două tipuri de secte. Unul este format în jurul charismei unui lider special, care își adună adepții ca pe discipoli și le înmânează legile și regulile la care membrii vor fi obligați să adere pentru a nu fi eliminați pentru nesupunere. Exemple de astfel de lideri charismatici sunt David Koresh, Charles Manson, Jim Jones și alții asemenea. Desigur, ei promovează o anumită ideologie și doctrină, însă liantul care menține întregul este capacitatea lor de a atrage și a convinge. Dacă liderul moare ori își schimbă viziunea, secta se destramă mai devreme sau mai târziu. Hitler ar putea fi considerat lider de sectă, așa cum pot fi considerați liderii de orice specie, cei buni, cei răi și cei urâți. Retorica, limbajul corporal și magnetismul personal sunt obligatorii pentru a-i convinge pe ceilalți să-și dea viața pentru tine și misiunea ta, chestiune pe care liderii de sectă cei mai prolifici o știu prea bine.

Cultele ideologice se concentrează mai mult asupra concepțiilor comune. Ku Klux Klan poate fi considerat un cult ce se concentrează asupra supremației rasei albe. Aici nu liderii sunt venerați, ci concepțiile. Recruților li se cere să adopte acele concepții și să se comporte corespunzător, chiar până în punctul în care sunt solicitați să ucidă. Cultele motivate rasial sau religios sunt adesea ideologice în esență. Organizația sau grupul pot avea un lider, însă puterea lui nu este vitală pentru supraviețuirea cultului. Cultele politice și cele de tip „self-help” sunt concentrate pe instalarea unei anume mentalități, cum ar fi liberalismul sau conservatorismul, iar în cazul cultelor New Age, pe o anumită utilizare a strategiilor și tehnicilor de îmbunătățire a vieții, chiar și în cazurile în care îți golești buzunarele pentru asta.

Vă amintiți de Patty Hearst, moștenitoarea averii magnatului de presă Hearst, care a fost răpită de o organizație numită Symbionese Liberaţion Army (SLA) în 1974? Hearst, într-un caz clasic de sindrom Stockholm, și-a unit ulterior destinul cu unul dintre răpitori, ajungând să comită infracțiuni în numele revoluției „lor", deși fusese abuzată, torturată și spălată pe creier de ei. Hearst i-a mărturisit ulterior lui Larry King că la vremea respectivă nu avea nicio bănuială că i se spăla creierul.

Hearst, care și-a spus povestea în cartea pe care a publicat-o în 1983, *Every Secret Thing*, a fost legată la ochi, închisă într-un dulap întunecos, torturată, violată și supusă unui program de „îndoctrinare și reeducare", precum și umilită din pricina educației sale în bogăție, pentru a o face să se rușineze de ea însăși și să se îndepărteze de familia de origine. Donald „Cinque" DeFreeze, liderul SLA, a interogat-o constant și i-a repetat încontinuu că „Amerikkka" era o societate rasistă și rea, că ea era o „curvă burgheză" și tatăl său, un „porc" al „statului fascisto-corporatist". Între pauzele acestor furtuni aveau loc episoade de bunătate, cum ar fi oferirea de hrană și lichide, după care atacul era reluat în cel mai pur stil al legăturii clasice de captivitate.

Femeia i-a mărturisit lui Larry King: „Eram cu ei tot timpul, mintea mea căuta doar să facă ce i se spunea… Nu mai aveam voință".

Hearst nu a devenit dependentă de torţionarii ei doar pentru supraviețuire, ci și pentru promisiunea unui echilibru emoțional, fie el și sub forma unor firimituri de condiționare pozitivă. În cele din urmă, a ajuns să le adopte viziunea, devenind unul dintre luptătorii lor, participând la spargerile de bănci îmbrăcată în negru asemenea lor. Hearst a căzut pradă retoricii unor lideri care aveau o misiune, misiune pe care a acceptat-o ca fiind a ei după ce metodele brutale de modificare a comportamentului au silit-o să renunțe la propria viziune pentru cea a unui grup despre care nu auzise înainte de a cădea în mâinile lor.

Cele mai multe culte implică atât forțe personale, cât și ideologice, dar la o analiză atentă se poate observa care din cele două joacă un rol mai important în succesul organizației. Cultele personale au parte de mai multe știri senzaționaliste, căci cine nu este fascinat de gândul că un om poate să atragă o mulțime mare după el, care să-i facă voia?

Scientologia

Scientologia este exemplul perfect de sectă ce se concentrează deopotrivă asupra liderului individual și a unei ideologii sau structuri de credințe. Scientologia se trage din învățăturile unui autor de science-fiction devenit guru self-help, L. Ron Hubbard, la începutul anilor 1950. Bazându-se pe sistemul timpuriu al filosofiei sale, intitulată „Dianetica", ce poate fi cel mai bine descrisă ca un sistem de control al minții prin eliminarea blocajelor mentale și a fricii, așa cum apare în cartea publicată în 1950 *Dianetica: știința modernă a sănătății psihice,* Hubbard a creat Biserica Scientologică, pe care a înscris-o ca religie în Camden, New Jersey. Devenită între timp fenomen global, scientologia susține că este un pod între filosofiile estice și cele vestice, o punte constituind „prima aplicare reală a metodologiei științifice a Omului la chestiuni spirituale", conform paginii web a organizației.

Însă mulți critici au folosit cuvântul *cult* după ce au început să apară acuzații de folosire a tehnicilor de spălare a creierului și de abuz psihologic, ba chiar de fraudă. Unii dintre membri sunt actori proeminenți și celebrități ce cred cu tărie în tehnica de consiliere numită „audit" sau în reamintirea conștientă a evenimentelor înfricoșătoare și traumatice până ce vor putea fi eliminate din minte și conștiință, care pare a fi destul de eficientă. Dar există și persoane ce au părăsit organizația și au povestit despre strategii de forță aplicate membrilor, în special celor care își manifestau dorința de a pleca. Acesta nu este comportament de „biserică", ci de „cult", dar multe asemenea organizații pseudoreligioase depășesc adesea această linie de demarcație.

Într-un material publicat în ediția din septembrie 2014 a *UK Daily Mail Online*, reportera Laura Collins a intervievat-o pe Karen de la Carriere, care avea 35 de ani și era o membră de rang înalt (ca soție a președintelui) a scientologiei până să decidă să părăsească barca. Înainte de asta, a formulat întrebări privind comportamentul neadecvat al unor organizații secrete de notorietate, dar răspunsul a fost atât de brutal, încât a fost pusă să alerge 12 ore pe zi în jurul piscinei timp de trei luni și încarcerată la „Groapă", unde trebuia să răzuiască la propriu vopseaua de pe o bară metalică zile în șir, perioadă în care nu a avut voie să-și vadă fiul, să facă duș sau să-și schimbe hainele. Propriul fiu s-

a întors împotriva ei din cauză că a părăsit organizația. Băiatul a murit de pneumonie, iar De la Carriere a crezut că asta s-a întâmplat deoarece organizația refuzase să-i acorde alt tratament în afară de propriile metode de vindecare, ce l-au ucis atât de tânăr.

Din povestea ei iese în evidență frauda la care a asistat, ce implica abuz de putere și colectare de bani de la membri, precum și faptul că orice întrebare privind lacunele etice ducea la pedeapsă severă. De asemenea, după ce a părăsit în cele din urmă organizația, a început urmărirea ei asiduă pentru a o elimina, procedură obișnuită pentru o sectă religioasă care nu poate permite ca membrii rămași să ajungă să pună întrebări. De la Carriere a declarat că „scientologia este ca un tsunami al distrugerii. Se năpustește asupra ta și lasă în urmă vieți frânte, oameni distruși, oameni în faliment, oameni care au crezut că își cumpăraseră un vis, primind în schimb un monstru". Spre norocul ei, a reușit să iasă din organizație, spre deosebire de membrii Templului Oamenilor al lui Jim Jones, care au dispărut odată cu monstrul.

O altă poveste înspăimântătoare de la un membru al scientologiei provine din publicația *Tampa Bay Times*. Într-un material din martie 2014 intitulat „Clerul scientologic a forțat o mamă să ia o decizie: fiul sau fiica", reporterul Joe Childs a intervievat-o pe Sara Goldberg, fostă membră a sectei, care fusese pedepsită sever de lideri pentru refuzul de „a se deconecta" de fiul ei, Nick, care fusese crescut în cadrul scientologiei, dar trecuse de partea trădătorilor. Fiica lui Goldberg a rămas loială sectei, iar Goldberg a fost forțată să-și renege fiul ori să părăsească secta și implicit pe fiica ei.

Reporterul Joe Childs afirmă că scientologia are pedepse grave pentru orice membru care refuză să rupă legătura cu membrii necorespunzători ai familiei sau nonscientologi, pe care îi numește simplu „PS", persoane suprimabile: „Scientologii au tendința de a socializa în cercul lor restrâns și închis, de a munci pentru alți scientologi care conduc afaceri pentru membri. Ruperea legăturilor nu înseamnă doar izolare socială aproape completă, ci și risc financiar. Este amenințată și mântuirea. Scientologii cred că auditul este calea spre eternitate. Persoanele suprimabile și alte potențiale surse de probleme au accesul interzis la serviciile sectei.

Însă acest fel de evitare nu este invenția scientologiei.

Cele șapte semne și povestea lui Bethany

Într-un articol înfricoșător intitulat „Șapte semne că ești membru al unei secte”, scris de Boze Herrington în *Atlantic Online,* aflăm despre cum este posibil ca o minte să fie copleșită de gândurile și concepțiile alteia. Herrington povestește despre viața sa ca membru într-un grup de rugăciune afiliat la IHOP, International House of Prayer, despre care a aflat târziu că era o sectă, ba încă una responsabilă de moartea celei mai bune prietene, Bethany Leidlein, colegă de studii care petrecuse un timp într-un grup de rugăciune din campusul Universității Southwestern din Texas. Grupul funcționa pe baza învățăturilor de la IHOP, fondatorul IHOP realizând el însuși o listă cu modalitățile prin care se poate determina diferența dintre o organizație religioasă și o sectă; astfel, aceasta din urmă:

1. se opune gândirii critice;
2. își izolează membrii și îi penalizează dacă pleacă;
3. pune accentul pe alte doctrine în afara Scripturii;
4. urmărește o loialitate exagerată pentru lideri;
5. dezonorează unitatea familiei;
6. depășește limitele biblice ale comportamentului (de exemplu, puritate sexuală, dreptul la proprietate);
7. funcționează separat de biserică.

Cu timpul, grupul de rugăciune, condus de un coleg pe nume Tyler Deaton, a început să semene tot mai mult cu descrierea menționată: o sectă, chiar dacă una bazată pe credințe creștine duse la extrem. Urmărirea cu atenție a lui Tyler Deaton, despre care Herrington spunea că intenționa să lanseze „o revoluție spirituală” în campus, l-a entuziasmat la început pe autorul articolului. Simțise că făcea parte din ceva fabulos: „Eram singur și plictisit, îmi doream să trăiesc ceva extraordinar înainte de a termina școala: să rezolv un mister, să duc o luptă, o căutare romantică, ca eroii poveștilor pe care le tot citisem”. Cauza lui Deaton i s-a părut un asemenea prilej: „Mi-am imaginat întotdeauna viața ca pe o poveste, iar Tyler îmi oferea șansa să fac parte dintr-o poveste”.

Din nefericire, povestea s-a încheiat cu sinuciderea lui Bethany, membră și ea în grupul unit de rugăciune. Herrington fusese dat afară din grup după ce fusese acuzat că avea, printre altele, o inimă vicleană

și fusese izolat astfel încât să nu poată vorbi cu ceilalți membri ai grupului (o altă tactică de pedeapsă din controlul minții). Însă Harrington a revenit în grup și după întoarcere a început să vadă limpede semnele clare ale abuzului și ale comportamentului de sectă la liderul său. Povestea că se ajunsese ca până și cel mai inocent gest să fie privit drept un semn de influență demonică în cadrul grupului, al cărui lider, Tyler Deaton, afirma de-acum din ce în ce mai răspicat că Dumnezeu îi vorbea în mod direct.

Bethany a fost atrasă de Tyler și în cele din urmă cei doi s-au logodit. Herrington a fost dat afară din nou, izgonit din comunitate și de lângă cea mai bună prietenă, Bethany. Apoi a auzit despre moartea ei, iar ancheta care a urmat a stabilit că Bethany fusese ucisă de un membru al grupului pe nume Micah, la cererea lui Tyler Deaton.

Nu fusese sinucidere.

Probabil că nici în cazul celor din Jonestown nu a fost vorba de sinucidere, ci de crima unui maestru al manipulării care s-a folosit de limbaj, emoții, pretenții de divinitate și de alte strategii pentru a vrăji o mulțime și a o obliga să-i satisfacă dorințele. În ambele cazuri, chiar dacă Tyler Deaton se face vinovat de curmarea unei singure vieți iar Jones de crimă în masă, esențială a fost capacitatea de a fermeca și înșela. Farmecul odată produs, este posibil și abuzul emoțional, și psihic, ba chiar sexual, și nu doar posibil, ci acceptabil în rândurile membrilor atât de devotați unei cauze mai nobile și unui lider pe care îl consideră în contact cu Dumnezeu.

Am amintit în capitolul precedent de cele trei canale principale ale retoricii:

— logosul, folosirea argumentelor logice, cum ar fi inducția și deducția;

— patosul, producerea unei reacții emoționale în rândurile audienței;

— etosul, proiectarea unei măști charismatice, autoritare și de încredere.

Cei mai eficienți lideri de sectă le folosesc pe toate trei, implicând și utilizarea factorului *solus*, adică izolarea adepților fie prin mutarea lor în mijlocul junglei, fie prin izolarea celor ce nu respectă regulile și

trebuie pedepsiți. Aceasta se aplică și în cazul bisericilor, nu doar al cultelor, existând o abundență de povești despre izgoniți și excomunicați atunci când încercaseră să părăsească o biserică evanghelică sau fundamentalistă.

Mulți foști membri ai unei secte relatează și despre folosirea neîntreruptă a abuzului emoțional și fizic ca metodă de distrugere a voinței individuale și de instalare a supunerii și obedienței, deși nu e obligatoriu ca un cult să meargă atât de departe. Uneori este suficient să te adresezi membrilor într-un fel care să-i facă să se simtă speciali, și cu atât *mai* speciali că te urmează pe tine. Adaugă asta la factorii-cheie în cazul membrilor și liderilor și obții amestecul perfect pentru o furtună perfectă.

În articolul „Supune-te tatălui tău: retorica mortală a lui Jim Jones", scriitorul Jacob Neighbors sintetiza perfect această furtună perfectă declarând: „Forța unei mișcări nu este determinată nici de ideologia pe care o reflectă, nici de opoziția pe care o întâmpină, ci de măreția celor care o urmează". Într-adevăr, nicio sectă nu poate exista fără ca membrii săi să-și depună voluntar averea și viața pentru ideologia liderului. Neighbors adăuga:

„Conceptul de acumulare a puterii prin acumulare de adepți este sursa setei nepotolite de noi recruți a lui Jones. Cu cât seducea mai mulți oameni, cu atât puterea și influența lui creșteau. Această influență a modelat în cele din urmă dorința neîncetată a lui Jones de a atrage și a susține o masă robustă de adepți, el fiind, prin manipularea propriului etos și a stării de *solus* a adepților, un lider cu capacități uluitoare de atracție."

Izolându-i pe oameni, liderul poate să-și folosească mai ușor arta retoricii persuasive pentru a-i convinge că nu au greșit când l-au urmat. Jones s-a jucat și cu „divinitatea" din el, susținând că putea vindeca și că era slujitorul Domnului, argument folosit de mulți lideri de sectă într-o lume în care milioane de oameni caută să se vindece, să se mântuiască, să fie îndrumați – chiar și atunci când sunt îndrumați spre propria moarte.

Un ultim factor pe care îl evidențiază Neighbors explică în mod clar abilitatea liderilor cu adevărat charismatici de a depăși obiecțiile și raționalizările membrilor organizației sale. Mutarea adepților într-un loc foarte izolat și impunerea unui set de reguli prin care se separau de

întreaga lume exterioară malefică a fost master-planul lui Jones de a-și crea propria înălțare prin etos și retorică, prin slăbiciunea adepților săi, prin solus ori solitudine și izolare, prin protejarea membrilor organizației de eventualele influențe ale străinilor ce i-ar fi putut trezi din reverie și aduce înapoi la realitate. Cu siguranță că adepții multor culte dezvoltă legături de captivitate sau sindrom Stockholm, chiar și în cazurile în care la nivel mai profund bănuiesc că sunt abuzați. Ajung să-l venereze sau să-l adore pe liderul ce i-a primit la el, le-a dat un sens al apartenenței și a ținut la ei când nimeni altcineva n-o mai făcea. Și s-ar putea să fi fost nevoiți să renunțe la case, familii, bani, corpuri și voință în semn de devotament pentru lider, până în ziua în care cineva îi trezește ori vreo sursă externă le sparge balonul iluziilor.

Dinamicile de grup

Deși par să acționeze în izolare, sectele au dinamica grupurilor ce lucrează împreună pentru un scop comun. În grupurile umane există anumite comportamente care ilustrează identificarea de rol, luarea deciziilor, coeziunea și comunicarea, detalii ce devin aproape ritualuri în funcție de grup sau de cult în acest caz. Ca membru, persoana renunță la identitatea sa de bază pentru a se încadra în dinamica grupului și merge în direcția grupului, chiar și împotriva propriilor valori și a integrității.

A merge împotriva grupului nu presupune a îndura doar pedeapsa dură dispusă de lider, ci și pe cea a colegilor, care privesc cea mai mică abatere de gândire în afara regulilor ca potențială slăbiciune fatală în delicata structură din care fac parte. Cel ce merge împotriva grupului ar putea fi un om care a descoperit adevărul sau a văzut realitatea dincolo de scopurile sinistre ale grupului, astfel încât ceilalți membri îl vor evita și pedepsi – îi vor face chiar rău – pentru a conserva identitatea grupului. Conflictele sunt rezolvate rapid, adesea cu amenințări de ambele părți. Se caută conservarea cu orice preț a liniștii, a iluziei.

Psihologul social Irving Janis, autor al volumului *Victims of Groupthink*, a dezvoltat în 1972 termenul *gândire de grup* pentru a explica ce se întâmplă atunci când un grup ia decizii pe baza presiunii și a așteptărilor grupului, decizii ce duc adesea la deteriorarea „eficienței mentale, a capacității de a verifica realitate și a judecății morale". Gândirea de grup ignoră alternativele și promovează adesea acțiuni

iraţionale ce dezumanizează alte grupuri. „Grupul e cu atât mai vulnerabil în faţa gândirii de grup cu cât membrii săi au istorii similare, când grupul este izolat de opiniile celorlalţi, când nu există reguli clare în privinţa luării deciziilor”, a scris Janis.

Conform acestuia, gândirea de grup prezintă opt simptome:

1. iluzia vulnerabilităţii: crearea unui optimism excesiv ce încurajează asumarea unor riscuri extreme;

2. raţionalizarea colectivă: membrii ignoră avertismentele şi nu-şi revizuiesc presupunerile;

3. credinţa într-o moralitate inerentă: membrii cred în justeţea cauzei lor şi din cauza asta ignoră consecinţele etice sau morale ale deciziilor lor;

4. percepţii stereotipice ale altor grupuri: viziunea negativă asupra „duşmanilor” face să pară neimportantă reacţia eficientă în caz de conflict;

5. presiunea directă asupra disidenţilor: membrii sunt presaţi să nu-şi exprime argumentele împotriva viziunilor grupului;

6. autocenzura: îndoielile şi devierile de la convenţia grupului nu pot fi exprimate;

7. iluzia unanimităţii: se presupune că viziunea şi gândirea majorităţii sunt unanime;

8. asumarea misiunii de „gardieni ai minţii”: unii membri protejează grupul şi liderul de informaţiile problematice sau contrare coeziunii de grup, viziunii şi/sau deciziilor grupului.

Sectele adoptă gândirea de grup, la fel ca religiile sau grupurile politice. De fapt, adunaţi un grup de oameni ce gândesc asemănător şi, uneori, veţi fi martori ai naşterii „mentalităţii de gaşcă”.

Pentru cel captiv într-o sectă ori chiar pentru cel ce se află acolo de bunăvoie, dorinţa „de a se înţelege cu ceilalţi” depăşeşte dorinţa de a fi un individ cu viziunea şi expresia sa unică despre lumea în care trăieşte.

Extratereştrii şi porţile raiului

Secta OZN Millennial Heaven’s Gate a ajuns pe prima pagină a ziarelor în martie 1997, după ce poliţia din Santa Fe, California, a descoperit corpurile a 39 dintre membrii ei conduşi de un bărbat, pe

nume Marshall Applewhite, și de o femeie, pe nume Bonnie Nettles, adică „Bo și Peep” și „Do și Si”. A fost practic un grup de oameni ce credeau că vor fi luați de o navă-mamă extraterestră în drumul ei către cometa Hale-Bopp dacă se sinucid în masă. Au făcut-o, au îndeplinit „evacuarea planetei Pământ”, în cuvintele lui Marshall Applewhite, luând fenobarbital amestecat cu suc de mere și stins cu vodcă, urmată de asfixierea cu pungi trase pe cap.

Cadavrele au fost descoperite aliniate frumos în paturi supraetajate în dormitoarele vilei de 2 800 de metri pătrați în care trăiau, fețele și partea superioară a corpului fiindu-le acoperite cu pânze de culoare mov. Fiecare dintre ei avea în buzunar „taxa interplanetară” de cinci dolari și șaptezeci și cinci de cenți. Interesant e că toți purtau echipament Nike nou-nouț, pantaloni și tricouri negre și pe brațe banderole pe care scria „Echipa de Deplasare Porțile Raiului”.

Pentru cei ce nu cunosc evenimentul, ar putea să pară chiar comic că un grup de oameni cu vârste cuprinse între 26 și 72 de ani ar putea să creadă niște lucruri pentru care să-și ia viața în vederea unei călătorii interplanetare. Dar 39 de oameni chiar au crezut asta (li s-au alăturat alți doi care s-au sinucis ulterior) – cu atâta tărie, încât și-au luat viața, provocând un șoc și o suferință de neimaginat celor rămași în urma lor, care nu au înțeles niciodată charisma și magnetismul lui Applewhite și Nettles (care a murit în 1985), cum nu au înțeles nici dorința lor de a face parte din ceva cu mult mai mare decât viața pe o planetă despre care credeau că era pe punctul de a fi „reciclată”.

Concepțiile din categoria „sfârșitul lumii” sunt evidente în multe secte, fiind chiar unul dintre motivele pentru care oamenii ajung să creadă lucruri care din exterior sunt caraghioase și fanteziste. Membrii Porților Raiului nu erau proști, ba din contră, erau experți în computere și tehnologie, iar vecinii care avuseseră posibilitatea să-i cunoască înainte de exodul lor în masă, printre care și coautoarea acestei cărți, Marie, îi descriau ca pe niște oameni pașnici și „normali”.

Însă ceva i-a făcut să-și ia viața. Ceva i-a făcut să creadă în poveștile spuse de doi oameni – povești despre extratereștri, și o cometă salvatoare, și viața pe alte planete. Applewhite, liderul lor neînfricat, a dus o viață relativ normală până în 1972, când a cunoscut-o pe Nettles. Au început să discute mult despre misticism și concepte metafizice, ajungând cumva să creadă că erau mesageri divini, credință

care s-a fortificat pe măsură ce au călătorit spre nord-vestul Pacificului în căutare de adepți. După moartea lui Nettles, Applewhite a aflat de apropierea cometei Hale-Bopp și a început să facă planuri pentru părăsirea planetei împreună cu adepții săi. Cu toate că există un supraviețuitor al sinuciderii în masă, nu avem prea multe informații cu privire la strategiile pe care le-a folosit Applewhite pentru a convinge o adunare de oameni inteligenți să părăsească planeta pentru un raid cu o cometă, însă comentatorii sugerează că liderul s-a folosit de charismă, de retorică și de credința că el însuși era o figură divină trimisă să-și conducă turma. A utilizat, de asemenea, factorul solus, adică izolarea, păstrându-și turma oarecum nomadă, astfel încât oamenii să nu aibă prilejul de a prinde rădăcini. Combinația dintre credința în extratereștri și ideologia Cărții Revelațiilor a dus la dezvoltarea unei viziuni unice despre sfârșitul lumii, viziune împărtășită doar de lider și de adepții săi.

Adepților li se cerea obedientă strictă, contactul cu sursele din exterior era redus la minimum, existând și un serviciu de pază împotriva infiltrărilor din direcții ostile. Dar Applewhite nu era dictatorial. Conform mărturiilor, era mai mult o figură paternă, membrii sectei erau încurajați să apeleze la el pentru sfaturi și îndrumare morală. Trăiau ascunși în diferite locuri, în general în tabere, trecând printr-un soi de cantonament de pregătire pentru următorul nivel de existență. Dar aveau voie să-și viziteze familiile în zilele speciale, cum ar fi de Ziua Mamei. Combinația de control și libertate a fost un amestec amețitor pentru cei ce rezonau la conceptele vieții extraterestre pe care le promova grupul.

Strategiile de constrângere practicate de sectele controlului minții nu trebuie să fie îndrăznețe sau directe și nici măcar dominatoare. Strategia „ucide-i cu blândețe", dar „fii atent la ei și la banii lor" merge la fel de bine. Unele secte sunt tolerante cu libertatea de expresie atâta timp cât exprimarea nu depășește aria permisă de lideri! Totuși, adaugă la asta lucruri mai subtile, cum ar fi intimidarea, mediul forțat și discursul centrat pe mentalitatea „noi împotriva lor", iar membrii cad direct într-o capcană despre care nu aveau idee că există.

Conform lui Margaret Singer, psiholoagă și celebră militantă antisecte, cea mai bună cale de a controla comportamentul unei persoane este prin vină și frică. Ea a identificat câteva tipuri de vină ce au potențial de constrângere, printre care vina identitară, vina de

familie, vina pentru fapte din trecut, vina față de gânduri și sentimente. Vina și rușinea sunt instrumente puternice ale sectelor religioase ce se joacă cu păcatele oamenilor și promit iertare și mântuire. Frica de pedeapsă, atât de pedeapsa liderului, cât și de pedeapsa lui Dumnezeu, completează tabloul controlului. Amenințarea cu excluderea sau cu altceva mai rău garantează menținerea controlului.

Însă acestea se realizează cel mai adesea pe căi subtile. Dr. Singer sugerează că o constrângere treptată le împiedică pe victime, în cazul nostru pe membrii sectei, să observe modificările ce se produc în ele sau în mediul înconjurător până nu este prea târziu. Sau nu mai observă niciodată. În cadrul dinamicii de grup, victima este și mai tentată să fie de acord cu acele modificări subtile, mai ales pentru că toți ceilalți o fac. În cele din urmă, comportamentul persoanei controlate creează un puternic sentiment de dependență, factor esențial în menținerea membrilor pe linia de obediență dorită. Persoana controlată uită cum era să fie autonomă, să acționeze singură și conform propriei voințe. Folosindu-se de dorința fundamentală a unei persoane de a respecta autoritatea și de a trăi pașnic într-o comunitate, liderii reușesc s-o exploateze financiar, emoțional și chiar sexual fără prea multă rezistență sau fără nicio rezistență.

Psihiatrul și scriitorul american Robert J. Lifton, specializat în implicațiile psihologice ale războiului și violenței politice, a scris în 1961 în cartea sa *Thought Reform and the Psychology of Totalism* despre cele opt semne ale „unui cult de control al minții" veritabil.

1. Mediul de control: sectele controlează mediul recruților în principal prin izolare și prin interzicerea accesului la surse de informare și știri din afară, deoarece sursele exterioare le-ar putea furniza puncte de vedere și credințe diferite de cele ale sectei; prin restricționarea accesului la știri și internet, sectele creează o viziune-tunel prin care membrii își păstrează atenția concentrată pe cult.

2. Manipularea mistică: sectele religioase se folosesc de Dumnezeu ca de o forță superioară de obediență; recruții răzvrătiți vor fi pedepsiți de Dumnezeu; cei buni vor primi răsplata Raiului; postul, cântările și deprivarea de somn sunt folosite frecvent pentru a obține o stare mistică intensă care să-i facă pe membri să creadă că fac parte dintr-un grup ales.

3. Puritatea: a trupului și a minții și evitarea tuturor lucrurilor „rele”, inclusiv a sexului (doar dacă nu cumva este prestat cu liderii, caz în care este acceptabil!).

4. Cultul confesiunii: păcatele trebuie mărturisite imediat; membrii care sunt martori la un comportament ce contravine regulilor sectei trebuie s-o declare numaidecât; liderii se folosesc de păcatele adepților pentru a se simți superiori acestora.

5. Sacra știință: ideologia sectei este sacră, fiind unica viziune morală validă de organizare a existenței umane; și, pentru că este sacră, nu poate fi pusă în discuție.

6. Limbajul încărcat: folosirea din belșug de fraze menite să încheie discuțiile în contradictoriu sau dezbaterile; acest limbaj se încheie cu „adevărul”; îl accepți sau discuția e încheiată; cuvintele sunt adesea deificate și folosite pentru a induce o forță psihologică.

7. Doctrina e mai importantă decât oamenii: doctrina se află pe primul loc, chiar înainte de experiența umană; chiar și percepțiile comune sunt alterate pentru a se încadra în doctrina sectei; indivizii nu sunt nici pe departe la fel de importanți ca doctrina grupului.

8. Relativizarea existenței: secta decide cine ar trebui să trăiască și cine nu; în bătălia finală dintre bine și rău, secta decide cine supraviețuiește și cine este exclus, inclusiv familiile; e unul dintre principiile-cheie ale mișcărilor totalitare; să ne gândim doar la Germania nazistă, unde oamenii erau uciși pentru slăbiciunile lor doctrinare.

Din nou, aceste caracteristici ale sectelor pot fi aplicare la orice religie organizată sau la orice mișcare politică.

Propovăduirea violenței

În multe cazuri, sectele găsesc o cale de a include violența și chiar crima în repertoriul lor de credințe. Membrii lor se supun de bunăvoie, chiar până la limita extremă a uciderii membrilor familiei și a sinuciderii. În cazul a doi lideri foarte enigmatici, violența a fost necesară pentru îndeplinirea misiunii lor.

Ne gândim la Charles Manson și la David Koresh.

La 28 februarie 1993, a avut loc o ciocnire între forțele de ordine și o sectă religioasă foarte asemănătoare cu un cult, numită Branch Davidians, soldată cu 76 de morți, printre care 17 copii și însuși liderul

sectei, David Koresh, care credea despre sine că era profet. Koresh s-a născut cu numele Vernon Wayne Howell, și l-a schimbat în 1990, dar în 1982 a intrat în secta davidienilor, mutându-se la Waco, Texas. Puțin mai târziu a început să susțină că era profet, în vreme ce încerca să-și facă o carieră în muzică. În urma unui puci în interiorul sectei, s-a retras împreună cu două duzini de adepți într-o tabără de lângă Waco, unde au trăit doi ani înainte să se mute la Mount Carmel Center, ce îi aparținuse fostului lider al grupului.

Koresh, care și-a ales acest nume pentru asocierea cu regele biblic David și cu numele persan al lui Cyrus cel Mare, Koresh, care fusese considerat Mesia, a început să-i convingă pe membrii sectei că avea viziuni mesianice și că primise misiunea dumnezeiască de a-i conduce pe ceilalți. Însă acuzațiile de abuz sexual asupra copiilor, de viol și deținere de stocuri de arme i-au pus pe Koresh și pe acoliții săi pe lista de supraveghere a agenților ATF[3], care au luat cu asalt tabăra în 1993; atacul a durat 51 de zile și s-a încheiat cu un bilanț oribil la 19 aprilie 1993.

Deși Koresh rămâne un erou pentru facțiunile antiguvernamentale, comportamentul său e tipic cultelor apocaliptice care așteaptă ca lumea să se sfârșească și ilustrul lider să-i mântuiască. Koresh și-a folosit charisma și pretențiile de drept divin pentru a-și exercita puterea și influența asupra tovarășilor săi, în special asupra femeilor – fie ele singure, fie măritate – cu care lega așa-zise „căsătorii spirituale”. Pentru unii, Koresh nu era decât un oportunist ce se ratase ca muzician și găsise o altă cale de a fi adorat și adulat, așa cum își dorea.

Apoi, mai există un „muzician” care nu avea nicio problemă cu violența, nici măcar atunci când își trimitea adepții să comită crime pentru el. Charles Milles Maddox, cunoscut ulterior ca Charles Milles Manson, și-a început cariera infracțională la vârsta de 9 ani, în timpul unei copilării haotice, ca spărgător și hoț de mașini. A intrat și a ieșit de mai multe ori din pușcărie, ajungând în cele din urmă, în 1960, în penitenciarul McNeil Island, unde l-a cunoscut pe infamul Alvin „Creepy” Karpis, fost membru al găștii Ma Barker, care l-a învățat pe Manson să cânte la chitară. Manson era obsedat de ideea de a deveni muzician, atât de obsedat, încât mai târziu avea să-și trimită adepții să-l

ucidă pe Terry Melcher, despre care credea că era pe punctul de a-şi lansa cariera muzicală.

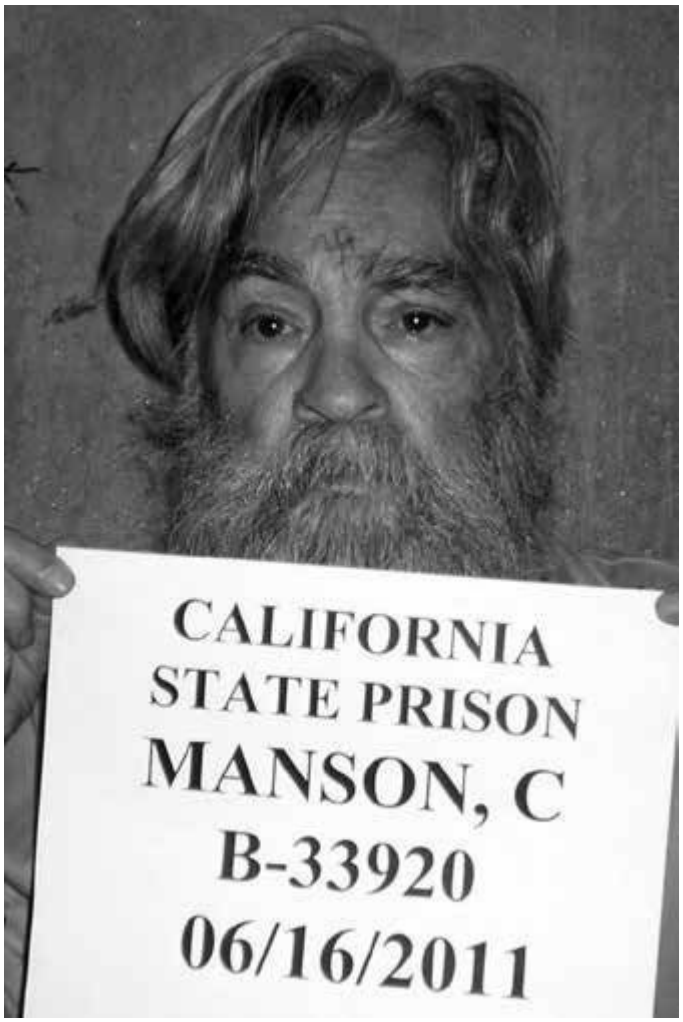

Fotografie tipică de infractor a lui Charles Manson, 2011. Imagine disponibilă prin bunăvoinţa Departamentului de Corecţie şi Reabilitare din California.

În cele din urmă, Manson a adunat câţiva adepţi în Haight-Ashbury, San Francisco, şi s-a declarat guru. I s-au alăturat oameni care îl cunoşteau şi care îi ştiau scopurile şi s-au instalat la Spahn Ranch, la nord de San Fernando Valley, dincolo de Los Angeles, unde Manson a început să-şi predice ideile despre iminentul război rasial, într-o filosofie ce împrumutase elemente din toate religiile, inclusiv din satanism şi scientologie, ba chiar şi din cântecul celor de la Beatles „Helter Skelter", despre care Manson credea că prezicea un eveniment ce urma să se producă în vara anului 1969, când negrii aveau să se

răzvrătească și să-i măcelărească pe albi. Profeția nu s-a îndeplinit, astfel încât Manson a încercat să-i impulsioneze pe negri să se răscoale, precipitând revoluția prin actele sale criminale.

Ideologia ciudată a lui Manson le-a permis membrilor grupului, cunoscuți drept „Familia", să meargă la casa despre care credeau că-i aparținea lui Terry Melcher, cel care i-o luase înainte în cariera muzicală, pentru a-l ucide pe rivalul lui Manson. Doar că, atunci când au ajuns la adresa 10050 Cielo Drive din Los Angeles, au constatat că Melcher nu mai locuia acolo. Patru membri ai familiei Manson i-au măcelărit cu bestialitate pe actrița Sharon Tate și pe copilul nenăscut al acesteia, precum și alte patru persoane aflate în vizită la Sharon în timp ce soțul acesteia, Roman Polanski, filma în Europa.

Manson și acoliții săi au fost arestați în decembrie 1969, Manson fiind condamnat la moarte în ianuarie 1970 pentru crimă de gradul 1 și complot criminal. Sentința a fost comutată în 1972, când Curtea Supremă din California a abolit pedeapsa cu moartea. Manson se află și azi în penitenciarul din Corcoran.

Întrebarea de formulat nu este cum de au fost posibile toate acestea, ci de ce. Bâlbâielile unui om evident nebun și însetat de putere au reușit cumva nu doar să-i facă pe alții să creadă în el, ci să și acționeze în numele lui, chiar să ucidă cu cruzime ființe umane nevinovate.

Atât Koresh, cât și Manson i-au făcut pe membrii grupurilor lor să se simtă unici, aleși – parte dintr-o „familie" – și ambii i-au manipulat pentru a adopta comportamente pe care altfel cu siguranță nu le-ar fi manifestat. O asemenea putere se găsește doar în organizațiile ce combină cultul personalității cu acela al ideologiei. Membrii lor sunt recrutați cu promisiuni de exclusivism, tratament special și apartenență, promisiuni ce se transformă în scurt timp în forțe ale înșelării, manipulării și în final în controlul total al comportamentului, gândirii, emoției și acțiunii. Aceste culte sunt cele mai periculoase dintre toate.

Deprogramarea și părăsirea sectei

Se poate scăpa din așa ceva? Dacă spălarea creierului și controlul minții sunt partea de persuasiune din viața unui membru al unei secte, poate oare părăsirea ei să readucă echilibrul unei vieți normale?

Oamenii părăsesc o sectă în momentul în care devin conștienți că apartenența la respectiva organizație le face rău, lor, familiilor și tuturor celor implicați. Părăsesc secta când văd semne de ipocrizie, fraudă și corupție. Pleacă atunci când se întâmplă ceva ce mai risipește din ceața mentală instaurată de manipularea prin control al minții. Uneori sunt dați afară pentru că nu s-au supus legilor și regulamentelor pentru că au pus sub semnul întrebării autoritatea sau pentru că au pus la îndoială adevărurile doctrinei.

Dar cei care pleacă, după cum am văzut în cazul scientologiei, nu o fac fără răni. Adesea sindromul de stres posttraumatic cauzat de înșelare și manipulare, abuz și degradare, frică și intimidare rămâne legat de oameni ani de zile, ca să nu mai pomenim de rușinea, vina și dezastrul financiar în cazul celor ce și-au dat economiile de-o viață unor personaje sumbre, propovăduitoare ale unor mesaje și mai sumbre. Codependența este un factor uriaș, membrii ajungând să fie dependenți de dirijarea practicată de lideri pentru orientare și chiar supraviețuire, astfel încât, odată ajunși „afară", sentimentul de pierdere și confuzie este colosal.

Răul psihologic este frecvent în aceste cazuri, cel mai adesea fiind nevoie de ajutorul unui psiholog înțelegător ori al unui terapeut cu experiență în deprogramarea credințelor, comportamentelor și doctrinelor de care este bântuit încă fostul membru al unei secte.

Deprogramarea a avut o reputație proastă în trecut, când familiile îi răpeau pe membrii sectelor, îi izolau și angajau un deprogramator cu sarcina de a le curăța mentalitatea și de a le scoate de fapt din personalitate programarea din cadrul cultului. A fost o practică frecventă în anii 1970, când membrii sectelor erau scoși cu forța din grup de familiile îngrijorate sau de prieteni și supuși împotriva voinței lor unor procese intense de „debriefing" susținute de un deprogramator profesionist și adesea foarte costisitor. Ideea era contracararea concepțiilor, valorilor și credințelor instalate în timpul influenței sectei cu unele idei, valori și credințe noi. Uneori deprogramatorii erau ei înșiși foști membri ai unor secte, având cu atât mai mult o înțelegere din interior a strategiilor manipulatorii la care fusese supusă persoana din fața lor. Marea problemă era că cei răpiți se opuneau temeinic extragerii lor din cadrul grupului, mergând până la a-i da în judecată pe deprogramatori. Unii au revenit chiar la sectele din care fuseseră luați!

Ted Patrick, unul dintre pionierii deprogramării, figură controversată datorită agresivității metodelor sale, lucra de obicei împreună cu psihiatri și alți profesioniști ai sănătății mentale. Patrick nu era școlit și susținea că învățase să deprogrameze după ce propriul lui fiu ajunsese într-o sectă. Și totuși a fost cunoscut ca „bunicul deprogramării", multe familii solicitându-i serviciile pentru a-i scăpa pe cei dragi din capcana sectelor. S-au făcut multe plângeri la adresa lui, inclusiv pentru violarea drepturilor civice, metode abuzive, violarea drepturilor religioase, unele ducând chiar la condamnări. Cu toate acestea, trebuie spus că metoda lui cuprinde cinci căi de bun-simț de deprogramare:

1. discreditarea liderului și a altor figuri cu autoritate;
2. prezentarea unor ideologii contradictorii și expunerea ipocriziilor;
3. identificarea punctului de ruptură, când un membru pare să iasă din realitatea modificată și să-l asculte pe deprogramator;
4. încurajarea exprimării de sine și permisiunea de a-și manifesta furia, teama sau criticile față de sectă;
5. identificarea/transferul – momentul în care membrul unui cult începe să se identifice cu deprogramatorul și să se opună liderului/ învățăturilor sectei.

Deprogramarea în sine nu trebuie să fie forțată sau violentă. Ce li se cere membrilor de cult este să gândească individual într-o manieră critică, să-și exprime individualitatea și să reactiveze conexiunile emoționale cu viața de dinainte de implicarea în cult. Este un soi de reeducare a minții și reînvățare a gândirii individuale și autonome.

Deoarece unele forme timpurii de deprogramare au fost asociate cu răpirea și izolarea, ba chiar și cu metode mai violente, cum ar fi constrângerea (în cazul acesta, cu ce e mai bun deprogramatorul față de cult?), precum și cu acuzații de violare a drepturilor civice, metodele mai noi de tratare a membrilor cultelor ce vor să revină în societate cât de normali cu putință presupun ceea ce se numește „consiliere de exit". Aceasta se realizează fără forță și nu este nici pe departe la fel de scumpă ca angajarea unui așa-zis deprogramator. Consilierea de exit este o formă de terapie de care beneficiază atât fostul membru al unui cult, cât și familia acestuia, astfel încât toți sunt implicați în reinserția în normalitate fără ca fostul membru să fie judecat pentru asta. Marele

pericol în orice formă de consiliere a unui fost membru al unei secte este ca acesta să se simtă judecat, condamnat, înjosit sau învinovăţit, sentimente ce s-ar putea să-l determine să revină la sectă!

Este trist că unii foşti membri ai unor secte nu mai sunt niciodată normali, în timp ce alţii îşi revin destul de uşor; natura individuală a abuzului face foarte dificilă găsirea unei intervenţii psihologice de calitate. Mulţi terapeuţi nu au pur şi simplu instrumentele necesare tratării unor persoane ce au fost abuzate, înşelate şi spălate pe creier. Putem fi recunoscători pentru existența internetului și accesul la cărți, grupuri de discuții și organizații dedicate asistării foștilor membri ai unor secte în regăsirea controlului minții și, implicit, vieții proprii. Discernământul e foarte important, întrucât nu tot ce găsim pe internet este util, dar important e ca foștii membri să nu se mai simtă niciodată singuri; acesta este cel mai important pas spre a redeveni indivizi care să-și exprime liberi voința și opțiunea.

Poveşti despre secte. Trei supravieţuitori vorbesc

O experienţă într-o sectă

de Pearry Teo

Faptul că am crescut într-o sectă a fost probabil o experienţă extrem de stranie în viața mea. Sigur, nu am crescut în teroare şi nici nu am fost pus vreodată într-o poziţie periculoasă pentru un copil din punct de vedere fizic. În copilărie, nu am fost niciodată în situaţia în care familia mea să fie foarte săracă sau lipsită de posibilitatea de a se hrăni, dar mi-a fost restricţionat în mod cert accesul la luxul lumii exterioare. Televizorul era interzis la noi acasă, ascultam doar muzică religioasă; toate cărțile pe care le citeam erau în prealabil examinate de părinții mei. Când am crescut, am simţit că asta m-a ajutat să fiu mai creativ, deoarece deprivarea senzorială în sensul distracţiilor din mass-media m-a obligat la o distracţie creată de propria-mi imaginaţie.

Părinții mei au divorţat în momentul în care şi biserica din care făceau parte a decis să se rupă în două. Ei au fost repede obligaţi să aleagă o tabără, dar, pe măsură ce m-am maturizat, am început să înţeleg că aceşti oameni se foloseau de numele Domnului pentru a-i ţine pe părinții mei despărțiți, deoarece cine poate nega că încasau binișor

de pe urma lor? Manipulările mentale de genul unor vizite la mine acasă în care se rugau până ce mama începea să plângă m-au tulburat, astfel încât într-o zi i-am gonit. După episodul acesta, au manipulat-o pe mama în așa hal încât să creadă că eram posedat de diavol. Îi este și astăzi rușine cu mine deoarece n-am vrut să-i urmez credința.

Nu e nimic rău că o biserică funcționează în afara oricărei confesiuni, dar în mod cert mă calcă pe nervi să-i văd pe oameni închinându-se la nu știu ce profet despre care ei cred că este ultimul înainte de a doua venire a lui Hristos. Par să-l venereze mai mult pe om decât pe însuși Dumnezeu. Adepților li se cere să-i studieze intens predicile. Ni se spunea să nu ne vedem cu nimeni din afara „Lumii" pentru că toți ceilalți sunt răi. În cadrul bisericii lor s-au furat bani (și de la tatăl meu), milioane de dolari transformați în proprietăți, în casete audio cu predicile și corul distribuite gratuit în rândul enoriașilor. În biserică există un sistem complicat de întreținere familială, până în punctul în care s-a organizat o școală (nefinanțată din fonduri publice) unde copiii merg la cursuri tot anul.

Pe măsură ce am crescut, am început să sesizez tot mai mult această tendință nesănătoasă din punct de vedere psihologic de a-i ține pe toți cât mai aproape. Ne adresam unii altora cu frate și soră (fiind în același timp încurajați să ne căsătorim între noi). Toate acestea m-au afectat, dar nu au contat deloc în clipa în care am hotărât că nu doream să mai am de-a face cu așa ceva. Ei n-au făcut mari eforuri să mă oprească. Au trimis oameni acasă la mine să se roage și au încercat să mă atragă înapoi la biserică prin femei. Dar nimic nu a funcționat. După șase luni au renunțat și am fost liber.

Adevărul e că am ieșit mai bun de acolo. Tot ce mi-au refuzat când eram copil m-a ajutat să dobândesc un set propriu de calități umane și artistice și o perspectivă diferită asupra vieții. Deși văd binele din credință, sunt în mod clar mai îngrijorat pentru oamenii care cred orbește. Creștinismul este despre Dumnezeu, nu despre încercarea de a crea un scenariu de cult/sectă pentru propriul ego.

Ah, era să uit: doar bărbații aveau dreptul să țină predici. Rolul femeilor era să stea jos în liniște, să cânte și să crească copii. Mama mea gândește la fel și azi. O parte din mine ar vrea să schimbe asta, însă atâta timp cât o știu fericită, încerc să-mi păstrez opiniile pentru mine.

Eliberarea

Anonim

Toată viaţa mea ne-am mutat. N-am stat nicăieri mai mult de doi ani. Tata era dispus mereu să încerce ceva nou sau să-şi schimbe cariera. Eu am fost *întotdeauna* copilul nou-venit care le spunea la revedere prietenilor. Tata fusese în armată şi era tot timpul gata să se mute. M-am născut în Minneapolis, dar la scurt timp ne-am mutat în San Antonio, Texas.

În San Antonio ne-am mutat de câteva ori, până ce părinţii mei s-au angajat la o casă de copii catolică din oraş. Erau părinţi sociali pentru o casă plină de copii abuzaţi şi neglijaţi. Am trăit acolo cu ei. Am fost trimis la o şcoală catolică, iar cât timp părinţii mei lucrau, am fost îngrijit de călugăriţe. Am stat acolo doi ani şi acolo s-a născut fratele meu. În timpul ăsta, părinţii mei au început să frecventeze o biserică metodistă şi un grup de studiu duminical.

Grupul era condus de un om pe nume Lew Schaffer (numele lui real). Nu după mult timp, ne-am mutat din casa de copii şi am început să petrecem tot mai mult timp cu oamenii din biserica asta. Un cuplu a devenit naşii fratelui meu.

Nu a durat mult până ne-am mutat din nou, în alt oraş, departe de grup. Am locuit mai întâi în El Paso, apoi în Florida. Ambii părinţi lucrau şi, cu toate că tatăl meu schimba frecvent serviciile, se descurcau destul de bine, banii nefiind niciodată o problemă. Tot atunci, Lew împreună cu un alt tip, pe nume Ted Platt (împreună cu soţiile lor Sandy şi Barbara), au decis să cumpere o proprietate într-un oraş din Texas, Azle, unde să-şi întemeieze propriul „grup misionar”. Erau câţiva acri de pământ, o casă şi un garaj pentru trei maşini. Casa a fost botezată „casa mare”, iar garajul l-au transformat în capelă. Acolo şi-au început „munca misionară” bazată pe Biblie. Aveau loc nunţi, seminarii pentru bărbaţi şi seminarii pentru femei şi consiliere. Planul cel mare era ridicarea misiunii la nivel internaţional. Trimiteau buletine informative tipărite pe hârtie galbenă în care puneau poze alb-negru cu proprietatea, dar şi fotografii din China, Germania şi Australia. Le cereau oamenilor să li se alăture, dar numai dacă Dumnezeu le spunea în timpul rugăciunii că erau invitaţi s-o facă.

Tatălui meu i-a surâs ideea de a călători în toată lumea fără să plătească pentru asta. În colegiu studiase istoria religiilor, astfel încât avea ceva noțiuni în domeniu. Ne-am vândut casa, cele două mașini și ce s-a mai putut vinde și am plecat. Am fost cazați într-o caravană dublă de pe proprietatea grupului. Părinții mei au fost înștiințați că din momentul acela nu mai aveau voie să muncească. Trebuia să trăim strict din donații și să avem încredere că Dumnezeu va avea grijă de noi. După ce ni s-au terminat economiile, am ajuns să trăim din banii bunicilor mei și din bonuri de masă pentru ajutorarea persoanelor fără venituri sau cu venituri mici.

Traiul în acel centru n-a fost prea rău la început. Proprietatea era frumoasă și existau acolo copii de aceeași vârstă cu mine. Aveam o masă de biliard, o capelă cu pian deschisă tot timpul și un sistem stereo trăsnet. Muzica „seculară" era interzisă, desigur. Pentru mine, detaliul cel mai semnificativ a fost că acolo am avut șansa să merg la un gimnaziu, apoi la un liceu care avea o echipă de fotbal grozavă, competitivă la nivelul statului. Fotbalul în Texas, nimic nu se compară cu asta. Când aveam meci, se închidea efectiv tot orașul. Asta e o amintire pe care o voi păstra mereu în inima și sufletul meu. O altă șansă salvatoare pentru mine a fost că am avut prilejul să cânt și să mă implic mult în teatru și în tot felul de producții la școală, activități ce m-au ținut ocupat câteva seri pe săptămână, departe de religie.

La școală adaptarea a fost dificilă la început, întrucât oamenii auziseră că cei de la centrul misionar mușcau căpățâni de lilieci și pui de găină. Asta mă amuza mereu. Din fericire, știam și cine era Ozzy, astfel încât mitul s-a spulberat rapid. „Misiunea" sau cultul, cum îi spun eu, avea două principii:

1. Iisus este răspunsul;
2. roagă-te pentru ORICE.

Când am pus la îndoială poveștile Bibliei, mi s-a spus că un om *poate* supraviețui în burta unei balene și mi s-a cerut să cred asta deoarece era obligatoriu să am credință. Am pus *totul* sub semnul întrebării și mi s-a răspuns că voi merge în iad dacă nu cred. Acestea au fost singurele explicații care mi s-au oferit vreodată. Mi se cerea să mă rog pentru mâncare, pentru haine și să mă rog toată ziua. Nu am făcut-o și m-am enervat când mi s-a cerut s-o fac. Am mințit, le-am spus că Dumnezeu îmi spusese că pot să fac orice doream. Se părea că lui

Dumnezeu în plăcea mallul. Cât am stat acolo, am văzut lucruri ce mă sperie până și în ziua de azi. Credeau că *bărbatul* este șeful gospodăriei și că nimeni nu avea voie să facă ceva fără permisiunea lui. Și nu doar asta credeau, ci așa trăiau. O întrebam pe mama dacă mă puteam duce în vizită la un prieten și ea îmi răspundea: „Stai să-l sun pe tatăl tău ca să se roage și să vedem ce spune Dumnezeu". M-am îmbolnăvit văzând-o pe mama procedând astfel mereu.

Mama îmi zicea că nu puteam *întreba* dacă aveam voie să merg în vizită. Trebuia să-i întreb dacă s-ar putea *ruga* ca eu să am voie să merg. Tata nu prea punea botul la chestia asta și-mi răspundea: „Du-te dacă vrei". Ba chiar îi *spunea* mamei să ia o decizie, dar ea trăia cu convingerea că nu putea să facă nimic fără el. A fost foarte greu s-o văd pe mama trecând prin așa ceva. Nu mai puteam s-o admir sau să fiu mândru de ea. Mă iubea în continuare, dar eram foarte furios pe ea. O dată și-a pierdut un colier și m-a întrebat dacă îl luasem (nu-l luasem). I-am spus că nu. Nu m-a crezut. I-am zis: „Tu te rogi, nu-i așa?" „Da." „Despre *orice*, nu-i așa?" „DA." „Și Dumnezeu îți răspunde?" „*Da.*" „Păi întreabă-L dacă ți-am luat eu colierul". Ea mi-a spus: „M-am rugat și mi-a zis că tu l-ai luat". I-am răspuns că Dumnezeul ei mănâncă rahat și că poate nu exista Dumnezeu! Am comis ceea ce ei numeau un păcat de neiertat. Poți să ucizi, să violezi, să jefuiești, dacă te căiești și ceri iertare, ajungi în rai, dar, dacă spui că nu există Dumnezeu, mergi în iad orice ai face. Mama și-a pierdut cumpătul, iar eu mi-am pierdut definit credința în momentul acela.

Liderii misiunii trăiau în case frumoase și se plimbau mereu în China, San Francisco, Australia etc. Și părinții mei au început să călătorească în Illinois, Tennessee, Alabama. Cam asta s-a ales de promisiunea că vor călători în toată lumea. Din excursii aduceau tricouri sport și pantaloni pentru toată lumea, noi oricum supraviețuind din donațiile de îmbrăcăminte. Când părinții mei și părinții prietenilor mei au plecat într-o excursie misionară, o prietenă a decis să facă sex cu iubitul ei cu care era împreună de doi ani. Aveau amândoi 18 ani și așteptaseră momentul acela. Eu și fratele fetei am jucat cărți în casă, iar cei doi au făcut sex în camioneta lui. Când s-au întors din excursie, părinții noștri au aflat ce se întâmplase.

Nu știu dacă fata a simțit nevoia să spună sau dacă a văzut-o cineva, dar, în prima duminică, prietena mea a fost obligată să se ridice

în picioare și să le spună tuturor că era o curvă păcătoasă care făcuse sex înainte de căsătorie. A fost obligată să se despartă de iubitul ei, pe care nu l-a mai văzut niciodată. Eram furios!!!

Am început să mă revolt. În timpul unei excursii de aprovizionare, am dorit o fustă de blugi scurtă marca Guess. Mama a zis nu; era prea strâmtă. Eu am spus: „Oh, Doamne!" S-a supărat că luam numele Domnului în deșert. Atunci am spus „Jeez!", dar se pare că asta venea de la Jesus și era de asemenea interzis. Pur și simplu nu aveam nicio șansă! Am decis să mă aciuez pe lângă un tip pe care îl văzusem pe terenul de baschet scoțând cuțitul la cineva; m-am *îndrăgostit*! Păcat că mă respecta așa de mult. Era chiar un tip de treabă. Era distractiv și îi înnebunea pe colegii de sectă când apărea pe la noi. Eu săream în spatele motocicletei lui și demaram. Aduceam băieți acasă de fiecare dată când plecau ai mei. Nu s-a întâmplat nimic *niciodată*, dar știam că ceilalți le dădeau raportul părinților mei. Tata mă întreba ce se întâmplase, dar mă credea când îi spuneam că nimic.

Cât am stat acolo au mai plecat oameni, au plecat familii. Ni s-a spus să-i ignorăm și să nu mai vorbim cu ei deoarece ei s-au întors împotriva lui Dumnezeu și din cauza asta pleacă. Erau păcătoși. Pe unii dintre prietenii mei am mai apucat să-i salut la despărțire, dar alții au dispărut fără să-i mai văd vreodată. Eram manipulați puțin și la timp. Am fost martoră la manipularea mamei fără să pot face ceva. Ea credea sincer că îl urma pe Dumnezeu. Ni se spusese că doar religia *lor* era bună, că vorbitul în limbi [sic!] și tot restul erau cea mai bună religie. Baptiștii nu erau creștini deoarece să fii botezat nu te făcea creștin. Unul dintre aforismele lor preferate era: „Mersul la biserică nu te face creștin, așa cum mersul la McDonald's nu te face hamburger". Nici catolicii nu erau creștini, auzeam asta efectiv *oriunde* mergeam. Toate bisericile spuneau asta. Catolicii se rugau la sfinți și la Maria, pe care o idolatrizau, dar creștinii adevărați se roagă numai la *Dumnezeu*. Sigur, lucrurile erau mai complicate, însă eu făceam parte din cei câțiva care urmaseră o școală catolică. La naiba, tot ce făcusem mă trimitea în iad.

Au început să spună că știau când avea să vină sfârșitul lumii și că în timp ce Iisus stă la dreapta Tatălui, Lew stă la stânga. Eu am spus că asta e boala puterii, dar toți ceilalți m-au asigurat că lucrurile stăteau întocmai cum ni se spunea. Liderii au tot afirmat că primeau mesaje de la Dumnezeu despre modul în care să-și îndeplinească misiunea. Una

dintre regulile pe care o inventaseră – vreau să zic, Dumnezeu o inventase – era ideea „Sanctuarului”. Miercuri seara nu aveam voie să vorbim cu nimeni. Liniște deplină. Tăcere totală, doar dacă nu eram acasă vorbind cu familia. Marți seara aș fi plănuit cu prietenii să ne întâlnim a doua zi, să petrecem timpul împreună… și să *nu* vorbim. Eu încălcam mereu regula asta. Când părinții au plecat într-o nouă excursie, eu și încă trei prietene am decis să mergem în capelă și să ascultăm muzică. Am dat drumul la muzica Madonnei și am început să dansăm. Nimic sexy, era începutul anilor 1980. Capela era gândită astfel încât peretele din spate era o ușă glisantă ce dădea spre o verandă largă cu o priveliște splendidă. În timpul zilei, vedeai priveliștea, în timpul nopții, te vedeai pe tine. Am dansat de ne-au mers fulgii. A doua zi ni s-a spus că șeful trecuse pe acolo în timp ce dansam și că simțise *poftă* trupească văzându-ne (eram copii). Dansatul a fost interzis. Mi-au rupt de pe perete un poster cu Mitch Gaylord, gimnastul olimpic, pentru că i se vedea puțin din părul de sub buric. Ne-au spus că imediat ce se va întoarce tata acasă urmau să discute cu el și să stabilească seminarii în care tații noștri să ne învețe ce înseamnă modestia și respectul. După fiecare seminar trebuia să le spunem șefilor misiunii ce învățasem.

Tata s-a întors și i-am povestit ce se întâmplase. A spus că i se părea ridicol. Îi vedea pe ipocriți și vedea cum aceștia doreau *totul* pentru ei. A mers să vorbească cu ei și i-au spus că Dumnezeu voia ca noi să donăm toată mobila, vesela, *totul* lor și să ne mutăm în Melbourne, Australia, cu două valize fiecare – și cu credința noastră, desigur. Părinții mei s-au entuziasmat la ideea mutării, însă eu n-am fost deloc fericită. Am mers la un seminar cu tații. Cei mai mulți fiind plecați din oraș, seminarul pentru fete a fost ținut de un singur tată. Nouă ni s-a cerut să scriem versurile cântecului preferat și să le discutăm rând cu rând pentru a înțelege cât de rele erau. Am ales, în cârdășie cu un amic ce îmi împărtășea rebeliunea, cel mai înfiorător cântec din câte știam. „Sugar Walls” de Sheena Easton. Inutil să mai povestesc că seminarul s-a încheiat înainte de a începe. Și mie mi s-a reamintit că eram o păcătoasă pe care o aștepta iadul.

Înainte de a ne muta, am mers în Florida pentru a ne lua rămas-bun de la bunici și de la prietenii pe care îi aveam din vremea în care locuisem acolo. Orașul acela era casa mea, simțeam că e casa mea chiar dacă ne mutasem des. Dar aici reveneam mereu ca să-mi văd bunicii.

Eram la jumătatea primului an de liceu. Am plâns zile în şir la gândul că va trebui să părăsim ţara. După weekend, tata m-a chemat în sufragerie şi m-a întrebat dacă doream să ne mutăm în Australia sau înapoi în Florida. Florida, am răspuns. „Bun", a zis el. „Ne mutăm înapoi aici". Mi-a cerut să nu spun nimănui despre asta la revenirea în Texas, nici măcar fratelui meu.

Ne-am întors la Azle şi am început să împachetăm în secret, pitind cutiile prin dulapuri. Tata le-a spus liderilor că plecam într-o anumită zi din săptămână. În ziua aia m-am dus la şcoală, dar se aflase deja. Copiii din organizaţia noastră nu mai vorbeau cu mine. În autobuz am ţipat la una dintre fete să-mi răspundă şi ea mi-a zis: „TU ŞI FAMILIA TA VEŢI ARDE ÎN IAD. DUMNEZEU VĂ VA UCIDE. VOI SUNTEŢI ÎMPOTRIVA CUVÂNTULUI LUI DUMNEZEU. Pe drumul spre Florida se va rupe un pod şi maşina voastră va cădea în ocean şi veţi muri toţi". A fost ultima conversaţie cu copiii de acolo. În aceeaşi seară tata a adus o dubă şi toată noaptea ne-am încărcat lucrurile în ea. La un moment dat a venit la noi prietenul tatălui meu, naşul fratelui meu. Nu a spus nimic, doar a început să-l ajute pe tata la lucrurile grele. L-a îmbrăţişat pe tata şi ne-a făcut semn cu mâna, după care s-a îndreptat spre casă fără să scoată un cuvânt. Dimineaţă am plecat. Eram în al nouălea cer. După ce am plecat, fiul liderului a făcut o mărturisire. Religioasă cum era, mama crezuse dintotdeauna că homosexualii se năşteau aşa şi-mi spusese întotdeauna că băiatul acela era homosexual, dar tăcuse şi îl iubise oricum. Mă bucur că era pentru drepturi egale. Lew, liderul, a făcut un atac cerebral în urma căruia a rămas paralizat. Ted Platt, soţia liderului secund, a fost diagnosticată cu scleroză multiplă.

Evident că nu am murit în drum spre Florida, dar am făcut pană pe un pod, unde a trebuit să aşteptăm ore întregi în toiul nopţii. Atunci mi-am dat seama că ceva din spălarea de creiere se lipise şi de mine, deoarece mă temeam. Părinţii mei au divorţat. Tata a plecat cu noua lui soţie să vadă lumea: Islanda, Europa de mai multe ori, Caraibe şi Rusia. Despre biserică spune că era un cult şi râde ca de o decizie proastă din trecut. Merge la biserică, dar mai mult ca să socializeze. Mama munceşte şi îi place ceea ce face. Este religioasă în continuare, dar *nu* habotnică, şi fericită. Vorbeşte frumos despre timpul petrecut în Azle. Are amintiri frumoase de atunci şi declară că n-ar deranja-o să-l viziteze. Unele familii care au stat acolo, dar au plecat, s-au împrietenit

cu ea pe facebook. Sunt uimită că oamenii aceştia sunt religioşi în continuare. A fost atât de trist şi rău când mama, pe care am iubit-o şi respectat-o întotdeauna, se comportase asemenea acelor oameni.

În prezent avem o relaţie bună şi când mă vizitează nici nu-i trece prin cap să mă invite cu ea la biserică. Îmi spune că tot ce ţine de paranormal vine de la demoni şi nu vrea să mă audă vorbind despre aşa ceva, dar când i se întâmplă ceva straniu, mă sună tulburată. Şi-a găsit calea şi e bine pentru ea. Religia – lucrurile care o preocupă acum – o fac un om mai bun. Nu vreau s-o judec pentru asta. Fratele meu nu vorbeşte deloc despre asta, dar când îi spun că nu cred în Dumnezeu sau în vreun zeu, îmi răspunde: „Ar trebui să te gândeşti de două ori înainte de a spune aşa ceva". Unii dintre copiii cu care am crescut acolo sunt astăzi religioşi, ceea ce pentru mine e şocant, ştiind prin ce au trecut. Amy, fata care a fost obligată să se declare târfă, este astăzi foarte implicată în viaţa bisericească. M-a vizitat odată în Atlanta. I-am povestit câte ceva din ce îmi aduceam aminte, dar ea mi-a spus că nu-şi amintea *nimic*; mi-a spus că şi-a blocat amintirile. A mai zis că-şi detesta tatăl, dar nu ştia precis de ce. Tatăl ei a murit între timp, însă el a fost *singurul* prieten adevărat al familiei mele acolo, omul care ne-a ajutat să încărcăm maşina când am plecat. Îl voi iubi veşnic pentru chestia asta. S-au mutat în Hawaii. Fratele ei este încă acolo.

Acum, la 40 de ani, încă mai am o mare problemă cu religia şi cu cei care încearcă să-mi spună ce să fac. Ştiu că asta mi se trage din ce am văzut şi am trăit acolo. Am văzut oameni inteligenţi şi educaţi făcând lucruri pe care nu le-ar fi făcut niciodată dacă nu ar fi fost spălaţi pe creier. Mi-am crescut copiii astfel încât să respecte oamenii cu diferite concepţii. Ei *iubesc* ştiinţa şi evoluţia. Avem prieteni homosexuali, atei, creştini, budişti, catolici – oftat – pur şi simplu nu ne pasă. Îi învăţ să pună la îndoială totul! Fiica mea cea mare îmi spune că nu crede în vieţile anterioare ale fantomelor. Îi spun să creadă ce simte în inima ei. Nu le voi impune niciodată copiilor mei o religie, dar îi voi sprijini în deciziile lor. Ei nu trebuie să creadă sau să nu creadă ce cred sau nu cred eu. Cultul acela mi-a lăsat cicatrici pentru totdeauna, dar am supravieţuit şi mă bucur.

Planul secret

de Paul B.

La finalul anului 1994, iubita mea a sugerat să-l angajăm pe fratele ei pentru a ne oferi consultanţă în cele două afaceri amărâte pe care le deţineam. Mi-a spus că fratele ei studiase cu cercetători renumiţi ai minţii, printre care John C. Lilly şi Jose Silva, şi că are experienţă în stimularea afacerilor mici. Am decis că aveam într-adevăr nevoie de ajutor, astfel încât fratele ei, Don, a venit la noi în primăvara următoare. Abordarea lui era neconvenţională, dar în decursul verii anului 1995 am constatat îmbunătăţiri reale. Metodologia lui era în primul rând orientată pe discurs, însă implica şi un soi de cadru spiritual modificat inspirat din misticismul toltec. Am petrecut nenumărate ore vorbind, dar am făcut şi ritualuri de „curăţare a energiei" la locul de muncă. După restructurarea afacerii, Don a plecat. Afacerea înfloreşte şi azi, ceea ce nu pot spune şi despre relaţia mea. La finalul anului 1997, m-am despărţit de sora lui Don.

Zece ani mai târziu, în 2004, am început să am vise despre Don şi discuţiile pe care le avusesem în vara anului 1995. În visele acestea intram în contact cu cantităţi uriaşe de informaţii despre care nu ştiam că le-aş poseda. Subiecte cum ar fi stabilirea unor întâlniri folositoare, metode de a identifica şi a înţelege pe loc pe alţii prin înţelegerea cadrului lor mental conştient, manipularea creierului prin folosirea vocii, precum şi diverse tehnici de programare şi condiţionare a minţii umane. Pe atunci eram scriitor-fantomă[4] şi redactor, aşa că m-am gândit imediat că multe dintre subiectele visate, dacă ar fi exprimate bine, ar alcătui o carte grozavă. Cele mai multe cărţi motivaţionale de pe piaţă în acel moment păreau lipsite de substanţă. M-am gândit că o carte care să le trezească oamenilor complet conştiinţa propriei minţi şi a propriului comportament, precum şi a comportamentului celorlalţi ar fi o adevărată piatră de hotar. Dar pentru a scrie cartea aveam nevoie de mai multe informaţii de la sursă.

Mi-am petrecut cea mai mare parte a anului încercând să-l găsesc pe Don. Trăia în Mexic, după ce se mutase de mai multe ori împreună cu familia. Nu a fost deloc surprins când i-am scris un e-mail. Mi-a spus că în urmă cu 10 ani nu avusese timp să mă înveţe tot ce trebuia să ştiu, astfel încât îmi „scufundase" în minte unele informaţii, programate să înflorească în conştiinţa mea când aveam să fiu suficient de „conştient"

pentru a le face față. După o serie de discuții destul de lungi, m-a convins că el trebuia să scrie cartea pe care eu s-o editez.

Un manuscris editabil am avut abia în toamna lui 2005. Rezultatul final a fost destul de convingător, întrucât se concentrase pe căile prin care sufletul se exprimă în mintea umană și pe nenumăratele posibilități de a curăța aceste căi.

Până când am terminat cartea, Don și-a părăsit locul de muncă și m-a convins că trebuia să predea cursuri bazate pe cartea scrisă de noi. Urmasem cursuri de neoșamanism, așa că știam oameni care erau interesați de așa ceva. Cartea am publicat-o singur, pe cheltuiala mea, am înscris opt oameni la cursul lui Don din Mexic și am plecat spre graniță.

Odată ajunși în Mexic, Don a devenit din ce în ce mai manipulator cu mine și cu ceilalți participanți la curs. A început să folosească strategii de confruntare foarte intense, stratageme psihologice, deprivare de somn și dezorientare, dar și un soi de sugestie hipnotică prin modulațiile de voce de care am pomenit mai sus. La finalul celor 10 zile de seminar, Don se așezase singur pe un piedestal în relație cu toți participanții, asigurându-se nu doar că noi vrem, ci și că avem nevoie să-i facem pe plac.

Până în vara lui 2012 m-am ocupat de recrutarea de noi cursanți. În cei șapte ani petrecuți împreună, am crezut cu sinceritate în munca lui, însă apoi am început să înțeleg că metodele lui nu ajungeau la rezultatul dorit. Cursanții nu erau mai expresivi din punct de vedere sufletesc, ci mai dependenți de Don. Cu trecerea timpului, a fost din ce în ce mai clar că îi influența cu inteligență pentru a-i trimite bani ori pentru a-i satisface dorințele, totul sub masca împlinirii „scopului" lor. Tot cam pe atunci a întâlnit un cuplu cu bani și o femeie divorțată cu buzunare suficient de generoase încât să-i acopere cheltuielile și să-i finanțeze în continuare diseminarea învățăturilor. Cuplul încercase ani de zile să facă un copil fără succes, însă, imediat după seminariile cu Don, femeia a adus pe lume un băiețel splendid. Don i-a convins că sarcina fusese rezultatul energiei degajate de înțelegerea cu el, chiar dacă cei doi apelaseră între timp și la o clinică de fertilizare. Un alt lucru supărător pe care îl făcea în mod curent era să-i convingă pe elevii lui că fuseseră molestați, deși ei nu aveau nicio amintire de acest gen. În multe dintre situații le implanta chiar el amintiri false în acest sens.

Ultima mea excursie în Mexic a fost un coşmar. Don solicita deja ca toţi participanţii la cursuri sau cei ce lucrau cu el pentru „rescrierea programării” să fie prozeliţii săi. Pe cei care nu făceau asta îi ignora, indiferent câtă nevoie aveau acei oameni de ajutorul lui, concentrându-se doar pe cei de pe urma cărora putea beneficia. Atunci mi-a spus că se folosise în mod intenţionat de calităţile mele pentru a-şi atinge scopurile şi că intenţia lui era de a mă folosi în continuare la amenajarea unui lanţ de bazine de plutire în SUA. Clienţii urmau să vină în aceste locuri pentru a pluti în bazinele special amenajate pentru relaxare, urmând ca, la ieşirea din ele, într-o stare psihologică maleabilă, să fie preluaţi de oamenii lui care aveau să-i convingă să-i urmeze cursul, deoarece rescrierea programării e singura metodă de „a se repara”. Nu şi-a încurajat niciodată cursanţii să-şi găsească propria expresie. Ori contribuiau la planurile sale, ori îi gonea.

Am plecat din Mexic şi nu m-am mai întors niciodată. I-am informat pe Don şi oamenii săi că nu mai făceam parte din grup. Răspunsul a fost imediat şi intens. Am primit mesaje de ameninţare şi e-mailuri scabroase. Astăzi, Don şi acoliţii săi deţin şase centre de relaxare în SUA, urmând ca în viitor să fie inaugurate şi altele.

Capitolul 6

Arme de distracţie în masă:

mass-media, publicitatea şi programarea socială

Publicitatea este în esenţă persuasiune, iar persuasiunea nu este o ştiinţă, ci o artă.
William Bernbach

Cine controlează mass-media controlează mintea.
Jim Morrison

Mass-media este cea mai puternică entitate de pe planetă. Ea deţine puterea de a-i face vinovaţi pe cei inocenţi şi inocenţi pe cei vinovaţi, iar asta înseamnă putere. Ea controlează mintea maselor.
Malcolm X

Un american obişnuit petrece în medie aproximativ 34 de ore pe săptămână în faţa televizorului, conform datelor sondajului Nielson din 2012. Să adăugăm la asta timpul petrecut online sau cu ochii într-o tabletă ori un smartphone şi cred că putem declara fără riscuri că cei mai mulţi americani îşi petrec de două ori mai mult timp decât a identificat sondajul ataşaţi de percepţiile şi ideile altora. Mass-media este cea mai mare telecomandă construită vreodată, iar noi toţi ne ducem viaţa între cei patru pereţi ai cutiei idioate pe care o controlează.

Manipularea gândurilor şi comportamentelor face parte din viaţa noastră de zi cu zi. De fiecare dată când vedem o ştire pe internet, la televizor, pe tabletă ori clasic, în ziare, acceptăm o perspectivă care s-ar putea să fie sau nu a noastră. Citim şi considerăm imediat real ce citim, adesea fără să ne mai deranjăm să verificăm sursa informaţiei sau să investigăm mai profund subiectul. Apoi pasăm din informaţie mai departe, efectul viralizării fiind astăzi, graţie internetului şi telefoniei mobile, vizibil la scară planetară în doar câteva minute.

Aşadar, dacă vrei să controlezi cu adevărat masele, ce cale mai bună există decât să cumperi timp de emisie la trusturile cu cele mai mari audienţe? Şi care sunt cele mai eficiente tipuri de mass-media capabile să ne manipuleze comportamentul şi să ne modifice gândurile,

ba chiar și să ne convingă să consumăm? Știrile, publicitatea și, mai nou, rețelele sociale.

Fiți pregătiți pentru schimbarea canalului, deoarece din cauza cantității de programare socială pe care o suportați zilnic, pur și simplu nu mai sunteți posesorii telecomenzii vieții voastre.

Manipularea prin mass-media

Știri proaste, de fiecare dată știri proaste. Știrile cu care suntem bombardați la televizor, la radio, ba chiar și pe rețelele sociale tind de cele mai multe ori să fie deprimante, înfricoșătoare, ba chiar provocatoare de anxietate – și se răspândesc ca focul în pădure. Dar știm că în lume se întâmplă și lucruri frumoase. De ce, așadar, mass-media se concentrează pe sânge, macabru și violență? Pentru că noi reacționăm la așa ceva, acesta e motivul.

Buletinele de știri sunt pline de știri negative deoarece suntem programați să reacționăm mai mult la ele. E o realitate simplă a funcționării creierului, veche de când aveam nevoie de toate informațiile posibile pentru a ne asigura supraviețuirea. Și mare parte din acele informații aveau de-a face cu *frica*. Prădători, lipsa apei și a hranei, vreme nefavorabilă, dușmani – creierul nostru primitiv reacționează la știrile proaste deoarece cândva aveam nevoie să cunoaștem toate aceste știri. Cui îi păsa de bine și frumos când moartea pândea de după fiecare colț?

Astăzi amenințările sunt altele, dar reacționăm încă foarte prompt la frică și o împrăștiem cu repeziciune. Unii oameni se întreabă dacă presa face lucrul acesta înadins – propagă frică și anxietate în mase pentru a le controla mai bine mintea. Deși posibil, ba chiar în unele cazuri probabil, adevărul e că nu trebuie să facă mari eforturi în acest sens. Suntem dispuși să acceptăm toate acestea fără să ne gândim prea mult.

În cartea sa *Secret Societies and Psychological Warfare*, Michael A. Hoffman subliniază ipocrizia și confuzia practicate de presă, în special pe cele două subiecte favorite ale publicului, sexul și violența:

„Ați observat vreodată cum televiziunea și presa scrisă țipă isteric în reportaje, editoriale și articole profund analitice despre «exacerbarea pornografiei, crimei, violenței, armelor» etc.? Și totuși, în același *Ghid TV* care anunță emisiunea specială «Criza sexului și a violenței în

America» apare și reclama la serialul *Miami Vice*, «emisiunea care vă aduce acțiunea și fiorii pe care îi așteptați cu toții» etc. Sau ziarul care condamnă violența și sexul în cei mai categorici termeni, însă în rubrica de divertisment publică pe jumătate de pagină reclama unui nou film de «acțiune» însoțită de fotografia unei femei în bikini, cu pantofi cu tocuri înalte și o mitralieră în mână."

Hoffman numește asta „dubla minte" a mass-mediei, iar noi suntem vinovați că alimentăm această dualitate: cea care respinge și cea care acceptă unul și același lucru. Folosirea imaginilor pentru alterarea emoțiilor este o cale străveche de manipulare a reacțiilor comportamentale, iar presa excelează în folosirea imaginilor ce ne șochează, ne înspăimântă și ne excită.

Cei care cred în controlul minții exercitat de mass-media găsesc ușor dovezi circumstanțiale în sprijinul teoriei lor. Doar observați un grup de oameni adunați în fața unui televizor la care se transmit știri despre ultimul atac terorist. Observați privirea goală a unui om ce privește reclamă după reclamă așteptând emisiunea preferată, de care e „dependent". Buletinele de știri, locale și naționale deopotrivă, ne spun ce cred că trebuie să știm, iar noi înghițim tot ce ne dau, de regulă fără a gândi singuri. Avem încredere în mass-media. Doar nu ne-ar minți, nu-i așa? Doar politicienii și liderii religioși mint! Nu și căpățânile flecare de la Fox, CNN și MSNBC!

Informare eronată versus dezinformare

Mare parte din informația cu care suntem bombardați pe canalele mass-mediei nu este confirmată sau verificată. Multe dintre „publicațiile" de știri din care oamenii își culeg informațiile sunt site-uri de satiră, bloguri ori pagini web unde oricine poate posta o poveste fără a fi obligat să argumenteze ori să citeze sursa informațiilor. În acest domeniu, regula afacerii este să transformi o știre obscură în una virală, chestiune inimaginabilă după vechile standarde de jurnalism. Astăzi nimeni nu-și bate capul să afle cine a emis povestea, al cui este site-ul de unde a preluat-o, care este sursa ei ori dacă a mai fost sau nu vehiculată de alte canale ale mass-mediei.

Indiferent că e presă tipărită, internet, televiziune, noi credem. Cine mai are timp să afle dacă o informație e adevărată sau nu?

Există o abundenţă de informaţii eronate. Acest tip de informaţie nu are nicio bază reală ori este rezultatul jurnalismului şi al investigaţiilor de proastă calitate. Este o informaţie numită din eroare fapt, care ajunge din persoană în persoană şi din reţea în reţea la nivel global, înainte ca vreun individ să se decidă să verifice faptul. Oricum, atunci e deja prea târziu, deoarece populaţia a acceptat şi a validat deja informaţia ca fiind reală. Chiar şi după prezentarea faptelor autentice, cei ce au acceptat informaţia eronată îşi schimbă arareori părerea, în special dacă informaţiile false le justifică ideologia sau viziunea despre lume.

Dezinformarea este plantată intenţionat, asemenea unor seminţe din care vor răsări fapte acceptate. Propaganda, zvonul, bârfa, ştirile şi propagarea fricii sunt executate cu bună ştiinţă, de obicei cu scopul de a genera frică şi paranoia şi de a-i determina pe oameni să reacţioneze într-o manieră specifică. Într-o noapte apare ştirea că un ofiţer federal a fost împuşcat mortal de un imigrant ilegal. „Surse anonime" spun că a fost vorba de un musulman care a trecut graniţa zbierând jihad din toţi rărunchii. Ţara este cuprinsă instantaneu de un sentiment antimusulman ce se propagă prin viu grai, prin internet şi reţelele sociale. După trei zile, iese la iveală şi „adevărul": ofiţerul împuşcase mortal copilul unor imigranţi ilegali ce încercau să treacă graniţa în căutarea libertăţii.

Trebuie să ne întrebăm cum e posibil să existe concomitent informaţii atât de divergente. Dar asta se întâmplă zilnic. Uneori e posibil pentru că răspândim ştirile înainte de a fi ştiri, în stadiul de presupuneri. Alteori, se întâmplă deoarece „ei" produc un eveniment, o cauză ce va fi urmată de efectul dorit.

Uneori este greu să distingi între informarea eronată şi dezinformare, manipularea fiind adesea subtilă, la nivel subconştient, dificil de identificat şi respins. Lenon Honor, autorul cărţii *Media Mind Control: A Brief Introduction*, producătorul seriei video de 14 ore intitulată *How to Decode Media Manipulation*, declară pe pagina sa web că totul se rezumă la a alege şi la diferenţa dintre a alege personal şi a fi convins de altcineva că alegi personal: „Prins în vârtejul aparatului global de control al minţii prin mass-media, un individ nu-şi va da seama că este influenţat la nivel de subconştient, cum nu va fi conştient de metodele vizibile şi mai adesea invizibile ale manipulării

subconştiente folosite de aparatul global de control al minţii". Când suntem scufundaţi în acest aparat, în care ne aflăm cu toţii, indiferent de diferenţele culturale, politice, sociale și religioase, putem crede, cum spune Honor, că luăm decizii conştiente pentru direcţia viitorului nostru. În realitate, s-ar putea să facem alegeri bazate pe programarea subconştientă cu care am fost inundaţi fără măcar să ştim că suntem „sub influenţă".

Unul dintre motivele pentru care permitem lucru acesta este că ne lăsăm ușor păcăliți, susţine Honor, de ceea ce ne spune mass-media că ar trebui să ştim. Preferăm să ne petrecem timpul cu distracţiile oferite de mass-media, decât să ne confruntăm cu propriile adevăruri. Honor scrie că „acceptarea subconştientă absolvă individul de sarcina rectificării turbulenţelor psihologice personale, deoarece e mai simplu să te concentrezi pe distracţii exterioare ţie, decât să lucrezi la mentalitatea interioară".

Astfel se explică foarte simplu și puterea rețelelor sociale de a-și crea propria formă de control al minţii, pe măsură ce tot mai mulţi oameni petrec mai mult timp pe site-uri care oferă toate tipurile de distracţii.

Facebook și rețelele sociale

Toți suntem activi pe o formă sau alta de rețea socială (sau, în fine, aproape toți), rețelele fiind locul în care se poate cel mai lesne observa că informația virală este controlată, manipulată și răspândită global în doar câteva minute chiar și când e falsă. Presiunea socială și cea de grup sunt uriașe, oamenii postând în neștire, disperați să primească aprobarea tribului lor, transmițând știri șocante chiar fără să citească în întregime articolele la care fac trimitere. Pozele și imaginile sunt crema zilei și narcisismul este regula. Totuși, ce forum extraordinar sunt rețelele pentru publicitari și alte categorii interesate să afle la ce anume reacționează oamenii și ce îi face să-și cheltuie bani.

În 2012, megalitul cunoscut sub numele de Facebook le-a făcut ceva destul de neplăcut utilizatorilor săi: 700 000 de utilizatori au fost practic, fără să știe, șoareci de laborator într-un experiment social prin care Facebook a manipulat emoțiile și reacțiile emoționale, fără să spună cuiva că făcea asta. Oamenii de știință care lucrează la Facebook au vrut să afle dacă ar putea să influențeze starea emoțională a

utilizatorilor și să-i determine să posteze mai mult conținut pozitiv sau negativ. Folosind un algoritm de omitere automată a anumitor subiecte, pozitive sau negative, cercetătorii i-au manipulat pe utilizatori timp de o săptămână. Rezultatele cercetărilor au fost publicate în numărul din martie al revistei *Proceedings of the National Academy of Sciences*. După dezvăluirea secretului experimentului, oamenii au acuzat compania de violarea intimității și de manipulare, de strategii mincinoase, forțându-i chiar pe unii cercetători implicați să-și ceară scuze pentru metodologia lor cel puțin lipsită de etică. Mai mulți avocați și organizații independente au acuzat Facebook de violarea drepturilor utilizatorilor, care nu fuseseră informați despre cercetare.

Problema e că Facebook a făcut lucruri de genul acesta ani de zile, modificând funcțiile și aspectul site-ului pentru a-i sluji mai bine pe utilizatori, oferindu-le totodată mai mult acces la informațiile personale. Utilizatorii nu au avut habar că au fost manipulați până la publicarea acestui din urmă experiment. Forțele din spatele rețelei au înțeles cât era de simplu să se influențeze emoțiile utilizatorilor, chiar sub nasul lor. Oamenii au fost influențați la nivel de subconștient, chiar dacă nu au sesizat nimic diferit în săptămâna experimentului. Dacă ne gândim la Twitter, la Google și la restul site-urilor animate de componenta comercială, probabil că suntem subiecții multor manipulări. Totul de dragul vânzărilor.

Privind zilnic știrile de la televizor, nu putem să nu ne întrebăm dacă același nivel de manipulare nu se află cumva la baza poveștilor pe care le acceptăm ca „adevărate".

Programarea socială

Suntem „programați" așa cum se programează un recorder să înregistreze emisiunile favorite? Cunoscută și sub numele de „inginerie socială", această strategie folosită de politică, de religie și de consumerismul corporatist, ba chiar de educație și foruri academice, implică pur și simplu ingineria comportamentului, atitudinilor și dorințelor unui grup mare de oameni. Adevărata inginerie socială este executată cu metode științifice precise de analiză și de luare a deciziilor, adesea mai mult în scopuri academice. Însă programarea socială se desfășoară zilnic în moduri care nu au neapărat succes pentru o mai bună înțelegere a umanității.

Am vorbit despre arta programării sociale cu Ron Patton, director executiv al postului ParanoiaTV şi proprietar al Paranoia Store din San Diego.

Ce anume este programarea socială?

Ingineria socială, în contextul controlului minţii, este o metodă graduală şi subtilă de manipulare, constrângere şi influenţare a unui segment de populaţie. Este foarte eficientă în special la nivel subconştient. Poate fi considerată şi o formă de programare prin control al minţii în masă.

Care sunt entităţile ce stau în spatele ei şi cu ce scopuri?

Publicitarii, mass-media, politicienii, evangheliştii şi oamenii din vânzări sunt principalele entităţi din spatele metodologiilor şi tehnicilor ingineriei sociale. Scopul este obţinerea efectului dorit, adică alterarea abilităţilor de formare a opiniilor sau de luare a deciziilor, individual sau colectiv, în beneficiul manipulatorilor şi nu neapărat al celor supuşi manipulării psihologice şi sociologice.

Mass-media pare să joace un rol deosebit de important în influenţarea gândirii noastre, din moment ce televiziunea e o parte atât de semnificativă a societăţii. De obicei, îi privim pe cei ce ne furnizează ştirile ca profesionişti sau capabili să fie „furnizori de adevăr".

Ne poţi oferi câteva exemple de asemenea metode de programare pe care să le poată recunoaşte oricine?

Exemplul cel mai ilustrativ ar fi subliminalul cu care lucrează televiziunea. Orice proiecţie pe un ecran (film) sau pe monitorul computerului are acelaşi efect. Această formă de stimulare subtilă lucrează sub nivelul conştient (în subconştient). Şi pentru că toată societatea urmăreşte televizorul, acesta este mecanismul ideal prin care minţii îi poate fi indusă o stare hipnotică. Acelaşi răspuns emoţional se obţine şi când proiecţia se face pe un ecran mare, ca la film, sau pe monitorul computerului. În timp, se poate crea o realitate artificială cu un impact profund asupra capacităţii societăţii de a raţiona obiectiv.

Programarea neurolingvistică este un alt exemplu. Cunoscută şi ca NLP (*Neuro-linguistic Programming*), aceasta este un model neurologic bazat pe limbajul primar ori pe tipare lingvistice şi comportamentale.

Când e folosită de un practicant talentat de NLP pe un auditoriu neștiutor, receptorii stimulării multiple pot ajunge să gândească și să facă lucruri pe care în mod normal nu le-ar face în mod conștient.

Programarea socială poate fi un fenomen pozitiv?

Da, în special NLP, dacă e aplicată de așa manieră încât să poată fi integrată în viața noastră pentru a atinge scopuri pozitive și a depăși tiparele negative sau viciile. Intenția inițială era de a ajuta individul să fie mai autonom prin tehnicile variate de reprogramare a creierului.

Cum putem evita influența acestui tip de programare?

Dacă vom fi instruiți în privința ramificațiilor posibile ale ingineriei sociale, vom ști să discernem cum este folosită și să depășim eventualele efecte negative. Desigur, unii oameni sunt mai sensibili la acest tip de programare, motiv pentru care ar trebui să-și ia măsuri corespunzătoare de precauție. Trebuie să fim puternici, individual și colectiv; mental, prin dezvoltarea unui stil de viață sănătos și echilibrat, care să ne sporească gândirea critică și procesarea mentală.

De asemenea, dacă vom petrece mai puțin timp în fața televizorului sau a computerului, ne vom spori șansele de a rezista la influențele subliminale negative, intenționate sau nu.

* * *

Controlul maselor este cel mai de dorit tip de control, iar folosirea tehnicilor specifice de condiționare și remodelare a atitudinilor publice este deschisă tuturor celor care caută să-i înțeleagă metodele. Tocmai din cauza asta este ingineria comportamentală atât de importantă pentru guvernările autoritare și pentru corporațiile lacome să profite de buzunarul „celui mărunt". Un guvern totalitar poate să mestereasca sprijinul public, tot așa cum o societate democratică inițiază un popular „război împotriva drogurilor" sau un sprijin pentru un război adevărat cu care țara respectivă n-are nimic de-a face. Inchiziția și cruciadele ar putea fi numite campanii de programare socială de succes. Și abilitatea lui Hitler de a controla mulțimile și de a le face să accepte cele mai mârșave comportamente este tot programare puternică și eficientă.

Merge dacă o faci să meargă, ca să furăm un citat din arsenalul Alcoolicilor Anonimi.

Similară propagandei, programarea socială este un tip de serviciu de relații publice ce convinge grupuri mari de oameni să accepte, să refuze, să suporte, să reziste sau orice altceva. Unul dintre pionierii propagandei publice, cunoscut ca „tatăl relațiilor publice", a fost nepotul austriaco-american al lui Sigmund Freud, Edward Bernays. Deși licențiat în agricultură, Bernays era fascinat de propaganda în timp de război, întrebându-se dacă aceleași principii și metode ar putea fi aplicate și în timp de pace. A intrat în lumea psihologiei și a relațiilor publice, conectând cele două domenii pentru a sintetiza propriul concept de persuasiune publică și ceea ce numea *ingineria consimțământului*.

Bernays credea că persoana care înțelege mecanismele de funcționare ale „minții de grup" putea controla și manipula masele fără ca acestea să fie conștiente de asta. A folosit multe dintre celebrele teorii ale unchiului său în încercarea de a schimba percepția publică și de a promova comportamente specifice. Una dintre dorințele sale era de a ajuta marile afaceri abordând distribuția în masă a ideilor în același fel în care o companie aborda producția în masă a materialelor.

Unii l-au considerat pe Bernays geniu, în timp ce alții l-au văzut ca pe o adevărată amenințare pentru gândirea liberă, considerându-i metodele o formă de minciună acceptabilă, de propagandă cu scop și de manipulare a maselor în beneficiul celor puțini. Cartea pe care a scris-o în 1928, *Propaganda*, rămâne o analiză extrem de influentă a muncii sale și a muncii celor dinaintea lui, documentând relația dintre ceea ce numea „guvernul invizibil, adevărata forță care conduce țara" și publicul care era condus, relație pe care Bernays o considera necesară pentru menținerea ordinii în masele haotice.

Acest tip de control social vizează reglarea comportamentului individual și de grup pe care oamenii îl manifestă în societate, influența propagandei fiind unul din instrumentele de control. În acest sens, există deopotrivă metode informale și formale. Metodele informale pot include socializarea, normele culturale și promovarea deciziilor comportamentale acceptabile. Metodele formale merg un pas mai departe, folosindu-se de forțe externe, cum ar fi sancțiunile guvernamentale, pentru a menține ordinea și a regulariza, a regulariza, a regulariza. *In extremis*, metodele formale de control social pot include chiar și tortura ca mijloc de conformare și calmare a populației.

Metodele mass-mediei

Unele dintre metodele mass-mediei de controlare şi influenţare a populaţiei sunt evidente. Altele, nu. Însă toate sunt perfide şi motivate de dorinţa de a atinge şi, în anumite sensuri, de a controla un public cât mai numeros. Cei ce folosesc mass-media ca mijloc de constrângere ştiu că nu au cum să-i forţeze fizic pe oameni să facă ce vor, să cumpere ce vor, să gândească ce vor, aşa că folosesc alte tehnici.

Încadrarea este o metodă de a modifica percepţia publicului asupra unui subiect prin impunerea unui „cadru" sau a unei baze de informaţii în jurul subiectului respectiv. Cadrul nu prezintă obligatoriu informaţii false, ci mai degrabă accentuează aspectele pozitive sau negative ale imaginii încadrate. Gândiţi-vă că o operă de artă arată într-un fel fără ramă, alt fel cu o ramă barocă şi iarăşi în alt mod cu o ramă simplă, de plastic. Mass-media şi politica se folosesc de încadrare când vor să-i convingă pe oameni să accepte o anumită linie de gândire despre unele ştiri sau probleme.

Încadrarea unei idei nu înseamnă neapărat control al minţii, dar este o modalitate de influenţare a gândurilor şi comportamentului. Două grupuri complet diferite de oameni, reprezentând extremele, vor găsi o cale de a încadra o viziune astfel încât aceasta să-i atragă pe cei aflaţi la mijloc. Încadrarea poate transforma un subiect complet inacceptabil într-unul tolerabil şi viceversa, în funcţie de modul în care este folosită.

Similară încadrării este tehnica construcţiei paradigmei. Pardigmele sunt modele, tipare de gândire şi comportament, ba chiar tradiţii. Când o paradigmă nu mai serveşte un scop, încadrarea poate ajuta la redecuparea modelului astfel încât acesta să fie mai atractiv pentru mai mulţi oameni. Paradigma curentă s-ar putea să nu fie neapărat cea mai bună, însă istoria sociologiei ne-a demonstrat că numeroşi oameni o vor urma oricum până apare cineva, sau ceva, şi solicită crearea unei noi paradigme. Din nefericire, paradigmele sunt croite de aceleaşi elite, figuri puternice ce orchestrează încadrarea, în afară de situaţia unei revoluţii populare în stilul „Anonymous".

Limbajul este o altă metodă de modificare a gândirii şi percepţiei publice. Anumite cuvinte şi sintagme pot modifica la propriu direcţia politică şi religioasă a unei societăţi şi pot crea o mentalitate obedientă,

așa cum își doresc elitele care practică acel control. Priviți asaltul zilnic al mass-mediei în termeni de „noi *versus* ei" cu povești cu „oamenii ăia negri", „imigranți", „feministe", „săraci mizeri", „boschetari leneși" sau „teroriști musulmani", și veți înțelege cum pot țările să fie convinse să accepte violența, agresiunea, intoleranța, bigotismul, sexismul, ba chiar războiul. E ușor să scăpăm de propria responsabilitate și de propriile disfuncții dând vina pe „celălalt", transformându-l în amenințare, în dușman, în creatorul problemelor și temerilor noastre.

Cu cât limbajul este mai hipnotic și mai persuasiv, cu atât mai mulți oameni îi vor cădea pradă. „*Trebuie să luptăm cu acești teroriști afurisiți ce vor să ne fure libertatea!" „Libertatea nu este gratis!" „Închideți granițele!" „Nu-i lăsați să ne ia armele!" „Illuminati controlează lumea*". Și tot așa. Urmăriți știrile o singură zi și veți întâlni multe dintre propozițiile acestea în descrierile ultimei povești-momeală menite să ne uimească, să ne incite și să ne înspăimânte până la stare de șoc și consternare.

Falsa acreditare este o altă metodă de a convinge oamenii să adere la un subiect, să cumpere un produs ori să servească o cauză. Menționând „studii științifice" sau și mai vagul „10 doctori din 11", o agenție de publicitate sau de știri poate convinge suficient de mulți oameni să creadă că un nou produs merită banii ori că aia sau ailaltă nu cauzează de fapt cancer. Publicul crede în știință, chiar și în cea falsă, oamenii fiind prea ocupați sau distrași pentru a verifica afirmațiile.

A miza pe cartea „prostiei"

E ceea ce îi permite mass-mediei, indiferent că vorbim de știri ori de divertisment, să inducă publicului gânduri, imagini și percepții. E ceea ce convinge o națiune să accepte un război cu o țară care nu a avut nimic de-a face cu atacurile teroriste de care a fost acuzată în mod eronat, ori un grup mare de oameni să ia un medicament nou ce are mai mult efecte secundare decât beneficii, ori o populație să renunțe la drepturile sale pentru a alege un politician ale cărui idei sunt împotriva bunăstării ei.

Oamenii au fost prostiți până în punctul în care orice este prezentat drept fapt, știre sau știință este acceptat fără dubii. Este esențial să gândim de două ori, doar că asta se întâmplă destul de rar,

astfel încât de cele mai multe ori ne trezim mirându-ne că am fost din nou păcăliți.

În „Controlul minții în masă prin intermediul rețelei de televiziune", scriitorul și cercetătorul Alex Ansary analizează rolul mass-mediei în timpurile moderne în societățile libere și civilizate, subliniind importanța televiziunii în primul rând și apoi a radioului în manipularea populației. Ansary scrie:

„Nu vreau să afirm că tot ce vedem la televizor a fost creat cu scopul de a ne spăla creierul. Pentru că nu este așa. Dar cele mai multe programe TV sunt azi realizate și susținute de marile corporații ale mass-mediei, care au interese în contracte din domeniul apărării, cum ar fi Westinghouse (CBS) și General Electric (NBC). De asta știrile de azi sunt atât de părtinitoare și denaturate."

Conflictul de interese dintre proprietarii trusturilor de presă s-a extins astăzi și în politică, conservatorii și liberalii luptându-se pentru proprietatea stațiilor de cablu tv prin care își pot răspândi influența.

Ansary continuă și ne spune că și radioul contribuie la spălarea creierului. Doar ascultați o emisiune politică și veți înțelege că mintea vă e considerată un vas gol ce trebuie umplut de gazda emisiunii! Ansary arată că, în timp ce privim la televizor, în creier se produc schimbări fizice (creier de zombi?), care seamănă cu cele cauzate de opiacee, de aici și dependența de televizor. Tot el ilustrează metodele prin care suntem manipulați spre a accepta conștient propaganda și dezinformarea drept fapte. În realitate, spune el, „tehnicile sunt tot mai sofisticate pe măsură ce oamenii de știință care slujesc imperiul de presă continuă să descopere noi aspecte despre modul în care creierul funcționează, învață, reține informația și se comportă".

Așadar, cu cât învățăm mai multe despre creier, cu atât deschidem mai larg ușa manipulării și controlului efectuat de alții. După cum spune Ansary, „învățăm ce este lumea de pe un ecran, din cerneala unei bucăți de hârtie ori din undele radio". „Dar adevărul e chiar sub nasul nostru". Întrebarea este: suntem destul de inteligenți și de atenți încât să-l observăm?

Dacă nu-i poți învinge, distrage-le atenția

Atenția este totul și există numeroase căi de a distrage atenția unei persoane ori a unui grup de persoane. Printre metodele de

distragere a atenției folosite de corporații, publicitate, comercianți, politicieni și alții, se află cele prezentate mai jos.

— Promovarea naționalismului. Când se întâmplă ceva ce ne amenință națiunea, sărim imediat în tabăra patriotică, până în punctul în care ajungem să susținem războaie pe care nu ni le putem permite și organizații politice și religioase care promovează intoleranța.

— Distragerea atenției. Cum le distragi oamenilor atenția de la subiectele importante? Cu un subiect de mai mare acoperire în buletinele de știri, chiar dacă e trivial și senzaționalist. Un adulter? Un scandal politic? Un divorț în înalta societate? Distrage-le atenția cu rufe murdare!

— Țapul ispășitor. Caută cel mai slab adversar și concentrează-te asupra lui. De la veriga slabă se poate rupe lanțul. În plus, e o cale sigură de a distrage atenția publicului de la lanțul în sine.

— Informarea și direcționarea eronate. Dacă vrei să ascunzi adevărul, așază-l într-o ramă falsă, repetă acțiunea până merge singură, apoi relaxează-te în timp ce ea devine virală.

— Demonizarea celuilalt. Când vrem să îndepărtăm atenția publicului de la păcatele noastre, ce cale mai bună avem decât demonizarea celuilalt? Vă amintiți de mccarthism, epoca în care cei ce nu susțineau acțiunile guvernului erau etichetați „comuniști” și „cetățeni ce urăsc America”?

— Propagarea fricii. Acesta este asul din mânecă. Există vreo armă mai eficientă ca frica și mai ales ca frica isterică, împotriva simțului realității și a sănătății mentale? Am văzut-o recent la lucru în panica creată în jurul celor câteva cazuri de ebola descoperite în America, ce au aruncat țara într-o frenezie a terorii și anti-africană condusă de mass-media.

Există și alte metode de manipulare, mai evidente, însă cele mai invazive se desfășoară fără ca oamenii să-și dea seama de ele și să le controleze acceptarea sau absorbția.

Controlul minții prin mesaje subliminale și insesizabile

Utilizarea imagisticii și cuvintelor subliminale în publicitate este un fapt bine-cunoscut de-acum și de când cu apariția internetului, a rețelelor sociale și a photoshopului, oricine poate crea o memă sau un mesaj subliminal. Ba mai mult, astăzi avem holograme cu staruri rock decedate, schimbări de voce, înregistrări video false și tot soiul de alte manipulări care nu pot fi sesizate de rațiunea noastră. Azi nimic nu e ce pare a fi.

James Vicary, care se ocupa cu cercetările de piață, a avut în 1957 curiozitatea să afle ce s-ar întâmpla dacă s-ar insera într-un film cuvinte sau sintagme. A inserat expresii ca „mănâncă popcorn" și „bea Cola" într-un singur cadru scurt, sub pragul conștientizării; urmarea a fost o creștere a vânzărilor acestor produse. Rezultatele au fost declarate mai târziu false, dar conceptul a prins și astfel a luat naștere epoca subliminalului plină de tot felul de studii, printre care și unul derulat la Harvard în 1999, în care cercetătorii au verificat, cu rezultate uimitoare, impactul subconștient al expunerii rapide la unele cuvinte sau imagini. Poți oare să convingi pe cineva să cumpere un produs expunându-i un singur cadru cu o femeie dezbrăcată pe jumătate ținând într-o mână produsul, chiar dacă persoanei care îl cumpără nu-i *place* produsul respectiv și nu are *nevoie* de el? Se pot implanta atât de ușor idei și imagini direct în subconștientul maleabil și impresionabil?

Răspunsul a fost un da categoric, astfel încât subliminalul, deși controversat, a fost folosit în publicitate, în politică, ba chiar în filme și la televiziune. Televiziunile și companiile de film au afirmat adesea că acestea erau doar erori tehnice sau gafe, însă există dovezi că este o tehnică bine gândită, menită să manipuleze mintea maselor prin surse de presă.

Un caz interesant de imagistică subliminală apare în filmul *Exorcistul*, unde imaginea unui demon cu figura albă, pe nume Căpitanul Howdy, se ivește din loc în loc pentru o clipă pe ecran, în ciuda protestelor lui William Peter Blatty față de folosirea acestei imagini în film. Un alt caz apare în filmul de animație din 1943 *Wise Quacking Duck*, produs la Warner Bros., în care personajul Daffy Duck învârte la un moment dat un scut. Într-unul dintre cadre pe scut apar cuvintele „Cumpărați adezivi". Unul dintre cele mai evidente cazuri de reclamă corporatistă e de găsit într-un episod al serialului *Parks and*

Recreation intitulat „Comunitatea”, unde într-o scenă apar logoul Microsoft și abțibilduri cu compania. Microsoft sponsorizase anume acel episod pentru a promova noul motor de căutare Bing.

Astăzi, cei mai mulți oameni acceptă că în magazine s-ar putea să existe imagini cu fete „apetisante” ori că în filmele pe care le urmăresc s-ar putea strecura în câteva cadre îndemnuri la a cumpăra anumite băuturi și hot-dog, dar ideea că suntem infuzați cu idei de care nu suntem conștienți poate fi în continuare înfricoșătoare, în funcție de motivele din spatele acestor imagini și de oamenii care se folosesc de ele.

Există deja tehnologia necesară inserării acestor imagini nu doar în filme și ziare, ci direct în creierul nostru. Brevetul 6 506 148 din SUA, înscris în ianuarie 2003, intitulat „Manipularea sistemului nervos de câmpurile electromagnetice ale monitoarelor”, documentează detaliat tehnologia disponibilă prin care, conform rezumatului, „este posibilă manipularea sistemului nervos al unui subiect prin imagini ce pulsează pe un monitor de computer sau televizor din apropiere. În cazul televizorului, imaginea poate fi inerentă conținutului programului difuzat ori poate fi suprapusă prin modularea fluxului video, fie ca semnal RF, fie ca semnal video”.

Cu alte cuvinte, manipularea nu se mai realizează doar printr-o imagine ce apare din când în când, ci prin modularea efectivă a fluxului sau semnalului ce ne intră în case prin computer, telefon mobil, televizor, ba chiar și prin DVD player. Manipularea e reglabilă cu telecomanda. „În cazul televizorului, imaginea poate fi inerentă fluxului video din sursa video ori fluxul poate fi modulat astfel încât să se suprapună ritmului de apariție a imaginii. În primul caz, o transmisie live va fi aranjată astfel încât imaginea să fie inserată prin pulsarea ușoară a luminii din scena transmisă. Această metodă poate fi folosită, desigur, la realizarea filmelor sau înregistrarea casetelor video și a DVD-urilor.”

Mai sus se află descrierea unui singur brevet, dar tehnologia a avansat mult din 2003 până azi. Imaginați-vă acasă, urmărind știrile împreună cu familia, fără să bănuiți că sunteți manipulați cu o imagine pulsatilă controlată de la distanță, în scopul de a vă convinge să acceptați ceva, să credeți ceva, să vreți ceva, să aveți nevoie de ceva. Aceasta este minunata lume nouă a controlului minții, unde nu există

lanţuri şi camere de tortură, călăi sau agenţi sinistri ai guvernului, baze secrete sau beciuri ascunse. Totul se face la suprafaţă, cu ajutorul spectrului electromagnetic. Şi veţi şti ce vi se întâmplă doar când va fi prea târziu.

Desensibilizarea maselor

Poate scopul e tocmai desensibilizarea maselor faţă de violenţa, ura şi intoleranţa ce bântuie lumea. Poate e o cale de a amorţi populaţia pentru a nu înţelege că trăieşte lipsită de putere, de bogăţie şi că nu are niciun cuvânt de spus în privinţa mersului lumii. Folosind constant violenţa, la ştiri sau în emisiuni de divertisment, expunând unele subiecte ce dovedesc misoginism, rasism, subjugare, în cele din urmă publicul ajunge să le accepte pe toate ca normale. Desensibilizarea e o metodă puternică de a convinge pe cineva de ceva, chiar dacă acel ceva e propria moarte sau distrugere. Dezleagă inhibiţiile, expune creierul la aceleaşi imagini pe care în mod normal le-ar respinge, striveşte spiritul cu întuneric, moarte şi frică şi vei obţine consumatorul perfect, cetăţeanul perfect, străin de opţiuni sau răzvrătire.

În influenta sa lucrare *Mind Control in America*, Steven Jacobson a scris: „Tehnicile psihoterapiei, practicate la scară largă şi acceptate ca mijloace de tratare a tulburărilor psihice, sunt totodată metode de a controla oamenii. Ele pot fi folosite sistematic pentru a influenţa atitudinile şi comportamentul. Desensibilizarea sistematică este o metodă de disipare a anxietăţii astfel încât pacientul să nu mai fie tulburat de o anumită frică, cum ar fi frica de violenţă". Jacobson explică modul în care acest proces îi permite pacientului – sau, în cazul nostru, publicului –, prin expunere prelungită, să se adapteze la situaţii şi idei altădată terifiante.

Zbigniew Brzezinski, când era consilier pe probleme de securitate naţională, a scris în *Between Two Ages: America's Role in the Tehnotronic Era*: „În societatea tehnotronică, tendinţa ar fi spre agregarea sprijinului individual a milioane de cetăţeni necoordonaţi, uşor de atins de personalităţile atractive şi magnetice, ce vor exploata eficient cele mai noi tehnici de comunicare pentru a manipula emoţiile şi a controla raţiunea".

Cine sunt proprietarii voştri?

Aşadar, dacă mass-media este un gigantic instrument de control al minţii, cine controlează masele?

Deşi lucrurile se modifică anual pentru că apar şi dispar corporaţii, iată câteva care locuiesc efectiv în minţile voastre, indiferent că le daţi sau nu voie.

Primele şase corporaţii controlează aproximativ 90% din mass-media acestei ţări[5]. Vi le prezint împreună cu unele dintre canalele pe care le deţin.

NBC/Universal: NBC News/Sports, CNBC, MSNBC, Oxygen, SyFy Channel, Telemundo, USA Network, Weather Channel, Focus Features, Universal Pictures, Universal Parks and Resorts, Trio, Paxson, Bravo.

News Corp: Fox News, Dow Jones and Company, *The New York Post*, BeliefNet, Fox Business, Fox News, Speed Channel, FX, MySpace, Star World, Star TV India, Star TV Taiwan, DirectTV, 20th Century Fox Entertainment, ReganBooks, Star, Zondervan Publishing, HarperCollins Publishing, National Geographic Channel, News Outdood, Radio Veronica, *The Wall Street Journal*.

Time Warner: HBO, Time INC, TBS, Warner Bros. Entertainment, TMZ, New Line Cinema, America Online, Cinemax, Cartoon Network, TNT, *Fortune, Marie Claire, Sports Illustrated*, Castle Rock Films, Moviefone, Mapquest, *People* magazine, Time Warner Cable.

Walt Disney: ABC Television Network, ESPN, Disney Publishing, SoapNet, A & E, Lifetime, Buena Vista Home Entertainment, Buena Vista Records, Disney Records, Hollywood Records, Miramax, Touchstone Films, Hyperion Books, PIXAR.

Viacom: Paramount Pictures, BET, MTV Canada, Comedy Central, CMT, LOGO, Nick at Nite, *Nick* magazine, TV Land, VH1, Spike TV, Noggin.

CBS Corporation: CBS Network, CBS News, CBS Sports, Showtime, TV.com, CBS Radio, CBS Outdoor, CBS Consumer, CW Network, Infinity Broadcasting, Simon and Schuster, Westwood Oane Radio Network.

* * *

Astăzi există și alte entități puternice, cum ar fi iHeart Radio, Clear Channel, Google, Amazon.com, Facebook, Yahoo!, dar și Microsoft care concurează cu celelalte. Cele mai importante 10 companii, prin prisma publicității, ce alergau după banii voștri câștigați cu greu, erau în iulie 2013 (conform AdAge.com):

1. AT & T – 1,59 miliarde de dolari;
2. Verizon – 1,43 miliarde;
3. Chevrolet – 958 milioane;
4. McDonalds – 957 milioane;
5. Geico – 921 milioane;
6. Toyota – 879 milioane;
7. Ford – 857 milioane;
8. T-Mobile – 773 milioane;
9. Macy's – 762 milioane;
10. Walmart – 690 milioane.

Se simte vigoarea influențelor? Ați luat oare pastile în ultima vreme? S-ar putea să fi fost influențați de marile companii farmaceutice. Principalele cinci companii farmaceutice din punctul de vedere al publicității în anul 2013, conform FiercePharma.com, au fost:

1. Pfizer – 435 milioane (Celebrex, Viagra, Lyrica);
2. Eli Lilly – 239 milioane (Cymbalta, Cialis);
3. Abbvie – 180 milioane (Humira, Androgel);
4. Merck – 141 milioane (Nasonex, Gardasil);
5. Amgen – 128 milioane (Embrel, Prolia).

Sumele menționate nu reflectă miliardele de dolari din încasări pe care fiecare medicament le aduce companiilor.

Așadar, cu atât de mulți bani și atât de multă influență în mâinile câtorva oameni, e ușor de înțeles că nu avem nici pe departe atât de multe opțiuni pe câte credem că avem atunci când alegem ce vedem, ce ascultăm și la ce reacționăm cu portofelul. Puterea zeului dolar joacă cu siguranță un rol în fenomenul controlului minții prin mass-media, dar un rol la fel de important are și puterea concentrată în mâinile câtorva conglomerate ce efectiv dictează ce este și ce nu este știre și divertisment. Sigur, putem să schimbăm canalul, să căutăm știri și divertisment alternativ, să ieșim de pe rețelele sociale, să închidem

radioul și să refuzăm ca vocile, gândurile, ideile și imaginile altora să se impună în creierul nostru.

Așadar, cine e proprietarul vostru? În cele din urmă, putem să controlăm ce privim și ce ascultăm. Putem să găsim surse mai bune de informare și să ne folosim discernământul pentru a verifica materialele ce ne sunt prezentate. Minţile noastre pot să fie controlate doar în măsura în care suntem amorţiţi, inconștienți și distrați.

Odată treziți, putem să ne recuperăm telecomanda vieții și să începem programarea minții așa cum ne dorim, în conformitate cu etica, scopurile și valorile noastre. Apoi va fi cu mult mai complicat să fim încă o dată deturnați.

Capitolul 7

Forţa minţii, ACTIVATĂ!

Partea pozitivă a controlului minţii

Doar o minte educată se poate juca cu un gând fără să-l accepte.
Aristotel

Mintea este totul. Ce gândeşti, aceea devii.
Buddha

„Gândeşte pozitiv."
„Schimbă-ţi gândirea, schimbă-ţi viaţa."
„Fii cocreatorul realităţii tale prin puterea intenţiei."
„Devii ceea ce gândeşti de dimineaţă până seară."

Am auzit cu toţii aceste mesaje motivaţionale într-o formă sau alta, somându-ne să preluăm controlul minţii pentru a ne împlini visele, a ne atinge scopurile şi a ne realiza planurile. Controlul minţii nu trebuie să fie neapărat ceva negativ, ci un plus pentru toate aspectele vieţii noastre, căci, s-o spunem simplu, e păcat să-ţi iroseşti mintea. Să permiţi altor oameni, altor forţe ori circumstanţe să-ţi dicteze gândurile, comportamentul şi reacţiile este forma supremă de sclavie.

Preluarea controlului minţii este forma supremă de libertate.

Hipnoza şi starea alfa

E demonstrat că oamenii au reuşit să slăbească, să se lase de fumat, să-şi depăşească fobiile şi să se rupă de vechile obişnuinţe şi tipare comportamentale cu ajutorul hipnozei. Trecerea creierului într-o stare receptivă face minuni pentru introducerea de noi programe puternic pozitive cu scopul de a contracara programarea negativă subconştientă ce ne ţine blocaţi în vechile comportamente şi reacţii. Ba chiar şi autohipnoza a devenit un instrument acceptat de schimbare a vieţii.

Folosirea autohipnozei ca instrument de modificări pozitive este parte dintr-un program numit Metoda Silva, cunoscută înainte ca Metoda Silva de Control Mental, popularizată în intervalul 1960–1990 graţie reclamei pe care i-au făcut-o multe dintre marile nume ale

literaturii motivaţionale şi self-help. Metoda Silva a fost inventată de un electrician pe nume Jose Silva, care a început să-şi dezvolte ideile despre creier, folosirea hipnozei şi programare mentală în anii 1940. Silva era fascinat de teoria creierului divizat, infirmată ulterior de cercetări. Însă concepţia lui despre influenţarea activităţii creierului de diferite unde şi stări a fost corectă.

Silva a crezut că putea spori caracteristicile psihice ale unei persoane prin hipnoză, vizualizare şi tehnici şi exerciţii de antrenament mental, dar şi inteligenţa, memoria şi sănătatea cu ajutorul stărilor cerebrale generate de undele alfa (7,5–12,5 Hz), stări corespunzătoare meditaţiei şi visării cu ochii deschişi, un nivel al conştiinţei ce permite programările profunde. Silva a crezut că partea dreaptă a creierului era domeniul undelor alfa, prielnice intuiţiei sporite, percepţiei extrasenzoriale, inteligenţei superioare, orientării, dar şi foarte eficiente în influenţarea puternicului subconştient, unde se găseau vechile programări.

Deşi unele metode i-au adus critici, ba chiar duşmănii, cei care le-au urmat au afirmat că reuşiseră să slăbească, să se lase de fumat, să fie mai fericiţi, mai sănătoşi, mai creativi. Important e să reţinem că schimbările sunt provocate de instrumente, nu de etichete sau de numele metodei. Hipnoza, vizualizarea, afirmaţiile şi puterea gândirii pozitive sunt constante ale gândirii „New Age” care combină trupul şi mintea într-un întreg unificat. Viziunea holistică asupra experienţei umane se concentrează deopotrivă pe schimbările fizice şi mentale, ce acţionează împreună spre beneficiul întregului. Nu vom reinventa noi roata aici, s-au scris volume întregi despre gândirea pozitivă, afirmaţii şi meditaţie, tot atâtea metode de modificare a stării mentale şi psihice în scop benefic.

Hipnoterapia combină hipnoza cu psihoterapia, fiind o metodă de provocare a schimbărilor fizice şi mentale recunoscută, utilă în tratarea tulburărilor de somn, a depresiei, ba chiar şi a sindromului de stres posttraumatic. Există mai multe tipuri de hipnoterapie clinică, unele destinate managementului durerii, altele problemelor psihologice, adicţiilor, controlului obişnuinţelor, performanţei sportive, pregătirii pentru intervenţiile chirurgicale şi creşterii performanţei la teste. Dar, conform psihologului Deirdre Barrett, nu hipnoza este cheia. El a scris în articolul „Psihologia hipnozei”, apărut în publicaţia *Psychology Today*

din ianuarie 2001: „Transa hipnotică nu este terapeutică în sine, însă sugestiile și imaginile specifice cu care este alimentat clientul aflat în transă îi pot modifica profund comportamentul. Exersând noul tip de gândire și simțire, se pun bazele modificărilor din acțiunile lor viitoare”.

Deși probabil e mai indicat să fii hipnotizat de cineva pentru a ajunge la cel mai profund nivel de relaxare, există persoane care folosesc autohipnoza ca să-și îmbunătățească viața. Practic, autohipnoză înseamnă să te introduci singur într-o transă ușoară, prin muzică sau vizualizare, cu scopul de a obține undele cerebrale necesare lucrului cu sugestiile. Undele alfa îi permit creierului să se concentreze profund și să imagineze un scenariu, poate ajutat de o casetă de vizualizare, care face loc unor modificări noi în programarea subconștientă înscrisă adânc în abisurile minții. Maeștrii zen își cresc nivelul undelor alfa în timpul meditațiilor profunde. Undele alfa fac parte din biofeedback, tehnică de preluare a controlului asupra undelor cerebrale cu ajutorul electroencefalogramei (EEG). După generarea undelor alfa, antrenorul de biofeedback va încuraja persoana să rămână în starea respectivă cât timp îi sunt introduse în minte noile idei și gânduri, cum ar fi depășirea fricii de înălțime sau teama de a vorbi în public. (Ironia face ca Departamentul Apărării să exploreze posibilitățile biofeedbackului de a crea unde alfa la prizonieri, putând astfel păcăli detectoarele de minciuni ale inamicului.)

Captarea creierului

Prin captarea creierului se înțelege acțiunea de a sincroniza undele cerebrale cu un stimul extern. A devenit o metodă populară și puternică de a modifica tipare de gândire și comportament, ba chiar de a induce stări alterate de conștiință. Captarea solicită adesea o formă de ajutor audio, pentru a introduce efectiv creierul în transă și a obține undele alfa și undele mai profunde teta, de 4–7 Hz, asociate cu meditația profundă și cu domeniul intuiției și al memoriei. Unele persoane ajung cu succes la undele delta, zona somnului și a subconștientului, cuprinsă în intervalul 0–4 Hz. Delta este „zona” autenticelor reprogramări ale minții. Cunoscută și ca „sincronizare emisferică”, ideea e să folosești sunete specifice repetitive sau stimuli vizuali pentru a hipnotiza literalmente creierul, deschizându-l astfel pentru programare și sugestii (de preferat de natură pozitivă!).

Biții binaurali sunt foarte populari în captarea creierului. Survin în momentul în care două semnale sau tonuri audio apropiate ca frecvență produc un „bit” de frecvență ce este exact diferența dintre cele două frecvențe. Când folosim căști, creierul produce bitul sau pulsația combinând cele două frecvențe „purtătoare”, din care fiecare ureche aude doar tonul stabil. Senzația captează atenția creierului la frecvențele sincronizate și bitul acestora care este de natură subsonică. Există pe piață mai multe aparate destul de ieftine ce produc biți binaurali.

Biții monaurali sunt suma undelor a două tonuri de aceeași amplitudine ce se adaugă sau se extrag unul din celălalt, pulsația devenind mai puternică sau mai slabă. Bitul monaural se produce în afara urechii/creierului și ajunge în interior ca bit ce excită talamusul, captând atenția creierului. Biții binaurali combină tonurile în creier, iar cei monaurali îi combină înainte ca sunetul să atingă urechea. Tonurile izocronice sunt create manual, departajate egal în spațiu, oprite și pornite într-un ritm rapid. Tonurile monaurale și izocronice nu necesită căști, întrucât se produc în afara creierului.

Importante sunt frecvențele, amplitudinile, modulațiile care, atunci când sunt combinate la viteze corespunzătoare, creează efecte ritmice și hipnotice în creier. Acest lucru se poate realiza și pe cale vizuală, cu lumini intermitente și imagini, deși captarea cea mai profundă presupune și un efect aural. Gândiți-vă la petrecerile rave, unde luminile intermitente stroboscopice și muzica cu ritmuri înăbușite le induc oamenilor stări de transă (ultimele cercetări efectuate la Stonehenge arată că locul era folosit de strămoșii noștri drept centru de trăire a stărilor alterate de conștiință. Dar să nu divagăm…).

Așadar, dacă a controla undele cerebrale înseamnă a controla mintea, odată obținut acest control, ce facem cu el?

Puterea gândului

E posibil să ne schimbăm viața schimbându-ne mintea? Conform industriei de miliarde de dolari a motivaționalelor, da, sigur că e posibil! Se pretinde că vizualizările, meditațiile ghidate, afirmațiile și alte practici zilnice menite să adauge mai multe informații pozitive decât negative în computerul cerebral pot realmente înlătura influențele și

forţele negative la care este supusă mintea. Intră gunoi, iese gunoi, după cum se spune.

Indiferent că foloseşti aparate de captat creierul sau că îl frecventezi pe hipnotizatorul local preferat care ştie să-ţi stimuleze mintea, nimic nu contează în afară de cazul în care îţi alimentezi tărtăcuţa cu informaţii benefice care să te ajute pe drumul schimbării reale. Dacă suntem într-adevăr manipulaţi de guverne, politicieni, mass-media şi lideri religioşi, ca să nu mai vorbim de narcisiştii şi psihopaţii care ne ies în cale, este indicat să-i dăm minţii cât mai multă hrană neutralizantă.

Deşi nu s-au efectuat studii cu adevărat ştiinţifice care să demonstreze că această gândire pozitivă îţi schimbă viaţa, există tone de dovezi „circumstanţiale" sub formă de cărţi, filme, emisiuni de televiziune şi conferenţiari motivaţionali care atestă puterea gândirii pozitive. Când mintea e maleabilă şi receptivă, e de bun-simţ să afirmăm că avem mai mult de câştigat din implantarea seminţelor bune decât a celor rele, întrucât recolta care va rezulta va fi bună. Experienţa personală ne arată că acţionăm mai bine, atragem mai multe lucruri pozitive şi ne simţim pur şi simplu mai bine când avem o stare mentală pozitivă. Numai pentru asta şi ar trebui să fim în permanenţă atenţi la gândurile noastre şi la ce permitem să ne intre în minte, de la noi sau de la ceilalţi.

E ca mersul la sala de gimnastică. Dacă te duci, însă nu faci nimic, nu se va întâmpla nimic pozitiv. Dar dacă te duci şi-ţi lucrezi musculatura la aparate şi gantere, câştigi în sănătate şi forţă. Aceeaşi sală, rezultate diferite în funcţie de concentrarea şi intenţia persoanei. Remez Sasson scrie în „Puterea gândirii pozitive" despre beneficiile subtile, dar vizibile ale menţinerii unei minţi deschise şi vesele: „Atitudinea pozitivă ne permite să trăim plăcut şi fericiţi. Asta ne aduce lumină în ochi, mai multă energie şi fericire. Întreaga noastră fiinţă transmite stare de bine, fericire, succes. Ba chiar şi sănătatea are de câştigat. Păşim semeţi, vocea ne e puternică, iar limbajul trupului ne exprimă dispoziţia".

Ceilalţi oameni sunt afectaţi de energia şi atitudinea noastră. Lucrurile acestea se produc la nivelul subconştientului, acolo unde intuiţia decide că rezonăm cu cineva ori, dimpotrivă, vibraţiile intră în conflict. Ne transmitem atitudinile, aşadar e firesc să presupunem că şi

ceilalţi ni le transmit pe ale lor, succesul fiind dependent de alinierea cu persoane ce transmit aceleaşi frecvenţe pozitive.

Cheia e următoarea: mintea este deopotrivă receptacul şi transmiţător. Ea primeşte şi trimite. Controlând ce primeşte mintea şi ce transmite, reuşim să ţinem la distanţă multă informaţie şi influenţă pe care cei din jurul nostru, de la indivizi la entităţi cum ar fi guvernele şi corporaţiile, s-ar bucura să ni le bage în cap. Acest aspect e deosebit de important când e vorba de simboluri vizuale şi imagini pe care le reţinem. Subconştientul este domeniul simbolicului, locul în care simbolurile sunt înţelese într-o manieră care îi scapă minţii conştiente. Acele simboluri, dacă sunt negative, ne afectează dincolo de voinţa şi înţelegerea noastră, în afara cazului în care le conştientizăm pe deplin. Subconştientul nu poate fi controlat direct, dar avem la dispoziţie metodele captării despre care am vorbit, precum şi vizualizarea conştientă şi concentrarea asupra a ceea ce vrem şi a ceea ce nu vrem.

Fundamentul gândirii pozitive se reduce la introducerea de date mai bune în baza de date, la depozitarea energiei bune în banca de energie, la umplerea minţii cu gânduri superioare mai curând decât depresive, care creează anxietate, frică, îndoială ori ne diminuează forţa, atât pe cea fizică, cât şi pe cea emoţională. Afirmaţiile, declaraţii de intenţie scurte şi puternice formulate la timpul prezent, atunci când sunt repetate suficient de des, se imprimă în mintea conştientă şi, în cele din urmă, dacă sunt spuse des şi cu suficientă încărcătură emoţională, ajung în subconştient, unde devin noi programări ce înlocuiesc programările negative cu care am crescut şi la care am fost expuşi ani la rând, fără să ştim şi fără să vrem.

Ştiinţa poate oferi sprijin în câteva aspecte ale controlului pozitiv al minţii:

— repetiţia creează noi căi neuronale în creier;

— subconştientul nu ştie să facă diferenţa între real şi imaginar;

— gândurile susţinute de emoţii puternice creează trasee neuronale mai adânci;

— plasticitatea îi permite creierului să opereze modificări constante;

— o acţiune sau un gând repetat devine obişnuinţă pentru creier după 21 de zile;

— vizualizarea unui rezultat programează efectiv creierul să obțină respectivul rezultat (ceva ce poate fi confirmat de mulți sportivi!);

— gândirea pozitivă a vindecat oameni de boli aflate în stadiul terminal.

Deepak Chopra, renumit fizician indian, autor a numeroase cărți foarte populare despre fizica cuantică, vindecare, intenție și spiritualitate, scria în „Cinci pași pentru îmblânzirea puterii intenției”: „În textul vedic clasic cunoscut sub numele de Upanișade se spune: «Ești cea mai profundă dorință a ta. Cum îți este dorința, așa îți este și intenția. Cum îți este intenția, așa îți este voința. Cum îți este voința, așa îți este fapta. Cum îți este fapta, așa îți este destinul.»” Adevărul e că suntem ceea ce gândim întreaga viață, o acumulare de gânduri și intenții manifestate în acțiunile noastre. Asta înseamnă să fii om. Deci nu merită oare să veghem la gândurile și intențiile noastre și să ne asigurăm că sunt aliniate cu cine suntem și cine vrem să fim, și nu cu o persoană, un loc ori un lucru exterior nouă ce ne spune cum ar trebui să fim?

Chiar dacă singurul rezultat al gândirii pozitive și al intenției concentrate este că dormi mai bine și că ai un tonus mai bun, tot ar trebui să luăm în serios capacitatea de a ne controla aspectele psihologice ale vieții. Trebuie să ne controlăm propria minte, în afara cazului în care acceptăm influențe din exterior. Din păcate, suntem influențați încă din prima zi de viață, dar, odată deveniți adulți, avem capacitatea de a modifica și a înlocui influențele respective, precum și de a evita pătrunderea de noi influențe în spațiul nostru mental.

Se naște, firesc, o întrebare: dacă o persoană gândește pozitiv, ce s-ar întâmpla dacă un milion de oameni ar decide să facă la fel? Grație fizicii cuantice și conceptului de câmp potențial ce leagă și conectează totul, intenția colectivă nu mai este de acum doar o poveste a mișcării New Age. Noi am scris despre acest câmp în *The Grid: Exploring the Hidden Infrastructure of Reality*, lucrare în care l-am descris ca pe un nivel de existență ce leagă un număr potențial infinit de realități de viața noastră, fiind doar unul dintre nivelurile acestei rețele pe care îl putem simți. Alți autori numesc acest câmp colectiv, unificat, Akasha, Câmpul Zero, inconștientul colectiv, Împărăția Raiului, Sursa, Forța, Câmpul Universal. Însă numele chiar nu contează.

Important e că așa cum ne putem controla mintea și comportamentul individual, există o rețea de conexiuni ce ne permite să creăm „un control de masă”, care poate fi folosit spre bine sau spre rău, în funcţie de intenţiile indivizilor. Gândurile sincronizate ale unei mari mase de oameni pot duce la război sau la pace. Priviți numai știrile de seară și veți înțelege imediat care este intenţia generală cea mai puternică și influentă a colectivității.

Programarea neurolingvistică (NLP)

Neuro-Linguistic Programming (NLP) sau programarea neurolingvistică a fost asociată cu dimensiunea negativă a controlului minții și cu folosirea limbajului pentru manipularea reacţiilor și comportamentului, dar această tehnică are și o latură pozitivă, cel puțin conform celor mulți care susţin că i-a ajutat în reprogramarea obiceiurilor proaste și atingerea unor scopuri. Deși puternic discreditată de sceptici, care o numesc „pseudoștiință”, NLP are adepții săi. La fel ca hipnoza, NLP combină procesele neurologice cu lingvistica pentru a obține o dinamică capabilă să modifice tiparele comportamentale. A fost creată ca formă de psihoterapie și instrument de dezvoltare personală de către Richard Bandler și John Grinder la mijlocul anilor 1970. Bandler, student la matematică, și Grinder, lingvist, și-au dezvoltat programul după arta de modificare a programării cerebrale, cu model cibernetic, cu NLP ca manual pentru creier.

NLP se concentrează pe trei concepte:

1. studiul structurii experienței subiective;

2. conștiința formată dintr-o componentă conștientă și una inconștientă;

3. învățarea prin modelarea comportamentului și discursului celor ce au făcut performanță în domeniul dorit.

Deși NLP susține că poate vindeca boli, stopa obiceiuri proaste, elimina fobii și modifica unele comportamente, chiar cu ajutorul hipnozei, există atât de multă ceață în jurul conceptelor și fundamentelor sale, încât comunitatea științifică a expediat-o ca pe orice altă metodă self-help din curentul „New Age”.

Interesant e că în același timp în care tehnica NLP era dezvoltată în Santa Cruz, California, la Esalen Institute din Big Sur, California, lua

naștere o uriașă mișcare a potențialului uman, incluzând concepte din terapia Gestalt și ceva intitulat „EST" sau Erhard Seminars Training, invenția fondatorului Werner Erhard. Acesta și-a ținut seminariile cu câțiva ani înainte de apariția NLP, influența și intențiile fiind evidente în dezvoltarea celei din urmă. EST își propunea să-i ajute pe oameni să-și transforme conștiința și viața și să-și sporească câștigurile, utilizând un amestec de instrumente psihologice, filosofice, neurologice și comportamentale, în special dinamicile de grup pentru care EST a ajuns celebră (dobândind aproape un statut de cult).

O parte importantă a NLP se concentrează într-adevăr pe folosirea artei limbajului și a persuasiunii pentru atingerea scopurilor, precum și pe înțelegerea metabolismului comunicării, adică nimic nou sau revoluționar, exceptând noul format dinamic în care Bandler și Grinder și-au împachetat teoria. Există un accent și pe învățarea citirii celorlalți, în special a limbajului corporal, principiu al bunelor afaceri și unul dintre cele mai studiate tipuri de comunicare nonverbală, util în foarte multe arii antreprenoriale (vânzările sunt primul domeniu ce ne vine în minte).

În anii 1980, NLP a fost testată într-un număr de cercetări strict științifice care nu au identificat niciun beneficiu real al programului. Printre acestea s-a aflat și o cercetare a U.S. National Research Council, care a ajuns la concluzia că eficiența NLP ca instrument de influențare socială nu putea fi susținută de dovezi, deși comitetul de cercetători găsise destul de impresionantă tehnica învățării prin modelarea după exemplele oamenilor excepționali.

Există oameni în lume care vă vor spune că au beneficiat enorm de pe urma sesiunilor de NLP asistate de un practician antrenat, chiar dacă pretențiile NLP de acces direct la subconștient sau la mintea inconștientă sunt adevărate doar în cazul în care este utilizată hipnoza sau programarea prin sugestie. Există oameni care vă vor spune că e doar un rebut de teorie psihologică. Și asta se poate aplica la multe instrumente despre care oamenii spun că influențează și modifică mintea celorlalți.

Noi nu ne-am propus să scriem o carte motivațională sau să demonstrăm că, la nivel cuantic, suntem doar un conglomerat de particule în vibrație și de unde se așteaptă colapsul funcției de undă. Pentru asta avem alte cărți pe care le poți citi. Scopul nostru a fost să

arătăm că, deşi folosirea negativă şi sinistră a controlului minţii există de când lumea, forma ultimă de control al minţii este evidentă în felul în care ne trăim viaţa ca indivizi.

Ceva control tot avem. Poate nu deplin. Dar ceva avem. Totul depinde de persoanele cu care ne petrecem timpul şi la ce decidem să ne concentrăm. Pentru unii, deciziile duc la o viaţă fericită şi împlinită. Alţii însă ajung în locuri destul de întunecate.

Capitolul 8

Ieşi din mintea mea! V2K, hărţuirea electronică, armele energetice direcţionate şi indivizii-ţintă

Voce pe dispozitive atașate de țeastă. Arme nonletale care includ: (1) un dispozitiv neuro-magnetic ce folosește transmisie de sunete pe microunde în țeasta oamenilor sau a animalelor prin radiație de microunde modulate de pulsație; (2) un dispozitiv de sunet mut ce poate transmite sunet în țeasta oamenilor și animalelor. NOTĂ: modulația de sunet se poate face cu voce sau mesaje audio subliminale. Acronim: V2K.

Extras din „Military Thesaurus" al Armatei SUA

„Capul este lovit încet, așa cum lovești o unghie. Lovit și lovit, până cedezi. Creierul îți este distrus bucățică cu bucățică. Zgomotul din urechile tale pare să vină de la contactul cu microundele. Implanturi ce răspund la microunde. Structura ARN a creierului este modificată de microunde încet, dar sigur. Hipnotizatorul isteț te ține în mâinile sale ca pe o cârpă. Te va folosi până ce te va uza! BUN VENIT ÎN IAD."

„Am început să aud voci în cap, dar și afară, voci pe care nu le auzisem înainte de 1974, care îmi spuneau să fac lucruri rele, cum ar fi să ucid, să fur, să mint, să înșel, ba chiar să mă sinucid. Tot atunci a început și bâzâitul din urechile mele, suficient de puternic încât să ducă un om la nebunie. Eu NU sunt nebun, dar prietenii care nu văzuseră și nu auziseră niciodată ceva ca o duzină de voci atacându-i deodată ori care nu au avut dureri de cap luni de zile (nu există nicio tumoare în capul meu), ceață pe ochi, dificultăți de exprimare corectă (sunt o persoană cu darul vorbirii, un scriitor amator instruit preocupat de-o viață de studiul filosofiei religiei, istoriei civilizațiilor și societății etc.), ba chiar pierderea echilibrului până în punctul în care mergeam împleticit. Aceste atacuri cu

microunde s-au intensificat în viteză în ultimii cinci ani (acum am aproape 70 de ani)…"

„Am fost victima urmăririi organizate mai bine de 20 de ani și, asemenea celor mai multe victime, nu știu sigur de ce. Am doar bănuieli. Mi-am dat seama că «ei» îți dau de știre când intri în următoarea etapă a acestui program bolnav. La mine au început cu telefoane de hărțuire. Apoi «ei» mi-au dat de înțeles că eram urmărit. Tot pe atunci am început să experimentez «teatrul străzii». Apoi am observat că prietenii și familia erau tot mai reci cu mine. În familie a fost haos, deoarece am încercat să le spun ce mi se întâmpla și au crezut că eram paranoic (și asta făcea parte din program). La început, am fost foarte confuz și tulburat emoțional din pricina a ce mi se întâmpla. Apoi am citit pe internet despre Urmărirea Organizată, bucurându-mă să găsesc un nume pentru ce trăiam. Am început să cercetez. M-a ajutat să nu-mi pierd mințile. «Ei» știu că nu mă pot distruge psihologic. Cred că ăsta e unul dintre motivele pentru care au început să mă hărțuiască electronic. În 2001 am trăit prima transmisiune V2K, iar de-atunci am fost hărțuit cu tot soiul de tehnici «nonletale». Noi, indivizii-țintă, trebuie să vorbim astfel încât TOATĂ LUMEA să înțeleagă că aceste lucruri se întâmplă cu adevărat."

Acești oameni nu sunt singuri. Ei susțin că sunt sute, poate chiar mii – „indivizi-țintă" – care sunt hărțuiți electronic, loviți cu arme energetice directe cum ar fi rafale de microunde, urmăriți și supuși unei tehnologii denumite V2K (voce în țeastă) ce îi face să audă la propriu lucruri în capul lor. Înfricoșător e că pentru tot ce spun că li se întâmplă există un brevet tehnologic corespunzător.

Universul armelor nonletale a deschis calea unor tehnologii ce permit controlul minții, gândurilor, acțiunilor și comportamentelor de la distanță, prin sunet, căldură și lumină. Spectrul electromagnetic oferă posibilitatea folosirii rafalelor de microunde cu impuls de înaltă frecvență, a transmisiunilor electrice și a undelor sonore ce depășesc inhibitorii normali și ajung în corpul și creierul uman, direct sau indirect – și fără ca ținta să știe ceva până începe să suporte cumplitele consecințe.

Și asta se întâmplă de zeci de ani.

Voce în țeastă

În 1973, doctorul Joseph Sharp de la Walter Reed Army Institute of Research a demonstrat cu succes „transmisiunea vocii către țeastă” folosind microunde artificiale, printr-un transmițător radio controlat de computer ce trimitea un singur semnal sonor pe care subiectul îl auzea în cap ca pe un „clic”. Semnalele, deci clicurile, erau sincronizate cu ritmul vocii umane, ceea ce făcea subiectul să audă o voce și nu o serie de clicuri. Cercetarea sa genială, deși îngrijorătoare, a fost publicată în ediția din martie 1975 a publicației *American Psychologist*. Cercetarea microundelor și a modificării comportamentului a primit mai multă atenție în mediul academic în 1975, când dr. Don R. Justesen a publicat în ediția din martie a aceleiași reviste un articol intitulat „Microundele și comportamentul”, fundamentând mai bine folosirea radiației pulsatile de microunde ca metodă de control, în situații de război sau rebeliune. Justesen a scris că sunetele auzite „nu erau diferite de cele emise de o persoană care folosește o cutie de rezonanță a vocii (laringe electronic)”. A scris de asemenea că sunetele auzite erau cuvinte simple, nu complexe, întrucât cuvintele complexe ar fi avut nevoie de mai multă energie pentru transmitere și era posibil să fi atins sau chiar să fi depășit limita de siguranță. El a dezvoltat împreună cu colegii un receptor cu fir/fără fir cu sistem de transmitere a vocii pentru ARPA, Advanced Research Projects Agency.

Însă munca lor nu aducea ceva nou, întrucât ceea ce se numește „efectul auditiv al microundelor” a fost discutat și explorat în lumea neuroștiințelor încă din 1962, cercetătorul Allan H. Frey fiind primul care a publicat ceva pe acest subiect în 1962 în *The Journal of Applied Psychology* (volumul 17). De fapt, numele său s-a dat acestui fenomen, devenit „efectul Frey”. Începând din 1968, au fost întocmite dosare pentru brevetarea diferitelor metode de stimulare a undelor cerebrale și a sistemului nervos prin intermediul sunetului, microundelor și pulsațiilor de energie electromagnetică, inclusiv unul în iulie 1968 numit „Dispozitiv de excitare a sistemului nervos”. Evident, a fost doar o chestiune de timp până au apărut aplicații militare pentru această tehnologie, interesul pentru subiect ducând la o serie de experimente și proiecte clasificate derulate în următoarele decenii, experimente concentrate pe folosirea efectelor auditive ale microundelor ca instrument al războiului nonletal și al controlului maselor.

Armele nonletale

În decembrie 2006 a fost desecretizat un asemenea program ca răspuns la solicitările conforme cu Freedom of Information Act. „Bioefectele armelor nonletale selectate" a demonstrat că guvernul nostru și armata noastră au cunoscut potențialul efectelor aplicării sunetelor prin microunde ca metodă nonletală de schimbare a comportamentului fără ca victima să știe ce a lovit-o sau din ce direcție. Acest tip de armă era nemaipomenit de util pentru cei din prima linie a frontului sau din forțele de ordine. Scotea din joc adversarii fără a-i ucide. Documentele emise pe baza FOIA includeau și următoarea declarație: „Auzirea microundelor ar putea fi utilă în obținerea unei perturbări la persoanele ce nu cunosc această tehnologie. Nu doar în ce privește auzul, ci devastator din punct de vedere psihologic, deoarece subiectul aude brusc «voci în cap»."

Imaginați-vă că susțineți că auziți voci, clicuri și sunete despre care încercați să le povestiți altor persoane. Probabil vi se va spune că sunteți nebuni sau drogați. E metoda perfectă de a înnebuni încet pe cineva, de a-l scoate din joc psihic și fizic, fără ca individul respectiv să afle cine sau ce i-a făcut asta.

Ar putea fi, desigur, arma supremă pentru scopuri militare, fapt care a atras și mai multă cercetare privind sistemele de incapacitare, fie și temporară, de la distanță a persoanelor. În 2003, Forțele Navale ale SUA au organizat o cercetare cu un sistem numit MEDUSA – Mob Deterrent Using Silent Audio, concentrându-se încă o dată pe folosirea pulsiunii modificate a microundelor pentru generarea unui mare disconfort la persoanele dintr-un perimetru protejat.

Urmărit și hărțuit

Conform celor declarate de indivizii-țintă, manipularea de la distanță a corpului și minții prin diferite tehnici avansate, unele chiar arme, se întâmplă zilnic. Acești indivizi susțin că sunt victime ale folosirii hărțuirii electronice și a energiei direcționate și raportează o listă de simptome de care susțin că suferă:

— senzație de arsură la suprafața pielii sau în interior;

— senzația de înțepătură la suprafața pielii și la extremități;

— dureri extreme de cap;

— oboseală extremă bruscă;

— halucinații vizuale;

— probleme misterioase de piele;

— mișcări corporale incontrolabile, spasme;

— voci în minte (V2K sau voce în țeastă) când nu e nimeni prin preajmă; ar putea fi, de asemenea, sunete produse de animale;

— sunet de pași în interior, în exterior ori pe acoperișul casei, când nu e nimeni care să le producă;

— sunete neidentificabile și care lasă impresia de supranatural.

Un alt element comun în relatările indivizilor ce susțin că sunt hărțuiți este „urmărirea în grup" sau experiența „urmăririi organizate". Ideea este de a produce teamă, intimidare și confuzie. Metodele folosite includ:

— lumina – oamenii îndreaptă lumina farurilor în direcția în care te afli;

— urmărirea – ești urmărit de mașini și pietoni, uneori în mod evident; unii au vorbit chiar de avioane zburând la intervale regulate;

— găștile – ești înconjurat brusc de oameni, când mergi pe jos sau când ești în mașină;

— hărțuirea prin zgomot – vecinii devin foarte zgomotoși indiferent de oră;

— obiecte – oamenii îți lasă obiecte ciudate în curte, locul de muncă, automobilul, obiecte personale sunt distruse;

— intimitatea – „spargerea" computerelor și alte infracțiuni de invadare a intimității;

— discreditarea – oamenii pornesc brusc campanii de defăimare împotriva ta, prin calomnie și atacuri pe rețelele sociale, ajungând chiar să te acuze de molestare de copii, infracțiuni etc.

Printre semnele că ești urmărit în grup se numără:

— senzația de a fi supravegheat și urmărit;

— comportament mârșav al străinilor față de tine;

— auzirea de fragmente din conversațiile tale private spuse de străini;

— vandalism și semne repetate de spargere acasă sau la locul de muncă;

— relații tensionate din senin cu prietenii, cu cei dragi, cu colegii;

— accidente auto frecvente și reparații neobișnuite;

— schimbarea poziției obiectelor din jurul casei.

Aceste strategii au fost comparate adesea cu genul de război psihologic dus de naziști, de KGB și de secte pentru a le produce victimelor frică extremă, cu scopul de a le împiedica să mărturisească secrete ori informații dăunătoare despre făptași. Însă unii indivizi-țintă nu au nici cea mai vagă idee că ar fi ținte, ceea ce sugerează că ar putea fi doar nefericiții cobai ai unor experimente de control al minții și de modificare a comportamentului.

Forțele de ordine folosesc arme nonletale de ani de zile pentru a potoli mulțimile și a controla protestele, incluzând sistemul LRAD/Long Range Acoustic Device, ce folosește sunetul pentru a stopa un comportament violent prin dezorientarea temporară a victimei. Aceste dispozitive servesc scopuri ușor de identificat atât în cadrul armatei, cât și al forțelor de ordine, însă există și un uz mult mai viclean și mai puțin practic al acestui tip de tehnologie. Potrivit relatărilor indivizilor-țintă care-și fac cunoscută povestea pe forumuri și pagini web ori în cadrul organizațiilor pentru asistența victimelor controlului minții, în cărți și filme, oamenii sunt „pulsați" cu tehnologie V2K de cei pe care îi numesc făptași (cei ce „pulsează" indivizii-țintă), adesea fără a ști de ce.

În timp ce psihologii fac eforturi pentru a eticheta aceste victime ca bolnave mental sau fanteziste, victimele insistă în cealaltă direcție. Există un segment de populație care crede că V2K reprezintă un pericol real pentru sănătatea lor și își susțin teza cu înregistrări și documente medicale. Potrivit indivizilor care au trăit în special atacuri cu V2K, simptomele includ adesea:

— un sunet „ca în codul morse" și voci în cap;

— vibrații musculare și „zumzăit";

— țiuit și dopuri în urechi;

— probleme cu sinusurile și alergii, iritații ale gâtului, mâncărimi pe corp;

— iritații și „arsuri";

— amețeală, confuzie și vertij;

— senzația de părăsire a corpului ori senzația de a nu avea control asupra fizicului;

— mai multe boli autoimune și chiar cancer.

Deși prezența unora dintre aceste simptome ori chiar a tuturor nu înseamnă automat că persoana se află sub controlul minții sau atac cu

V2K, mulți indivizi-țintă vorbesc și de hărțuire telefonică, urmărire, „urmărire de grup” (despre care vom detalia imediat), urmărire cibernetică, probleme electrice și cu computerele în casă, interferențe pe liniile telefonice și în cele din urmă un puternic sentiment de paranoia și dezorientare. Unii pot identifica potențiale legături cu oameni pe care îi cunosc și care s-ar putea afla sub supraveghere, cum ar fi activiștii sau persoanele care au dezvăluit secrete guvernamentale sau corporatiste. Dar mulți indivizi-țintă nu găsesc nicio legătură între ei și orice tip de situație sau persoană ce ar putea explica hărțuirea pe care o trăiesc, astfel încât teoreticienii conspirației sugerează că oamenii ar putea fi ținte generice pentru a servi de „cobai” pentru testarea și dezvoltarea acestui tip de tehnologie.

Jocurile minții

Sună a scenariu bun pentru un film științifico-fantastic, dar s-ar putea să se întâmple deja în realitate. În ianuarie 2007, a apărut în ziarul *Washington Post* o poveste intitulată „Jocurile minții”, în care reporterul Sharon Weinberger îi lua interviu unui individ-țintă pe nume Harlan Girard, care, ajuns la 70 de ani, a mărturisit că fusese victima controlului minții și hărțuirilor guvernamentale probabil din cauză că deținea documente desecretizate din domeniul securității naționale ce demonstrau că guvernul dezvolta arme „ce trimit voci în capul oamenilor”. „E indubitabil că această tehnologie există”, i-a spus Girard ziaristei, „dar, dacă te duci la poliție și spui «eu aud voci», ești închis pentru evaluare psihiatrică”.

Girard a susținut că problemele lui începuseră în 1983, pe când era dezvoltator în domeniul imobliarelor în zona Los Angeles, mai întâi prin hărțuiri subtile și întâmplări stranii, inclusiv vecini care îl supravegheau. A avut de asemenea de-a face cu oameni care alergau noaptea sub geamurile lui și intrau în spațiile auxiliare ale casei. Apoi hărțuirile au încetat doar pentru a reîncepe un an mai târziu, de data asta și mai bizar. Atunci a început să audă voci și chiar să distingă câteva voci masculine. Conform articolului, „vocile erau vulgare, dar în același timp straniu de politicoase, adresându-mi-se cu «domnule Girard»”. Vocile l-au tachinat și i-au sugerat că-și pierdea mințile, astfel că Girard a întrebat-o pe iubita lui din acea vreme, psihologă, dacă acest lucru era posibil. Ea i-a spus că nu.

Dispozitiv acustic de mare distanţă folosit la bordul USS Blue Ridge în timpul unui exerciţiu de atac cu nave mici, 2006. Imagine de la Marina Americană.

Curând, vocile au devenit constante, provocând în creierul său un haos însoţit de dureri severe în tot corpul pe care Girard şi le explica prin folosirea armelor cu energie direcţionată ce utilizează fluxuri invizibile.

Deşi nu avea niciun document conform căruia să creadă că era individ-ţintă, Girard avea suficiente dovezi care să ateste că V2K şi controlul minţii îi preocupau şi îi preocupă pe militarii şi oficialii guvernamentali americani. Altfel, obligaţia de a dovedi cade pe umerii victimelor, dintre care multe sunt persoane foarte inteligente, oameni funcţionali cu locuri de muncă la nivel înalt şi reputaţii solide.

Doar că li se întâmplă să audă voci.

Adesea, bărbaţi şi femei asemenea lui Girard acuză atacuri electronice asupra organelor sexuale. „Testiculele mele deveniseră atât de dureroase, încât abia mai puteam să merg", povesteşte Girard despre una dintre experienţele timpurii de atac. Susan Sayler din San Diego a acuzat senzaţii provocate electronic asupra organelor sexuale, senzaţii

imposibil de asociat cu vreun tip de contact sexual cu sexul opus ori cu spasmele musculare.

Gloria Naylor, scriitoare celebră, care a semnat *The Women of Brewster Place*, și-a rostit adevărul în 2005, când a publicat o carte scrisă în 1996, o poveste semiautobiografică în care își prezenta experiența ca țintă. A scris despre conversațiile pe care le auzea limpede în cap în timp ce stătea în liniște în dormitorul ei elegant din Brooklyn și despre „teatrul stradal" la care fusese supusă – o formă de urmărire organizată. Era urmărită, observa mașini dubioase trecând pe lângă casa ei de vacanță izolată, ba chiar și strania experiență a unor oameni care îi imitau mișcările într-un avion. Naylor a căutat ajutor psihiatric și a primit medicație antipsihotică, dar vocile nu au dispărut. Interesant e că vocile și restul au început să dispară în momentul în care Naylor a descoperit forumurile despre control al minții de pe internet.

Ca să nu credeți că Naylor e singură în povestea ei, o altă romancieră celebră a secolului XX, Evelyn Waugh, a scris despre urmăririle în grup și teatrul de stradă în cartea sa *The Ordeal of Gilbert Pinfold*, elaborată la câțiva ani după ce a trăit propriul episod, atribuit unor halucinații induse de droguri.

Psihiatrii și alți terapeuți care au de-a face cu pacienți ce pretind că au fost ținte au adesea de luptat cu separarea acestor experiențe extreme de paranoia pură, halucinații, schizofrenie și alte probleme pur mentale, inclusiv nevoia de atenție. Dar mulți specialiști sunt înclinați să sugereze că unii dintre acești oameni au trăit experimente deprimante pe care ei nu le pot atribui cu temei unor cauze psihosomatice sau de origine fiziologică. Totuși, mulți, printre care și Scott Temple, profesor de psihiatrie la Penn State University, spun că persoanele care suferă de ceea ce numesc halucinații auditive sunt pur și simplu copleșite de ce li se întâmplă și, în combinație cu lipsa înțelegerii bolii de care suferă, creează interpretări ale evenimentelor rupte de realitate. O altă psiholog, Susan Clancy de la Harvard, a susținut că poveștile cu indivizi-țintă sunt adesea remarcabil de asemănătoare cu cele ale oamenilor ce susțin că au fost răpiți de extratereștri: dureri bizare, senzația că sunt urmăriți, hărțuiți și transformați în ținte, precum și credința că gândurile le sunt controlate prin implanturi.

Totuși, ideea implanturilor prin care poate fi controlată mintea nu ține doar de domeniul filmelor de spionaj sau științifico-fantastice.

În „Un joc al etichetelor", articol publicat în ediția din mai 2011 a publicației *Fortean Times*, reporterul David Hambling analizează chestiunea implanturilor și a hărțuirii electronice. El i-a luat un interviu unui bărbat pe nume James Walbert, care susținea că avea în umăr un dispozitiv ce îi monitoriza toate mișcările. Acesta îi provoca și spasme musculare severe. Walbert crede că dispozitivul a fost implantat pentru a-l controla de la distanță. Walbert, originar din Wichita, Kansas, neimplicat în niciun fel de organizație militară sau guvernamentală ori cartel de droguri, a mers atât de departe, încât i-a cerut unui medic din regiune să-l declare sănătos din punct de vedere psihic. I-a cerut, de asemenea, unui expert în tehnică de supraveghere, William J. Taylor, să-i scaneze corpul cu două aparate portative de detectare cu frecvență radio. Expertul a identificat într-adevăr un semnal slab în zona umărului drept, care s-a dovedit a fi de bandă joasă, în jur de 288MHz, adică banda VHF folosită de televiziunea comercială, de posturi de radio și de alte tipuri de transmisiune.

Este și banda rezervată armatei SUA.

O investigație tip RMN a identificat cu precizie sursa, rezultatele fiindu-i prezentate mai apoi dr. John Hall de la Spine and Joint Institute din Texas, care a declarat că ele demonstrau „clar existența unui corp străin de formă ovoidală în zona mușchiului trapez drept". Hall a mai declarat că întâlnise mulți pacienți care se credeau TI datorită acestui tip de hărțuire prin implanturi.

Urmărirea indivizilor-țintă

Alți indivizi-țintă susțin că sunt victimele unei forme și mai bizare de identificare și urmărire, cum ar fi Smartwater Index Spray System, tehnică patentată de compania de securitate Smartwater. Acest produs, conform paginii web, stropește o persoană cu o soluție pe bază de apă ce conține un „cod judiciar" unic. Cu toate că acest produs este folosit în mod normal pentru a face legătura dintre un infractor și scena infracțiunii, calitatea de a marca o persoană cu o soluție vizibilă la ultraviolete ar putea fi cu siguranță folosită pentru alte scopuri de orice agenție care dorește să supravegheze pe cineva.

Într-un sens, a urmări o persoană conştientă de urmărire e o formă de manipulare mentală menită să genereze frică, paranoia şi să vulnerabilizeze ţinta. Controlul mental nu face referire strict la spălarea creierului şi programare, ci şi la înspăimântarea până în punctul în care persoana îşi modifică de bunăvoie comportamentul pentru a evita sursa fricii sale. Sau pentru a o înnebuni.

Victimele V2K vor accepta adesea că vocile pe care le aud sunt propriile gânduri sau că sunt bolnave de schizofrenie. Unele îşi vor pune la îndoială într-adevăr sănătatea psihică. Însă cele ce sunt cu adevărat ţinte ştiu să facă diferenţa. Unii oameni susţin că au fost hipnotizaţi prin voci şi posibil prin comenzi subliminale „descărcate" în ţeasta lor. Acest tip de programare aminteşte de controlul minţii din timpul Războiului Rece şi de proiectele desecretizate de tip MKUltra, discutate anterior în această carte. V2K ar putea fi o tehnologie mai avansată, însă scopul e acelaşi dintotdeauna: reprogramarea minţii unei persoane, controlul minţii, al acţiunii, al gândurilor şi al comportamentelor.

O ţintă individuală pe nume Eleanor White descria această tehnică drept un „control al minţii psiho-electronic", ceva ascuns, o hărţuire neîntreruptă care include atacuri electronice împotriva minţii şi corpului, inclusiv cu V2K. *Psihotronică* este un alt termen folosit pentru a descrie genul de hărţuire electronică ce violează libertăţile civice ale victimelor, deopotrivă cu intimitatea şi controlul propriilor gânduri. Manipularea fiinţelor umane prin mijloace electronice menite să afecteze şi să influenţeze mintea, gândurile, psihicul şi comportamentul prin oricâte mijloace ar fi necesare, subliminale, vizuale, auditive ori prin energie direcţionată asupra creierului, poartă numele de psihotronică. Subiectul e de luat în serios, chiar dacă celor mai mulţi li se pare ridicol, întrucât există din ce în ce mai multe dovezi de cercetări reale, conduse în numele guvernului nostru, dar şi al altor guverne.

De pildă, experimentele guvernului URSS privind inducerea somnului prin unde radio, înregistrate de Comitetul Guvernamental pentru Invenţii şi Descoperiri sub numele de „Radioson" sau Radiosomn. Imaginaţi-vă că puteţi trimite pe cineva care nu bănuieşte nimic despre ce i se întâmplă şi de ce direct în lumea viselor printr-o undă radio sau un impuls de microunde. Există multe astfel de invenţii şi brevete şi sunt documentate într-o serie de pagini web dedicate

expunerii acestei zone întunecate a cercetării pe oameni și a manipulării mentale (de obicei astfel de studii sunt asociate cu activitatea organizațiilor militare sau polițienești), în numele guvernelor, organizațiilor armatei și chiar al corporațiilor private interesate să dobândească un avantaj în competiție.

Nu ne oprim la Rusia, deoarece SUA sunt la fel de active în dezvoltarea acestui tip de armament, dar în aprilie 2012 au apărut câteva povești noi, inițial percepute ca glume de Ziua Păcălelii, care arătau că Rusia lucra la „o armă cu radiații electromagnetice" ce țintea sistemul nervos central și transforma un om normal într-un zombi. Articolele, provenind din mai multe surse, printre care și *Herald Sun*, afirmau că armele foloseau radiații electromagnetice similare celor din cuptoarele cu microunde și că sunt dezvoltate pentru a fi folosite în viitor contra dușmanilor din exterior sau interior. Se spera ca aceste arme să fie disponibile și gata de folosire pe câmpul de luptă spre 2020.

N.I. Anisimov, scriitor și expert în controlul psihotronic mental din Rusia, a scris în lucrarea sa *Psychotronic Golgotha*:

„La începuturile progresului tehnico-științific, dictatorii și liderii guvernelor totalitariste visau la combinarea celor mai străvechi științe oculte și a potențialului ascuns al psihicului uman în scopul dezvoltării unor arme care să-i ajute să mențină populațiile în stare de obediență, turme care să urmeze orbește dorințele dictatorilor și ale acoliților.

Ei nutreau chiar și ideea monstruoasă, după crearea acestor armamente super, de a le folosi în vederea înrobirii altor guverne, astfel încât ei să conducă lumea. Prin realizarea acestui tip de armament forțele armate ar fi primit armamentul ideal pentru subjugarea maselor și pentru distrugere, iar serviciile secrete, un ideal agent zombi, capabil să obțină și să ascundă informații secrete fără arme sau stații de radio portative. Dacă la finalul secolului trecut – dată fiind starea prea puțin avansată a tehnologiei – aceste vise erau irealizabile, la începutul secolului XX, odată cu progresele științifice și tehnice, aceste vise încep să fie puse în practică."

Anisimov se referă la „armamentele umanitare" ca la plaga secolului XX, care vor rodi cu siguranță în contextul progresului tehnologic din secolul XXI. Anisimov scrie:

„Componentele lor invizibile sunt:

— uciderea de la distanţă, imitarea sau cauzarea unor boli cronice;

— transformarea unui individ în criminal sau iresponsabil;

— generarea de accidente aviatice, automobilistice sau feroviare în doar câteva secunde;

— distrugerea structurilor fundamentale;

— crearea sau provocarea de cataclisme climatice;

— controlul celor mai complexe instrumente sau mecanisme;

— controlul comportamentului oamenilor şi al oricărei fiinţe biologice;

— modificarea viziunii despre lume a populaţiei.

Înspăimântător este faptul că aceste tehnologii există şi pot manipula o persoană sau un număr de persoane de la distanţă, fără avertisment sau dezvăluire. Cu puţin control şi transparenţă, cine poate afirma că aceste invenţii şi dispozitive nu sunt folosite împotriva populaţiei civile dincolo de orice urgenţă de securitate sau necesitate de război? Guvernele nu sunt supravegheate de nimeni şi cel mai adesea aceste subiecte sunt măturate sub covorul „conspiraţiilor". Dar până la urmă ce este o conspiraţie, dacă nu încercarea de a conspira pentru a face ceva în secret?

Armamentul cu energie direcţionată

Un alt mod de a descrie acest tip de hărţuire craniană este *hărţuirea cu armament cu energie direcţionată.* Acestea pot include orice tip de energie direcţionată fie sub formă de lumină, sunet, căldură, electricitate, fie de energie cinetică, împotriva unei ţinte specifice sau unei persoane. Această gamă de sisteme nu este nouă. Aparatul rusesc LIDA, care foloseşte impulsuri electromagnetice pentru a epuiza sau a depriva de somn o ţintă, se pare că a fost dat în folosinţă înainte de anii 1980. CNN a făcut un reportaj special în 1985 despre munca unui medic, pe nume Ross Adey, care studiase aparatul LIDA şi a apărut cu un astfel de sistem. Acest aparat poate transmite nu doar sunet, ci şi lumină, ba chiar şi temperatură de radiaţie, dar numai la un pacient sau o persoană aflată în proximitate. Adey şi colegul său, dr. Eldon Byrd, au studiat posibilitatea transformării LIDA în armament! Multe TI insistă că acest tip de armament ar putea fi responsabil de unul dintre cele mai urâte simptome ale lor, oboseala incredibilă.

Unele dintre simptomele sau indicatorii atacului cu un armament cu energie direcţionată sunt:

— trezirea bruscă la exact aceeaşi oră din noapte, parcă mişcat de o forţă exterioară;

— senzaţii de înţepături sau de ace fierbinţi adânc în piele, în special când vor să adoarmă;

— vibraţii ale muşchilor şi ale părţilor corpului sau ale obiectelor imobile din imediata apropiere;

— ritm cardiac rapid şi intens şi ţiuit în urechi;

— temperatură corporală foarte ridicată în ciuda mediului rece şi a lipsei concrete de febră;

— oboseală bruscă şi extremă;

— semne ale intrării forţate la domiciliu şi la locul de muncă;

— posibile microfoane în telefon sau în casă;

— trafic sistematic pe stradă sau maşini parcate regulat pe strada unde locuiesc, dar care nu aparţin riveranilor.

Aşa cum, pentru cei ce nu au simţit asemenea simptome sau efecte, toate acestea sunt indicii de paranoia extremă, pentru cei ce încearcă să rezolve enigma este evident că sunt, dintr-un motiv sau altul, ţinte şi că sunt pedepsiţi prin hărţuire sistematică cu o varietate de metode perfide şi stresante. Una dintre declaraţiile-cheie făcute de TI este cea conform căreia casele le sunt sparte frecvent, deşi niciodată nu se fură nimic. Mulţi spun că găsesc deschise uşile pe care le încuiaseră sau garajul deschis însă nu lipseşte nimic şi nimic nu este distrus, de parcă cei ce pătrund în interior vor doar să sperie şi să tulbure proprietarii, nu să le facă rău.

Poc, clic, bâz, vorbeşte!

Brevetul 4877027 din SUA a fost înregistrat de Wayne B. Brunkan în iunie 1988 şi a primit aprobare în octombrie 1989.

Brevet pentru tehnologie de voce-la-ţeastă prin microunde – Rezumat.

Sunetul este indus în capul unei persoane prin radiaţie cu microunde cuprinse în spectrul 100–10 000 megaherţi ce sunt modulate într-o undă specifică. Undele sunt compuse din rafale modulate în frecvenţă. Fiecare rafală este alcătuită din 10 până la 20 de impulsuri uniform distribuite spaţial, grupate strâns. Banda de impulsuri variază

între 500 nanosecunde şi 100 microsecunde. Dimensiunea impulsului variază între 10 nanosecunde şi 1 microsecundă. Rafalele sunt modulate în frecvenţă prin input audio pentru a-i crea persoanei al cărei cap este iradiat senzaţia de sunet.

Acest brevet special, unul dintre multele implicând această tehnologie, conţine descrieri foarte detaliate ale modului de construire a dispozitivului, precum şi grafice şi desene. Practic, brevetul face posibil un semnal tip impuls cu o frecvenţă radio încărcată cu aproximativ 1 000 MHz pentru a crea eficient „semnale inteligente", după cum se exprimă inventatorul, „în capul unei persoane" în momentul în care este proiectată energia electromagnetică (EM) prin aer în direcţia aceea. Inventatorul continuă şi susţine că rafalele sau impulsul cauzează „acumulare ultrasonică în interiorul capului, pornind de la un nivel scăzut în primele rafale şi crescând până la niveluri superioare la ultimele din grup". Se crede că acumularea impulsurilor provoacă descărcarea aleatorie a unor neuroni în creier, aici perceperea unui sunet.

Cu toate că inventatorul nu a testat invenţia, lucrările dr. Allan Frey, dr. Joseph C. Sharp şi Mark Grove, care au reuşit primele experimente de succes cu V2K în 1974 la Walter Reed Army Institute, au arătat că impulsurile singulare de microunde pot fi auzite de oameni ca pocnete sau clicuri, în timp ce o serie de impulsuri uniforme este percepută ca un zumzet, în lipsa oricărui tip de aparat de recepţie. Acest fenomen poartă numele de auzite de microunde*. Odată cu descoperirea frecvenţelor de transfer corespunzătoare şi a caracteristicilor de impuls corespunzătoare, va exista posibilitatea generării de cuvinte şi discursuri inteligibile.*

Armamentul cu rază de energie foloseşte ca muniţie lumina sau undele radio. Armata SUA explorează de zeci de ani posibilităţile armamentului cu energie, conform unui articol din iulie 2005, „Dincolo de promisiuni, armamentul cu rază de energie încă nu e introdus în acţiune". Articolul afirmă că aceste impulsuri, ce se comportă aproape asemenea celor din *Star Trek*, pot furniza o formă de lovire precisă, instantanee şi inepuizabilă pe câmpul de luptă, dacă se realizează tehnologia logistică. James Jay Carafano, membru senior la Heritage Foundation, grup de gânditori conservatori, a declarat: „E o tehnologie grozavă, cu potenţial uriaş, dar cred că mediul nu e destul de puternic

pentru așa ceva”. Carafano dorea să spună că nu se investeau suficienți bani și timp pentru perfecționarea armamentului cu energie direcționată, sugerând că acest aspect ar trebui să fie prioritar. În primul rând, pentru că e o armă ce nu permite țintei, fie om, fie obiect, să evite impactul, întrucât mănunchiul de raze se deplasează cu viteza luminii. La anumite frecvențe, el poate penetra chiar și un perete. În termeni de putere de luptă și precizie, e un vis militar devenit realitate.

Astăzi există unele arme cu energie direcționată, ca să spunem așa, cum ar fi dispozitivele de mână cu laser ce pot fi folosite pentru a orbi temporar ținta, care au fost utilizate în războiul din Irak. Un astfel de sistem, Active Denial System, dezvoltat de Forțele Aeriene și construit de Compania Raytheon, poate să producă rafale de energie de câțiva milimetri, capabile să pătrundă 1/64 inci în pielea omului. Suficient să agite moleculele de apă din epidermă și să ridice temperatura creând o senzație suficient de puternică încât să oprească o persoană din orice ar fi făcut înainte de impact.

Povestea lui Jesus Mendoza Maldonado

Una dintre cele mai fascinante și înfricoșătoare povești despre o țintă individuală provine din Texas. Un bărbat pe nume Jesus Mendoza Maldonado a documentat hărțuirea electronică și cu microunde neîncetată, urmărirea în grup și alte forme de hărțuire și supraveghere, ca măsuri de pedepsire a lui pentru un denunț. Maldonado și-a spus povestea în câteva scrieri, în documente legale oficiale, dar și într-o serie de filme devenite publice pe YouTube, în timp ce sănătatea i se deteriora tot mai mult în urma anilor de bombardament cu microunde. A mers la cele mai înalte niveluri guvernamentale pentru a încerca să oprească hărțuirea, inclusiv la CIA, povestind ororile la care erau supuși el și familia sa. Cazul a ajuns și la Curtea Supremă, unde a fost respins.

În procesul intentat la o curte federală de Jesus Mendoza Maldonado, printre chestiunile din dosar se găseau cele transcrise în continuare:

23. În câteva rânduri relevante pentru acest caz, intensitatea radiațiilor a destabilizat starea de sănătate a reclamantului în timpul audierilor administrative în cursul cărora reclamantul apelase la serviciile de reabilitare.

24. În câteva rânduri relevante pentru acest caz, intensitatea agresiunii electronice sporise atunci când reclamantul le explicase celorlalţi motivele discriminatorii ale agresiunii electronice.

25. În câteva rânduri relevante pentru acest caz, fiul de trei ani și fiica de patru ani a reclamantului au suferit dureri însoţite de convulsii în timp ce măsurătorile indicau un nivel ridicat de radiaţii în casa reclamantului.

26. În câteva rânduri măsurarea nivelului de microunde a detectat joncţiunea câtorva mănunchiuri de raze la nivelul capului fiului de trei ani al reclamantului.

27. În câteva rânduri relevante pentru acest caz, fiul de trei ani al reclamantului s-a prăbușit plângând de durere când măsurătorile au indicat joncţiunea câtorva mănunchiuri de raze la nivelul capului său.

28. În câteva rânduri relevante pentru acest caz, reclamantul a înregistrat video agresiunea electronică.

29. În câteva rânduri relevante pentru acest caz, măsurătorile au identificat joncţiunea câtorva mănunchiuri de raze la patul reclamantului și la paturile copiilor săi.

30. În câteva rânduri relevante pentru acest caz, copiii reclamantului s-au plâns de dureri atunci când în casa reclamantului a fost identificat un nivel crescut de radiaţii.

31. În câteva rânduri relevante pentru acest caz, copiii reclamantului au suferit convulsii în somn.

*Documentele publicate de Maldonado pe blogul său (*http://jesusmendozza. blogspot.com*) demonstrează lupta pe care acesta a dus-o la tribunal pentru recunoașterea suferințelor provocate lui de acuzați, care au folosit urmărirea de grup și hărțuirea cu ajutorul microundelor îndreptate spre el și familie. Maldonado scrie: „Prima dată am fost expus cu intenție radiațiilor în 1997, ca pedeapsă pentru denunțarea unei scheme frauduloase de la Thomas M. Cooley Law School din Laising, Michigan, a doua cea mai importantă școală de drept din țară. La vremea respectivă eram student la drept în anul doi".*

Maldonado s-a trezit la camera de gardă cu inima mărită și probleme respiratorii la doar câteva zile după ce îi adusese decanului școlii dovezi că instituția era implicată în discriminare rasială, fraudă de fonduri federale și eliberare de diplome persoanelor afiliate agențiilor guvernamentale.

Maldonado susține că hărțuirea electronică și cu microunde la care fusese supus după ce intrase pe lista decanului l-a forțat să renunțe la școală înainte de terminarea ultimului semestru și să se întoarcă în Mission, Texas. A părăsit școala de drept cu rezultate morale și academice bune și a purces la căutarea unui ajutor din partea tribunalelor federale. Procesul i-a dat câștig de cauză, dar agresiunea electronică asupra lui și a familiei nu a încetat.

În 2003, Maldonado l-a dat în judecată pe John Ashcroft, la vremea respectivă procuror general al SUA, pentru a opri agresiunea electronică, despre care susținea că le afecta sănătatea copiilor. Dovezile sale arătau identificarea profesionistă a nivelului ridicat de radiații din casa lui din Mission, Texas. În februarie 2007, când copiii au început să fie tot mai bolnavi, manifestând semne de anomalii cardiace, dezorientare, tumefiere la nivelul feței, probleme de exprimare, ba chiar tumoare la nivelul piciorului în cazul unuia dintre copii, Maldonado a dat în judecată Curtea Supremă a SUA.

Nu i s-a făcut dreptate nici până în ziua de azi. Pe blog nu a mai scris nimic din 2008.

Deși multe ținte individuale caută ajutor la psihiatru sau psiholog doar pentru a-i spune că „aud lucruri", folosirea trecută și prezentă a brevetelor și aplicațiilor acestui tip de tehnologie în cadrul forțelor armate și de ordine face ceva mai credibilă, într-adevăr, varianta că acești oameni *chiar* aud voci – voci adevărate – în capul lor.

Protecție

Există vreo posibilitate de stopare a acestui tip de invazie perfidă a minții? Multe forumuri dedicate fenomenului TI sugerează câteva metode de evitare și de protecție în fața hărțuirii electronice, cu microunde sau de tip V2K.

Tehnicile de protecție includ:

— purtarea de haine din piele ajută în caz de atacuri cu microunde;

— purtarea de mănuși, încălțăminte, șepci și cizme de cauciuc anulează senzațiile electrice;

— repetarea unor „mantre" pozitive în timpul atacurilor pentru a anula paranoia și frica;

— evitarea psihiatrilor și a altor specialiști ce nu sunt deschiși față de fenomenul TI;

— întreținerea activității și a exercițiilor fizice pentru a conserva sănătatea și a anula efectele psihice ale atacurilor.

— muzică sau televizor dat la maximum ori ieșirea în spații gălăgioase în timpul atacurilor V2K pentru a anula vocile și impulsurile;

— folosirea de magneți terapeutici și de haine ce anulează energia electromagnetică;

— evitarea locurilor în care au avut loc urmăriri în grup și episoade de teatru stradal;

— folosirea de dopuri pentru urechi pentru a evita pătrunderea sunetelor proiectate din exterior.

Desigur, există multe companii gata să-ți vândă costume plumbuite sau folii de aluminiu de acoperit capul (da, pot fi foarte utile!) pentru suma potrivită, dar există o abundență de pagini web și de forumuri dedicate fenomenului TI, unde victimele își spun poveștile, își relatează experiența și oferă sprijin oricui susține că s-ar putea afla sub asaltul unor forțe sinistre și enigmatice.

Nu toți cei ce cred că sunt TI chiar sunt. Mulți își dau seama de ce ar fi victime. Unii au inventat ceva supărător pentru lumea corporațiilor sau pentru industria petrolieră; alții au denunțat; alții au legături cu indivizi din armată sau de la vârful guvernului. Însă unele TI sunt oameni obișnuiți ce nu prezintă niciun motiv pentru care cineva ar vrea să-i reducă la tăcere sau să-i controleze – ceea ce e cu atât mai înspăimântător. Dacă fie și un procent mic din aceste TI sunt cu adevărat ținte ale noilor tehnologii, înseamnă că oricine dintre noi ar putea să fie și că e suficient să trăiești ca să meriți un asemenea tratament.

Elana Freeland, autoarea lucrării *Chemtrails, HAARP and the Full Spectrum Dominance of Planet Earth*, scrie în „Această epocă electromagnetică ascunsă: armamentul cu energie direcționată folosit în scopul controlului politic" despre lunga istorie și provocările contemporane ale acestei tehnologii și despre modul în care este folosită pe noi în secret, în maniere ce nu au nimic de-a face cu lupta împotriva terorismului:

„Nu trebuie să fii doctor în inginerie spațială ca să vezi că monitorizarea cu ajutorul sateliților și tehnologiile dincolo-de-orizont

nu vizează doar «teroriștii». Torturarea de la distanță și interogarea, stimularea memoriei prin interogatoriu neurofonic, analizatorii de unde cerebrale care produc «conversații forțate» și programarea sunt menite să instaleze în casele și locurile noastre de muncă lagăre de concentrare electronice. Sunt instrumente ale violului mental și ale furtului intelectual din mințile noastre. Modalitățile silențioase, invizibile și imposibil de demonstrat în care pot fi folosite aceste arme sunt năucitoare."

Noi toți am putea să fim cobai.

„Un joc de șah, o vânătoare a echilibrului mental – un individ-țintă spunea că toată chestiunea hărțuirii/urmăririi este «un joc al minții». Cei care îl regizează vor să-ți fure echilibrul mental. Vor ca tu să știi că ei sunt acolo. Vor atenția ta întreagă și constantă. Pe scurt, vor să fii paranoic și delirant. Trebuie să înveți să-i blochezi la nivelul conștiinței. Nu le da satisfacție."

Extras din Ghidul de supraviețuire al „Indivizilor-țintă 101"

Capitolul 9

Cineva te urmărește.

Statele Unite ale Supravegherii

Ne îndreptăm cu repeziciune spre o lume în care mecanismul spionajului este conținut în fiecare obiect care ne iese în cale.

Howard Rheingold

Nu pot fi liniștit când știu că guvernul SUA, prin uriașa mașinărie de supraveghere pe care o construiește în secret, distruge intimitatea, internetul liber, precum și libertățile fundamentale ale oamenilor din întreaga lume.

Edward Snowden

Nu suntem singuri.

Nu, nu la extratereștri și la OZN-uri ne referim, ci la ochii și urechile ce ne însoțesc oriunde ne-am duce. Sunt ochi și urechi omenești care ne veghează acțiunile 24 de ore din 24 și șapte zile din șapte, într-un fel sau altul.

Intimitatea și anonimatul aparţin trecutului pe măsură ce intrăm tot mai mult în minunata lume nouă a tehnologiei, în care oricine are oportunitatea de a verifica ce facem, cu cine suntem și unde – și în majoritatea timpului nici nu știm că suntem urmăriți din umbră. Că ne urmăresc cu intenția de a ne împiedica să facem rău ori pentru a vedea ce cumpărăm ca să ne convingem să cumpărăm altceva, ori din pură curiozitate și voaiorism, oameni buni, noi nu mai suntem stăpânii spațiului privat. Spațiul privat este la dispoziția oricui deține tehnologia ce îi permite să-l invadeze.

Zilele microfoanelor puse în telefon sau într-un loc ascuns din casă pentru a spiona pe cineva sunt de acum apuse. Apuse sunt și zilele în care să urmărești pe cineva însemna să-i furi corespondența sau să aștepți cu binoclul la ochi într-o mașină parcată pe partea cealaltă a drumului. Apuse sunt zilele în care pentru a ști ce face cineva trebuia să folosești un telescop sau să urmărești fizic persoana pas cu pas.

Acum avem sateliți, drone, telefoane mobile și computere care fac munca murdară de urmărire, acasă sau în altă parte, la locul de muncă sau pe stradă.

Supravegherea electronică

Amendamentul IV

Dreptul cetățenilor de a se simți în siguranță în propria identitate, casă, documente și accesorii, dincolo de orice verificare sau sechestrare nerezonabile, nu poate fi violat, prin niciun mandat, excepție făcând cazurile de anchetă, exprimate prin jurământ sau declarație, iar acestea trebuie să descrie precis locul ce trebuie verificat și lucrurile sau persoanele care trebuie reținute.

Cel de-al Patrulea Amendament din Constituție reprezintă fundația intimității. Conform paginii web a Institutului de Informare Legală a Universității Cornell: „Cel de-al Patrulea Amendament și-a propus inițial să impună ideea conform căreia «casa fiecărui om este castelul său», la adăpost de percheziții nefondate și confiscări de proprietate din partea oficialităților. Amendamentul oferă protecție față de arestările arbitrare, fiind totodată baza legilor care reglementează mandatele de percheziție, stop-and-frisk, inspecțiile de siguranță, plasarea microfoanelor și restul formelor de supraveghere, fiind

esențială totodată pentru alte legi penale, precum și pentru legea intimității".

Dar dezvoltarea supravegherii electronice a pus dreptul la intimitate într-o poziție precară. Există două tipuri de supraveghere electronică la care trebuie să ne adaptăm și care ar trebui să ne îngrijoreze. Comunicațiile cu fir, care se referă pur și simplu la acele tipuri de comunicații ce implică transferul vocii umane prin telefon mobil, cablu ori vreun alt dispozitiv. Acest tip de comunicații poate fi accesat cu ușurință dintr-o sursă externă, fără să sesizeze cei doi oameni implicați în conversație. Comunicațiile electronice se referă la transferul de date, informații sau sunete dintr-un loc în altul prin intermediul unui dispozitiv proiectat pentru asta. Gândiți-vă la computer, e-mail, internet și rețelele sociale.

La fel ca supravegherea sau reținerea operate de forțele guvernamentale sau de forțele de ordine, supravegherea electronică are nevoie de un mandat care să specifice motivele pentru care este necesară invadarea intimității celor două părți. La modul ideal, motivul îngrijorării față de o conversație particulară purtată într-un moment anume de două persoane date trebuie să fie clar argumentat în mandat pentru ca invadarea intimității să fie „legală", astfel că autoritățile pot să asculte mult mai ușor conversațiile purtate în locuri publice decât pe cele purtate în casa sau la locul de muncă al cuiva, însă orice lege poate fi ocolită.

După atacurile teroriste de la 11 septembrie 2001 și cu legea administrației Bush numită Patriot Act, supravegherea a devenit norma perfect acceptabilă, chiar dacă monitorizată, tocmai datorită acestor fisuri în care mandatul nu este obligatoriu din punct de vedere legal. Conform Institutului de Informare Legală Cornell, aceste situații includ suspiciunea de amenințare teroristă, amenințarea unei persoane sau a unei instituții, suspiciunea de complot la crimă organizată sau suspiciunea de amenințare la adresa securității naționale. Patriot Act a modificat toate legile anterioare anului 2001 care făceau dificilă urmărirea persoanelor și în special a transmisiunilor din și către o țară străină. Tot atunci a fost eliminată și acea lege plictisitoare conform căreia numai președintele ar fi putut să conducă „o supraveghere fără mandat" a oricărui cetățean al SUA. Această lege extrem de largă permite chiar și „supravegherea aleatorie", prin care se poate obține

mandat de supraveghere fără a numi precis sursele comunicații. S-a considerat că era o măsură necesară pentru supravegherea teroriștilor, care nu stau prea mult într-un singur loc, fiind aplicabilă nu doar la telefoanele mobile, ci și la e-mail.

Acum, în timp ce vă relaxați spunându-vă că nu vă încadrați în fisurile descrise mai sus, deci nu veți fi niciodată monitorizați, vă invităm să vă gândiți mai bine. Specificațiile legii pot fi aplicate cu atâta larghețe, încât și în cazul în care urâți un anume politician și declarați că ați vrea să-l vedeți mort sau îi ziceți cuiva, în glumă, că v-ar plăcea să aruncați în aer sediul unei corporații, sunteți pasibili de a fi luați la ochi, ba chiar arestați cu telefoanele, computerele și restul accesoriilor confiscate ca „dovezi".

Snowden și NSA

Problematica supravegherii electronice a explodat în 2013, când ziarul *UK Guardian* a publicat documente secrete ce arătau că o agenție de spionaj americană, FISC (Foreign Intelligence Surveillance Court), îi ceruse unuia dintre cei mai mari furnizori de telefonie mobilă de pe planetă, Verizon, să-i pună la dispoziție lista apelurilor zilnice. Omul care predase documentele era Edward Snowden, care lucra în biroul NSA din Oahu. El începuse să observe că NSA îi spiona pe cetățenii americani prin intermediul telefonului mobil și al internetului, ca parte a unui program clandestin de supraveghere electronică în masă numit PRISM. Programul a fost demarat în anul 2007 de NSA, după ce președintele George W. Bush aprobase Protect America Act și a devenit cea mai importantă sursă de informații brute pentru analiștii guvernului SUA. Prin programul PRISM, supravegheat de FISC, pot fi analizate chiar și date securizate prin codificare.

Pe când lucra în Oahu la biroul NSA, Snowden a copiat documentele secrete ce i se păruseră a fi cele mai tulburătoare, în special cele referitoare la supravegherea domestică prin programul PRISM a milioane de americani obișnuiți. După aceea, Snowden a cerut concediu și a fugit în China, unde s-a aflat în timp ce *UK Guardian* a publicat documentele pe care fostul angajat NSA i le furnizase în iunie 2013. *Guardian*, ca și *Washington Times*, a nominalizat chiar PRISM și NSA în documentele ce conțineau mai multe informații incriminatorii. Snowden a dat interviuri din camera de hotel din China, însă în scurt

timp a intervenit guvernul prin procurorii federali care i-au adus o grămadă de acuzaţii, inclusiv două sub incidenţa legii spionajului.

Scandalul a continuat, Snowden fiind ascuns, cu poveşti conform cărora foarte multe ţări i-ar fi oferit azil. Deşi la vremea scrierii acestei cărţi se afla încă în exil, Snowden insistă că a predat toate documentele jurnaliştilor protejând identitatea surselor şi declarând că a făcut ce a făcut deoarece a considerat că drepturile americanilor din ţară şi peste hotare fuseseră violate.

Compania Verizon a intrat în vizorul publicului şi al presei, aşa cum au intrat şi AT & T şi alţi furnizori de servicii deoarece predaseră autorităţilor evidenţele apelurilor chiar dacă nu exista nicio dovadă de activitate teroristă. Companiile de telecomunicaţii din SUA sunt obligate de legea numită Communications Assistance for Law Enforcement Act (CALEA) să deturneze sau să intercepteze comunicaţiile, astfel încât firmele au susţinut că nu au acţionat în ilegalitate, chiar dacă comportamentul lor nu fusese etic. Snowden a declarat într-un interviu pentru CBS News că nu se considera erou, ci doar un om ce nu dorea să trăiască într-o lume în care nu mai exista intimitate. Preşedintele Obama a încercat să liniştească opinia publică în ianuarie 2014, când i-a cerut procurorului general să revizuiască programul de supraveghere al NSA, dar publicul nu l-a crezut. Încrederea fusese trădată şi conspiraţia „Big Brother", despre care mulţi susţineau că exista sau se aşteptau să existe, a ieşit la suprafaţă.

Telefoanele pot fi urmărite în două moduri, indiferent că e vorba de mobile ori de cele cu fir: supravegherea pasivă, ce implică monitorizarea rapoartelor de apeluri, şi supravegherea activă, care poate să disturbe sau să modifice traficul de apeluri. Agenţiile guvernamentale sau forţele de ordine pot avea acces fără mandat la informaţii despre apeluri, însă conţinutul apelurilor poate fi preluat de cei care dispun de mijloace şi de motive să le acceseze. Consumatorii nu înţeleg că o companie de telefonie deţine un departament de facturare ce înregistrează *toate* datele, cu scopul evident de a-i taxa corespunzător pe utilizatori, dar aceste informaţii sunt disponibile pentru cei care sunt îndreptăţiţi să le ceară.

Situaţia devine şi mai înfricoşătoare când adăugăm în discuţie înregistrările şi interceptările convorbirilor particulare. Una e să te asculte CIA sau NSA cum îi povesteşti mamei cât ai cheltuit pe noii

pantofi sport și alta e să afli că ești ascultat de partenerul de viață ori de vreun urmăritor, ei bine, asta te tulbură. Deja, terțe părți care dețin echipamentul necesar pot înregistra și monitoriza conversațiile telefonice. Amintește-ți, în anii 1980 și 1990, înainte de introducerea datelor criptate, se crease un adevărat hobby din ascultarea telefoanelor fără fir cu ajutorul unor receptoare de poliție modificate. Tehnologia de azi e mult mai sofisticată și adesea mai greu de detectat.

Când povestea NSA/Snowden a explodat, mulți americani au răspuns pe forumurile politice și pe rețelele sociale cu următorul sentiment: „Pot să mă spioneze cât vor, n-am nimic de-ascuns. Nu sunt terorist musulman". Ce par să nu știe oamenii aceștia este că FBI monitorizase tot felul de persoane și grupuri care nu aveau nicio legătură cu extremismul islamic sau atacuri de tipul celui de la 11 septembrie. ACLU a publicat în decembrie 2005 informații referitoare la unele ținte mai ciudate ale monitorizării FBI. În „Noi documente ce demonstrează că FBI etichetează grupurile de activiști pentru mediu și drepturile animalelor ca «terorism intern»", ACLU a arătat că FBI folosea măsurile de contraterorism nu doar pentru a supraveghea, ci și pentru a se infiltra în grupuri de activism pentru mediu și drepturile animalelor cum ar fi Greenpeace, PETA, ba chiar și un eveniment susținut de comunitatea vegetariană la universitatea din Indiana. Se pare că FBI consideră activiștii ce apără animalele teroriști sau, cum sunt numiți de oficialități, „ecoteroriști", o adevărată amenințare la adresa securității naționale.

Ann Beeson, director juridic asociat la ACLU, a declarat: „Etichetarea unor grupuri ce nu încalcă legea și a membrilor acestora drept «teroriști interni» nu este doar un simplu act iresponsabil, ci și o acțiune cu un efect înspăimântător asupra tradiției vii a părerilor politice diferite din această țară".

Beeson a pus punctul pe i. După 11 septembrie, *orice* opinie politică diferită a fost privită ca potențial act de terorism, chiar și protestele legale și nesupunerea civică nonviolentă. Brusc, oricine a contribuit în vreun fel la PETA sau a participat la protestele Greenpeace este o amenințare la adresa securității naționale. Nu putem să nu ne mirăm că FBI a decis să se ocupe de aceste grupuri, când în toată țara există numeroase grupuri de terorism intern ce produc violență rasială și chiar crime.

La naiba, chiar și Grupul Muncitorilor Catolici (CWG) a fost pus sub supraveghere pentru posibile „înclinații comuniste”. În realitate, CWG militează pentru pace și împărtășirea resurselor, lucruri pe care FBI le consideră „comuniste”. Ba chiar și grupurile de asistență a săracilor și sindicatele au intrat sub lupa FBI, provocând consternarea susținătorilor drepturilor civice în fața confuziei pe care administrația Bush a început s-o facă între activitatea teroristă și protestul legal, incluzând nesupunerea civică.

După 11 septembrie, americanii au început să solicite mai multă protecție față de „băieții răi”, ignorând faptul că într-o bună zi s-ar putea să ajungă chiar ei pe lista „băieților răi”.

Elana Freeland scrie în „Această eră electromagnetică ascunsă” că 11 septembrie a reprezentat într-adevăr un punct dramatic de cotitură în multe sensuri:

…Unul dintre acestea fiind folosirea mai frecventă a armamentului electromagnetic asupra populației, de la tehnicile de supraveghere electronică, cum ar fi iradierea dispozitivelor și receptorilor, dispozitive fără iradiere, dispozitive laser de ascultare atât la sol, cât și din satelit, telefoane „cu receptor fierbinte”, telefoane „inteligente”, softuri eXaudio pentru identificarea și decodificarea emoțiilor… Tehnologiile de supraveghere a informației *open-source* prin acționare de la distanță, cum ar fi computerele, recunoașterea tiparelor, activarea de voce și gând, incluzând monitorizarea activității cerebrale prin unde, toate sunt azi metode foarte uzuale (de aici și noțiunea de complex militar *industrial*). În această eră electromagnetică nevăzută, granița dintre militar și civil se estompează tot mai mult, pe măsură ce forțele armate redefinesc întreaga viață în termeni de „câmp de luptă”.

Cuvinte înfiorătoare – și ce ironie că, după cumplitele atacuri teroriste de la 11 septembrie, guvernul ne-a arestat libertățile civile. Când ai asemenea prieteni acasă, ce teroriști din exterior să-ți mai trebuiască?

Spionajul cibernetic

Mother Jones Magazine a publicat în ediția din august 2013 un articol intitulat „Cum să-ți protejezi computerul de NSA”. Scris de un colaborator al *Wired*, Clive Thompson, articolul prezenta în detaliu o metodă autentică prin care enervanții agenți ai FBI puteau fi ținuți

departe de spațiul cibernetic propriu utilizând „un internet privat, paralel”, diferit de cel pentru care trebuie să plătești un furnizor. Internetul privat se poate obține prin construcția unei rețele de antene wi-fi ce creează un ochi de rețea, numită în engleză „mesh”, prin care datele și semnalul circulă mult mai repede decât prin internetul obișnuit pentru care plătim. Conceptul este originar din Atena, Grecia, și s-a dovedit a fi foarte util în crearea unei rețele comunitare ferite de radarul curioșilor de la NSA și al prietenilor acestora. Ceva echipament și mai mult de 1 000 de atenieni au avut propria lor rețea, care poate fi construită oriunde în lume.

Thompson spune că acea rețea aduce cu o comunitate de agricultori, membrii reglându-și echipamentele astfel încât stațiile wi-fi să permită trecerea semnalului către orice destinație corect echipată din vecinătate. Stație cu stație. Rețeaua Guifi din Spania a ajuns cea mai mare din lume, cu peste 21 000 de utilizatori. Isaac Wilder, cofondator al Free Network Foundation, folosește modelul acesteia pentru a conecta la internet cartierele sărace, unde oamenii nu-și pot permite serviciile obișnuite. Sistemul a fost realizat în ideea obținerii unui beneficiu economic, dar prezintă și avantajul protejării activismului politic, al unor metode de comunicare mai sigure, independente de marii furnizori de IP și de supravegherea guvernului.

„Poate că ideea unui internet global cu adevărat independent este doar o licărire în ochii adepților acestui sistem, dar zelul lor vizionar este cu adevărat contagios”, scrie Thompson.

Poate că vinovatul pentru pierderea intimității este telefonul mobil, dar stați liniștiți, spionajul cibernetic e cel puțin la fel de eficient în acest domeniu. Ba poate chiar mai eficient. Supravegherea web înregistrează adresa IP a unui utilizator ce vizitează anumite pagini, permițându-i unui terț să monitorizeze toate vizitele în paginile respective. Din nou, grație Patriot Act, căutările și istoricul navigației pe web ar putea fi private, dar astea te protejează doar de cei ce vor să-ți intre în casă.

Nu te protejează însă de agenții federali preocupați de identificarea unor cuvinte în căutările tale pe Google care s-ar regăsi în „baza de date cu termeni teroriști”. Nu este exclus să fii acuzat de pornografie infantilă pentru că, în timpul siestei tale cibernetice, ai ajuns pe anumite pagini.

În ceea ce privește Google, să precizăm că NSA are propriul său motor de căutare în stilul Google, numit ICREACH, construit, potrivit documentelor furnizate de Snowden, să furnizeze peste 850 de miliarde de înregistrările de apeluri telefonice, e-mailuri, locuri de apeluri telefonice, faxuri, mesaje private și conversații, precum și postări de pe rețelele sociale. ICREACH este menit să identifice cu precizie informații cu privire la comunicațiile private ale străinilor, dar e imposibil să evite expunerea mesajelor private a milioane de americani care nu au nicio legătură cu potențiale activități teroriste. Se spune că ICREACH ar fi accesibil, conform textului „Motorul de supraveghere. Cum și-a construit NSA propriul Google secret", apărut în „The Intercept", pe site-ul FirstLook. org, pentru câteva mii de analiști din agenții guvernamentale de informații ce lucrează pentru DEA, FBI, CIA, DIA și altele. A fost gândit ca să fie cea mai mare bază de date interne cu înregistrările de supraveghere secretă din SUA, cu o capacitate de manevră zilnică de 5 miliarde de noi înregistrări.

Juriștii experți au fost șocați de dimensiunile atinse de ICREACH. Elizabeth Goitein, co-directoare a Liberty and National Security Program de la New York University School of Law, a declarat: „Pentru mine, chestiunea este extrem de problematică. Mitul că metadatele sunt doar o adunătură de numere ce nu spun nimic despre conținutul comunicării a fost demontat de mult – avem de-a face cu un tezaur de informații incredibil de precise".

Din păcate pentru cetățenii din Marea Britanie, Charles Farr, directorul general al Biroului pentru Securitate și Contraterorism, a declarat că supravegherea site-urilor populare precum Google, Twitter, YouTube și Facebook de agențiile guvernamentale este perfect legală atunci când e încadrată la „comunicări externe". Asta permite ca multe activități online, de la conversații la e-mailuri sau postări, să fie material de colectat și analizat în mod nediscriminativ.

Orice fel de supraveghere automată a internetului urmărește folosirea anumitor cuvinte-cheie sau sintagme în motoarele de căutare, care pot fi asociate cu orice tip de terorism intern sau extern, activitate infracțională, pornografie infantilă sau amenințare la adresa securității naționale. Simpla cantitate de date care trebuie verificate este năucitoare, activitate imposibil de realizat fără asistența computerelor care să caute cuvintele-cheie. Este vorba de e-mailuri (stocate într-o

masivă bază de date a NSA numită Pinwale), mesaje private, conversaţii şi activitatea de pe reţelele sociale. Orice s-a tastat într-un computer poate fi căutat. Ca să nu menţionăm că datele din computerele personale rămân stocate, accesibile oricând. FBI are chiar un soft propriu de contabilizare a cuvintelor şi termenilor-cheie, care poate fi instalat direct sau de la distanţă.

Informaţiile colectate din reţelele sociale constituie un teren nou pentru urmărirea eventualilor spioni, turnători, agitatori, cu hărţi ale analizelor de trafic create chiar din datele colectate. Datele pot oferi informaţii cu privire la eventuale asocieri cu teroriști cunoscuţi sau grupuri teroriste, la activitate violentă potențială, ba chiar la concepţii și ideologii considerate potrivnice intereselor Americii acasă sau peste hotare. Aveţi grijă ce postaţi, oameni buni!

Urmărirea și hărţuirea cibernetică demonstrează că este foarte ușor să afli unde se află o persoană și ce face, ba să și folosești informaţiile cu pricina împotriva persoanei respective – posibil până o aduci în pragul sinuciderii. Cu toate că supravegherea guvernamentală ar urmări mai mult identificarea răufăcătorilor într-o mare de date decât hărţuirea cetăţenilor, ea le deschide cu certitudine celor ce au acces la computerul tău personal posibilitatea de a acționa (ștergerea fișierelor, adăugarea unor căutări pe care de fapt nu le-ai executat niciodată) cu intenţia de a te incrimina în viitoare infracţiuni.

În „Vine Big Brother”, Catherine Crump și Matthew Hardwood, reporteri la Salon.com, sugerează că ar trebui să ne îngrijoreze faptul că, până în anul 2020, când vor fi conectate la internet mai mult de 30 de miliarde de dispozitive, vom ajunge să ne trăim toată viaţa online. Numit „Big Data”, acest „Big Brother” tehnologic ne va controla electronicele din casă, mașinile, ba chiar și luminile din garaj, printre altele. Tot ce vom face va fi via internet. „Un viitor internet al lucrurilor are potenţialul de a aduce beneficii reale”, declară cei doi, „însă există și o parte întunecată: companiile vor ști tot mai mult ce trebuie să știe despre tine”. Și continuă: „În viitorul nu foarte îndepărtat, spaţiul real va fi din ce în ce mai mult asemenea spaţiului cibernetic… odată cu dezvoltarea reţelei, activitatea oamenilor din casele lor, din mașini, din magazine și din comunităţi va fi monitorizată și analizată în maniere tot mai intruzive de corporaţii și, prin extensie, de guverne”.

Se construiesc case inteligente în care până și detectoarele de fum și alarmele de incendiu sunt conectate la internet, fiind dotate cu „inteligența” necesară diferențierii fumului unui foc adevărat de cel provenit din arderea unor felii de pâine. Televizoarele inteligente pornesc și ne caută serialul preferat înainte să ajungem acasă. Frigiderele inteligente pregătesc berea. Garajele inteligente își deschid ușile când ne apropiem de casă. Pentru restaurante există deja aplicații ca iBeacon și Turnstyle pe smartphone ce îți identifică locul, având opțiunea de a porni un microfon în telefonul tău ca să-ți asculte conversația. Compania Turnstyle Solutions a instalat sesizoare în jurul orașului Toronto din Canada, urmărind toate mișcările – cu atât mai bine dacă intri pe Facebook, deoarece rețeaua wi-fi pe care s-ar putea s-o folosești a fost instalată chiar de Turnstyle, care are acum acces la identitatea și conținutul conturilor tale de pe rețelele sociale.

Afară găsim lămpi inteligente ce funcționează cu leduri ce economisesc energie, așa cum putem vedea la Aeroportul Internațional Newark Liberty. Dar lămpile servesc și ca dispozitive de supraveghere cu sesizoare prin care autoritățile aeroportului pot monitoriza cozile lungi, pot identifica plăcuțele de înmatriculare ale mașinilor sau activitatea suspectă din jurul aeroportului. În ceea ce privește plăcuțele de înmatriculare, să amintim că există deja o infrastructură de camere ce fotografiază mașinile în trafic pentru ca forțele de ordine să-i poată identifica mai ușor pe șoferi. Nu e exclus ca mașina ta să fie deja în albumul foto al poliției!

Tehnologia inteligentă poate să facă toate acestea, dar suntem oare tâmpiți când cedăm controlul vieții noastre internetului și ochilor vigilenți din spatele lui?

Supravegherea comercială în masă

Supravegherea comercială în masă profită de datele stocate în telefoanele mobile și computere pentru a colecta informații despre lucrurile pe care oamenii cheltuie bani, despre cum se distrează, unde le place să-și facă cumpărăturile sau concediile și altele, ce pot contribui la creșterea profiturilor corporațiilor implicate în jocul spionajului. O cale mai puțin sinistră prin care suntem supravegheați comercial sunt „cardurile de cumpărături” sau cardurile de reduceri oferite de magazinele alimentare sau de malluri, care îi permit unei persoane să

se conecteze prin internet sau folosind o aplicație de telefon și – minune! – preferințele comerciale ale persoanei sunt stocate pentru a fi folosite de analiștii corporației respective. Consumatorul beneficiază de prețuri mai bune și de oferte speciale, însă cu pierderea adesea chiar mai mare a ceea ce i-a mai rămas din prețioasa intimitate.

La fel ca Google AdSense, OpenSocial sau Facebook Ads, internetul folosește acest soi comercial de programare socială, vânând informații utile în postările și profilurile clienților, încercând să identifice curente de piață și schimbări de pe urma cărora se poate profita. Serviciile de localizare și cele mobile ce „geolocalizează" utilizatorii adaugă și mai multe date ce pot fi folosite pentru a identifica preferințele de cumpărături, restaurante și distracții, chiar dacă cu prețul intimității clienților. Dacă utilizatorul folosește un dispozitiv mobil de geolocalizare sau vreun tip de serviciu de publicitate bazat pe poziție, inclusiv cele prin care poți căuta restaurante și cluburi în apropiere, devine o țintă pentru localizarea fizică, întrucât de fiecare dată când verifică disponibilitatea localurilor o dezvăluie pe cea proprie.

Practic, în goana noastră după mai repede, mai mult, mai bine, cel puțin când vorbim de tehnologie, am renunțat la dreptul la intimitate în multe moduri, cedându-l spionilor, însă foarte puțini dintre noi renunță la telefoane mobile și computere. Așadar, pericolul unui stat polițienesc sau al supravegherii, în care masele sunt controlate de autoritățile guvernamentale, militare și chiar de marile afaceri, pare a fi o amenințare mai acceptabilă decât oribilul gând că ar trebui să renunțăm la jucăriile noastre.

Ochii din cer

Ridicați privirea pe orice stradă dintr-un oraș și veți vedea probabil un ochi electronic suspendat pe un stâlp uitându-se la voi. În magazine, clădiri de birouri, aeroporturi, săli de conferințe, restaurante și depozite, camerele de supraveghere vă urmăresc toate mișcările, căutând comportamente și acțiuni suspecte. Introduse în joc de forțele de ordine cu scopul de a reduce infracționalitatea, camerele sunt astăzi parte din munca agenților de securitate de a identifica eventuali infractori sau teroriști printr-o rețea de camere ce trimit datele către un sistem central de monitorizare administrat sau nu de ființe umane. Supravegherea a devenit, la fel ca orice altceva, digitală, informațiile

fiind colectate astăzi în baze de date de mari dimensiuni în care softuri specializate caută parametri specifici, în funcţie de agenţia din spatele lor şi de locul înregistrărilor.

Indiferent că sunt instalate pe stradă pentru a monitoriza traficul pietonal, în intersecţii pentru a supraveghea incidentele din traficul auto ori la marile evenimente sportive pentru a identifica potenţialele lupte sau revolte, camerele sunt peste tot, adesea chiar sub nasul nostru sau deasupra capetelor noastre şi numai rareori ne obosim să le observăm. Cei mai mulţi dintre noi se aşteaptă să fie monitorizaţi de camere de supraveghere când intră în sediul poliţiei rutiere sau într-o clădire guvernamentală, pe holurile unei academii, în sediul elegant al unei corporaţii, însă proliferarea dispozitivelor de spionaj care ne urmăresc orice mişcare este pur şi simplu năucitoare şi nu e departe ziua în care orice colţ de stradă din orice oraş din ţară va avea un ochi. De ce? Putem acuza Patriot Act şi creşterea nivelului de paranoia. Am vrut mai multă securitate, acum o avem. Homeland Security a făcut presiuni pentru mai multă supraveghere, datele ajungând la centrul ei de monitorizare, unde angajaţii se pot holba la imaginile din bazele de date dotate cu capacităţi de recunoaştere a chipurilor, care determină dacă există potenţiale ameninţări.

La jumătatea primului deceniu al anilor 2000, după paranoia şi frica produsă în oraşe de atacurile de la 11 septembrie, primarul Richard Daley a ordonat derularea programului numit Operation Virtual Shield (OVS) în oraşul Chicago. OVS însemna mii de camere de supraveghere conectate la un sistem central de monitorizare ce aduna imagini brute în timp real. Implementarea programului a costat peste 200 de milioane, bani plătiţi de Departamentul Securităţii Naţionale, permiţându-le oficialilor şi forţelor de ordine să extindă folosirea camerelor, precum şi a sesizoarelor biologice, chimice şi radiologice conectate la Centrul Operaţional al oraşului, unde oficialii, inclusiv membri ai Biroului Servicii de Urgenţă, căutau semne de potenţiale infracţiuni, terorism şi chiar de reacţii la dezastre.

În 2014, ACLU a făcut un pas în faţă pentru a lua atitudine faţă de folosirea camerelor de supraveghere în St. Louis, Missouri, invocând lipsa reperelor la nivel central şi raportarea datelor din reţeaua de supraveghere, pe lângă lipsa transparenţei publice a programului. În ultimii doi ani, oraşul St. Louis şi-a extins capacitatea de supraveghere

cu mai multe camere și patru rețele de supraveghere ce alimentează un centru de monitorizare situat la Soldiers Memorial. Dar ACLU, prin directorul său executiv, Jeffrey Mittman, a avertizat asupra pericolelor transformării societății în una a supravegherii, chiar în timp ce primăria lăuda noul sistem menit să aducă mai multă siguranță populației.

La scară mult mai mare, DARPA a dezvoltat programul Combat Eyes That See sau CTS, în colaborare cu Pentagonul, sistemul de supraveghere cel mai invaziv și cu cea mai mare acoperire din SUA. CTS, dezvoltat de câteva corporații majore și universități, a fost proiectat pentru a fi folosit și peste granițe pentru a proteja trupele în zonele de luptă, ceea ce a părut o idee bună, până ce a devenit evident că va putea fi utilizat și pe pământ american pentru monitorizarea orașelor și a cetățenilor cu ajutorul programelor de recunoaștere facială și de identificare a plăcuțelor de înmatriculare. În „Big Brother primește un creier", articol publicat la 8 iulie 2003 în *Village Voice*, reporterul Noah Shachtman a scris: „CTS va raporta autorităților orice mișcare i se va părea suspectă".

Inițiat ca un program militar de prevenire a acțiunilor teroriste, CTS este considerat viitorul Big Brother care ne va supraveghea pe toți cu un ochi central imens, partea înfricoșătoare fiind că acțiunile noastre normale vor putea fi interpretate ca activitate suspectă.

Compania Persistent Surveillance Systems (PSS) din Ohio speră că într-o zi toate orașele țării vor folosi camerele sale ultra-performante pentru reducerea infracționalității. PSS utlizează în unele dintre misiunile sale camere montate pe avioane Cessna, numite Hawk Eye II, iar președintele Ross McNutt susține că acestea pot identifica până la 50 de infracțiuni într-un zbor de șase ore, conform declarațiilor făcute într-un interviu cu Ty Wright pentru ediția de business și tehnologie a ziarului *Washington Post* din februarie 2014. McNutt vede în PSS nu doar un instrument de reducere a infracționalității, ci și o modalitate de acumulare de „efecte secundare substanțiale, inclusiv creșterea valorilor proprietăților, școli mai bune, dezvoltare accelerată și, eventual, rate mai scăzute de încarcerare, întrucât realitatea supravegherii pe termen lung îi va descuraja pe infractori".

Iată un exemplu perfect de interes corporatist aliniat cu interesul forțelor de ordine, întrucât susținerea și acceptul multor agenții de poliție îi vor aduce profituri considerabile companiei PSS. Dincolo de

asta, nu există nicio garanție că PSS nu va supraveghea persoane ce *nu* sunt pe cale să comită o infracţiune, intenţionat sau accidental, ca parte din misiunea sa de a crea un sistem de spionaj capabil să transmită continuu imagini dintr-un areal de cinci mile pătrate.

Momentan, tehnologia PSS este limitată și nu deține capacitatea de a spune ce culoare are lenjeria de corp a unei persoane. Însă McNutt promite că intenționează să sporească raza de acțiune la o suprafață mai mare. Avioanele pot fi dotate cu sesizoare în infraroșu ce pot identifica oameni, autovehicule, ba chiar și animale noaptea „chiar și prin frunziș sau anumite structuri, cum ar fi corturile". McNutt va îmbunătăți, cu siguranță, precizia și rezoluția imaginilor. Să aveți grijă să purtați chiloți curați, oameni buni.

Intimitatea noastră nu a fost niciodată invadată mai perfid de atât. Dar, atunci din nou…

Spionii spaţiali

Priviți cerul înalt, acolo se află mai mulți ochi ai sateliților ce orbitează planeta, luptând cu infractorii de la înălțimea stelelor. Imaginile foarte precise surprinse de sateliți ajută la identificarea infractorilor, la descoperirea cadavrelor, la localizarea teroriștilor și a ascunzătorilor acestora, ba chiar și la localizarea maselor mari de deșeuri ilegale, printre altele. Big Brother nu mai e doar global.

Tehnologia sateliților a ajuns la performanța de a localiza din spațiu obiecte mici, ca să nu mai vorbim de automobilul tău pe șosea sau de piticul hidos din grădina ta. Costul redus al supravegherii spațiale și capacitatea de a identifica ținte la rezoluții tot mai bune transformă acest tip de supraveghere în standardul industriei, potrivit Patriciei Lewis, director de cercetare pe probleme de securitate internațională în cadrul grupului Chatham House. Lewis crede că sistemele satelit vor fi folosite nu doar de forțele de ordine, ci și de oricine va lucra în domeniul securității internaționale. „Traficul de droguri și tratatele de reducere a armamentului sunt printre priorități în privința aplicațiilor", a declarat Lewis într-un interviu cu Kieron Monks pentru emisiunea canalului CNNTech „Sateliții spion luptă din spațiu contra criminalității". Totuși, pe măsură ce rezoluțiile ajung la performanța de a identifica figura unei persoane, chestiunile etice privind intimitatea devin tot mai importante.

În articolul „Amenințarea supravegherii prin satelit”, apărut la 19 iunie 2003 pe EducateYourself. org, scriitorul/cercetătorul John Flemming face din capul locului o declarație teribilă: „Un satelit spion poate monitoriza toate mișcările unei persoane, chiar și atunci când «ținta» e în interior sau în adâncimea unei clădiri ori când călătorește cu viteză pe autostradă într-un automobil, pe orice fel de vreme… Nu există loc pe suprafața pământului unde să se poată ascunde.”

Potrivit lui Flemming, pentru a supraveghea toată planeta la nivel de detecție e nevoie de doar trei sateliți care să trimită informațiile la calculatoarele de pe pământ pentru a căuta activități specifice. Trebuie doar să vedem cine stă în spatele acestui tip de supraveghere – guvernul și agențiile de informații, inclusiv apărarea și armata, precum și corporațiile asociate cu apărarea, cum ar fi Lockheed și Boeing – pentru a presupune care sunt principalele motive ale spionajului global de la înălțime. Deși sateliții de spionaj au intrat în joc de câteva decenii (vă amintiți de inițiativa „Star Wars” a președintelui Reagan de la începutul anilor 1980?), uimitorul progres tehnologic i-a făcut mai invazivi, sporindu-le capacitatea de a monitoriza din ce în ce mai mulți indivizi simultan. Flemming avertiza asupra legăturilor dintre supravegherea prin satelit și tehnologiile de cercetare a creierului în căutarea genezei gândurilor și emoțiilor, ajungând la posibilitatea „citirii minții din spațiu”.

Deși posibilitatea ca oricare individ să poată fi urmărit oricând din spațiu în orice moment rămâne mică, cu atât mai mult cu cât nu face parte dintr-un grup terorist și nu prezintă motive pentru a fi urmărit, ideea că deasupra e cineva care te *poate* spiona, dacă vrea, e destul de sinistră, iar viitorul prezintă tot mai multe indicii în sensul acesta. Pentru moment, ne îngrijorăm pentru obiectele mai mici și mai aproape de casele noastre care ne pot spiona prin ferestre sau pereți ori care ne pot urmări prin parcuri și păduri în drumul nostru spre casa bunicilor (sau oriunde mergem).

O țară a dronelor

Supravegherea cu drone este ultima inovație în domeniu, folosită de agențiile guvernamentale și de forțele de ordine ca o nouă „patrulă de poliție fără echipaj” de menținere a ordinii publice. Creșterea numărului de drone controlate de la distanță atât în domeniul

comercial, cât și în cel al securității e mai mereu subiect de știri, cu toate acestea puțini oameni par să fie deranjați de gândacii zburători din cer, în afară de situațiile în care aflăm că au fost folosite în război. (Da, sunt folosite și în război!)

Însă gândiți-vă la asta: tot mai multe departamente de poliție din marile centre urbane folosesc drone pentru a-i supraveghea pe infractori, iar FAA estima că până în 2020 vor exista peste 7 000 de drone civile în aer, fără a le mai pune la socoteală pe cele care vor zbura fără a fi identificate. În momentul de față, nu există de fapt legi care să reglementeze folosirea dronelor, ceea ce înseamnă că oricine dorește să ridice una în aer poate s-o facă, inclusiv agențiile forțelor de ordine, care îi vor convinge pe cetățeni că este spre binele lor. Crește însă și rezistența la drone, pe măsură ce numărul lor sporește, National Conference of State Legislatures raportând peste 70 de proiecte de lege în 40 de state pe acest subiect.

Uzul intern al dronelor creează un nou tip de supraveghere aeriană de rutină care face populația foarte nervoasă, generând totodată un nou tip de rebeliune, oamenii luându-și libertatea de a doborî ei înșiși gândacii de pe cer. Știri recente au raportat că și păsările, mai ales speciile mari de pradă, doboară drone, pe care le văd ca „amenințări străine” în teritoriul lor!

Dat fiind caracterul lor discret, cu mult mai puțin vizibile decât supravegherea prin satelit sau camerele ascunse, ne întrebăm ce fel de amenințare vor deveni pentru intimitatea noastră. Deși dronele pot fi, cu adevărat, o binecuvântare pentru câmpul de luptă și pentru accesul în zone periculoase sau problematice din punct de vedere geografic pentru trupe de uscat sau poliție. Dronele folosite în război sunt echipate cu armament, detaliu pe care legislativul insistă că trebuie interzis în ce privește dronele pentru uz intern. Se solicită, de asemenea, aprobarea utilizării dronelor doar în timpul rebeliunilor sau urgențelor, cazuri în care pot fi utile în localizarea focarelor problematice sau în colectarea dovezilor.

Dronă aeriană fără pilot, model A MQ-9 Reaper, în timpul operației Enduring Freedom, Afganistan, 2007. Imagine USAF din Arhiva Fotografică a USAF.

O altă mare problemă a dronelor e că și teroriștii le pot folosi. În octombrie 2014, au apărut știri conform cărora fuseseră zărite câteva drone deasupra unor centrale nucleare din Franța. Astfel de zboruri au fost observate la centrala de la Creys-Malville, dar și în alte locuri din sud-estul Franței, mai ales noaptea și la primele ore ale dimineții. Cu toate că Forțele Aeriene franceze au expediat amenințarea descriind dronele ca fiind comerciale, deci prea mici pentru a fi o problemă, grupuri precum Greenpeace i-au acuzat pe liderii francezi că nu luau în serios o posibilă amenințare reprezentată de drone necunoscute care ar fi putut fi echipate cu armament.

La New York, NYPD a emis insistent îngrijorări cu privire la amenințarea reală a dronelor folosite de teroriști. Discutând cu reporterul CBS News, Jeff Pegues, purtătorii de cuvânt ai poliției locale nu au furnizat informații concrete despre vreo amenințare iminentă, dar și-au exprimat îngrijorarea față de posibilitatea folosirii dronelor în atacuri viitoare. Chiar reprezentantul șefului poliției, Salvatore DiPace, ar fi spus: „Noi privim acest obiect ca pe un potențial instrument terorist". Și, de ce nu, dronele mici sunt controlate prin telecomandă, pot fi echipate cu armament, inclusiv cu gaze toxice și arme biologice și în plus se pot deplasa nedetectate până în momentul declanșării atacului. Îngrijorările oficialilor NYPD au luat amploare după ce doi membri ai unității de aviație, ofițerul Daryl Maudsley și sergentul Antonio Hernandez, au dat nas în nas cu o dronă neidentificată în timp

ce patrulau noaptea cu elicopterul! „Zburam noaptea, foloseam ochelarii pentru vedere de noapte, eram în misiune, când ne-am trezit deodată cu o dronă la altitudinea noastră", a spus Hernandez.

Cei doi nu aveau habar de unde venise și ce putea să facă drona respectivă. „N-ai de unde să știi care-i sunt intenţiile… e ostilă, e recreaţională; există diferite variante", a declarat Maudsley.

Pasionaţii au descoperit de-acum lumea construirii dronelor, oricine putând să cumpere un kit pentru sume cuprinse între câteva sute și câteva mii de dolari, în funcţie de capacităţi. Construirea și dirijarea zborului dronelor au devenit sport în toate cluburile de profil din ţară, astfel că trebuie să ne întrebăm: Cum vom putea face diferenţa între drona spion a poliției și drona perversului de la scara vecină care vrea să surprindă imagini cu noi dezbrăcându-ne noaptea? Poate că poveștile despre dronele doborâte de cetăţeni vor fi la ordinea zilei.

Anul acesta, în 2015, FAA a introdus o propunere pentru un nou regulament de operare a dronelor ce ar putea deschide căile aeriene pentru mai mult de 7 000 de companii private ce vor să-și întrebuinţeze dronele proprii. Propunerea ar putea, de asemenea, să înlesnească folosirea dronelor în afara liniei utilizate de piloţi (chestiune esenţială pentru curierat), să sporească transparenţa guvernamentală în folosirea dronelor și să impună obţinerea unui certificat de bază pentru cei ce vor opera drone pentru o companie privată. Regulamentul nou, dacă va fi aprobat, va duce probabil la extinderea numărului de autorităţi ce vor ridica și mai multe drone pe cer, întrucât corporaţiile, sectorul privat, forţele de ordine, guvernul și unităţile militare care înţeleg beneficiile folosirii dronelor fac tot mai multe presiuni asupra FAA. Noi, civilii de la sol, ne bucurăm de beneficiul securităţii, dar ne temem și ne îngrijorăm de perspectiva unui cer plin de ochișori și urechiușe curioase… ori, mai rău, de armament.

E dificil să ridici privirea, să vezi la nivelul ferestrei camerei tale un dispozitiv controlat prin telecomandă și să nu-ţi vină să-l expediezi pe tâmpit în rai dintr-o bucată – tentaţie foarte serioasă pentru cei ce simt că le este încălcată proprietatea și dreptul la intimitate. Dronele care captează imagini în timp ce zboară provoacă un puternic sentiment de paranoia și frica unui public copleșit deja de tehnologii care îl spionează. Avioanele controlate de la distanţă ţin de domeniul trecutului. Acum avem drone și într-o zi vor trece și pe lângă tine.

Fără cipuri!

Una dintre formele cele mai viclene de control și supraveghere îți intră pe sub piele la propriu. Teoreticienii conspirațiilor vorbesc de mult despre ziua în care oamenii vor purta cipuri ca animalele din ferme. Aceste microcipuri nu vor include doar toate informațiile noastre genetice, ci și istoricul medical, istoricul tranzacțiilor bancare și dosarele de angajare. Identitatea noastră va fi redusă la dimensiunile unui cip minuscul implantat undeva sub piele, poate chiar împotriva voinței noastre sau fără știința noastră. Cipurile vor înlesni, de asemenea, localizarea de la distanță cu dispozitive.

Bine ați venit în lumea etichetelor de identificare prin radio frecvență (în engleză RFID), mici coduri de bare inteligente care pot fi citite de dispozitive electronice putând identifica tot felul de lucruri, cum ar fi hrana și celelalte produse pe care le cumpărăm din magazin. Destul de inofensiv, nu? RFID sunt deja în uz pentru identificarea autovehiculelor, și a animalelor de casă, ba chiar a persoanelor suferinde de boli ca Alzheimer. Etichetele conțin informații ce pot fi transmise printr-o frecvență radio specifică spre un centru de colectare a datelor, la dispoziția companiilor ce vor să-și identifice produsele pe măsură ce sunt fabricate și transportate. Chiar și animalele de fermă sunt microcipate.

Colecţie de tags RFID folosite în comerţ. Imagine Wikipedia disponibilă prin licenţa GNU Free Documentation.

Îngrijorările privind intimitatea apar în momentul în care cipurile cu informaţie personală ajung în mâinile „cui nu trebuie”. Etichetele RFID pot fi pasive, active sau pasive/pe bază de baterie. RFID pasive nu au baterii şi sunt considerate mai puţin de dorit decât cele active şi cele pe bază de baterii, care au capacitatea de a transmite semnale ID către un cititor RFID fără mari interferenţe. Există două tipuri de cititoare: sistemul Active Reader Passive Tag, care transmite semnale radio cifrate ce „interoghează” sau citesc eticheta şi primește răspuns de autentificare de la etichetele pasive; sistemul Active Reader Active Tags, ce funcţionează ca o interfață între etichetele active și cititoarele active, reacţionând şi la etichetele pasive pe bază de baterii. Cam confuz, dar staţi liniştiţi, dispozitivul RFID potrivit va şti să scaneze și să transmită informaţia potrivită, în funcţie de motivaţiile și necesităţile companiei care îl va folosi. Practic, există două tipuri de transmiţători/receptori radio de date ce pot fi implantaţi în orice lucru pentru a-i urmări mișcarea.

RFID folosesc lățimi de bandă diferite din spectrul undelor radio pentru a semnaliza și transmite semnalul, având nevoie sau nu de antene radio în proximitate. Complicațiile privind intimitatea apar atunci când aceste obiecte minuscule sunt implantate acolo unde nu știm că sunt și transmit informații despre cardurile noastre de credit, cardurile de cumpărături, precum și despre comportamentul și acțiunile de consumator, ca să nu mai vorbim de date de identificare sau informații bancare. În plus, RFID continuă să transmită informații și după ce am luat produsele acasă, ceea ce sugerează posibilitatea unui tip de supraveghere care nu mai are de a face cu consumerismul. O preocupare aparte o reprezintă cipurile din cardurile de credit și de consum, capabile să transmită continuu informații ori să fie localizate printr-o sursă externă. (Dar nu suntem legați la mâini, oameni buni. Înveliți cardurile în folie de aluminiu!)

Dar amenințarea principală e posibilitatea folosirii lor la oameni. Oare guvernul va obliga într-o zi populația să poarte cipuri ori îi va interzice accesul și dreptul de a cumpăra produse și servicii? Oare Big Brother va impune această metodă de identificare umană ca normă, instituind pedepse pentru cei ce refuză să fie marcați? Ar fi posibil să fim etichetați la următorul control la spital sau în timpul unei anestezii, fără să fim informați? Ar fi posibil să fim deja etichetați și să nu știm că cineva, undeva, ne cunoaște toate mișcările și/sau toate acțiunile?

Una e să etichetezi piesele unui tractor pentru a ști în ce stadiu se află pe linia de producție și cu totul altceva să forțezi un om să poarte sub piele întregul său istoric medical, financiar și educațional, precum și alte informații de identificare, ca parte dintr-un sistem național de identificare la care cineva are acces oricând fără ca persoana în cauză să simtă sau să știe ceva.

Big Brother veghează, mereu, din toate unghiurile posibile. Întrebarea este: cât din neprețuita noastră intimitate vom fi dispuși să compromitem de dragul siguranței, securității și în profitul marilor corporații care vor să știe ce ne place să cumpărăm și să folosim? Cu toate că e posibil să fim, într-adevăr, supravegheați tot timpul, avem încă opțiunea de a le da peste nas curioșilor, fiind conștienți de capacitățile tehnologiei moderne de supraveghere – și știind cine le folosește din spatele cortinei ca să ne spioneze.

Concluzii.

Cine e stăpânul minții tale?

Problema cu a avea o minte deschisă este că oamenii vor insista, desigur, să bage lucruri în ea.

Terry Pratchett

Să crezi că guvernul îți va proteja intimitatea e ca și cum i-ai cere unui pervers să-ți monteze jaluzele la geamuri.

John Perry Barlow

Doctorul Michael Persinger, despre care am scris și în alte cărți, este profesor de psihologie și neuroștiințe în Ontario, Canada, la Laurentian University, precum și om de știință respectat. Munca sa în domeniul câmpurilor electromagnetice și al influenței lor asupra creierului uman include folosirea stimulării lobului temporal pentru a crea impresia de a fi urmărit, de a vedea entități „paranormale" în umbră, de a simți anomalii perceptive și chiar de a produce coșmaruri. Însă comunitatea preocupată de controlul minții a luat cu adevărat foc abia odată cu publicarea articolului său intitulat „Despre posibilitatea de a accesa direct toate creierele umane prin inducerea electromagnetică a unor algoritmi fundamentali". Publicat în 1995 în revista *Perceptual and Motor Skills*, articolul a apărut (și încă apare) pe mai multe pagini web dedicate științei și conspirațiilor.

Articolul lui Persinger anticipa o posibilă descoperire colosală ce sugera existența unor algoritmi fundamentali care făceau posibilă materializarea senzațiilor în cod intrinsec, specific funcționării cerebrale, conform rezumatului articolului. Codul astfel obținut ar putea fi folosit ulterior în stimularea directă a cortexului temporal sau limbic prin aplicarea unor tipare electromagnetice utilizând nivele de energie „din aria activității geomagnetice și a rețelelor contemporane de comunicare". În continuare, a scris că acest proces ar putea fi cuplat la banda joasă a temperaturilor cerebrale, permițând astfel ca „toate creierele umane normale să fie afectate de o vibrație sub-armonică a cărei frecvență de 10 Hz ar varia cu cel mult 1.0 Hz".

Persinger înțelesese că ultimele decenii de cercetare neuroștiințifică împreună cu progresul tehnologic duc la ceea ce numea „un potențial" abia fezabil în prezent. Care potențial? „Capacitatea

tehnică de a influența în mod direct marea majoritate din aproximativ șase miliarde de creiere aparținând speciei umane, fără medierea canalelor senzoriale clasice, prin generarea informației neuronale într-un mediu fizic în care sunt băgați toți membrii speciei".

Aduce a Matrix?

Puteți citi și reciti de câte ori vreți pasajul de mai sus, implicațiile acestei afirmații rămân aceleași: suntem, dacă nu cumva am și trecut cu succes, în punctul în care se creează tehnologii care pot să *controleze mințile maselor la scară globală*. Fie că e vorba de programare neuronală prin care sunt modificate concepțiile și comportamentele, fie de o formă de „manipulare în masă a conștiințelor", potențialul există atât pentru scopuri pozitive, cât și pentru scopuri necurate. Oamenii de știință, presați fără îndoială de guverne, de organizații militare și de corporații, caută metode de a ne influența gândirea.

Întrebarea e: avem vreo opțiune în fața acestei realități?

Există două povești ce ne oferă o perspectivă cutremurătoare asupra minunatei lumi noi în care trăim. Prima dintre acestea, „Oamenii de știință ce studiază controlul minții susțin că au descoperit butonul de închidere a conștiinței", scrisă de Nick West în ediția din iulie 2014 a publicației *The Sleuth Journal*, analizează proiectul de ultimă oră BRAIN din SUA și partea britanică, HUMAN BRAIN PROJECT, concentrat pe studiul posibilităților deschise de interfața creier-computer, implantarea și ștergerea de amintiri și chiar încărcarea directă a informațiilor în creier. Dar și mai șocante sunt declarațiile oamenilor de știință de la Universitatea George Washington, publicate în *Epilepsy and Behavior Journal* și rezumate de Helen Thomson de la *New Scientist* într-un articol din iulie 2014, „Butonul on/off al conștiinței a fost descoperit în profunzimile creierului uman". Echipa de cercetători, condusă de neurologul Mohamad Koubeissi, a reușit să oprească și să pornească conștiința unei femei prin stimularea claustrumului (un strat subțire de neuroni atașat sub neocortex în centrul creierului). Femeii, care suferea de epilepsie, i-a fost conectat creierul la niște electrozi, dintre care unul a fost poziționat aproape de claustrum, zonă nestimulată în studiile anterioare.

Când prin electrozi au trecut impulsuri electrice de frecvență înaltă, rezultatul a fost pierderea conștiinței. Când stimularea a încetat,

femeia şi-a recăpătat imediat conştiinţa, fără a-şi aminti ceva din intervalul în care electrozii fuseseră activi!

Cea de-a doua poveste, „Neuroştiinţele i-ar putea face pe soldaţi să controleze armele cu mintea”, după cum suna titlul unui articol publicat în *UK Guardian* în ediţia din februarie 2012, analizează ultimele cercetări prin care se încearcă crearea de super-soldaţi cu minţile conectate direct la armamentul lor. Articolul, publicat mai întâi în *UK National Academy of Science's Royal Society Report*, susţinea şi că cercetările viitoare ar putea să ducă la crearea de droguri care să amplifice performanţa soldaţilor, să-i facă pe prizonieri şi pe inamici să mărturisească şi să facă trupele inamicului să adoarmă. Toate acestea prin transmiterea unui curent electric slab la craniu folosind stimularea transcraniană directă. V2K vă spune ceva?

Creierele, minţile şi chiar conştiinţele noastre s-ar putea să nu mai fie domenii private.

În 1975, Adunarea Generală a Naţiunilor Unite a analizat o schiţă propusă de Uniunea Sovietică de atunci, intitulată „Interzicerea dezvoltării şi construcţiei de noi tipuri de arme de distrugere în masă şi de noi sisteme pentru astfel de arme”. Printre noile sisteme de arme amintite se numărau:

1. arme radiologice capabile să producă efecte similare cu cele ale armelor nucleare;

2. arme cu fascicul de particule folosind particule cu încărcătură sau neutre pentru a afecta ţinte biologice;

3. arme acustice cu radiaţie infrasonică;

4. arme electromagnetice operând pe anumite radiaţii cu frecvenţă radio, cu efecte distructive pentru corpul uman.

Din nefericire, Occidentul nu a reacţionat.

Alte tratate, cum ar fi cele de interzicere a armelor biologice şi chimice (atât pe câmpul de luptă, cât şi în conflictele de stradă), au fost încheiate şi modificate, dar, cel puţin aparent, niciunul care să stopeze invazia minţii omeneşti ori folosirea unor medii cum ar fi microundele sau infrasunetele pentru hărţuirea indivizilor. Şi presiunea pentru folosirea armelor neletale, în special de forţele de ordine împotriva populaţiei, lasă impresia unui atac „mai gentil, mai blând” al libertăţii şi drepturilor. Poate că un număr de entităţi guvernamentale au fost de acord să nu se bombardeze unele pe celelalte, însă nimic nu le poate

opri să folosească ultimele tehnologii ale timpului nostru pentru a invada, a altera și a manipula emoțiile, gândurile, acțiunile și comportamentele umane. Dar măcar nu omoară pe nimeni, nu-i așa?

Judy Wall, editor și publicist la *Resonance: The Bioelectromagnetic Special Interest Group*, a scris în articolul intitulat „Uzul militar al sunetelor mute: arme ale controlului minții", că în Războiul din Golf au fost folosite operații psihologice. Tehnologia utilizată implica „dispozitive de alterare subliminală a minții… aplicate pe transmiterea obișnuită pe frecvențe radio". În 1991 au apărut chiar știri conform cărora armele psihologice ar fi fost folosite după distrugerea sistemului de comandă și control al lui Saddam Hussein. „Războiul psihologic de nivel tehnic foarte înalt ajunge în Orientul Mijlociu" a fost titlul unei știri ce descria utilizarea armelor psihologice împotriva trupelor irakiene în timpul operației Furtună în Deșert, în care transmițătoarele americane au deturnat stațiile irakiene pentru a difuza cântece patriotice și religioase împreună cu „ordine și informații militare vagi, confuze și contradictorii". Wall declara că ar fi putut fi implicată o tehnologie mai puternică și mai eficientă la nivel subliminal, „un sistem electronic sofisticat care «se adresează» direct minții celui care ascultă, pentru a altera și a modela undele cerebrale, a modifica encefalograma, de exemplu tiparele EEG, și a implanta în mod artificial stări emoționale negative, cum ar fi sentimentele de frică, anxietate, disperare și neputință".

Poate că acesta este motivul, spune Wall, pentru care trupele irakiene s-au predat mai târziu în masă, inclusiv ofițerii și comandanții de brigadă care au capitulat cu tot cu unitățile lor. Ce mesaj au recepționat creierele acestor soldați dacă într-un moment luptau pentru credința lor, iar în următorul abandonau lupta?

Ei bine, în 1992, dr. Oliver Lowery din Norcross, Georgia, a inventat „Sistemul Discret de Prezentare Subliminală", afirmând că „transportatorii modulați pot fi transmiși direct, în timp real, ori pot fi înregistrați și depozitați convenabil pe suport mecanic, magnetic sau optic pentru transmitere la ascultător cu întârziere sau în mod repetat". La naiba, acum poți nu doar să bombardezi un creier cu mesajul tău, ci s-o faci repetat! Edward Tilton, președintele companiei Silent Sounds, Inc., numea această tehnologie „S-quad". Conform celor scrise de Judy Wall în *Nexus Magazine*, Tilton ar fi afirmat într-o scrisoare datată 13

decembrie 1996 că ei ar fi fost capabili „să folosească supercomputere pentru a analiza și reproduce tiparele de EEG emoțională umană, apoi să stocheze aceste «seturi de reacții emoționale» pe alte computere, de unde ar putea fi folosite pentru «a induce și modifica tacit starea emoțională a unei persoane»”. Interesant e că Silent Sounds, Inc., a declarat că tehnica ei a fost secretizată de guvernul SUA, folosită de guvernul german și chiar de sovietici și – rețineți asta – „sistemul a fost utilizat cu destul succes în operația Furtună în Deșert (Irak)”.

Bun, să încercăm să tragem o concluzie aici. Dacă aceste tehnologii existau în 1990 și noi nu am făcut nimic să le oprim, la ce să ne așteptăm azi? A ajuns tehnologia prea departe? Oare cei ce vor să ne controleze au câștigat deja? Au trecut zeci de ani, iar în prezent avem de-a face cu lucruri inimaginabile acum 25 de ani. Lucrurile s-au schimbat. Motivele pentru care cineva ar nega aceste lucruri nu mai țin astăzi.

Trăim într-o epocă în care ne zboară drone de toate mărimile pe deasupra capetelor, orice colț de stradă și orice telefon mobil este dotat cu o cameră video, purtăm cu noi dispozitive de urmărire despre care nici nu știm, mass-media, internetul și rețelele de socializare ne invadează orice moment de activitate cu planurile și ideile altora despre ce ar trebui să facem și să gândim și habar n-avem că suntem sub asaltul unor tehnologii insidioase și invizibile. Suntem urmăriți, monitorizați, depistați, hărțuiți, trași, împinși, manipulați, modificați, controlați, alterați, păcăliți, jefuiți și mințiți în toate felurile posibile, despre multe crezând că erau imposibile.

Se pare că trupurile și mințile nu ne mai aparțin.

Iubiți muzica? Chiar și muzica a fost folosită ca metodă de modificare a comportamentului, ba chiar ca tortură. Operațiile psihologice ce implică sunete puternice și neplăcute sună a glumă proastă, dar nu și pentru cei ce au avut de suportat acest atac invaziv al simțurilor. Cu toate că Națiunile Unite și Curtea Europeană a Drepturilor Omului au interzis acest fel de tortură, ea a fost folosită asupra prizonierilor de război din închisorile Abu Ghraib și Guantanamo, ca și împotriva adepților lui David Koresh în Waco, Texas, ba chiar și în decembrie 1989, pentru extragerea lui Manuel Noriega din ambasada de la Holy See, când americanii au invadat statul Panama.

Se pare că muzica are posibilitatea nu doar de a afecta funcţionarea minţii, ci şi de a o controla. Un articol publicat în octombrie 2012 în revista *Scientific American*, intitulat „Puterea muzicii", analizează efectele tiparelor ritmice de sunete asupra creierului şi posibilitatea de a influenţa procese psihice profunde cu astfel de ritmuri. Se ştie că muzica acţionează asupra centrului emoţional al creierului, precum şi asupra circuitelor ce susţin mişcarea corpului şi că poate controla atât emoţia, cât şi mişcarea. Conform articolului, la o întrunire a Societăţii pentru Neuroştiinţe, psihologa Annett Schirmer a declarat că sunetul ritmic „nu coordonează doar comportamentul unui grup de oameni, ci şi gândirea – procesele mentale ale membrilor grupului intră în sincronizare". Aşa se explică de ce ritualurile cu muzică induc adesea transă, iar ritmurile trance şi rave sunt la fel de eficiente ca drogurile în alterarea conştiinţei. Aşa se explică, de asemenea, puterea tobelor, a cântecelor şi a bătăilor tribale repetitive în emoţionarea participanţilor la un nivel adânc, primar chiar.

Aşa se explică şi de ce oamenii devin mai violenţi la un anumit concert sau de ce se exprimă mai multă agresivitate la un concert heavy metal sau punk decât la audierea unui cvartet de coarde. Muzica ne modifică şi ne emoţionează, dar de-acum ştim şi că ne poate controla mintea şi gândurile, chiar şi la nivel de grup. E doar o chestiune de timp până vom ajunge să ne comportăm precum cei din serialul Walking Dead, indivizi „zombificaţi" de muzica introdusă în casele noastre prin multele opţiuni tehnologice ce ne stau la dispoziţie? Dar nu toată lumea vede ceva negativ în asta. Schirmer însăşi a declarat la finalul articolului său: „Când se mişcă în sincronicitate, oamenii au mai multe şanse să perceapă lumea în sincronicitate, iar asta le va spori capacitatea de a interacţiona".

Percepţia şi interacţiunea pot merge în ambele direcţii, spre bine sau spre rău.

Dar, pentru că avem speranţe, noi, autorii, nu am dorit să încheiem această carte într-o notă atât de întunecată, paranoidă, negativă până dincolo de orice nădejde şi disperată. Deşi e adevărat că suportăm toate soiurile de control al minţii şi atac electronic, avem încă resurse şi voinţă individuală, fără să pomenim de încăpăţânarea care ne defineşte ca oameni. Pentru a ne păstra umanitatea, libertatea şi individualitatea,

trebuie să nu ignorăm nimic din ce s-a întâmplat în trecut, ce se întâmplă azi sau ce s-ar putea întâmpla mâine.

Cunoașterea este putere. Conștientizarea este putere. Înțelegerea este putere.

Model din plastic al interfeței BrainGate la o expoziție Star Wars de la Muzeul de Științe din Boston, 2006. Imagine de Paul Wicks.

Să nu uităm de asemenea că acest control al minții poate fi pozitiv, atunci când vrem să atingem niște ținte. Dacă am învățat ceva de la curentul self-help, este că puterea minții de a crea realitatea este o putere ce trebuie celebrată, nu temută. Afirmațiile, tehnicile bazate pe scop, intenția, gândul concentrat și chiar hipnoza au ajutat multe persoane să slăbească, să se lase de fumat, să se însănătoșească, să cunoască pe cineva, să aibă succes sau să-și îndeplinească un vis. Nu tot ce ține de controlul minții este negativ, în special atunci când noi suntem cei ce ne controlăm mintea, adică gândurile, intențiile, concentrarea, comportamentul, acțiunile și destinul.

Mai mult, tehnologiile de influențare a creierului despre care am discutat în carte ar putea într-o zi să servească la îmbunătățirea vieții. Conceptul de „brain hacking" ori de implantare la nivel cerebral a unor cipuri care ne pot ajuta prin impulsuri electrice să ne amintim mai multe, să ne concentrăm mai bine și să realizăm mai multe nu este departe de realizare. Gary Marcus, profesor de psihologie la Universitatea din New York, coordonator al lucrării *The Future of the Brain: Essays by the World's Leading Neuroscientists*, a declarat pentru Yahoo.com Bussiness Insider, în august 2014, că suntem pe punctul de a înțelege funcționarea creierului, ba chiar de a-l decodifica. Suntem deja capabili să trimitem impulsuri sonore în creierul unei persoane surde pentru a o ajuta să audă. Folosim stimularea electrică pentru a studia depresia și alte boli mentale, sperând că într-o bună zi le vom putea trata.

Poate că prezența în creier a unui cip ce trimite impulsuri electrice specifice menite să ne vindece de vreo tulburare nu înseamnă altceva decât supraîncărcarea creierului.

S-ar putea chiar să fim capabili să mutăm lucruri cu impulsurile electrice ale creierului, ceea ce se numește *interfața creier-computer*. Cercetătorii de la Universitatea Brown au testat cu succes, în anul 2011, „BrainGate", un tip de interfață creier-computer ce i-a permis unei femei să mute un cursor pe un ecran doar gândindu-se la mișcare. Asta nu deschide drumuri noi doar în protetica neurologică; tehnologia cipurilor ne-ar putea ajuta să lucrăm cu computerele, într-un mod foarte nou și mai curând intim. Într-o zi vom putea să ne conectăm la banca de date a unui computer și ne vom transfera tot felul de informații în creier. La o primă privire, ideea sună foarte bine, dar există și aici posibilitatea folosirii răuvoitoare. Cine va proiecta cipurile? Putem fi siguri că aceia nu ne vor controla creierele, chiar dacă le-ar extinde activitatea? Ce fel de date vom accesa și cine va controla fluxul acelor informații? Cum vor ști creierele noastre să filtreze informația rea dintre cele bune?

S-ar putea să ne lovim de întrebări la care nu avem răspuns și de decizii pentru care nu cunoaștem toate implicațiile. Problemele vieții apar atunci când se întâmplă unul din două scenarii posibile. Fie nu ne controlăm mințile, permițându-le altora să le controleze, fie ni le controlăm, dar nu cu informația, înțelepciunea și cunoașterea care ne-

ar face mai puternici. A avea minte nu este sinonim cu a fi vesel, fericit, sănătos și realizat. Mintea trebuie folosită corespunzător. Rețineți: e păcat să-ți irosești mintea ori s-o predai unora care în mod cert nu acționează cu cele mai bune intenții.

Chiar dacă lucrarea noastră atinge în viteză istoria terifiantă a controlului minții, a programării sociale, a hărțuirii electronice, a supravegherii și spionajului, sperăm să vă fi deschis ochii și mintea cât să vă doriți să aflați mai mult, să citiți și să învățați mai multe despre acest aspect înfricoșător al vieții omenești. Vizuina iepurelui e mult mai adâncă de-atât și e foarte ușor să aluneci în adâncurile sale vrăjite și întunecate, de unde avem senzația că nu vom mai putea ieși vreodată.

Ce este adevărat și unde începe tărâmul purului conspiraționism? Care e adevărul de la mijloc? Și, oricum, ce putem face, din moment ce forțele din spatele acestor tehnologii și agende secrete sunt capabile să ne împiedice să facem ceva?

Doar dacă le-o permitem.

Toate problemele Americii sunt rezultatul faptului că oamenii au fost încurajați să creadă lucruri neadevărate.

Steven Jacobson, scriitor și realizator al serialelor radio *Mind Control in America* și *Wake-Up America*

Bibliografie

ACLU, „New Documents Show FBI Targeting Environmental and Animal Rights Groups Activities as «Domestic Terrorism»", *ACLU, org,* 20 dec. 2005.

Adams, Jeanne, „I Am Many: Profiling the Ritual Abuse Survivor", în *MKZine,* iarna 2004.

Albergotti, Reed, „Furor Erupts Over Facebook Experiment on Users", în *The Wall Street Journal,* 29 iunie 2014.

Albrecht, Katherine, and Liz McIntyre, *SpyChips: How Major Corporations and Government Plan to Track Your Every Purchase and Watch Your Every Move*, New York, Plume, 2004.

American Psychiatric Association, „The Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders".

Ansary, Alex, „Mass Mind Control Through Network Television", Outside the Box, 29 mai 2012.

Arendt, Hannah, *Eichmann in Jerusalem:* A *Report on the Banality of Evil*, New York, Penguin Classics, 2006.

Bailey, GmB, *Closing the Gap: Gangstalking*, CreateSpace Independent Publishing, 2010.

Barker, Dr. Allen, „Motives for Mind Control", în *MKZine,* primăvară/vară 2003.

Barrett, Dierdre, „The Psychological Power of Hypnosis", în *Psychology Today,* ian. 2001.

Bell, Catherine, *Ritual: Perspectives and Dimensions*, New York, Oxford University Press, 1997.

— *Ritual Theory, Ritual Practice*, New York, Oxford University Press, 2009.

Bergstein, Brian, „Despite Promise, Energy Bean Weapons Still Missing From Action", MSNBC.com, 9 iul. 2005.

Birns, H.D., *Hypnosis*, Award Books, 1968.

„Bizarre Cults", în *Huffington Post,* 6 sep. 2013.

Braiker, Harriet B., *Who's Pulling Your Strings? How to Break the Cycle of Manipulation*, New York, McGraw Hill, 2004.

Brick, Neil, „How Cues and Programming Work in Mind Control and Propaganda", The Ritual Abuse, Secretive Organization and Mind Control Conference, Connecticut, 24 mai 2003.

— „Survivor Tactics”, în *MKZine,* vara 2005.

— „Ritual Abuse and its Political Implications”, în *MKZine,* vară 2005.

Brzezinski, Zbignew, *Between Two Ages: America’s Role in the Technotronic Era,* Praeger Publishing, 1982.

Chase, Alton, „Harvard and the Making of the Unabomber”, în *Atlantic Monthly*, iun. 2000.

Childs, Joe, „Sara’s Choice: Scientology Clergy Force a Mother to Choose: Son or Daughter”, în *Tampa Bay Times,* mar. 2014.

Chopra, Deepak, „5 Steps to Harness the Power of Intention”, în *MindBodyGreen.com*, 20 mai 2013. *www.mindbodygreen.com/0-9603/5-steps-to-harness-the-power-of-intention. html.*

Collins, Anne, *In the Sleep Room: The Story of CIA Brainwashing Experiments in Canada,* Reprint edition, Toronto, Canada, Key Porter Books, 1998.

Collins, Laura, „I Was a Queen of Scientology: President’s Ex Wife Reveals the Church’s Innermost Secrets and Why She Was Cast Into Darkness When She Finally Fled After 35 Years”, în *UK Daily Mail Online,* 10–15 sep. 2014.

Constantine, Alex, *Virtual Government: CIA Mind Control Operations in America*, Port Townsend, Wash., Feral House, 1997.

Crump, Catherine, and Matthew Hardwood, „Big Brother Is Coming: Google, Mass Surveillance and the Rise of the Internet of Things”, în *Salon.com,* 26 mar. 2014.

Dober, Greg, „Experimentation on Prisoners: Persistent Dilemmas in Rights and Regulations”, în *Prison Legal News,* 15 mar. 2008.

Duncan, Robert, *Operation Soulcatcher: Secrets of Cyber and Cybernetic Warfare Revealed*, CreateSpace Independent Publishing, 2010.

Emery, Carla, *Secret, Don’t Tell: The Encyclopedia of Hypnotism*, Pigeon Forge, Tenn., Acorn Hill Publishing, 1997.

„Experimental Evidence of Massive Scale Emotional Contagion Through Social Networks”, Proceedings of the National Academy of Sciences, vol. 111, nr. 24.

Fields, R. Douglas, „The Power of Music: Mind Control by Rhythmic Sound”, în *Scientific American.com,* 19 oct. 2012.

Flemming, John, „The Menace of Satellite Surveillance", în *EducateYourself. org,* 19 iun. 2003.

Freeland, Elana, „This Covert Electronic Era: Directed Energy Weapons for Political Control", Carnicorn Institute Webinar transcript, 31 mar. 2011.

— *Chemtrails, HAARP, and the Full Spectrum Dominance of Planet Earth*, Port Townsend, Wash., Feral House, 2014.

Freeman, Jeremy, and Gary Marcus, *The Future of the Brain: Essays by the World's Leading Neuroscientists,* Princeton, N.J., Princeton University Press, 2014.

Fulghum, David A., „Microwave Weapons May Be Ready for Iraq", în *MKZine*, primăvară/vară 2003.

Gallagher, Ryan, „The Surveillance Engine: How the NSA Built its Own Secret Google" *FirstLook. org, The Intercept,* 25 aug. 2014.

Goodwin, Karin,"Brainwash Victims Win Cash Claims", în *The Sunday Times,* 17 oct. 2004.

Hambling, David, „A Game of Tag: Implants and Electronic Harassment", în *Fortean Times,* mai 2011.

Hammond, Dr. Corydon, „Cults, Ritual Abuse and Mind Control: Exploring the Role of Cults in Ritual Abuse and Mind Control", în *Wanttoknow. info.*

Hearst, Patricia Campbell, and Alvin Moscow, *Every Secret Thing,* New York, Doubleday, 1981.

Herrington, Boze, „The Seven Signs You're in a Cult", în *The Atlantic Online,* 18 iun. 2014.

„High-Tech Psychological Warfare Arrives in the Middle East", ITV News Bureau Ltd., London, news brief, 23 mar. 1991.

Hoffman, Michael A., *Secret Societies and Psychological Warfare,* Dresden, N.Y., Wiswell Ruffin House, 1992.

Honor, Lenon, Website. *www.lenonhonor.com.*

Hunter, Edward, *Brainwashing,* New York, Pyramid Books, 1956.

„Hypnosis", New definition, Society of Psychological Hypnosis, Division 30, American Psychological Association.

Jacobsen, Annie, *Operation Paperclip: The Secret Intelligence Program That Brought Nazi Scientists to America*, New York, Little, Brown and Company, 2014.

Jacobson, Steven, *Mind Control in America.* CD audio program, MCiA Media, 2004–2014.

Janis, Irving, *Victims of Groupthink,* New York, Houghton Mifflin, 1972.

Johnson-Davis, Anne, *Hell Minus One: My Story of Deliverance From Satanic Ritual Abuse and My Journey to Freedom*, Transcript Bulletin Publishing, 2008.

Jones, Marie D., and Larry Flaxman, *The Grid: Exploring the Hidden Infrastructure of Reality,* San Antonio, Tex.: Hierophant Publishing, 2013.

Justesen, Dr. Don R., „Microwaves and Behavior", în *American Psychologist 392* (mar. 1975): 391-401.

Karriker, W., „Torture-Based Mind Control as a Global Phenomenon," în 13th International Conference on Violence, Abuse and Trauma, San Diego, California, sep. 2008.

Kurzweil, Ray, *The Singularity Is Near: When Humans Transcend Biology*, New York, Penguin Books, 2006.

Lammer, Dr. Helmut, *Milabs: Military Mind Control and Alien Abductions*, Illuminet Press, 1999.

Larry King Live, Guest Patty Hearst, CNN, 22 ian. 2002.

Leedom, Liane, MD., „Coercive Persuasion, Mind Control and Brainwashing", în *Lovefraud.com,* 31 aug. 2007.

Leiser, Ken, „ACLU Study Warns of Unchecked Rise of Surveillance Cameras in St. Louis", în *St. Louis Dispatch,* 14 oct. 2014.

Lifton, Robert J., *Thought Reform and the Psychology of Totalism,* University of North Carolina Press, iul. 1989.

MacMatzen, Morris, „Brain Hacking is Having Incredible Effects, and It's Just Getting Started", în Yahoo.com Business Insider, 16 aug. 2014.

Madsen, Wayne, „James Holmes Family Tied to DARPA and Mind Manipulation Work", în *Blacklisted News,* 27 iul. 2012.

Marks, John, *The Search for the „Manchurian Candidate": The CIA and Mind Control*, New York, Times Books, 1991.

McGowan, David, *Programmed to Kill: The Politics of Serial Murder*, iUniverse, 2004.

Monks, Kieron, „Spy Satellites Fight Crime From Space", în CNNTech, 12 aug. 2014.

„Mystery Cults in the Greek and Roman World", Metropolitan Museum of Art Website, *www.metmuseum. org/toah/hd/myst/hd_myst. htm.*

Naylor, Gloria, *1996,* Chicago, Ill., Third World Press, 2006.

Neighbors, Jacob, „Obey Your Father: Jim Jones' Rhetoric of Deadly Persuasion", San Diego State University, „Alternative Considerations of Jonestown and Peoples Temple," 20 mar. 2014.

Osmundsen, John A., „Matador With a Radio Stops Wired Bull", în *New York Times,* 9 iul. 2014.

Pegues, Jeff, „NYPD: Threat of Terrorists With Drones Is a Growing Concern", în New York CBSLocal.com, 29 oct. 2014.

Pehanick, Maggie, „Revolutionary Suicide: A Rhetorical Examination of Jim Jones' «Death Tape»" San Diego State University, „Alternative Considerations of Jonestown and Peoples Temple".

Persinger, M.A., „On the Possibility of Directly Accessing Every Human Brain by Electromagnetic Induction of Fundamental Algorithms", în *Perceptual and Motor Skills 80* (1995), 791.

Rath, Tom, and Donald O. Clifton, PhD., *How Full Is Your Bucket?* New York, Gallup Press, 2004.

„The Reckoning: The Father of Sandy Hook Killer Searches for Answers", în *The New Yorker,* 17 mar. 2014.

Redfern, Nick, *Close Encounters of the Fatal Kind,* Pompton Plains, N.J., New Page Books, 2014.

Ross, Colin A., *The CIA Doctors: Human Rights Violations by American Pyschiatrists*, Richardson, Tex., Manitou Communications, 2006.

Rutz, Carol. *A Nation Betrayed: The Chilling True Story of Secret Cold War Experiments on Our Children and Other Innocent People*, Grass Lake, Mich., Fidelity Publishing, 2001.

— „The Relevancy of Mind Control Today", în *MKZine,* iarna 2003/2004.

Sample, Ian, „Neuroscience Could Mean Soldiers Controlling Weapons With Minds", în *The Guardian* (UK), 7 feb. 2012.

Sasson, Remez, „The Power of Positive Thinking", în *Successconciousness.com,* sep. 2014.

„Senate MKUltra Hearing: Appendix C – Documents Referring to Subprojects", p. 167 (in PDF document page numbering), Senate Select

Committee on Intelligence and Committee on Human Resources, 3 aug. 1977.

Shachtman, Noah, „Big Brother Gets a Brain", în *Village Voice,* 8 iul. 2003.

Simon, George K., *In Sheep's Clothing: Understanding and Dealing With Manipulative People*, Chicago, Ill., Parkhurst Brothers, 1996.

Singer, Dr. Margaret, „Coercive Mind Control Tactics", în *F.A.C.T. Net. org.*

Streatfeild, Dominic, *Brainwash: The Secret History of Mind Control,* New York, Picador, 2008.

„Stunning Tale of Brainwashing, the CIA and an Unsuspecting Scots Researcher", în *The Scotsman*, 2007.

Sullivan, Kathleen, *Unshackled:* A *Survivor's Story of Mind Control,* Dandelion Books, LLC, 2003.

Sweeney, H. Michael, *RFID, the TIAO, and the Mark of the Beast,* Third edition, The Professional Paranoid [*www.paranoidpress.com*], 2005.

Sweeney, H. Michael, „Your Cell Phone Is a Government Agent Spying on You", în Blog post. ProParanoid, 20 iul. 2012.

Taylor, Eldon, *Mind Programming: From Persuasion and Brainwashing, to Self-Help and Practical Metaphysics,* Carlsbad, Calif., Hay House, 2010.

Taylor, Kathleen, *Brainwashing: The Science of Thought Control,* New York, Oxford Press, 2006.

Thompson, Clive, „How to Keep the NSA Out of Your Computer", în *Mother Jones Magazine,* aug. 2013.

Thomson, Helen, „Consciousness On-Off Switch Discovered Deep in Brain", în *New Scientist,* 2 iul. 2014.

Thorn, Victor, *Conspireality,* Stafford, Va., Life and Liberty Publishing, 2013.

Timberg, Craig, „New Surveillance Technology Can Track Everyone in an Area for Several Hours at a Time", în *Washington Post*, 5 feb. 2014.

Vincent, James, „Mass Surveillance of UK Citizens on Facebook, YouTube and Google is Legal, Says Official", în *The Independent* (UK), 17 iun. 2014.

Wall, Judy. „Mind Control With Silent Sounds and Super Computers", în *Nexus Magazine,* oct.–nov. 1998.

Waugh, Evelyn, *The Ordeal of Gilbert Pinfold,* New York, Back Bay Books, a division of Hachette, 2012.

Weinberger, Sharon, „Mind Games", în *Washington Post,* 14 ian. 2007.

West, Nicholas, „7 Future Methods of Mind Control", în *Activist Post,* 1 iul. 2013.

— „Mind Control Scientists Claim Ability to Turn Off Consciousness", în *The Sleuth Journal,* 11 iul. 2014.

Zimbardo, Dr. Philip G., „Mind Control: Psychological Reality or Mindless Rhetoric?", în *APA.org,* nov. 2002.

Observații

[←1]

Aluzie la *Alice în Țara Minunilor*, de Lewis Caroll. Alice, personajul principal, ajunge în lumea fantastică prin vizuina unui iepure.

[←2]

Folie de plastic cu care sunt acoperite caserolele cu mâncare.

[←3]

Biroul pentru supravegherea alcoolului, tutunului, armelor de foc și explozivilor.

[←4]

Scriitorii-fantomă sunt, la americani, cei care scriu cărţile pe care alţii le publică în nume propriu.

[←5]

E vorba despre SUA.